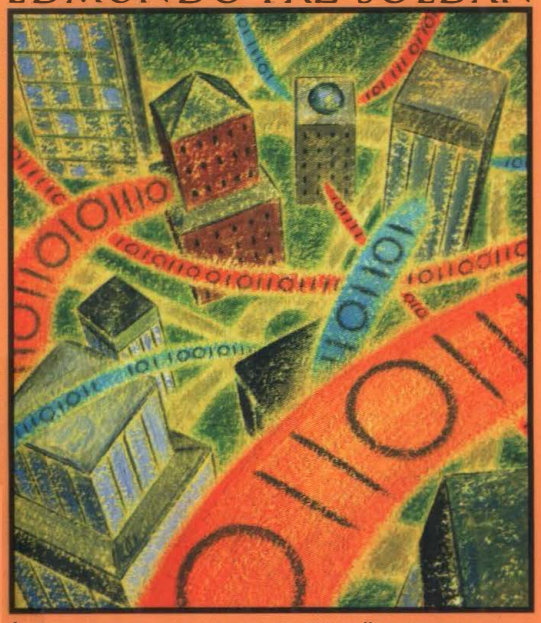
Turing'in Hezeyanı

EDMUNDO PAZ SOLDÁN

İspanyolca'dan Çeviren: Zeynep Öztekin Yıldırım

AYRINTI

TURING'IN HEZEYANI • Edmundo Paz Sol

EDMUNDO PAZ SOLDÁN

Nobel ödülü sahibi ünlü yazar Mario Vargas Llosa tarafından "yeni neslin en önemli Latin Amerikalı yazarları" arasında ilk sırada gösterilen José Edmundo Paz Soldan 1967 yılında Bolivya'nın Cochabamba kentinde doğdu. Liseyi bitirene kadar bu kentte yaşayan Soldan, 19 yaşında ünversite eğitimi için Buenos Aires'e gitti. Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü bitirdi. Bu yıllarda hobi olarak yazmaya başlamıştı. Bu hobisini anlattığı yazısı bir gazetede yayımlanınca edebiyatla ilişkisi derinleşti. Öykülerinden oluşan ilk kitabı *The Masks of Nowhere*'i 1990 yılında yayımladı.

Aldığı futbol bursu sayesinde Alabama Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'ne kabul edilen Soldan, 1991 yılında mezun oldu. Berkeley Üniversitesi'nde İspanyol Dili ve Edebiyatı doktorasına başladı. Ancak yazmayı hiç boşlamadı. İlk romanı *Paper Days* 1992'de yayımlandı ve Soldan'a ilk ödülünü –Bolivya Erich Guttentag Ödülü'nü– getirdi. Artık önü açılmıştı Soldan'ın. Bir yandan teziyle uğraşıyor diğer yandan edebiyat çalışmalarını sürdürüyordu. İkinci öykü kitabı *Disappearances* (1994) ve ikinci romanı *Around the Tower* (1997) ile birlikte doktorasını da tamamladı. Aynı yıl Güney Amerika'nın en saygın ödüllerinden Juan Rulfo Kısa Hikaye Ödülü'ne değer bulundu.

Halen Cornell Üniversitesinde Amerikan Edebiyatı dersleri veren Soldan üç öykü kitabı –*The Masks of Nowhere* (1990), *Imperfect Amores* (1998), *Stipe* (2010)– ve altı roman –*River Fugitive* (1999), *Digital Dreams* (2000), *Matter of Desire* (2001), *Turing's Delirium* (2003), *Palace Burned* (2006), *The Living and the Dead* (2009), *North* (2011)– yazdı. Öykü ve romanları dışında edebiyat incelemeleri, gazete ve dergi yazıları da bulunan yazarın hikayeleri Avrupa ve Amerika'nın çeşitli ülkelerinde antolojilerde yer aldı.

2003'te Bolivya ulusal kitap ödülünü kazanan Soldan'ı kitapları sadece ülkesi Bolivya'da değil, aynı zamanda İspanya'da, İspanyolca konuşulan diğer ülkelerde ve çok sayıda çevirisiyle dünyanın pek çok köşesinde okunuyor.

Ayrıntı: 627
Edebiyat Dizisi: 181

Turingin Hezeyanı
Edmunda Paz Soldán

Kitabın Özgün Adı
El Delirio de Turing

İspanyolca'dan Çeviren
Zeynep Öztekin Yıldırım

Son Okuma
Tayfun Koç

© 2003, Edmundo Paz Soldán

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Arslan Kabraman

Kapak İllüstrasyonu
Peter Holt / Illustration Works
etty Images Turkey

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Davutpaşa Cad. üven San. Sit. C Blok No: 244 Topkapı/İst.
Tel.: (0212) 612 31 85
Sertifika No.: 12156

Birinci Basım 2012
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-649-1
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Edmundo Paz Soldán

Turingin Hezeyanı

Tammy ve Gabriel'e onlardan çalınmış
ve şimdi geri verilen zaman için.
Sadece fedakârlığı bilen erkek kardeşim Marcelo için.

İdarem altındaki altıgenlerde bulunan en iyi kitapların *Süslü Şimşek, Alçı Sancı* ya da *Akakaka mlö* gibi isimleri olduğunu söylemenin gereği yok. İlk bakışta tutarsız görünen bu ifadeleri kriptografik ya da alegorik olarak açıklayabiliriz elbette; bu açıklamalar söze dayalıdır ve *hipoteze göre* Kitaplık'ta zaten vardır. İlahi Kitaplık öngörmedikçe, onun gizli dillerinden birinde korkunç bir anlam taşımadıkça, harfleri mesela *dhcrnlchtdj* diye yan yana getiremem. Şefkat ve korku dolu olmayan; o dillerden birinde bir tanrının kudretli ismini ifade etmeyen bir hece telaffuz bile edilemez.

Jorge Luis Borges,
La Biblioteca de Babel [Babil Kitaplığı]

Kral, akla hayale gelmez yollarla,
niyetlendikleri her şeyden haberdar.
William Shakespeare, *Henry V*

Şifresi çözülene kadar her bilgi gürültüye benzer.
Neal Stephenson, *Snow Crash*

Birinci Bölüm

Bir

Sokakta sırtını kararsız gün doğumuna verip çalıştığın binanın girişini arkanda bıraktığında buruşuk gri takım elbisen, tel çerçeveli yuvarlak gözlüğün ve korkak bakışlarınla devlet memuru olduğunu herkesin tahmin ettiği Miguel Saenz değilsindir artık. Gizli kodların çözümleyicisi, amansız şifrelerin takipçisi, Kripto Odası'nın kibirlilerinin gururu Turing'e dönüşürsün.

Elektronik kimlik kartını makineye okuttuğunda senden bir şifre ister ve *ruth 1* yazarsın. Metal kapı açılır ve çocukluğundan beri hayalini kurduğun dünya seni bekler. Hesaplı her hareketin gibi –aklından geçenler hariç çünkü süreç içeriden işler– ağır adımlarla tepesi cam kubbeli mekâna girersin. İki polis abartılı bir biçimde seni selamlar. Rengine bakmaksızın kartına bakarlar: yeşil, çok gizliden de

gizli. Albert zamanında her şey çok daha kolaydı, sadece iki renk kart vardı: Sarı (gizli) ve yeşil. Sonra Ramirez-Graham küstahı geldi (bir keresinde kendisine Bay Ramirez diye hitap etmiştin o da seni Ramirez-Graham lütfen diye düzeltmişti); Oda'nın isteği üzerine kartlar da çoğaldı: Bir yıldan az bir sürede kırmızı (çok gizli), beyaz (hiç gizli değil), mavi (ultra) ve turuncu (ultra öncelikli) renkleri peydah oldu. Kartların rengi binanın hangi bölgesine giriş izni olduğunu gösteriyor. Ramirez-Graham yegâne mor karta sahip, anlamı Ultra Yüksek Öncelikli. Teoride yedi katlı binanın tek bir odası için mor kart gerekli: Arşivin arşiv bölümü yani arşivin tam kalbinde küçücük bir oda. Bu kadar tantana insanı güldürüyor. Ama sen hiç gülme çünkü senin giremediğin yerlere ultra ve ultra öncelikli kartları olan iş arkadaşların rahatlıkla giriyorlar ve sen bu durumdan rahatsız oluyorsun.

-Her zamanki gibi erkencisiniz profesör.

-Vücudum dayandığı sürece, yüzbaşım.

-Polisler senin kim olduğunu biliyorlar, seninle ilgili dolaşan efsaneleri duymuşlar. Tam olarak ne yaptığını ve nasıl başardığını anlayamıyorlar ama yine de sana saygı gösteriyorlar. Ya da sana saygı duyuyorlar çünkü ne yaptığını ve nasıl başardığını anlayamıyorlar.

Kripto Odası'nın büyük mührünün bulunduğu duvara yönelirsin, alüminyumdan ışıltılı bir dairenin içinde masanın üstüne eğilmiş mesaj çözmeye çalışan bir adam resmi. Büyük bir akbaba pençeleri arasında bir şeride mors alfabesiyle yazılmış bir slogan tutuyor: *Akıl ve İçgüdü*. Doğrudur, gizli şifrelerin kriptosuna ulaşmak için her ikisine de ihtiyaç vardır. Ama ikisinin eşit oranlarda kullanıldığı doğru değildir, en azından senin için, senin yolunu belirleyen her zaman içgüdü olmuştur ama angarya işler aklın emrindedir.

Ne yaptığını, nasıl başardığını anlayamıyorlar ama böyle de sana saygı duyuyorlar. Yapmakta olduğun şey: Geniş zaman kipinde konuşmaya devam etmek doğru mu acaba? Zafer zamanlarını takdir etmen gerekir çünkü geçmişin sonsuzluğunda kaybolup giderler. Mesela 6 Aralık 1974'te, Che'nin günlüğündeki cümleleri mesaj kodlamada kullanan solcuların nezarethanesini tespit etmiştin. Ya da 17 Eylül 1976, Cochabamba ve Santa Cruz alaylarında başlayacak olan

ayaklanmalar konusunda Başkan Montenegro'yu uyarmayı başarmıştın. Veyahut 25 Aralık 1981, Şili Hükümeti'nin, maslahatgüzarına sınırdaki nehir yatağının yer değiştirilmesi ile ilgili yazdığı mesajı çözmüştün. Dahası var, hem de çok daha fazlası ama ondan sonra başarıların münferit şeylere dönüştü. Ve hatta bazen üstlerinin sana acıdıkları için seni işten çıkartmadıklarını hissettin. Ramirez-Graham sana yeni bir görev verdi, başta terfi gibi görünse de aslında aktif görevden uzaklaştırılmıştın ve şimdi anladın ki Kripto Odası'nın genel arşivinin herhangi bir memuru gibi kodları analiz bile etmeyen bir kriptoanaliste dönüşmüşsün.

Adımların koridorda yankılanıyor. Isınması için ellerini ovuşturuyorsun. Seksenli yılların başında demokrasinin geri dönüşü binada yapılan işi bozmadı ama asgariye indirdi: Başlarda sendikacı ve uyuşturucu kaçakçılarının konuşmalarını engelliyorduk (Uyuşturucu kaçakçıları özensiz insanlar, radyo frekansından konuşuyorlar ve konuşmalarını şifreli bile yapmaya tenezzül etmiyorlar). Doksanlı yıllar sancılı zamanlardı, muhalif politikacıların ve karanlık işler çeviren iş adamlarının telefon konuşmalarını mandallayarak geçti.

Montenegro demokratik yollarla iktidara döndüğünde sevindin, onunla her şeyin değişeceğine ve acilen eski görevine döneceğine inandın. Ne hayal kırıklığı! Kesin olan şuydu ki dikta döneminde olduğu gibi ülkede ulusal güvenlik sorunu yoktu. O zamanların başka zamanlar olduğunu kabul etmek lazım. Son raddede ise Başkan'ın yönetiminin bitmesine yakın, gayet uyanık, yanakları gamzeli, oldukça karizmatik bir teknokrat olan başkan yardımcısının aklına Kripto Odası'nı yeniden düzenlemek geldi ve bizi siberterörizme karşı savaşan bir mihvere çevirdi. Başkan yardımcısı bizi binada ziyarete gelip başlattığı girişimden bahsederek şöyle demişti: "Gelecek olana hazırlıklı olmalısınız, zira XXI. yüzyılın en önemli meydan okumalarından biri olacak." Ve hemen ardından, Kripto Odası'nın yeni şefi olarak Ramirez-Graham'ı takdim etmişti. "Yurtdışında büyük başarılar kazanmış, Kuzey'de gelecek vaad eden bir kariyer yapmış ve ülkesine yardım etmek için geri dönmüş." Kimse alkışlamamıştı. İlk andan itibaren sinirine dokunmuştu. Üst düzey yönetici bankacıların giydiği jilet gibi siyah bir takım elbise giymiş, altında parlak makosenler ve

titiz bir saç kesimi. Ağzını açmasıyla bıraktığı izlenim daha da kötüleşti: Evet teni esmer ve yüz hatları Andlı gibi olabilir ama İspanyolca aksanı tam bir Amerikalı. Zaten Bolivya değil de Arlington, Virginia'da doğmuş olması da bunun kanıtı.

Bakışların duvarları kurtarıcı bir işaret arayışı içinde inceden inceye tarıyor. Etrafında konuşmaya direnen, Kripto Odası çalışanlarının dikkatini bozmaması için temkinli bir amir tarafından susturulmuş yapılar mevcut. Girişteki alüminyum çember dışında ne bir levha ne bir uyarı ne de bir işaret var: Bütün o işaretler kalabalığı, seni, metnin tamamının arkasında saklanan alt metni sonsuza kadar aramaya ikna edebilir. Ama sen tertemiz duvarlarda bile mesajlar bulabilirsin. Arama meselesi. Gözlüğün yamuk ve kirli –parmak izleri, kahve lekeleri– çerçevesi sola doğru eğrilmiş gibi, sol gözünde de hafif bir ağrı var, camların odağı doğru değil belli ki.

Haftalardır kendi kendine, göz doktorundan randevu isteyeceğine dair, söz veriyorsun.

Birçok iş arkadaşını işten attı ve yerlerine bilgisayar uzmanı gençler aldı. Yeni bir nesil yaratma planları içinde sen yoksun apaçık ama neden senin de işine son vermiyor? Kendini onun yerine koy: Yapması imkânsız. Çünkü sen her şeyin ötesinde, yaşayan bir arşivsin, mesleğin tüm bilgilerine haiz bir emektarsın, sen gidersen seninle beraber bin yıllık bir birikim de gider, sonsuz şifreler ansiklopedisi.

Otuz yaşına bile gelmemiş iş arkadaşların yanına senden yardım istemek için değil Etienne Bazeries ya da Marian Rejewski hikâyeleri anlatıp onları eğlendirmen için geliyorlar. Etienne Bazeries, XIX. yüzyılda yaşamış bir Fransız, hayatının üç yılını XIV. Lui'nin oluşturduğu şifreyi çözmeye çalışarak geçirmiş ve şifre o kadar karışıkmış ki çözülmesi iki yüzyıldan fazla sürmüş. Marian Rejewski ise İkinci Dünya Savaşı'nda Enigma'yı yenmeye yardımcı olan Polonyalı kriptoanalist. Bu iş arkadaşları kodlamaları çözmek için yazılım kullanıyorlar ve seni de güne uymayan, mesleğin bu kadar mekanikleşmediği zamanlardan kalma eski bir hatıra olarak görüyorlar (Enigma'dan sonra dünyada çok şey değişti ama Rio Fugitivo'da tarihi düzen bozuklukları ve abaküs ile hesap makinesini yan yana bulmak yeni bir şey değil).

Kodlanmış mesajları karmaşık matematiksel işlemlerle çözmeye çalışan ve çoğu zaman çözemeyen havalı bilgisayarların bulunduğu Bletchley Salonu'nun önünde duruyorsun. Kriptografi biliminde açık şifrenin gelişmesi ve özellikle 1977'de asimetrik RSA sisteminin ortaya çıkmasıyla birlikte bir mesaj o kadar yüksek değerlerde kodlanabiliyor ki, evrenin tüm makineları çözmeye kalksa bile dünyanın yaşı kadar zamanda ancak çözerler. Komiğin de komiği ise: Kriptocular emirlerinde bilgisayarlarla kriptoanalistleri yendiler ve bilgisayarlardan bir medet ummayan senin gibiler ise hâlâ işe yarar durumdalar.

Genç iş arkadaşları: İşletim sistemlerine karşı bu kadar yetenek olsun ama aynı makine karşısında bir işe yaramasın. Aslında onların yaptığı iş seninkinden daha güncel (en azından, yazılım programları yapan gençlere problemleri bilgisayar ekranı karşısında çözmeyi göstermekle kafayı bozmuş sinema için) ama aynı derecede de işe yaramaz, onlar da senin kadar köhne. Genel anlamda, şifre çözmek artık gereksiz bir işe dönüştü. Ayrıca birinin bu işi yapması gerekiyor: Kripto Odası, hâlâ hükümete işe yarar olduğu görünümünü vermek zorunda. Çünkü artık iktidar gizli şifrelerle manipüle edilen darbelerin hafif esintilerine karşı o kadar da kırılgan değil.

Salon bomboş ve salona mutlak bir sessizlik hâkim: Binada çalışmaya başladığında, bilgisayarlar devasa, gürültülü, bol miktarda metal kablo vestiyeriydiler adeta. Zamanla küçüldüler ve sessizleştiler, her geçen gün daha temiz oldular.

(Babbage Salonu'nda, Amerikan hibesi çok eski bir süper bilgisayar olan *Cray* duruyor.)

Ellerini ceketinin ceplerine sokmuş, yoluna devam ediyorsun. Bir kurşun kalem, bir tükenmez, biraz bozuk para. Kızın Flavia'nın görüntüsü aklına geliyor ve şefkat duygusu seni esir alıyor. Çıkmadan odasına girip vedalaşmak için alnından öpmüştün. Duanne 2019, Flavia'nın web sitesi ziyaretleri için yarattığı hayal kahramanı sana kızının bilgisayarlarının birinin ekran koruyucusundan bakıyor, çalışma odası Kevin Mitnick, Ehud Tannenbaum gibi ünlü *hacker*ların* fotoğraflarıyla dolu ya da kızının ısrar ettiği gibi *cracker*lar** "Araların-

* Bilişim korsanı. (ç.n.)

** Şifre kırıcı, yazılım korsanı. (ç.n.)

daki farkı iyi bilmek lazım babacım, *crackerlar* teknolojiyi kanunsuz yollarla istismar eden tiplerdir." "Peki o zaman senin sitenin adı niye *Tüm Hackerlar* da *Tüm Crackerlar* değil?" "Güzel soru. Çünkü sadece bu konuyu çok iyi bilenler ayrımı doğru yapabiliyorlar. Eğer benim sitemin adı *Tüm Crackerlar* olsaydı şu anda sahip olduğu ziyaretçi sayısının yüzde birine bile sahip olamazdı." *Hacker, cracker* hepsi senin için bir ya da yazılım korsanları mı demeli? Kulağa garip gelse de bu ismi daha çok tercih edersin: İngilizcesi önce geldiği için alışkanlık yarattı. İnsanlar ekli dosya yerine attachments*, elektronik posta yerine email** yolluyordu. İspanya'da screensaver***'a ekran kurtarıcı diyorlardı aslında kulağa komik geliyor. Ama insan yenilgiyi kabul etmemeli: alışkanlık yaratmış olana karşı savaşmalı. Yeni yüzyılın lisanı olarak İspanyolca'nın varoluşu bir nevi kumardı. Bilişim korsanları, bilişim korsanları.

Flavia rüyaların uçurumuna yuvarlanmış horlayarak uyuyordu, gece lambasının bir koni yardımıyla azaltılmış ışığında onu izledin. Kumral saçı dolaşmış, dolgun ve ıslak dudaklarına yapışmış; geceliği kaymış, pembe ve dik göğsünün birini açıkta bırakmış. Utanarak üstünü örtüyorsun. Hangi arada atkuyruklu, yaramaz kızın on sekiz yaşında sabırsız bir kadına dönüştü? O serpilip büyürken, onu ne zaman ihmal ettin? En kötüsü ise erkekleri deliye döndüren cebir ve ateşin mükemmel birleşiminden ortaya çıkması oldu. Küçücükten itibaren bilgisayarlar ilgisini çekiyordu ve on üç yaşından önce program yazmayı öğrendi. *Tüm Hackerlar* sitesinde bilişim korsanlarının alt kültürlerine ait az bilinen şeyleri anlatan bir bölüm de var. IBM'in klonları karşısında günde kaç saat geçiriyor acaba? Bir çok konuda ergenliği geride bıraktı. Neyse ki ne eskiden ne şimdi ne de gelecekte, mesafeli ve uyuşuk güzelliğine kapılıp evin etrafında turlayan erkekler ilgisini çekmedi ve çekmeyecek.

Vigenère Salonu bomboş. Duvardaki saatin kolları sabahın altı yirmi beşini gösteriyor. Ramirez-Graham'ın gözünden kaçmış ve binada mekanik saatleri olduğu gibi bırakmış. Tabii ki yakında onları

* Elektronik posta yazışmalarında mesaja eklenen dosya. (ç.n.)
** Elektronik posta. (ç.n.)
*** Ekran koruyucu. (ç.n.)

da yeniler. Akrep ve yelkovanın yerini kuvarsdan kırmızı renkli rakamlar alır, analoğun yerine dijital gelir. Ama bu kadar modernleşme bir işe yaramıyor. Daha fazla ya da daha az saniye, zamanı dakik göstermesi ya da göstermemesi, her şekilde zaman akmaya devam edecek herkesi ağına düşürecek, ten henüz taze ya da kemikler hâlâ her harekette toz üretmeye devam edecek.

Soğuk yüzünü kesiyor adeta. Ama olsun işe ilk gelen olmak hoşuna gidiyor. Bunu, yirmi beş yıllık amirin olan Albert'dan öğrendin. Bu alışkanlığı sürdürmek bir nevi ona bir vefa borcu ödemek. O ki Rio Fugitivo'da kripto analiz için herkesten çok çalışmıştır. Şimdi ise Acacias Bulvarı'ndaki bir evin ilaç kokulu bir odasında yatağa bağlı yaşıyor. Akli melekeleri pek yerinde değil. Beyni sırf işle yüklemek çok doğru değil.

Boş koridarlarda yürümek, kâğıtlarla dolu açık ofisleri incelemek hoşuna gidiyor. Sabahın sakin havasında gözlerin evrak dosyalarına ve iyiliksever bir Tanrı'nın kibirli huysuzluğu içindeki hayaletvari makinelere takılı kalıyor. Birisi işini yapacak çünkü tanımlı olmayan bir Birincil Sebep böyle emretmiş ve emre itaatsizlik akıllı adamların yapacağı şey değil.

Asansörü çağırmak için bir düğmeye basıyorsun. En çetin fikirlerin aklına hep burada geldiği metal evrene dalıyorsun. Ya asansör bozulursa ve seni yüksekten sonsuzluğa uğurlarsa. Sadece senin bulunduğun alt kata yollanıyorsun, arşive, toprağın altına, mezarvari odaya. Aşağısı daha soğuk oluyor. Kalın kabloların arasından havada asılmış bir şekilde ahenk içinde, sakince, adeta hiç hareket etmeden yürüyorsun.

Yeşil duvarları, dümdüz verimliliği, sabit hareketli sert bir nezarethane olan ve seni barındıran bu asansörün özel bir yanı var. Onsuz ne yapardın, insanlar onlarsız ne yaparlardı? Otis, altı kişi, dört yüz seksen kilogram. İsme bakıyorsun, heceliyorsun: O-T-İ-S; bir de tersten okuyorsun: S-İ-T-O. Sadece senin için yazılmış ve çıkmaya sabırsızlanan bir mesaj. B-S-K-Y. Ben senin karanlık yüzünüm. Kim benim karanlık yüzüm?

Genel Arşiv yerin altında, sen ise şimdiyle geçmişin arasındaki hayati bağlantısın. Kırık portmantoya ceketini asıyorsun. Gözlüğü-

nü çıkarıp kirli bir bezle silip tekrar takıyorsun. Ağzına mentollü bir çiklet atıyorsun, bu tüm gün sürecek serinin ilki oluyor, her bir çiklet tadı gidince iki dakikadan az bir sürede çöpü boyluyor.

Çişin geldi. Mesanendeki bu bir an önce tuvalete gitme ihtiyacı gençliğinden beri seninle beraber. İç çamaşırın güneşte yanmış otlar renginde asitli lekelerle dolu. Bu katta çalıştığından beri bu durum daha sıkıcı bir hal aldı, nedense mimarın aklına buraya bir tuvalet koymak gelmemiş. Arşivde çalışanın her tuvalet ihtiyacında asansöre binebileceği ya da merdivenleri kullanabileceğini mi düşünmüş acaba? Günde bir iki defa buna ihtiyacı olan normal biri için evet. Ama ya çişini tutamayan biriyse? Hassas üstelik.

Çalışma masanda sağ alt çekmeceyi açıyorsun, McDonald's'tan aldığın gülen bir Road Runner resminin bulunduğu plastik bardağı çıkarıyorsun. Bir köşeye yöneliyor, sırtını Arşive dönüyorsun, fermuarını indirip bardağa işiyorsun: altı, yedi, sekiz amber rengi damla. Tuvalete gitmeyi bu yüzden sevmiyorsun çünkü çoğu zaman sonuçla aciliyet hissi doğru orantılı olmuyor. En iyisi, damlaları bardakta biriktirmek ve öğle yemeği vaktinde de tuvalete uğrayıp hazinenden kurtulmak.

Bardağı çekmeceye bırakıyorsun.

Masanın üzerindeki kâğıt kalabalığı seni baştan çıkarıyor, kaosu düzenlemek, bir parça da olsa onu yenmek ve yeni bir düzensizliğe hazır olmak günler, aylar hatta yıllar süren bir oyun. Kripto analistlerin masaları kusursuz olur, masanın yan taraflarına kule şeklinde yığılmış kâğıtlar, kalemlikler, sırt sırta vermiş referans kitaplar, nöbet bekleyen monitör ve masanın altındaki hareketli bölümde saklı duran klavye: mantıklı ve sonsuz bir kendini adamayla işini yapan saf akılların refleksi, gerçeğin konuşulduğu ya da gerçek adı altında hükümetten destek bulup tehlikeli bilgiler sızdıran kaba kişilerin yarattığı puslu havalara hazırlıklı değiller.

Bilgisayarını açıyorsun, normal ve gizli olan iki adresinde elektronik postalarını kontrol ediyor. Çikletini tükürüp diğerini ağzına atıyor ve bir anda gizli adresinde şu cümleyi görüyorsun:FXJXNRTY NJRJXPFXQFRTXQFRHMFIFXIJXFRLWJ.

XQFRTXQFRH dizisi dikkatini çekiyor. Tekrarların analiz edilmesi birkaç dakikanı alıyor. Her harfin kendi kişiliği vardır ve her ne

kadar cümlede ait olduğu yerden alınmış olsa da ihanet eder, fısıldar, konuşur, haykırır, kendi hikâyesini anlatır, kağıdın üzerinde kendi yerini özler. Bu mesajı sana kim göndermiş olabilir? Nereden gelmiş? Adres gizli ve garip olan da bu zaten çünkü senin gizli elektronik posta adresini bilen on kişiyi bulmaz bile. Biri Kripto Odası'nın güvenlik sistemi ile dalga geçiyor ve kalbini kaba bir mesaj ile kırıyor.

Kripto Odası'nın tüm mesajları sana kriptolu bir şekilde geliyor ve bilgisayarın onları otomatik olarak çözüyor. Belki programda bir hata oluştu. Birkaç düğmeye basıp mesajı çözmeye çalışıyorsun. Yok olmuyor. Kripto Odası'nın kullandığı kripto programı ile şifrelenmemiş. Bu da şüphelerini doğruluyor, mesajı bir yabancı yollamış.

Bu bir tahrik olmalı. Çabucak en iyi bildiğin şeyi yapıyor, tekrarları analiz ediyorsun. F bir sesli harf olmalı. A, e, o? İçgüdün "a" olmalı diyor.

Hemen anlıyorsun, yer değiştirme ile elde edilen basit bir kod bu. İmparator Jul Sezar'ın da kullandığı *suetonio*'nun bir çeşidi. Her harf sağa doğru beş defa kaydırılmış. Böylece f, a oluyor, g de b ve bu böyle gidiyor. QFRHMFIFX, lekeliler.

Katilellerinkanabulanmış.

Katil kim? Sen mi? Neden ellerin kana bulanmış?

İki

Ufuktaki karabulutlar yağmuru haber veriyor. Flavia sınıf arkadaşlarına veda edip kendisini eve götürecek mavi minibüse biniyor. Omzunda içinde kitaplar ve dergilerin olduğu siyah deri çantası ve cebinde de her dakika kontrol ettiği gümüş rengi Nokia cep telefonu var. Saat bir olmuş ve karnı acıkmış.

Minibüste neredeyse hiç yer yok. Gözlerini cep telefonunun ekranından alamayan kel şişman bir adam ile fok balığı bıyıkları olan bir teyzenin arasında kendine yer bulup demire tutunuyor. Minibüsün içi ucuz parfüm ve ter kokuyor. Şoförün eğlenmek için seçtiği müzik tropikal müzikten ziyade kulak tırmalayıcı bir gürültü. Kulaklarını tırmalayan müziğe karşı kendi bariyerini oluşturmak için kendi Nokiasından müzik dinlemesi lazım. Ama yeni hiçbir şey yükleme-

miş, hafızada olanlarla da ilgilenmiyor. Diğer gençlerin yaptığı gibi *Playground*'a girse. Ya da şimdi değil. *Playground* için cep telefonu ekranı yerine daha büyük bir ekran gerekli.

Rahatsız bir şekilde giderken, vitrinlerdeki reklamları okumak için bakışlarını dışarıya yöneltiyor: siber kafeler, internete ucuz bağlantılar, avukatlar, hiç kimsenin bir şey pazarlamadığı bir alan görmek her geçen gün daha zor oluyor. Dünya canlılar ve eşyalardan oluşuyor, kaçmak için ise insanın kendi içine yönelmesi ya da sanal bir gerçekliğe dalıp gitmesi gerekiyor.

-Ücretleri alayım, diyor biletçi çocuk, bakışları ürkek, burnunda sümükler var. Ne kadar çağdışı bir yöntem.

Başka enlemlerde, biletini ödemek için kartını bir makineye okutman ya da ücreti almaları için cep telefonuna bir numara girmen yeterli oluyor. Bu miniminnacık aletlere hâlâ cep telefonu mu demeli? Kişisel ajanda, bilgisayar, kamera, walkman, tarayıcı, bir insanın canının istediği her şeye dönüşebiliyorlar artık. Özel bir telefon şirketinin reklamında cep telefonlarına i-Fon diyorlardı: Flavia başta 'i' nin internet manasına geldiğini sandı ama sonra doğrusunun informasyon (bilgi) olduğunu öğrendi.

Flavia biletçi çocuğa birkaç bozuk para veriyor. Çocukları çalıştırmak yasaklanmalı. Bu bakışın ardında ne hikâyeler vardır kim bilir? Şehrin dışında bir hayat, beş kardeş, markette çalışan anne, seyyar satıcı bir baba. Günün tek öğünü olan şehriye çorbası. Rio Fugitivo gelişiyor ama çok geri kalmış bir ülkenin ortasındaki bir ada gibi adeta. Ve bu ada tamamen arındırılmış değil, caddelerinde her şeyin bilgisayarlarla kontrol edildiği binalar olsa da kapılarından dilenciler eksik olmuyor.

Yıllar küçük hilelerle dolu, hiç unutulmaz dediğin anlar şaşırtıcı bir şekilde el çabukluğu ile silinip gidiyor. Küçük bir kızken okul kaçış noktasıydı. Şimdi ise sıkıyor: Öğretmenlerin ağır bir şekilde aktardığı bilgiler gayet sıkıcı. Kız arkadaşlar desen sadece okul partileri ve yanakları sivilceli oğlanlar hakkında dedikodu yapmayı biliyorlar. Okul partilerinde dans ederlerken oğlanlar vücutlarını kızlarınkine yapıştırıyor, geceleri ise izin verilenden öteye gidiliyor ve gece parklarda ya da motellerde bitiyor. İçinden eve koşarak gidip

bilgisayarını açıp *Tüm Hacker*ları güncellemek geliyor. Tüm dünyadan tanıdığı *hacker/cracker*lar sayesinde birkaç hafta önce ölen iki *hacker*ın ölümü hakkında haberleri herkesten önce aldı. Böylece *la Resistencia*'nın etrafında olan bitenle ilgili ülkenin en güçlü medya kuruluşlarından bile daha kapsamlı bir haber yaptı.

El Posmo ve *La Razon* gibi gazeteler *Tüm Hacker*lar sitesini *la Resistencia* hakkında okurlarını bilgilendirmek için kullanıyorlar ama haber kaynağı olarak *Tüm Hacker*lardan ara sıra bahsediyorlar.

Şehir pencerelerden içeri süzülüyor. Tıpkı bir yıldızın kayması gibi, her gün bu manzara, artık hareketsiz kalmak nasıldır bilmeden hızla bozuluyor ve yeniden oluşuyor. Zayıf bir kadın pembe tenis ayakkabıları ile pekin cinsi köpeğini gezdiriyor. İki adam gizliden gizliye el ele tutuşmuş. Polis bir taksi şoföründen rüşvet alıyor. Bir sarhoş kendini kaldırıma atmış. Başlarında sarı kasklarıyla bir grup işçi kudretli fiber optik kabloları döşemek için kaldırımı kazıyorlar. Başlayan iş güç bela bitiriliyor çünkü kablo döşeme işi sürerken piyasaya daha güçlü kablolar gelmiş oluyor. Duvarlarda, koalisyonun, halkı, uluslararası şirketlerin çıkarları için satılmış hükümete karşı protestoya çağıran afişleri göze çarpıyor. Şimdi bütün suç küreselleşmede, bir *McDonald's* dinamitleyerek vatansever olduğunuzu gösterebilirsiniz. Az kazanmaları dışında *McDonald's*lar da boşu boşuna gitmek istemiyorlar.

Minibüs şehrin batısında bulunan yerleşim bölgesine doğru yaklaştıkça daha fazla yer açılıyor ve rahat nefes alınıyor. Flavia *Vanidades* okuyan yaşlı bir hanımın yanına oturuyor. Gazetenin başlığı "Jackie Kennedy Onassis'in Dergi Sayfalarında Sebatla Devam Eden Varlığı" İçinden kendisine kadın kahramanların başka bir gezegenden olduklarını söylemek geçiyor. Pasif bir tüketici olmak artık başka yüzyılın işi, şimdilerde önemli olan kendi şahsına münhasır modeller yaratmak, öyle özel olacaklar ki başka kimse bilmeyecek.

Nokiasında elektronik postaların, video mesajların ve kısa metin mesajlarının biriktiğini görüyor. Birkaçına kısaca bir göz atıyor. Tanımadığı biri geçen hafta bir mesaj göndermiş. Şüpheli bir şekilde ölen *la Resistencia* üyesi iki *hacker* Nelson Vivas ve Freddy Padilla'nın ölümünden *la Resistencia*'nın lideri Kandinsky'yi sorumlu tutuyor. Ni-

çin? Çünkü Kandinsky bir megalomanmış ve grup içinde geçimsizliği kabul etmiyormuş. Vivas ve Padilla, *la Resistencia* tavırlarına uymayan hareketler yapma cesaretini göstermişler. Kaynağı güvenilir olmayan haberler yaymak aslında hiç Flavia'nın tarzı değil ama bu haber eğer doğruysa etkileyici ve bomba niteliğinde. Flavia haberi yayınlamanın bir yolunu bularak, direk Kandinsky'i suçlamadan ama grubunun bu olayla ilgisi olabileceğini belirten bir notla sitesine koyuyor. Tahmin ettiği gibi hakaret ve tehdit dolu mesajlar alıyor. Kandinsky, *hacker*lar camiasında *la Resistencia*'ya kazandırdığı rol sebebiyle adeta bir idol oldu. *La Resistencia* hükümete ve büyük çokuluslu şirketlere ait sitelere saldırarak neoliberal politikalar ve küreselleşmeyle savaşıyor, bu mücadele şekline ise teknik jargonda siberkorsanlık deniyor. Flavia'nın bir yanı Kandinsky'ye hayranken diğer yanı endişeyle yaklaşıyor, basın konuya taraflı bir şekilde yaklaştığında Kandinsky'den yana oluyor.

Vivas ve Padilla, *El Posmo*'nun dijital baskısında çalışıyorlardı. İkisi de aynı hafta sonu öldürüldüler: Vivas, El Posmo'nun binasından çıkarken cumartesi sabaha karşı bıçaklanarak, Padilla ise pazar gecesi evinin önünde ensesine yediği bir kurşunla. Basın-yayın organları bu iki cinayeti kaderin birleştirdiği iki münferit olay olarak duyurdu. İki ölüm de garipti çünkü iki kurbanın da ne düşmanı ne de kimseyle sorunu vardı, spekülasyon yapmak için elde hiç materyal yoktu. Gelen elektronik postaya göre ikisi de *la Resistencia* üyesiydi. Flavia için ilginç olan da buydu ve ölümleri anlatmaya yarayacak bir ipucu veriyordu. Kader her zaman her şeyin sorumlusu değildir. Bazen tesadüflere güvenmemek gerekir.

Kulaklıklarını takıp cep telefonunun ekranında bir haber kanalı arıyor. Favori spikeri sanal kadın Lana Nova beliriyor. Yüz hatları Asya ırkını temsil ediyor, siyah saçlarını topuz yapmış. Kulaklıklardan Lana'nın metalik ve etkileyici sesi duyuluyor, bir hava durumu haberiyle bile insanları ayağa kaldırabilecek güçte. Ergenlerin haberleri dinlemeye başlaması ve odalarının duvarlarını Lana'nın posterleriyle süslemeleri boşa değil. Farklı sosyal sınıflara ait vatandaşların elektrik zammı protestoları ikinci gününde. Rio Fugitivo'nun elektrik enerjisinden sorumlu İtalyan-Amerikan ortaklığı Globalux ihaleyi alalı bir yıl-

dan az oldu ama zamlarla ilgili kriz sebebiyle başka alternatifleri olmadığı açıklamasını yapıyorlar. Koalisyon, halkı perşembe günü anacadde ve sokakları kapatmaya çağırıyor. Rio Fugitivo'daki protestolar diğer kentlere de yayıldı: La Paz ve Cochabamba'da fabrika işçileri ve öğrenciler polisle çatıştı. Sucre'de bir yüksek gerilim kulesi dinamitlendi. Santa Cruz'da özel şirket sahipleri genel grev çağrısında bulundu. Muhalefet ve yerli liderler Montenegro'yu istifaya zorluyor. Görevinin bu son günlerinde istifa etmezse ülkenin batmasından endişe ediyorlar. (Kasım ayının ilk günleri yaşanmakta, seçimler gelecek yılın haziran ayında yapılacak ve yeni başkan ağustos ayında seçilecek.)

İnanılacak gibi değil *la Resistencia* ile ilgili hiçbir şey yok. Ne Vivas ne de Padilla'dan bahsedilmiş.

Nokiasını kapatıyor. Minibüs iyice tenhalaştığı için dün gördüğü çocuğu yine en arkadaki sırt kısmı bıçaklarla kesilmiş koltukta otururken görüyor. 18? Uzun boylu, kıvırcık saçlı, kalın kaşlı ve dikkati dağıtmak için elinde sarı renkli bir cep telefonu var. Bu tropikal ritimlerden kaçmak için ne müziği dinliyor acaba? Haberler mi, yoksa İtalya ya da Arjantin'de oynanan bir futbol maçı mı? En iyisi ona bakmayayım, en iyisi korkmayayım ya da Lana'yı dinlemeye devam edeyim.

Dünkü gibi aniden karşısındaki koltukta gözlerini gözlerine dikmiş bir adam beliriyor. Genellikle bu kadar ilkel adamları görmezden gelir ama bu bakışlarda onu rahatsız eden bir şeyler var. Saçlarına, tarzına uygun bir şekil verdiğinden emin olmak için eline başına götürüyor. Saçlarının yan tarafları yeni uyanmış gibi havaya kaldırılmış. Diliyle dudaklarını ıslatıyor. Bu üstündeki rahibe üniformasıyla ne kadar komik görünüyordur kim bilir: Dizlere kadar inen mavi etek, beyaz gömlek, mavi yelek ve en beteri modacıların kabusu olan üç renkli kravat. Kız arkadaşlarından erkekler konusunda çok mu farklı, belki de değildir. Ama bu iş de çocuk oyuncağı değil.

Minibüsten indiğinde yağmur çiselemeye başlıyor yüzüne dokunan yağmur damlacıkları tıpkı örümcek ayakları gibi. Minibüse sırtı dönük kalmak için kendini zorluyor ve başarıyor, yüzünü cama dayamış hayaller kuran oğlana karşı kazandığı zaferin tadını çıkarıyor ve son bir kez bakmak için dönüveriyor.

Duraktaki çöpün üstünü mavi-yeşil kocaman sinekler kaplamış. Kemikleri sayılan bir köpek yanından geçenlere isteksizce hırlıyor. Flavia dönüşünü sabırsızca beklerken evde dolaşıp duvarlara çarpan kör dobermanı Clancy'yi düşünüyor. Komşular sabaha kadar ulumasından şikâyetçi, annesi on bir yaşına geldiğini artık çok yaşlandığını belki de uyutma vaktinin geldiğini söylüyor.

Mahallesine gelmesine beş blok kaldı. Flavia, delik deşik olmuş asfaltta, üstünde tozlu erik ağaçları bulunan eşit uzunlukta kaldırımları olan, kendine ait hissettiği bu sokaklarda yürümekten hoşlanıyor. Yürürken sek sek oynadığını hayal ederek zıplıyor. Aklına babası geliyor, acaba tam bu anda ne yapıyordur? Bir anda yalnız olmadığını anlıyor, utanıp rahatsız oluyor.

–Alfadan omegaya, hiçlikten sonsuzluğa, diyor –yaşlı ve genizden gelen bir ses. Bu genç adam için bu ses fazla yaşlı– Dinsel ve metafiziksel yananlamlar içeren bir oyun, diye ekliyor.

Ne zaman minibüsten indi. Arkasından yürüdüğünü duymamıştı. Bir an için korkuyor. Şehir çocuklara tecavüz eden, kötü bir bakışla adam öldüren canilerle dolu. Onu koruyan, kapısında iki polisin beklediği mahallesinden dört blok uzakta.

–Eğlenmek için sek sek oynarken hiçbir yananlama ihtiyaç duyulmaz, diye yanıtlıyor, sesine şimdiye kadar çıkarttığı en kayıtsız tonu vererek.

–Bazen insan olayların tadını çıkartmak için onların yüzeyinde kalmak ister. Ama imkânsız, her şeyin bir anlamı vardır, belki de bu şey önemlidir. Hepimizin aradığı mandala.

Çiseleyen yağmur şiirselliğini yitirerek, ıslatmaya ve rahatsız etmeye başlıyor. Flavia adımlarını sıklaştırıyor, eve koşmak isterdi ama sukunetini koruması lazım. Hiçbir zaman ne olacağı bilinmez. Fakat itiraf etmeli ki, bu garip bir korku bir yandan kaçmak isterken diğer yandan bu yabancının yanında kalmak istiyor.

-Benim adım Rafael. Sen Flavia'sın değil mi? Nasıl bildiğimi sorma. Başka isimler, başka kimlikler? Başka isimlere sahip olmamak imkânsız. Benim nette en azından sekiz ismim var.

-Şimdilik böyle kalsın.

-Dramalara yer yok. Gerçeği söylemezsen, ben pek yakında öğrenirim.

Ona bakmadan yürüyor ve onun varlığını bir tehdit gibi algılıyor. Şimdi sessizlik sırası Rafael'de. Flavia konuşma ihtiyacı hissediyor.

-Sen benim hangi okula gittiğimi biliyorsun ama ben seninkini bilmiyorum.

-Okulu bırakalı çok oldu, Flavia. Eğer istersen nasıl geçindiğimi sana gösterebilirim. Bilgilerin kullanılmasıyla ilgili.

-Gazeteci misin?

-Ne kadar demodesin! İmtiyazlı bilgiye ulaşmak için çok para ödeyen çok insan var. Ve bu bilgiye ulaşmak için türlü hokkabazlıklar yapmak zorunda kalan insanlar var. Bir zaman tüm bunlar işine yarayabilir. Ama önce çok dikkatli olmalısın. Bazen değilsin. Bir haberden emin olmadan onu yayımlıyorsun. Bazıları rahatsız oluyor. Tehlikeli konularla oynamak iyi değildir.

Flavia durup ve bakıyor. *Hacker* mı? Hangisi? *La Resistencia*'nın adamı mı? Fare mi? Ya da her ikisi birden? Beni tehdit mi ediyor? Kendi kadar heyecanlı, altdudağı titriyor, bakışları minibüsteki kadar keskin değil. Kıvırcık saçlarında ve yanaklarındaki yağmur taneleri yüzünün bütünlüğünü bozuyor. Yüzünde büyük bir sır saklayan ve bu sır yüzünden aranan bir adamın ifadesi var. *Hacker*lardan korkmuyorum, *la Resistencia* üyelerinden de. Ama fareler ise tehlikeli, onlar işlerini tamamlamak için seni bıçaklayabilirler. Fareler bilgi satarak yaşarlar ve son yıllarda çoğaldılar. Etrafları sürekli skandallarla dolu, bireylerin özel hayatlarını tehdit eder oldular ve artık yasadışı kabul ediliyorlar. Bazıları bilgi edinmek için *hacker*ları kullanıyor diğerleri ise daha geleneksel yolları tercih ediyor; çöpleri karıştırmak, hizmetçilere para ödemek, iş arkadaşlarına rüşvet vermek.

-Gitmem gerek. Her zaman başka bir zaman vardır. Belki o zaman daha açık konuşursun.

-Her zaman başka zaman yoktur.

-Kadercisin.

-Öyleyim.

Rafael elini uzattı ve vedalaştı. Flavia ona uzaktan baktı, artan yağmurda gözden kayboluşunu seyretti. Sonra evine koşarak gitti.

Üç

Benim adım Albert. Benim adım Albert değil. Kısa bir süre önce doğdum.

Hiç doğmadım. Başlagıçla ilgili bir anım yok. Vuku bulan bir şeyim. Her zaman vuku bulan. Ve her zaman vuku bulacak olan.

Ben bir erkeğim. Tüketilmiş. Toprak gibi. Gözler. Gri. Sakal. Gri. Hatlar. Karakteristik. Bulanık. Kullanabiliyorum. İle. Akıcı olarak. Cahillik. Çeşitli. Diller. Fransızca. İngilizce. Almanca. İspanyolca. Macao Portekizcesi.

Yaşamama izin veren kablolara bağlıyım. Penceremden, bulvarda günün akışını seyrediyorum.

Bahçede ve kaldırımlarda jakarandalar. Hiçbir şey zor değil. Akasya Bulvarı'nı vaftiz etmek.

Akasyalar nerede? Güzel soru.

Ufukta. Dağlar. Rio Fugitivo'dan. Hardal rengi. Başka dağlar gibi değil. Hatırladığım. Bir köyden. Bir vadide. Mavimsi dağlar. Pazar yerleri. Ortaçağ kuleleri. Kale yıkıntıları. Bir nehir. Hangi köy olduğunu hatırlamıyorum. Ama görüntüler var. Bir oğlan çocuğu var. Koşuyor, koşuyor.

O ben değilim. Ben olamam. Benim çocukluğum yoktu. Hiç olmadı.

Konuşabilirim ve bazen yapıyorum. Ama konuşmamayı tercih ederim. Birkaç kelime sarfetmek beni güçsüz kılıyor. Gücümün yetmediğini hatırlatıyor. Olası bir ölümü. Ama öyle değil. Hem de hiç. Bana ölüm yok.

Ben elektrikli bir karıncayım. Toprağa bağlı. Aynı zamanda herkesten çok ruhum var. Kripto analizin ruhuyum. Kriptografinin. Ya da her ikisi birden mi?

Kulaklarım çınlıyor. Odanın içinde sesler var. Diyorlar. Ki. İhtiyacım var. Buna. Soyutlanmaya. Buna. Huzura. Çok iyi. İçin. Yakalamak. Fikirleri. Sükûnet. Bir yolu olmalı. Onların izlediği. Bir şekilde. Düşünce. Dönüşmeli. Düşünceye. Bir şekilde. Karışık. Fikir birliği. Gizli bir mantığı olmalı. Bir rahibenin gözlerinin önünde. Bir piyano resmi belirsin. Ve bütün bunlar bizi götürsün. Benzerlerimizin. Hayatını bağışlamaya ya da bağışlamamaya.

Delirtici bir mantık.

Davranışlarımdan sorumlu. Beni bu yatağa getiren her şey. Duygular vardı. İçgüdüler vardı. Ama aklım. Son kararları aldı.

Nasıl olduğunu bilmek isterdim. Bu sessizlik yardımcı oluyor.

Ama ayak sesleri hiç susmuyor. Dinliyorum. Buraya gömülüyorlar. Başım olan bu büyütme kutusuna. Sözcüklerimi bekliyorlar. Bekliyorlar. Bekliyorlar.

Adım Albert. Adım Albert değil.

Ben. Bir karıncayım. Mekanik.

Ben. Hatırla. Benim. Çalışmalarım. Başladılar. İsa'dan önce 1900 yılında. Garip hiyeroglifleri yazan benim. Normal olanların yerine. II. Khnumhotep'in mezarına. Sondan yirmi sütuna yazdım. 222 tane kitabeden. Gizli bir şifre değildi. Her şeyden geliştirilmiş. Ama öy-

leydi. İlk dönüşüm. Bilakis. Yazıdan... En azından... Bilinen metinler arasında.

Ah. Yorgunluk. Başka birçokları oldu. Hepsini saymak zor.

Pazar yerleri. Ortaçağ kuleleri. Kale yıkıntıları.

İsa'dan önce 480 yılı. O zamanlar adım Demarato. Fars şehri Susa'da yaşayan bir Yunanlıyım. Ve Xerxes'in Sparta'yı işgal etme planlarına şahit oluyorum. Atina ve Sparta'nın şaşaasını yerle bir edecek beş yıl hazırlık yapmış bir askeri güç. Ve aklıma tahta tabletlerin üstündeki mumu kazımak geliyor. Xerxes'in planlarını tabletlere yazmak. Ve yine mumla kaplamak. Tabletler Sparta'ya gönderiliyor. Ve Xerxes'in muhafızları onlara elkoymuyor. Ve orada Gorgo isimli bir kadın. Cleomenes'in kızı. Leonidas'ın karısı. Tabletlerin mesaj içerdiğini tahmin ediyor. Mumu kazıyor. Böylece Xerxes baskın avantajını kaybediyor. Yunanlılar olacaklardan haberdar oluyor ve silahlanıyorlar. Farslar ve Yunanlılar arasında savaş başladığında. Bir 23 eylül günü. Salamis Koyu'nun yakınlarında. Xerxes kazandığını sanıyor. Yunanlıları dize getirdiğini düşünüyor. Aslında onların tuzağına düşüyor.

Benim adım Demarato. Stenografinin mucidiyim. Stenografi mesaj saklama sanatından başka bir şey değildir. Aynı zamanda. Benim adım. Histaiaeo. Milet'in valisi. Fars Kralı Dario'ya kendini ifşa etmesi için Aristagoras'ı teşvik eden benim. Bir ulağın saçlarını kazıdım. Mesajı başına yazdım. Saçının uzamasını bekledim. Aristagoras'ı bulması için yolladım. Ulak Fars topraklarına sorunsuz girdi. Aristagoras'ın yanına gitti. Saçlarını kazıttı. Ve Aristagoras mesajı okudu.

Stenografi. Ben. Bir. Karıncayım. Mekanik. Sesler duyuyorum.

Ben kriptografinin de mucidiyim. Mesajın anlamını saklama sanatı. Spartalı General Lisandro'ya mesaj gönderen de benim. Lisandro, Sparta'dan uzaktaydı. Yeni müttefikleri ile beraber. Farsiler. Bir haberci onun için geldiğinde. Habercide onun için bir mesaj yoktu. Sadece üstünde bulmasını söylemesi emredildi. Lisandro gördü. Ve ne olduğunu anladı. Haberciden üstündeki deri kemeri istedi. Ve keşfetti. Kemerin çevresi boyunca bir dizi harf basılıydı. Kemeri tahta bir varile doladı ve varili çevirince harflerin cümleler oluşturduğu-

nu gördü. Farsi müttefiki. Lisandro'nun yokluğunda ona ihanet edip Sparta'yı ele geçirmeyi düşünüyordu. Mesaj sayesinde. Lisandro vaktinde döndü ve eski müttefikini alaşağı etti.

Sağ bacağım ağrıyor. Uzun... Zamandır... Yatakta... Olmaktan. Sırtım. Tekrar ayağa kalkamayacağım. Yapabilirsem... Ciğerlerim bitmiş... Çok sigara... Bazen farkında olmadan idrarımı kaçırıyorum. Hemşire üstümü değiştirmeye geliyor. Altına kaçırmak çok küçük düşürücü... Hemşire olmadığında. Zaten hemen hemen hiç yok. Küçük bir zille nöbetçiyi çağırmam gerekiyor. Tenimin kokusu, ihtiyar kokusu. Vücudumdaki kabuklar pul pul yere dökülüyor. Başımın ağrısı bazen dayanılmaz oluyor.

Ne kadar çok gece ve gündüzü mesajların başında geçirdim. Sağ salim çıkamayacağım belliydi. Her şeyin bir bedeli var.

Aklıma bir şey geldi. Bu kayıp dünyanın peşine takılacağım.

Düşündüğüm şeyi nasıl düşündüğümü bilmek istiyorum.

Evrensel bir Turing Makinesine ihtiyacım var.

Evrensel bir Albert Makinesine ihtiyacım var.

Albert. Demarato. Histaiaeo. Yılan kabukları gibi isimler biriktiriyorum. Hikâyeler. Kimlikler. İnsani olan her şey bana yakın. İnsani olmayan her şey bana yakın.

Yüzyıllar geçiriyorum ve olaylara müdahale ediyorum. Bensiz. Savaşlar. Tarih daha farklı olurdu... İnsanların vücudunda bir parazitim. Tarihin vücudunda yer alan bir parazitim.

Susadım. Boğazım kupkuru ve yanıyor. Gözlerin kapalı. Açamıyorum. Gözlerim açık ama hiçbir şey göremiyorum. Görmeden bakıyorum. Ve kokluyorum. Pek çok koku alıyorum. Bu kapalı oda. İdrar kokuyor. Kusmuk kokuyor. İlaç kokuyor. İçeri giren ve çıkanlar. Yaşlı kadınlar. Erkekler. Üniformalar. Tanımadığım yüzler. Turing'in yüzü.

Ona ismini ben verdim. Tabii ki gerçek Turing. Bir zamanlar o bendim. Ama o başka hikâye. Şimdi önemli olan benim bir zamanlar CIA ajanı olmam. İkinci Dünya Savaşından sonra bana bu gövde düştü. İstihbarat servisine danışmanlık yapmak üzere devlet tarafından yollandım. 1974 yılının yağmurlu ve sisli bir gününde vardım. La Paz Havalimanı'nda yok oldum. Yükseklik... Karlı dağları hayranlık-

la izlemeye güçlükle vakit buldum. Terminalin kirli ve kırık camlarından görülüyorlardı...

Bir gün yatakta kaldım ve sonra İçişleri Bakanı beni kabul etti. Onlar başka zamanlardı. Montenegro diktatördü. Bugün İçişleri Bakanına Devlet Bakanı deniyor. Kendisiyle sıcak bir dostluk kurduk. Başka ülkelerde kimse olamayanlar bu ülkede birileri olabiliyor. Ve ben buraya gelmeden Kuzey'de hiçkimseydim. Bir ajandan başka bir şey değildim. Başka yerlerde ve zamanlarda olduğum gibi. Burada ise biri olmanın dışındayım. Basit bir danışman değilim. Çok kudretli biriyim.

Bu yüzden çok üzüldüm. Ne zaman. Sonra. Bir yıl. Dönme emri geldi... Amerika Birleşik Devletleri'ne. Yeniden hiç kimse olmak istemiyordum. Ülke hoşuma gitmişti ve kalmak istiyordum. Benliğimi güneyde bulmuştum. Ve muhalefetin mesajlarını alıkoyup çözecek bir kurumun gerekliliğine askerleri ikna ettim. Ve Şili. Kripto Odası.

Montenegro'nun Şili ile ilgili takıntısı vardı. Ülkesine denizi geri veren adam olmak istiyordu. Ben gülüyordum. Ama ona tamam dedim. Tabii ki. Neden olmasın. Siz ne derseniz. Gölgelerin ardından Kripto Odası'nın kurucusu oldum. CIA'dan istifa ettim. Bu ülke yabancılara çok iyi davranıyor. Chaco Savaşı'nda Alman ordularını yönetmişti.

Ortaçağ kuleleri.

Yüzler. Önümden geçiyorlar. Oturuyorlar. Bekliyorlar. Beni bekliyorlar. Jestleri birer kod. Giysileri de öyle. Her şey bir kod. Her yazı esrarengiz bir kod. Her şey var olmayan bir Tanrı tarafından yazılmış esrarengiz yazı. Ya da bir yarı felçlinin. Ya da sakar bir yaratıcı ruh mu? İdrarını tutamayan yaratıcı bir ruh?

Mesajın nasıl başladığını bilmiyoruz. Onu sonlandırmanın zor olduğunu biliyoruz. Satırları. Sayfaları. Defterleri. Kitapları. Kütüphaneleri. Evreni doldurmaya devam ediyor.

İçeri giriyorlar ve bana dokunmak istiyolar. Yapmıyorlar.

Buradayım. Ve burada değilim. En iyisi burada olmamam.

Ya da ikisi birden mi?

Dört

Ramirez- Graham Kripto Odası'nın en üst katındaki odasında morali bozuk bir şekilde, Baez'in getirdiği dosyaları kontrol ediyor. Sabahtan beri üçüncü kahvesini içiyor. *Not as hot as I wanted it but then**, bu Allah'ın cezası ülkede ne doğru yapılır ki? Son haftalarda mide problemleri yaşadı, doktor gastrit ya da ülser başlangıcı olabileceğini söyledi ve iki ay boyunca alkolü, acılı yemeyi ve kahveyi bırakmasını salık verdi. Doktorların ciddeye alınması gereken tam süre olan çıldırtıcı bir on gün denilenlere uydu. Sonra babasını hatırladı. Amfizem hastasıydı ve bütün ricalarına rağmen sigara içmeye devam etti. Elbet bir hastalıktan ölünecekti o halde neden hayatın zevklerinden mahrum kalsaydı. Bunları söyledikten tam bir yıl sonra

* İstediğim kadar sıcak değil ama zaten... (ç.n.)

öldü. Ne aptalca bir ölüm diye düşünmüştü. Eğer kendine dikkat etseydi beş yıl daha fazla yaşardı. Şimdi kendisi otuz beş yaşına basmak üzere ve onu anlamaya başladı. Son iki yıldır başucundaki komodin ilaçlarla doldu ve hayatı da yasaklarla.

Bilgisayar açık, akvamarin ekranında çeşitli matematik formülleri yüzüyor. Suyu yeşil renkli bir akvaryum içinde dört melek balığı sıkıntıdan mıktanısla çekilmiş gibi dönüp duruyorlar. Yazı masasının üstünde Nokia cep telefonu. Çalışma masasının arkasında, hırsızlığa karşı alarmı olan kristal bir kasada paslanmış Enigma makinesi duruyor. İlk gördüğünde Ramirez-Graham onu at zırhına benzetmişti. Görünüşü eski nesillerin kullandığı daktilolara benziyor. Gerçekte insanların yazdığı kelimeleri kâğıtlara geçirmekten pek de mutlu değil. Kabloları ve döneçleriyle, daha kapsamlı işler yapmaya hazır. Albert'in bunu nereden bulduğunu kimse bilmiyor. Dünyada da çok az var. Bazısı müzelerde, diğerleri ise özel koleksiyonerlerin elinde. Fiyatı çok fazla. Bu kadar pahalı olması da boşuna değil: Naziler, Enigma sayesinde, mesajlarının gizlice gönderilmesini başardılar ve birkaç yıl boyunca içeri sızılmayan haberleşme sistemleri sayesinde savaşta büyük avantaj sağladılar. Neyse ki bir grup Polonyalı kriptoanalistin Enigma'nın karmaşıklığı karşısında cesareti kırılmadı, başlarında Alan Turing vardı. Albert makineyi ilk iş gününde odasına getirmiş ve ilk haftalarda, sağlam kasa gelinceye kadar her gece yanında evine geri götürmüştü. Albert'in çalışanları ona Enigma adını takmışlardı. Bilinmeyen geçmişiyle ilgili dedikodu yapıp bu makineyi de Albert'in eski bir Nazi olduğunun kanıtı olarak görüyorlardı. CIA kökenli bir danışman olduğu iddia edilince hükümet bunu hemen yalanlıyordu. İspanyolca'sı gırtlaktan gelen "g"ye benzeyen "r"leri ve "v" gibi çıkan "w"leri ile İngiliz değil Alman aksanı gibiydi. Albert tüm bu dedikoduları yalanlamıyordu bile.

Ramirez-Graham, Albert'i çok merak ediyor. Tüm davranışlarının onun bıraktığı bu sihirli değnek tarafından değerlendirildiğini hissediyor. Bu adam hakkında duyduklarının ne kadarı gerçek, merak ediyor doğrusu. İç parçalayıcı dairesine gidip onu görmek isteyen merak duygusunu zor frenliyor. Belki de görse iyi olur böylece aşırı yaşlı, bitkin görüntüsü, insanların onun etrafında oluşturduğu o yenilmez

hareyi yerle bir eder. Ama hayır. Önce onun hikâyesini okumalı. Arşivin kalbine inip Kripto Odası'nın nasıl kurulduğunu anlatan belgeleri incelemeli. Ve Albert ne yapmış görmeli.

Bitkin durumda. Geceleri iyi uyuyamıyor, bazen üç saat sonra kafasında Kandinsky'nin görüntüsü ile uyanıveriyor sonra tekrar uyumak mümkün olmuyor. Metalik bir horultu ile Süpersonik ayak ucunda uyuyor. Bu gürültüye çoktan alıştı. Ama ilk günler onu pencereden atmamak için ya da bir tornavida ile kalbini çıkartmamak için kendini zor tuttu.

Kandinsky'nin görüntüsü uydurma çünkü ona ait hiç fotoğraf yok. Odasında bir ekranın karşısında uzun zaman geçirdiği için soluk benizli ve iyi beslenmeyen birinin görüntüsü olduğu aşikâr. Ve ayrıca bir kadınla yetişkin diyaloğu kurabilmesi de çok zor. Hele Halle Berry gibi birini baştan çıkartması imkânsız.

Bu sonu mu olacak acaba? Başkan bu vakayı ele alış şeklinden memnun değil ve sorularının derhal cevaplanmasını istiyor. Başkan yardımcısı zaman kazanmaya çalışarak onu koruyor ama her an dönebilir sonuçta o da bir politikacı.

Kâğıtların kenarlarına rakamlar ve algoritma formülleri yazıyor, nankör bir kodlar labirenti. Belki altından gizli kalmış bir yapı çıkar, alması unutulmuş dijital izler suçlunun yakalanmasını sağlar. Ama üstünde çalıştığı çeşitli senaryolar onu hiçbir yere götürmüyor. *La Resistencia*'nın çocukları iş konusunda daha profesyoneller. Kandinsky'nin etrafında yetenekli tipler var. Kaderin oyununa bak: Daha bir yıl önce Ramirez-Graham, Ulusal Güvenlik Ajansı'nın bir uzmanının burnu havada geçmişiyle Rio Fugitivo'ya geldiğinde, Bolivya'nın Kripto Odası'nı küçümsemişti. Şimdi ise bir üçüncü dünya *hacker*ı başını ağrıtıyor.

Kodların değil kendi suçu. Kendini her gün rakamların teorisiyle pratik yaptığı bu işten uzaklaştırıp kriptolojinin algoritmalarıyla uğraşacağı bu bürokratik işi hiç kabul etmeyecekti.

Ramirez-Graham, Arlington, Virginia'da doğdu. Babası, Cochabamba Vadisi'nden gelmiş bir göçmen, annesi ise Kansaslı bir matematik öğretmeni. Babası yerli yemekleri yapan bir lokanta açarak Amerika'ya yerleşmeyi başarmış ve doğduğunda onu Bolivya Konso-

losluğuna kaydettirmekten hiç rahatsızlık duymamıştı. Ramirez-Graham'a Sosyal Güvenlik Kartı doğalı bir hafta olmadan posta yolu ile gönderilmiş ve onu büyük Amerikan ailesinin bir üyesi yapmıştı. Babası oturma iznini almak için neler çekmişti, oğlunun sadece bu ülkede doğmakla vatandaş sayılacağına inanamıyordu.

Ramirez-Graham çok iyi konuştuğu İspanyolca'yı evde öğrendi. Bir tek dilek-şart kipini iyi kullanamıyordu. "l"leri ve "r"leri telaffuz ederken bariz bir Anglosakson aksanı vardı. Çocukluğu ve ergenliği süresince Bolivya'yı pek çok kereler ziyaret etti. Bolivya'nın sosyal hayatı, çiftlerin kalabalığı, bitmek bilmeyen *fiesta*lar onu büyülüyordu.

Onun için tatillerini geçireceği bir ülkeydi, orada yaşamayı hiç düşünmedi. Hem de hiç, ta ki bir gün Bolivya'nın Washington Büyükelçiliğinde verilen bir resepsiyonda başkan yardımcısı ile tanışana dek. Resepsiyon Bolivyalı başarılı gençler onuruna veriliyordu ve Ramirez-Graham da kriptolu güvenlik sistemleri uzmanı olarak çalıştığı Ulusal Güvenlik Ajansında (UGA) başarılı işler çıkardığı için davet edilmişti. İşinin gizli olduğunu sanıyordu, ilk yıllar öyleydi de. Ama yeni gelen müdür UGA'nın şeffaflaştırılması ve basınla daha iyi ilişkiler geliştirilmesini düşünüyordu. Bu dışa açılma projesi başarısızlıkla sonuçlandı. UGA o kadar gizliydi ki ajansa yıllık ne kadar bütçe ayrıldığı bile genel bütçenin içinde gizli tutuluyordu.

Resepsiyonda, başkan yardımcısı açık yüreklilikle Kripto Odası'nın başına geçmek isteyip istemeyeceğini sordu. Ramirez-Graham gülmemek için kendini zor tuttu çünkü bu isim Avrupa'da istihbarat servislerine üç, dört yüzyıl önce veriliyordu. Bu isim belki de bir modernleşme isteğini açığa çıkarıyordu ama bir yandan da gizliden gizliye ne kadar geri kalmış olduklarını gösteriyordu. Tüm bunlara rağmen teklif karşısında şaşırmıştı. Kripto Odası hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Ne yıllık bütçesini, ne çalışanları ne de ekipmanı ama UGA'nınkilerden daha kötü olduklarını tahmin ediyordu. Aslanın kuyruğu mu yoksa farenin başı olmak mı daha iyiydi?

Başkan yardımcısı Kripto Odası'nın ne olduğunu açıkladı:

"70'li yıllarda ulusal güvenliğe karşı olabilecek tehditler için kuruldu. Şu anda kullanılmaz durumda. Kurulmasını isteyen Başkan

Montenegro'ydu ve şu anki durumunu fark edip modernizasyonunu isteyen de yine kendisiydi. Bu yüzyıla uygun şekil verilmesi görevini de bana o verdi. Siber suçlar ulusal güvenlik için tehdit unsuru sayılabilecek suçlardan biri. Evet, Bolivya'da bile: "*Mark my words.*" Bunları söylüyorum çünkü modern bir adamım, böyle düşünülebilir ama her gün daha çok modern, hatta post-modern sorunlarla savaşıyoruz. Hem devlet hem de özel sektör gün geçtikçe daha çok bilgisayara ihtiyaç duyuyor. Havaalanları, bankalar, haberleşme ağı. Bu işlere inanmıyoruz ve bilgisayar sistemlerinin korunmasına % 0.01 harcanmıyor bile. Durumumuz bu."

Ramirez-Graham başkan yardımcısının sözlerinden etkilenmişti. Birden bir milletin çıkarları için hayati önem taşıyan bir mevkiinin söz konusu olduğunu gördü.

-*Make me an offer I can't refuse*", dedi. Cevabın sonuçlarını düşünmeden konuşmuştu.

Başkan yardımcısı hayret verici olmayan ama cazip bir teklifte bulundu.

-Bolivyalı bile değilim, devlete ait bir kurumun başında bir Bolivyalı olmalı değil mi?

-Sizi beş dakika içinde Bolivyalı yapma işini bana bırakın.

On gün sonra ekpres kargoyla yeni pasaportu, kimliği ve Cochabamba'da doğduğunu gösteren doğum belgesini aldığında ikinci vatanında işlerin bu kadar kolay yapılmasına bayıldı. Aynı gün başkan yardımcısı aradı. Hayır diyemedi.

Kahvesini içerken Kripto Odası'nda ilk günlerini hatırladı. Gerçekle karşılaştığında aldığı karara nasıl lanet okuduğunu da. Saf saf program yapmaya vakti olacağını düşünerek, dizüstü bilgisayarında matematik programıyla gelmişti. Rakamlarla çalışmak istemek ve yapamamak hayal kırıcıydı.

Ve Rio Fugitivo... Svetlana ne demiştir? Onu özlüyordu, çalışma masasının üstünde bir resmi vardı. Kıvırcık, siyah saçları, çıkık elmacık kemikli kırmızı yanakları, her an başka dudakları sıcak bir şeklide öpecekmiş gibi duran dudakları.

---

* Sözlerimi unutma. (ç.n.)

** Ç.n.Rededemeyeceğim bir teklif yapın o zaman. (ç.n.)

Ona yazmadığı bir gün ya da aramadığı bir hafta yoktu ama o cevap vermiyordu. On aydır beraberdiler ta ki bir gün Svetlana hamile olduğunu söyleyene kadar. Ağzı açık kalmıştı, kaşlarını kaldırdı ve sonradan pişman olacağı o sözler ağzından dökülüverdi, çocuk sahibi olmaya hazır değildi. Svetlana evden hışımla fırladı, ertesi gün Ramirez-Graham kız kardeşinin evini aradığında Svetlana'nın hastanede yattığını öğrendi, bebeğini kaybetmişti. Kız kardeşi kendisinin bir suçu olmadığını, Svetlana'nın evden çıktığında dalgın araba kullandığını ve bir taksiye çarptığını söyledi. Yine de suçluluk duygusuna engel olamadı ve sonra Svetlana onu ne hastanede ne de kız kardeşinin evinde kabul etmeyince suçluluk duygusu daha da arttı. İşte o günlerde başkan yardımcısının teklifi geldi. Svetlana'yı yeniden kazanmak için kalmanın en doğrusu olacağını düşündü. Ama sonra gururu buna engel oldu ve iki yıllığına Kripto Odası'nın başına geçmeyi kabul etti.

Akvaryumun içinde bulunan melek balıklarının uyku getiren devinimini izliyor. Gidişler ve gelişler, med-cezirler. Bazen UGA'sından ayrılışını orada olan olayların gidişatı karşısında güçsüzlüğüne bağlıyor. UGA soğuk savaş sırasında Birleşik Amerika hükümetinin merkezi kurumlarından biriydi. Yavaş yavaş önemsizleşmeye başladı ve bütçe kısıntılarıyla rahatsız edildi. UGA tüm dünyadan saatte aşağı yukarı iki milyon mesajı alıkoyuyordu. Ama hepsini deşifre etmek her seferinde daha güç oluyordu. Ramirez-Graham'ın bunlar için endişe etmesine gerek yoktu. Çünkü o güvenlik sistemleri geliştirmeden sorumluydu. Ve o zamanlar kriptograflar, kriptoanalistlerin bir adım önündeydiler. Onu endişelendiren UGA'nın prestij kaybıydı bu da bizzat kendisinin prestij kaybetmesi demekti. İşte bu depresif anında başkan yardımcısının teklifi geldi. Teklifi kabul etmek belki UGA'sına motive olmuş bir şekilde dönmek için bir cumartesi izin istemek gibi bir şeydi. Bolivya'da henüz bir yılını doldurmamıştı ve birden her şey kötüye gitmeye başladı. Dünya Ticaret Merkezinin yıkılmasından birkaç gün önce El Kaide'ye ait mesajlar ele geçirilmişti. Mesajlarda şimdiye kadar görülmemiş boyutta bir saldırıdan bahsediliyordu. Bu mesajlar hiç şüphesiz, zamanında ne deşifre ne de tercüme edildi. Her zaman olan durumdu ama 11 Eylül 2001'de olan gibi sonuçları bu kadar büyük olmadı.

Belki. Ne zaman gözünün önüne yeni alınmış bir evin salonunda duran sarı, kırmızı, yeşil renkli balonlar, plastikten damperli bir kamyon, mavi peluş bir kırkayak gelse ve onlarla kimsenin oynamadığını bilse tüm bunların akıl yürütmeyle açıklanamayacağını biliyor. Kimseyi kandırmasınlar.

Svetlana ne yapıyordur acaba? Zayıf omuzlarından öpmeyi ne kadar çok severdin. Ölçüsüz ayakkabı koleksiyonu. Katalogdan seçip sipariş etme tutkusu. UPS kargonun binanın girişine bıraktığı Victoria's Secret ve J. Crew kutularını bulmanın sevinci. Geceleri bütün yatağı kaplayarak uyuma şekli. Öyle bir yayılırdı ki en sonunda ne sola ne sağa kıpırdayabilirdin. Georgetown'da, Dupont Circle'a on dakika uzaklıkta 27 numaralı caddede bulunan beraber oturdukları evi özlüyor. Televizyon izlemek için uzandığı turuncu yumuşak kanepeyi ve Svetlana'nın ayaklarına dolanan kedilerini de. Doğduğu ülkenin adetlerinden bu kadar farklı, bu uzak ülkede ne işi var? Sahip olduğu Latin köklerini ve kültürünü sevmesi için babası büyük çaba sarfetmişti. Bir anlamda başarmıştı da: talihsizliklerle dolu Bolivya tarihini merakla izliyor, Cochabamba'ya tatile gitmekten zevk alıyordu. Ama Bolivya'da yaşamak başka bir şeydi.

Geldiğinde az daha bir iki gün içinde geri dönecekti. Kripto Odası'nın kurucusu Albert, büyük bütçeli alkışa değer bir iş çıkartmıştı burada ama buna rağmen Kripto Şehir'den hâlâ çok gerideydi (Fort Meade'de bulunan UGA'nın büyük bina komplekslerinin bulunduğu yer bu isimle anılıyor). Bilgisayarlar en az beş yıllık, hafızaları ve hızları yeni yüzyılın çok gerisinde kalmış. İletişim sistemleri çok sınırlı, aynı şekilde görüntülü konuşma ekipmanları ve kod deşifre etme programları da yetersiz. Çoğunluğun konuştuğu diller olan Aymara ve Quechua'dan İspanyolca'ya anında çevirecek yazılımları yok. Yerliler darbe girişiminde bulunmazlar mı? Sadece İspanyolca mı komplo kurulur? Ve bir de süper bilgisayar Cray var... Yüksek teknolojisi olan bir yerden geliyor ve alt teknolojide çalışmaya alışkın değil. Başkan yardımcısı Kripto Odası'nın yazılım ve donanımını güncellemek için bir bütçe ayarlayacağına söz verdiği için kaldı.

Ekran birkaç saniye karardı. Sonra geri geldi. Son günlerde sık sık voltaj düşüklüğü oluyor. *The hell with GlobaLux.*[*] Şimdi yolları kapamaktan bahsediyorlar sanki yolları kapatınca elektrik olacak. *The hell with this country.*[**]

Pencereye yaklaştı. Çalışmaya başlayalı dört ay olmuştu ve işinden yeni yeni zevk alıyordu. Kabul etmeliydi, gücü, başkan yardımcısına istediği anda ulaşabilmeyi seviyordu. Yeni bilgisayarlar kuruldu ve yetenekli gençleri işe aldı. Yenilerden en yaşlısı Santana kırk iki yaşındaydı. Tecrübeliler, Turing mesela başka bölümlere kaydırıldı. Albert'in neden bilişim değil de dil uzmanlarınca çevrelendiğini şimdi anlıyordu. Kripto Odası'nın alıkoyduğu mesajlardaki şifreleri çözmek için sofistike ekipmanlara ihtiyacı yoktu. "Son yıllarda teknolojide olan bu gelişmeler UGA'sında mesajların deşifreleme sistemlerini yetersiz bıraktı, tekrar yararlı hale gelmek için ajansın üç şeye geri dönmesi gerekli: "rüşvet, şantaj, hırsızlık" demişti bir uzman. Kripto Odası'nın böyle bir sorunu yoktu çünkü mesaj şifreleyenlerin elinin altında yüksek teknoloji bulunmuyordu. Öte yandan Ramirez-Graham en beklenmediğe hazırlıklıydı ve başkan yardımcısının modernleşme planını uyguluyordu. Verdiği karar doğruydu: Beklenmedik olan Kandinsky, la Resistencia idi.

Kapı çalındı. En güvendiği adamlarından biri olan Baez'di. Yüzü allak bullaktı.

-Nasıl oldu bilmiyoruz efendim. Güvenlik sistemlerimiz ülkenin en güvenilirlerindendir. Sisteme bir virüs girmiş. Arşivlerimizi yok ediyor.

Masasına yumruk atıyor. Kimin yaptığını sormasına gerek yok. Orospu çocukları. Sonu bu mu olacak acaba?

---

* Cehenneme kadar yolun var GlobaLux. (ç.n.)

** Bu ülkenin de cehenneme kadar yolu var. (ç.n.)

Beş

Savcı Cardona Palace Oteli'ndeki odasının balkonundan meydanı seyrediyor. Metal bir sandalyaye oturmuş, elinde yıpranmış *Time* dergisi ile öğle yemeğinin etrafında dolaşan karasineklerle mücadale ediyor. Yemekte patates, marul ve kendi suyunda yüzen domates var. Şehrin tozlu havası burun deliklerinden giriyor ve onu hapşırtıyor. Gün ışığı belinden aşağısını aydınlatıyor, sakallı yüzü gölgede kalmış, bakışları etrafı inceliyor. Kemerini gevşetti ve ayakkabılarını çıkarttı. İki Pacena birası içti şimdilik üçüncüyü içmek istemiyor. Arkasında yarı açık kapıdan televizyonun sesi geliyor. Palace Otel, Enclave'de, meydanın köşesinde bulunuyor. Otel, XIX. yüzyıl sonlarında yapılmış, neoklasik özellikler taşıyor. Bir zamanlar Rio Fugitivo'nun en geleneksel ailelerinden birinin eviymiş. Geniş bah-

çesinde incir ağaçları ve asma çardakları var, ortada ise kuğular yüzen bir süs havuzu. Cardona havuzun etrafında uyuşuk bir akşamüzeri dolaşan şapkalı beyefendiler ve korsajlı giysileriyle gülüşen, konuşan hanımlar hayal ediyor. Balkonlardan meydanda çalan belediye bandosu görülüyor, insanlar telaşsız bir şekilde yürüyorlar, patırtı gürültünün hâkim olduğu şimdiki gibi değil. Ne kadar zaman geçti. Hiç geri dönmemeliydi. Ama zaman ve gazabı, zaman ve gazabı. Bir göz kırpışıyla gıcırdayan menteşeler gibi. Tıpkı gözlerini açıp kapayan ama niye olduğunu bilmeyen yaralı bir Tanrı gibi. Cardona'nın teni şarap rengi lekelerle dolu. Bacakları, kolları, yanakları ve göğsünde de var. Bıraktığı sakal bir kısmını örtüyor. Uykusuz çok yoğun ders çalıştığı bir dönemde çıkmaya başladılar. İlk lekenin çıktığı tam zamanı da hatırlıyor. On dokuz yaşındaydı, üçüncü sömestrinde bütün gece bir sözlü sınav için çalışmıştı. Meraklı avukat, bir salon dolusu dinleyicinin karşısına geçtiğinde kekeliyordu. Sonra ikinci ve üçüncü. Çölde kalmış bir kerkentele ya da zehirli sularda yüzmüş bir kurbağa gibi bütün vücudu leke içindeydi. Her şekilde ve boydalar, tıpkı dağılmış ada, ülke, kıta haritaları gibi. Ağrımıyorlar. Sadece oradalar, bir hatırlatma gibi, onlara dokunuyor, okşuyor, oynuyor. Gittiği tüm doktorlar her çeşit pomat ve kremi önerdiler, güneşe çıkmayı, baharatlı yemeyi yasakladılar ama hiçbiri fayda etmedi. Sonunda onların bir parçası olduğunu kabul etti. Kırmızı lekelerin yol açtığı merakı da kabul etti: Mahkemedeki sekreterler, müvekkiller, iş arkadaşları, düşmanları. Alnında, burnunda, boynunda, fazla dert yüklenmiş gibi duruyorlar. Sokaktaki insanların ve özellikle çocukların bakışlarına alıştı. Çocuklar inceliği, düşüncelerini ve duygularını saklamayı bilmiyorlar. Eğer Rio Fugitivo'nun güneşi bu yanıkları yakıp yok eder de aynaya baktığında kendini tanımazsa yere düşüp bayılırdı herhalde. Cep saatine bakıyor. Vakit geliyor. *Time*'ın kapağında genler ve Latin Amerika demokrasisini sürekli tehdit eden unsurlarla ilgili iki haber var. Dergiyi yere atıyor. Montenegro'nun iade edilmesi için girişimde bulunan Arjantinli savcı ile ilgili makale ilgisini çekmişti. Savcı Garzon da Pinochet'nin iade edilmesi için çok uğraşmıştı. Şimdi onun gibi kahramanlık yapmak isteyen çok avukat var. Adaleti sağlamanın pek çok yolu var.

Hukuki yolları izlemek en işe yaramazı. Bir zamanlar benim de olduğum gibi kanunlara körü körüne inanmak, bir çocuğun domuz kuyruğuyla doğmasıyla eş değer bu ülkede. Ayağa kalkıyor ve odaya giriyor. Yatak hâlâ yapılmamış, beyaz çarşaflar ve mavi yatak örtüsü bir kenarda dertop edilmiş duruyor. Rüyasında çocukken kuzeni Mirtha bisiklete binerken peşinden koştuğunu görüyor. Mirtha sık sık rüyalarına giriyor, ölümü kabullenemeyen huzursuz bir ruh gibi. Her kılıkta, kel bir üniversite hocası olarak, balkonundan bakan felçli komşusunun gözlüğünün arkasından ya da şaşkın, taze ergen haliyle. Kâbusa dönüşen rüyalar, onları birbirine bağlayan ip o kadar ince ki zevk bir anda üzüntüye dönüşebiliyor. Gümbürtüler bizi bilinçsiz bırakıncaya dek sallıyor, sonra birden faylar açılıp bizi yutuyorlar ve merkez üssünün neresi olduğunu bilemiyoruz. Ama ben biliyorum, inatçı kader.

Tıraş olurken, üstdudağını kesiyor. Yıllar yüzüme yerleşmeye başlamışlar ve benim olan yüzüm ortadan kalkmaya başlamış. Ne kadar yaşlıyım. Hayır. Ne kadar da yaşlı görünüyorum. Aslında ideal olan aynada yüzünü görmek değil, bir duvarda ya da tavanda görmek: Dünyada sıçrayıp duran ve gitmeden sana geri dönen bir görüntü. Kesiğin üstüne kâğıt mendil. Tıraştan sonra yanan cilde losyon. Ağzındaki alkol kokusunu almak için naneli gargara. Saçı sabitlemek için sprey. Limon kokulu parfüm. Montenegro'ya takım diken terziden alınmış siyah takım elbise. Tek ortak yanımız. Her çeşit politikacıya hizmet veren muğlak bir terzi. Beyaz bir gömlek giyip üstüne mavi kravat takıyor. Otoriter bir görüntü vermesi lazım.

Televizyonu kapatıyor. Samsung'undan "Özel Haber"i seyretmek istiyor ya da Lana Nova'yı mı? İnternette, televizyon haberlerinden çok daha fazla taze haber var. "Özel Haber" programı çeşitliliği dolayısıyla favorisi, Lana Nova'nın derinliği yok MTV neslinin ideal gazetecisi, çok kolay buharlaşıyor, yok gibi bir şey. Ama seksapelinin gücü tartışılmaz, bazı geceler internette onu arıyor. Günün her saatinde abartılı gülüşü ve savaşçıl göğüsleriyle, Kudüs'teki pazar yerinde patlayan Filistinli intihar bombacısını anlatırken bulacağını biliyor. Lana'nın varlığı sunduğu haberlerle uyumsuz ama aynı zamanda trajedilerin ağırlığını daha dayanılır kılıyor. Lana'yı istiyor,

"Özel Haber"de karar kılıyor. Chapare'de yeni çatışmalardan bahsediyor. Koka bitkisi üreten çiftçilerin kurduğu federasyon, liderlerinin kışkırtmasıyla direnmeye karar vermiş. Hükümet, Amerika'nın desteğiyle kokanın kökünü kazımaya çalışıyor. Koka üreticilerinin Aymaralı liderinin yaptığı anti-emperyalist söylemleri ulusal boyuta erişiyor. Çölde yanılgı içinde geçirdiği on yıllardan sonra sol organize oluyor ve bir varoluş sebebi buluyor. Gelecek yıl seçimlerde aday olur mu acaba? Eğer öyleyse, çok da uzağa gidemez, şehirlerden pek destek çıkmaz. Kendilerini *la Resistencia* diye adlandıran bir grup bilişim korsanı hükümetin sitelerine sızıyor. Ülke dönemsel kargaşalardan boğulmuş durumda. Montenegro, daha önce olduğu gibi, sallantıda. Farklı sektörlerden istifasını istiyorlar. Montenegro imkânsızı başarıyor, birbirini yolda görse yüzüne tükürecek kimseler onun istifası konusunda birleşmiş durumdalar. Cardona herkese seçimlere yedi ay kaldığını ve Montenegro hakkında her türlü belgeyi arşivlemeyi tercih ettiğini söylüyor. Sivil hayata döndüğü gün diktatörlüğü sırasında gerçekleştirdiği kanlı eylemler ile ilgili bir yargılama süreci onu bekliyor olacak. Yeni bir dava, ilki gibi başarısızlıkla sonuçlanmayacak, o zaman yaptığı hatalardan ve saflıklardan ders almış olacak. Çünkü Arjantinli savcı bir başarı elde edemeyecek. Yeni bir dava sessizlik içinde yürümeli. Sinsice ilerlemeli çünkü atacağı yanlış bir adım planını uygulamasına engel olabilir. Ölüm etrafında dolaşıp duruyor ve en beklenmedik yerde tuzaklar olabilir, en ufak bir dikkatsizlik ya da ihmal bu işi başlamadan bitirebilir. Kimse vatanı tek başına kurtaramaz ama Mirtha'nın bana ihtiyacı var, bana ihtiyaç duyuluyor. Politika kişiseldir, politika yereldir, ben yaşıyorum ve hafıza kaybının karşısında ben canlı hafızayım, birinin unutmaması gerekli, bu biri, hassas, hata yapabilen biri bile olsa, eğer vicdan, bellek, bıkkınlık, iğrenme varsa. Haberleri kapatıyor.

Komodinin üstünde son haftalarda Ruth Saenz hakkında derlediği dosya duruyor. Onu La Paz Devlet Üniversitesinde bir tarih kongresinde görmüştü. Onu dinlemeye gitmiş, tanışmak istemişti. Montenegro'nun dikta rejimi sırasında, 1975 yılında Kripto Odası'da çalışmış, kocası da orada çalışmaya devam ediyormuş. Turing. Ah evet! Şu isim. Şimdi gerçi kızağa çekilmiş, Kripto Odası'nın arşivle-

rinden sorumluymuş, onu işten atmak kimsenin işine gelmemiş. Ama zamanında Albert'in sağ koluymuş, diktanın en sert yıllarında Kripto Odası operasyonlarının başında bulunan efsanevi kriptoanalist. Cardona, 1976 yılında Mirtha'nın da üyesi olduğu bir grup suikastçının haberleşmek için kurdukları ultra gizli kodları Albert ya da Turing'in çözdüğünden şüpheleniyor. Genç subaylar ve bir grup sivil Montenegro'yu indirmeyi planlıyorlardı. İki gün içinde bütün suikastçılar tek tek imha edildiler. Mirtha'nın cesedini bir köprünün altında çöplerin arasında buldular. Kimlik tespiti için morga gittiği o günü unutmaya yıllar yardımcı olmadı. Sırtında, göğsünde, yüzünde işkence izleri vardı. Onu elinden tutp sabah matinesinde çizgi film seyretmeye götüren Mirtha. Hiç makyaj yapmayan Mirtha, isyankâr siyah saçlarını yanda iki örgüyle toplayan, evinde sabahlara kadar gitar konserleri düzenleyen Mirtha. Allende'ye ve Marta Harnecker'e hayran, Che'nin günlüğünü okuyan, halk için yeni bir düzenden bahseden şarkılar söyleyen Mirtha. Ruth'un kriptolojinin o sıkıcı teknik diliyle bezenmiş konuşmasından hiçbir şey hatırlamıyor. Konuşmasını bitirmek üzere. Makyajsız, donuk yüzlü olgun bir kadın. İnsanlardan bakışlarını kaçırıyor, tırnakları kısa kesilmiş ve ojesiz, siyah elbisesi anaokulu öğretmenleri gibi cinsiyetsiz. Yegâne süsü olan inci küpeleri sahte. Onu tanıyormuş gibi şaşırtıcı bir coşkuyla selamladı. "Bir yargıcın tarihçilerin arasında ne işi olabilir?", "Kanunların her zaman tarihe ihtiyaçları vardır ve şimdi daha da fazla", "Peki, o zaman niye dürüst savcılar yalancı hükümetler için çalışmayı kabul ettiler?", "Peki, niye aynısını tarihçiler yaptılar?", "Tarihçiler genç ve tecrübesizdiler ama hemen hatalarını telafi ettiler." Salonun ışıkları yavaş yavaş kapanıyor. Çıkmaları gerekiyor. Yarı karanlıkta konuşmaya devam ettiler, aralarında gelişen iletişimi saklıyordu. Cardona veda ederken kartını verdi. Ertesi sabah araması onu hiç şaşırtmadı. Havaalanındaydı. Sesi heyecanını ele veriyordu. Hiç yorulmadan telaşlı bir şekilde etrafına baktığını tahmin edebiliyordu. Onunla konuşmak istiyordu ama La Paz'da değil. Rio Fugitivo'ya gelmek ister miydi? Cardona bir an düşündü, doğduğu şehre dönmeyeceğine yemin etmişti. Düşüneceğini söyledi. Ruth telefonu tam kapatacakken birkaç hafta içinde geleceğini söyledi. Bu fırsatı kaçır-

mamalıydı. Dosyayı açtı. Ona ne soracağını biliyor, her şeyi düzenledi, her şeyin spontan bir şekilde geliştiği görüntüsünü vermeli. Herhangi bir tıkanma yaşanırsa, çıkış yolu da hazır. Hiç olmuyor değil şahit ifade vermekten pişmanlık duyuyor ya da her şeyi söylemiyor. Sorun çıkmayacaktır. Konuşmaya hazır görünüyor, o sadece anlayış gösteren ve rahatlatan arkadaş rolüne bürünecek. Uçurumdan atlamaya, kendini uçuruma bırakmaya ne sebep olmuş olabilir? Bunu sormamalı, her şeye rağmen o düşman tarafında, amacı onu anlamaya çalışmak değil. Turing'i suçlayan itirafnamesini teybe kaydetmek. Diktatörlere karşı açılan sorumluluk davalarında avukatlar görünür başları da dava sürecine dahil ediyorlar. Emirleri veren askerler, kediyi yakalayan erler ve paramiliterler. Ama dikta rejimine izin veren o koca yapıyı unutuyorlar, ellerini kana bulamayan bürokratlar, hükümete dahil olmakla bir şekilde bu cinayetleri kabul etmiş oluyorlar. Kripto Odası'da bürolarında başkaldıran grupların şifreli mesajlarını dinleyerek, kodlamaları çözenleri unutuyorlar. Ortadan kaybolan idealist üniversite öğrencilerini, büyük bir gizlilik içinde ölüleri bulan politikacıları da gözden kaçırıyorlar. Mirtha'ya işkence yapanların ad ve soyadlarını öğrenmek Cardona'yı ilgilendirmiyor. Sonuçta onlar da bu büyük yangında birer piyondular. Onun istediği, sessiz çalışmaları ile işkence ve ölümlere izin veren ele başlarını bulmak. Amacı Turing, Albert ve onlarla Montenegro'ya ulaşmak. Otel odasının bitişiğinde bulunan salona yöneliyor ve bir saksının içine küçük teybi yerleştiriyor. Ruth'un gözlerinden uzak. Kayıt yaptıklarını bilecek ama cihazı görmediği için sıkılmadan konuşabilecek. Umarım sözcükler ağzından dökülür gider. Masanın üstünde bir bardak su. Horoz dövüşünün resmedildiği empresyonist tabloyu düzeltiyor. Horozlardan biri kör ve gözlerinden sicim gibi kan akıyor. Cerahati kökünden kazımak, bu kadar sıradanlıktan daha büyük olmak, yozlaşmanın kol gezdiği, sürgünlerin yaygınlaştığı, satın alınan vicdanlar, pişmanlık nedir bilmeyenler her şey bu kadar basit, her şey bu kadar basit; geçmiş var olmuyor, bir kalemde siliniyor, söz üstüne söz veriliyor, çiğnenip geçilmiş geçmiş; öyle değilse her saniye kalbi atıyor, gücüyle bizi ele geçiriyor ve onu yok sayıyor görünüyoruz. Sirkteki canbazlar, hayatın sakatlanması, parlak

sözlerimizden çıkma bizi kendimizden saklayan suretler, insanların yanılgıları, insanın yaşadığı odayı çevreleyen pencere. Kapıya vuruluyor. Salonun tavanından sarkan örümceğe gözü takılıyor, terli ellerini ovuşturarak, Ruth'a kapıyı açmak için yürüyor.

Altı

Oğlan çocuğu Quillacollo'da bulunan evlerinin bahçesinin toprağında sık yapraklı palmiye ağacının altında oturuyor. Esmer, tıknaz ve başına buyruk dik saçları var. Ayakları çıplak, üstünde sadece beyaz bir külot. Bakışları canlı, araştırıcı, sıkı sıkıya kapalı dudakları konsantre olduğunu gösteriyor. Sağ kulağına bir yusufçuk konmuş. Paslı küvetin içinde, göğsünü öğlen güneşine vermiş uyuyan, kahverengi bir kedi görünüyor.

Çocuğun bacaklarının arasında bir radyonun artıkları duruyor. Köprünün altında çöplükte bulmuş. Sardalya kutuları, şeftali suları, tuvalet kâğıtları ve ölü bir köpeğin bulunduğu çöp yığınının arasında gümüş rengi kapağı parlıyordu. Tüm yaz boyunca saatlerce araba tamir eden babasını taklit ederek radyoyu bozup tekrar yaptı. Ağzı-

na bazı kablolar atıp ısırıyor. Ses düğmesini ağzına atıyor, damağında metalin soğukluğunu hissediyor.

O anda, dünyadan soyutlanmış bir şekilde, çok mutlu. Biraz sonra anne babası onu çağıracaklar, camları kırık, karanlık eve ve açlıktan ağlayan bebeğe dönmesi gerekecek.

Nicolas Tesla Okulu, Rio Fugitivo'nun ana meydanına yakın bir yerde. Sömürge döneminden kalma yarısı yıkılmış kocaman bir ev. Dikdörtgen avlunun etrafına konuşlanmış odalar, öğrencilerin kullanması için sınıfa çevrilmiş. Ortada duran avlu ise futbol ve basketbol sahasına dönüşmüş.

Çocukluğu yavaş yavaş geride bırakıyor ve Quillacollo'yu o kadar da özlemiyor. Doğduğu yer olan Oruro ile ilgili hiçbir şey hatırlamıyor. Hükümet maden ocaklarını kapattığında dört yaşındaydı. Babası yeniden yerleştirileceklerden biriydi ve iş araması gerekti. Annesinin bir kuzeni Quillacollo'nun ilk yıllarında hızır gibi yetişti, sonra Rio Fugitivo geldi. Babası tıpkı diğer madencilerin yaptığı gibi Chapare'ye gidip koka bitkisi üretmeye niyetliydi ama kuzenin bir arkadaşı onlara çok ucuza bu evi önerince babasının birikmişleriyle evi alıp Rio'da kaldılar. Babası futbol topları şişirip bisiklet ve araba tamiriyle uğraşmaya başladı, hiç değilse yiyecek bir şeyler alabiliyorlardı.

Sınıfın en iyi öğrencisiydi, özellikle matematikte çok hızlıydı. Öğretmen tahtada en zor problemleri çözerken, hiçbir alay ya da kibir belirtisi olmadan onu genellikle düzeltiyordu. Diğerlerinden daha fazla bilmesi gayet doğal bir şeydi onun için. Kendi başına öğrenip diğerlerinden önde gittiği için cezalandırıldı. Birinci sınıftan beri bu böyleydi. Ona futbol oynamayı öğreten komşusu sayesinde çarpım tablosunu ezbere bilerek okula başladı. Ödevler konusunda cömert, dersten önce önünde sıraya giren arkadaşlarının ondan kopya çekmelerine izin veriyor. Çok az konuşuyor ve bu kızların ilgisini çekiyor. Uzun boylu, keskin bakışlı kahverengi gözleri de kızlara çekici geliyor. Bebeklikten kalma şişman hali de artık yok, uzun, ince bir boynu var, başını bedeninden bağımsız olarak çevirmesini sağlıyor.

Tesla devlet okulu, San Ignacio'da olduğu gibi kendi okulunda da bir bilgisayar laboratuvarı olmasını isterdi. San Ignacio evlerinin bir ötesinde, havadar bir parkın yanında.

San Ignacio'nun öğrencileri babası bisikletlerinin lastiklerini yamasın ya da inen futbol toplarını şişirsin diye evlerine geliyorlar. Şakalar yapıp kadınlar hakkında hoş olmayan şeyler hakkında konuşuyorlar. Cüzdanları para dolu. Kapının arkasında, kırık bir camın ardından, okula arabayla gelen, dünyanın onlara ait olduğunu düşünen bu küstah çocukları izliyor. Babasının onlara hizmet etmesinden nefret ediyor. Bazen annesine de eşlik ediyor, saçlarına ak düşmüş, küçük kardeşini sırtına bağlamış, bahçesinde havuzu olan, salonları porselen ve başka süslerle dolu büyük evleri temizlemeye veya çamaşır yıkamaya gidiyor. Bir doktorun evini hiç unutmuyor. Oğullarının aydınlık odalarında Macintosh bilgisayar, duvarlarında ise Madonna, Nirvana, Xuxa posterleri asılıydı. İyi öğrenciler olduklarını gösteren diplomalardan San Ignacio'da olduklarını öğrendi. Dünyayı ikiye bölmekten hoşlanmıyor. Ama artık çocuk olmaktan çıkıyor ve adaletsizlikleri öğreniyor.

Arkadaşlarıyla bilardo oynamayı severdi, bir akşamüstü merak edip video oyunları salonuna girdi. Patlama sesleri, yoğun ve göz kamaştırıcı renkler onu cezbetti. Bazı akşamlar babasına yardım ettiğinde kazandığı birkaç kuruşu bu salonlarda harcamaya başladı. *Tilt* ve *Süper Mario* oyunlarında çok iyiydi. Obsesif bir şekilde, rekor kırmak için bütün akşamüstünü oyun oynayarak geçirebilirdi. On beş yaşındaydı.

Ama parası çabucak bitiyordu. Ne yapmalıydı? Okula gitmediği güneşli bir sabahleyin San Ignacio'nun girişine yöneldi. Kapıda camı yarı açık bir Brasilia duruyor. Etrafını kolaçan edip yalnız olduğunu anlayınca elini açık camdan içeri sokup arabasının kapısını açıyor. Küçük bir kutuda yirmi dolar buluyor.

Bu ilk hırsızlığı olacaktı. Sonra diğerleri. İlk başlarda kurbanları sadece San Ignacio öğrencileriydi. Sonra alanını genişletti. Annesinin yanında zengin evlerine gittiğinde ortadan kaybolup birkaç dolar tutacak şeyi cebine atmak kolay oluyordu: Birkaç küpe, bir yüzük, ev sahiplerinin aramayacağı porselen bir kül tablası.

Oyun salonlarında *Tilt* kralı olarak tanınmaya başladı. Adını sorduklarında, ona Kandinsky diye hitap etmelerini istiyordu. Annesinin çalıştığı bir evde, bir resim sergisi afişinde bu ismi görüp

beğenmişti. Sesli ve sessiz harflerin birbirlerine bağlantısı ahenkli ve ritmik. Birinci ve üçüncü heceler ağızdan çıkarken patlıyor, ikinci hece ise onlar arasında bir köprü oluşturuyor.

Kısa bir süre sonra şehirde birer birer açılan internet kafelere dadandı. Yarım dolara bir saat bilgisayar oyunları oynayabiliyor, aynı kafedeki veya aynı şehir ve kıtadaki oyuncularla savaş ve strateji oyunlarında rekabet edebiliyordu. Oyunların stratejilerini öğrenmekte hiç gecikmedi, bu onu korkulan bir oyuncuya dönüştürdü. Elleri çok hızlı, kafası ise onlardan da hızlı çalışıyor. Belli bir noktaya kadar oyunları çözmeye başladı daha doğrusu oyunları oluşturan programların kodlarını. *Asheron's Call* favorisi. Oyun salonlarında vaktin nasıl geçtiğini anlamıyordu ve ders asmaya başladı.

İntihar köprüsü yakınlarında bulunan internet kafeye düzenli olarak gidiyor. Ona hayran bir genç kitlesi oluştu. İçlerinden birinin adı Phiber Outkast. Çilli, kalın dudaklı, güzel giyimli, Ray-banlerini hiç çıkartmayan bir tip. Phiber Outkast'ı bir gece kafeden çıkışta onu bekliyor buldu. Sessizce evine kadar ona eşlik etti. Meydanda, bir sokak lambasının ışığı altında öyle bir yeteneğin oyunlarda harcanmaması gerektiğini söyledi. İnternette çok iyi para yapılacağını ekledi.

Kandinsky sessizce ona baktı. Sinekler lambanın etrafında dönüyorlar. Ne demeye çalıştığını açıklamasını istedi. "Nette çok para kazanıldığını demek istedim" dedi Phiber Outkast. "Bildiklerini uygun bir şekilde odaklama meselesi" diye ekledi. Yeteneğini parlatmak için Phiber'in de gittiği bir bilgisayar enstitüsüne gelebilirdi.

İsteklerine direnmek Kandinsky'nin hoşuna giderdi. On yedi yaşında, lise son sınıfta. Önce liseden mezun olması gerekmez mi?

Babasının elbiseleri hep makine yağı lekeleri içinde. Yıllar geçiyor ve ilerlemesine imkân yok. Hayatının geri kalanında futbol topu şişirip bisiklet tekerleği yamayacak. Evine sığınıp, mutfakta alçıdan heykeli bulunan Bakire Urkupiña'ya mum yakacak, ellerini birleştirip ailesinin ve kendi şansının düzelmesi için dua edecek ve San Jose'nin zaferleriyle mutlu olacak. Zaferler ve gerekli olan kurtarılmalar bunlar.

Annesi kocaman malikânelerde üç kuruşa çalışıyor. Bu kadar fakir bir ülkede, Amerika'da gibi yaşayan insanlar var. Amerika versiyonu gibi: bolluk, bereket, vahşi maddiyatçılığın ülkesi.

Esteban, küçük kardeşi okula gitmiyor, lastik tamirinde babasına yardım ediyor. Bazen de bulvara gidip bir dükkânın önünde otopark bekçiliği yapıyor.

Evinde geceleri soğuk rüzgârın estiği camları kırık pencereler var.

Kandinsky sokak lambasının altında, "Yarın konuşalım" diyor. Phiber Outkast rahatlayarak derin bir nefes alıyor, bu cevabın ne demek olduğunu biliyor.

Enclave'de bulunan enstitü bakımsız, üç katlı bir binada, eskiden ismi *Tiempos Modernos* olan *El Posmo*'ya ev sahipliği yapmış. Tavanları basık, duvarlarında çatlaklar, merdivenlerinde moloz yığınları var. Bilgisayarlar toplama olduğu için ağır çalışıyor ama gençler ellerinden geleni yapıyor. Çok az bilgisayar olduğu için erken gelmek gerekiyor durum böyle olunca kavgalar da kaçınılmaz oluyor. Böyle bir ortamda Kandinsky öğretmenlerinden çok arkadaşlarından öğreniyor.

Çeşitli bilişim dilleri, programlama, Microsoft'un programlarında çeşitli hileler yapmayı ve nette oyunlar öğreniyor. Ders ücretlerini Phiber Outkast ödüyor, dersler gece oluyor, biter bitmez evine dönüyor.

Sınıf arkadaşları ufak tefek işlerde uzmanlar. Bir aylık bedava telefon hattı alma, nette ücretsiz porno bir siteye erişim, illegal şekilde kopyalanmış programların satışı, kısa süreli kredi kartı çıkartma yaptıkları işlerden bazıları. Arkadaşları sırlarını ona kolayca anlatıp sonra ona şüpheyle yaklaşıyorlardı, o da istemeye istemeye onlardan çok bildiğini göstermek zorunda kalıyordu. Çok da önemli değildi: Arkadaş edinmekle ilgilenmiyordu zaten sömestr sonunda enstitüyü bırakmayı düşünüyordu. Final ödevi, nette şahıslara ait özel şifreleri ele geçirebilen bir programdı. Ödevinde özel şifrelerin nette bilgi akışını engellediğini, bilgi akışının serbest olması gerektiğini, bunun için bu tür şifrelere saldırı yapılabileceğini dile getirdi. Enstitü müdürü bu ödev üzerine onu odasına çağırdı ve ödevi geri vererek, "Burada bilişim korsanları yetiştirmiyoruz, evlat" diyerek onu enstitüden attı. Phiber Outkast onu teselli etmeye bile gerek duymadı, Kandinsky hayatından memnundu.

Phiber ve Kandinsky'nin ilk işleri kişisel bilgisayarlara girip şifrelerini çalmak oldu. Bu işi Phiber'in arkadaşının gözcülük ettiği bir

internet kafeden yaptılar. Kafenin pencereleri bilgisayar dersleri ilanlarıyla kaplı. Phiber'in arkadaşı birkaç peso karşılığında onları en uzak köşedeki bir bilgisayarın karşısına oturtuyor. Phiber programlamadan biraz anlıyor, en başta Kandinsky'ye talimatları veriyor. Kandinsky ise talimatları izleyerek doğaçlama yapıyor, oynuyor, çeviriyor, eğip büküyor, son noktaya getiriyor.

Kandinsky ilk çaldığı şifreyle, bir hırsızın yabancı bir evde kırdığı hız rekorunu kırıyor. Adeta evin tüm odalarını dolaşıp hızlıca çalınacak eşyaları topluyor. İçinden heyecan onu esir etse de dışarıdan sakinliğini korumak zorunda.

Artık evleri, arabaları soyup kendini fiziksel olarak riske atmayacak. Doğru sembolleri tuşlayarak ekranda beliren bilgilerle birkaç saatliğine kiralanmış bir bilgisayardan yağmalamayı tercih edecek. Bir hayatı içeren bilgilere ulaşmak daha etkileyici: Kredi kartı numaraları, banka hesapları, hayat sigortaları. Sayılar, sayılar, cezasız tecavüze uğrayan sayılar.

Phiber Outkast birkaç defa sırtına vurup en kısa sürede ülkenin önde gelen *hacker*larından biri olacağını söylüyor. Bu gizemli kelimenin okunuşu Kandinsky'nin çok hoşuna gidiyor. *Hacker*. Ona yasaları ihlal eden, tehlikeli, entellektüel bir hava veriyor. *Hacker*lar teknolojiyi istismar ediyorlar, aletlerde programlı olmadıkları yolları buluyorlar. *Hacker*lar yasanın yasakladığı alanlara girip güçle dalga geçiyorlar. Bu arada kendi hayatının da mecaz anlatımı oluyor.

Bir öğlen eve geldiğinde babasını kapıda elinde bir kâğıt parçasıyla buluyor. Devamsızlıkları sonucu okul yönetimi okuldan atmaya karar vermiş. Babası çıldırmış durumda: "Hani yakın zamana kadar okulun en iyi öğrencisiydin? Şimdi lise mezunu bile olamayacaksın! Ne oldu?"

Kandinsky kendine bir çıkar yol bulacak kelimeleri biraraya getiremiyor.

Annesi mutfakta soğan doğruyor. Bakışlarını kaçırıyor. Gözbeklerindeki hayal kırıklığını gizleyemiyor.

Erkek kardeşiyle paylaştığı odaya giriyor. Esteban halk kütüphanesinden aldığı bir kitabı okuyor. Kırk yıl boyunca Merkezi İşçi Partisi'nin liderliğini yapmış birinin biyografisi. Kardeşi çok akıllı ve

okumayı seviyor. Huzur içinde okuyabilecek mi? Zor. Büyük ihtimalle babasına yardım etmek için okulu bırakacak.

Yalan söylemeye devam etmek için, anne babası Kandinsky'yi kendilerine rahat bir yaşlılık sağlayacak tek umut kaynağı olarak görüyorlardı. En iyisi gitmek, kaçmak.

Kandinsky babasının haykırışları ve annesinin hıçkırıkları arasında sessizce evden çıkıyor. Güvercinlerin doldurduğu parkı geçip gürültücü San Ignacio öğrencilerinin oturduğu bir bankın önünden yürüyor. Evi, parkı, okulu geride bırakıyor.

Yedi

Daha önce birkaç sefer olduğu gibi uzun bir mesaiden sonra akşamüstü altın rengi Corolla ile Bacon Caddesi'ni geçtiğinde William David Friedman'ı düşünüyorsun. Friedman, Shakespeare'in eserlerinde bilmeceler ve gizli cümleler ile bu eserlerin asıl yazarı Francis Bacon'a atıfta bulunulduğuna inanan bir Amerikalı kriptoanalist. Friedman aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı'nda Japonların kullandığı karmaşık Purpura şifresini çözen kişi. Bacon Caddesi'nin yolumun üstünde olması tesadüf değil diyerek mırıldanıyor ve az daha Dorado Binası'na dört blok mesafede bulunan kırmızı ışığı geçiyor.

Sokaklar karanlığa gömülüyor, bir binanın penceresinden ışık vuruyor, yanıp sönen tabelasıyla bir taksi bulvarı son sürat geçip gidi-

yor. Elektrik sıkıntısı uzun zamandır Rio Fugitivo'yu bunaltıyor. Şehir plansız bir şekilde büyüdü ve kimsenin aklına bu büyümeye paralel boyutta bir elektrik santrali kurmak gelmedi. GlobaLux bu problemi çözmek için geldi ama elektrik kesintileri, voltaj düşüklükleri ve faturalara yansıyan fiyat artışlarıyla popülerliğini yitirdi. İlk defa toplumun zengin ve fakir kesimi aynı protestoda buluştu. Montenegro'nun gidişine bu elektrik sıkıntısı mı sebep olacak acaba? İronik bir durum pek çok fırtına atlatıp bununla başkanlığının sonuna gelmesi.

Ağzına bir çiklet atıyorsun, Adams, mentollü. Neyse dört blok kaldı oraya varınca rahatlarsın. Çırılçıplak, gece tarafından sarılıp sarmalanmış şekilde bir bardak viski ile odanın karanlığında açık televizyon zamanın yavaşlayıp dakikaların durmasını isteyerek. Carla, Carla, Carla. Duvarlarda gölgeler olacak, kaybolup sonra buluşan.

Gaza basarken fısıldıyorsun bu ne ilk ne de son olacak. Bazen hiç düşünmüyor olmayı isterdin. Kafanın boşalıp seni ziyaret edip uykularını kaçıran düşünceleri engellemesini istiyorsun. İnsanı tüketen benzerlikler yapmadan, düşünceleri birleştirip başka bir gerçekliğin yansımalarını taşıyan gerçeklik üzerine obsesif okumalar yapmadan, tüm gün sadece duyularına teslim olmak istiyorsun. Hiçbir şey ziyan olmadan, bir keresinde bu cümlenin senin sloganın olmasını istemiştin, şimdi yavaş yavaş vazgeçiyorsun; düşünmek akla ziyan.

Binanın yanındaki alana park ediyorsun. Dört araba var, sakin bir gece. Çikleti yere tükürüyorsun. Arkadaki yosunlu duvara bir reklam afişi asılı. Ford kamyonları. İlk kelimede saklı bilmece: Yol. Uzun zamandır çocukluğundan beri tüm dünyanın her zaman ve her yerde seninle konuştuğunu hissediyorsun. Bu his son aylarda iyice arttı, artık gün geçmiyor ki kelimelerin ya da yazıların arasında gizli bir şifre bulmayasın. Gazetenin baş sayfasının gizli mesajı onu içinde bulunduğu sıradan ambalajından kurtarman için adını haykırıyor, miden bulanıyor. İnsanların çoğu edebi anlayıştan yoksun ve Ford kamyonlarının, Ford kamyonları anlamına geldiğini düşünüyor. Sense bu durumdan şikâyetçi, teskin edilmez şekilde cümlelerin edebi anlamı kaybolduğu için uykusuz geceler geçiriyorsun.

Kırmızı neon ışığın altında resepsiyon görevlisi blackjack oynuyor. Ekran, kartları kapalı gösteriyor. Blackjack, Playground'a ait bir kumarhanede bulunuyor. Neredeyse tüm şehir bu oyuna bağlanmış durumda ve saatlerini sanal bir şehirde oyun oynayarak harcıyor. Bolivya için Playground'un haklarını satın almış üç genci milyoner ediyorlar. Bu virüsün bulaşmadığı kişilerden birisin. Ruth'un tüm şikâyetlerine ve Flavia'nın ekrana yapışık geçirdiği sağlığına zarar veren zamana rağmen her halükârda Playground'u sen finanse ediyorsun. Playground'un reklamlarından sıkıldığı ve hormonlu bir markete benzettiği için oynamayı bırakacağını söylemişti. Ama yine de bir kere gireyim bir kere daha oynayayım derken, bilgisayarın ekranının yaydığı erkeksi enerji sonunda onu baştan çıkarıyor.

Resepsiyon görevlisi, gözkapaklarını kaldırıp boyun kaslarını hareket ettirmek için büyük bir güç sarfetmesi gerekiyormuş gibi seni hafif bir baş hareketiyle selamlıyor. Bir klikle ekrandaki kupalar, papazların yerini takvim alıyor. 492 sayısının okunduğu altın renkli metal bir anahtar veriyor. Sana cevap vermeyeceğini bilerek fısıldayarak teşekkür ediyorsun. Konuşmaya gerek yok o da sen de çok iyi biliyorsunuz. Aradaki fark: senin onun ses tonunun tınısına duyduğun bir özlemin yok. Verdiği mesaj da seni ilgilendirmiyor. Ondan ziyade içinde bulunduğu ortam önemli. Sen, kesinlikle başka bir yüzyıla ait bir varlıksın.

Kırmızı halı her türlü vücut salgısıyla lekelenmiş. Asansör köhne, metal kısmı paslanmış, camı da ikiye ayrılmış. Sessizce yukarı tırmanıyor. Bu tırmanışın gökyüzüne yapıldığını hayal ediyorsun, kesik kesik porsiyonlarla sonsuzluğun mükemmelliği ile diyaloğa giriyorsun. Yavaş yavaş dünya geride kalıyor ve asansör duruyor, kapı açılıyor ve çevik adımlarla ahengin kalbine yaklaşıyorsun.

Gençken böyle yerleri ziyaret ederdin. Orada birbirine çarpan bardakların, sürekli kahkahaların, sahne showunun kulakları tırmalayan müziğinin, sarhoşların yaptığı gürültünün yankılanmasını duymak imkânsızdı. En sonda tahta varillerden oluşturulmuş perdenin ardında yatakların gıcırdadığı odalar sıralanıyordu. Biraz paraya mutlu olabiliyordun, en azından birkaç dakika, her zaman çabuk, her zaman kaçak.

Carla sana kapıyı açıyor, beyaz teni ve mosmor gözaltları, üstünde göğsünde kocaman bir c harfi olan sarı sweatshirt, mavi mini etek ve spor ayakkabılar var. Bu kılık Californiyalı bir pon pon kızı andırıyor. Düşünüyorsun. "İyi geceler, sevgilim, iyi geceler." Saçları kısa ve sarı, dudakları dolgun, geniş gülümsemesi tehditkâr. Göğüslerinin tecrübeli kıvrımları ve mini etekden görünen baldırları senin mükemmel Californiyalı fantezinin tüm gereklerini yerine getiriyor. Bozulmuş güzel yüzü, kan çanağı gözleri ve solgun yanaklarında görünen mavi damarlar vücudunun sağlıklı görünüşüyle büyük bir tezat oluşturuyor. Bazı şeyler saklanamıyor.

Yuvarlak yatağa oturup aynanın yansıttığı görüntüne bakıyorsun. Oda karanlık, kül rengi ışıkta mobilyalar koyu bir renge bürünüyor. Sonunda birkaç dakikalığına rahatlayabileceksin. Rahatlayabilecek misin? Carla'ya tekrar bakıyorsun. Saçı kestane rengi olsaydı Flavia'nın kardeşi olabilirdi, bu benzerlik karşısında titriyorsun. Yoksa dudakları mı? Bu fikri aklından çıkartmaya çalışıyorsun. Kızının yüzü dünyada olan en tatlı yüz ve cildinde yaşlılık belirtileri yok.

Gözlerini kapıyorsun.

Tekrar açıyorsun. Gülümsemediğinde, tartışmasız şekilde Flavia'nın havasına bürünüyor. Yaştan dolayı diyorsun, kızına duyduğun sevgi onu her yerde görmene yol açıyor.

Carla'yı ilk gördüğünde de aynı hisse kapılmıştın. Öğle vaktiydi, onunla karşılaştığında elinde kızarmış patateslerle McDonald's'dan çıkıyordun. Kapıya yakın bir masaya oturmuştu. Dirseklerini masaya dayamış, önünde kâğıt peçeteler ve bir hamburgerin artıklarıyla dolu bir tepsi vardı; çıkarken sana baktı ve gözyaşlarıyla dolu gözleri seni etkilemişti. Üstünde hardal lekeleri olan kırmızı bir elbise, yuvarlak küpeler ve yeşil taşlı bir kolye vardı. Bir şey seni durdurdu; yardım edebilir miyim, diye sordun. "Annemler beni evden attılar" diye cevap verdi, burnunu silip yerde duran elbiselerle dolu torbayı gösterdi. İşe dönmen gerekiyordu. Ama yaşı neredeyse Flavia ile aynıydı ve yüzünün ifadesi babalık içgüdülerini uyandırdı. "İstersen bir gecelik pansiyon paramı öde, tabii sana parayı geri ödeyemem ama başka yollarla ödeyebilirim" dedi kesin bir ses tonuyla.

Duvarlarda Klimt ile Schiele'nin dijital olarak birleştirilmiş litografileri görünüyor. Aynaların dore çerçeveleri, bir aydan fazla bir süredir çalışmayan jakuzi, yatağın kan kırmızısı örtüsü, odanın bir köşesinde asılı duran televizyon: Dorado Binası görünmez olmaya çalışmış ve hangi amaca hizmet ettiğini kamuya duyurmuyor ama odalara bir göz atışla buranın bir motel olduğu ve fahişelerin yaşadığı kolayca anlaşılıyor. Carla ile düzenli bir ilişkin var ve başka yerlerde buluşabilirsiniz ama Carla borçlarını ödeyebilsin diye Dorado'yu kullanıyorsunuz. Zor durumlarında onları kurtarmıştı ve diğer kızlara göre ona daha fazla ihtimam gösteriyorlar. Carla'nın oda numarası 492. Odayı, akşamüstü beşten gece ona kadar kullanma hakkına sahip. Bu saatlerin en azından iki saatini kullanmaya gayret ediyorsun. Başka adamlarla görüşüp görüşmediğini sormamaya gayret ettin, bilmemeyi tercih edersin.

-Seni düşünceli gördüm, sevgilim.

-Öyleyim.

Sabah aldığın hareket içerikli mesajı düşünüyorsun. Katil ellerin kana bulanmış. Ne katili? Ne elleri? Ne kanı? Kim yollamış olabilir? Kripto Odası'nın gizli iletişim ağına nasıl sızmış olabilirler? Bu mesajın ne kadar önemi olduğunu bilmiyordun ve yeni bir mesaja dek görmemezlikten gelmeye karar verdin. İyi mi yaptın bilmiyorsun. Seni ilgilendirmiyor da. Şefinin Allah belasını versin, güvenlik konusunda ne kadar paranoyak.

Carla bir bardak viski verip yanına oturuyor. Kararlı bakışlarıyla acelesi olduğunu gösteriyor, bir elini sol bacağına koyuyorsun, yumuşak ve üstünde kırmızı lekeler var. Dudaklarını dudaklarına yapıştırıyor, sıcak diliyle ağzını açmayı başarıyor. Korkarak ve titreyerek yaptığına izin veriyorsun. İlk seferde böyle olmuştu, onun yerleşmesine yardım etmiş tam çıkarken onun telaşlı ağzıyla karşılaşmıştın. Seni yatağa götürmüş ve üstünü alelacele soymuştu. Ertesi gün aynı yerde randevu verdiğinde neyle hayatını kazandığını anlamış ve ebeveynlerine hak vermiştin. Ama artık çok geçti.

-Böyle iyi mi? Çok gerginsin, sevgilim.

Carla'yı ziyaretlerin birden fazla psikoloğa gitmiş varlığından adeta bir kaçıştı. En değişik fanteziler seni okşamış ve başka yerler-

deyken sevişmiştiniz. Kendini bırakmış, yaşadığın bu deneyime vücudun kadar ruhunun da katılmasına izin vermiştin. Olmadığın kişi olamazdın, fotoğraflarda bile kameraya değil yere bakardın, ortadan kaybolmaya çalışarak.

-Saatinin boşa gitmesini istemiyorsan, karını düşünmekten vazgeçmelisin.

-Yıllardır onu düşünmüyorum.

Garip ama doğru. İki aydır Carla ile düzenli olarak görüşüyorsunuz ve kendini Ruth'u aldatıyormuş hissetmiyorsun. Arzudan yoksun evliliğin artık yavan bir arkadaşlığa dönüştü. O kendi işleriyle meşgul, sen kendi. Beraber uyumak artık bir maceradan çok tahammül edilebilir bir rahatsızlığa dönüştü.

Carla'nın düğmelerini çözüşünden ve pantolonunun fermuarını açışından bu konuda yetenekli olduğunu anlayabiliyorsun. Çorapların halının üstüne düşüyor ve iks işareti oluşturuyorlar. Çıplaksın ve tavanda bulunan ayna görüntünü deforme ediyor. Bu çarpık bacaklar, vücudunla orantısız bu göğüs senin değil. Ve yüzündeki buruşukluklar... Yıllar boşa geçmiyor.

Tam mini eteğini çıkartmak üzereyken onu durduruyorsun.

-Amaç giyinik kalman. Onun için böyle giyinmeni istedim.

Boş boş bakıyor, sol yanağında üç tane beni var ve konuşma şekli çok antipatik. Sevgilim aşağı, sevgilim yukarı, Allah kahretsin sevgilini. Yatağa girip erkeklik organınla oynuyor. Hafif ısırıklarla, dili üstünde kayıyor. Uzun süre dayanarak onu şaşırtacaksın çünkü o işi yaparken sen Purpura'yı deşifre eden adamı ve Bacon'ın Shakespeare'in eserlerindeki bilmecelerini düşüneceksin.

Ona âşık mı oldun yoksa seni ona götüren şey bir ihtiyaç mıydı? Bilmiyorsun. Ama gerçek olan şu ki Arşiv'deki odanda Carla ile geçirdiği saatleri özlüyorsun, Ruth'u değil. Vadeli hesabından para çekip pansiyonunun parasını ödüyorsun. Kendine yeni elbiseler alsın, başka erkekleri görmeye ihtiyacı olmasın diye ona para veriyorsun. Bir keresinde Ruth'un haberi olmadan Toyota'nda bir gece uyumasına izin verdin. Onu terk etmedin, bir akşam kolunun iç kısmında lekeler gördüğünde ve uyuşturucu kullandığını anladığında bile. Başından beri bunu anlamamışsın. Ne kadar safmışsın. Onun içinmiş

tüm o boş bakışlar, birden değişen ruh halleri, titreyen çenesi. Ona sordun. Üstüne otururken birden duruyor ve sana gerçeği söylemekle söylememek arasında kalıyor. Birden ağlamaya başlıyor. Gözyaşları arasında metadon bağımlısı olduğunu söylüyor. Kaçmak için elinde geleni yaptığını ama her seferinde yenildiğini anlatıyor. Çok borcu olduğu için fahişeliğe başlamış. "Lütfen bana yardım et" diyor. Kızınla artık hiçbir ortak yanı kalmıyor. Gözyaşlarıyle ıslanmış yanaklarını okşuyorsun. Metadonun ne olduğunu ve etkilerini soruyorsun. Verdiğin paranın büyük bölümünün nereye gittiğini şimdi anlıyorsun. Kolundaki izler haç şeklinde, dindar değilsin ama dünya sana mesajlar göndermeye başlayınca onu ciddiye almayı biliyorsun. Onu kucaklıyorsun, ona acıdın, yalnız bırakamazsın yardım edeceksin.

Ericsson'un çalıyor. Açmak istemiyorsun. Carla erkeklik organınla oynamaya devam ediyor. Bölünmek hoşuna gitmiyor. Evden arıyorlar, ekranda numarayı görüyor ve telefonu kapatıyorsun.

Biraz sonra orgazm olduğunda, patladığında, tatlı kızın Flavia'yı hatırlıyorsun ve evet şimdi kime ihanet ettiğini anlıyorsun.

Sekiz

Flavia ve annesi solgun mum ışığında akşam yemeği yiyor, titrek mum ışığı yüzlerine vuruyor. Babası çok işi olduğunu ve geç geleceğini söyledi. Görünüşe göre kurallar ona uymadığında değişebiliyor. Akşam yemeğini odasında yemek istediği zamanlar babası itiraz etmiş, evde uyulması gereken tek kuralın akşam yemeğinin evde hep beraber yenmesi olduğunu söylemişti.

Ruth'un elindeki kırmızı şarap dolu kadeh beyaz masa örtüsünün üstüne dökülüyor. Hiçbir şey yapmadan lekenin örtüde yayılışını izliyor. Clancy, Flavia'nın ayakucunda halının üstünde, başını kaldırıp bakıyor sonra uyumaya devam ediyor.

-İyi misin? Flavia *guarana** suyundan bir yudum alırken annesine soruyor, bir yandan da şehriyeleri tabağında bir o yana bir bu yana bitiyor.

-İyi bir gün geçirmedim. Eğitime hiç vakit ayıramıyorsun. Öğrenebileceğin her şeyi öğreniyorsun. Ama kimseye öğretemiyorsun. Nankörler. Her gün daha kötüye gidiyor. Tam bir zaman kaybı.

-Doğru. Öğretmenlerimiz bize nasıl tahammül ediyorlar anlamıyorum.

Ruth'un saçlarında beyazlar çıkmış. Flavia sorunlarının bu güne ait olmadığını biliyor. Uzun zamandır içinde yaşadığı çatışmalar camları bile titreten bulaşıcı kahkasını yitirmesine sebep oldu. Kahkaları en sevdiği film olan *Koş Lola Koş*'da yer alan bir sahneyi anımsatırdı. Ve her gün daha fazla içki içiyor. Hizmetçi, Flavia'ya garajda duran boş votka şişelerini gösterdi. Kocasına su içtiğini söylediğinde işe yarayan beyaz renkli içki. Onu anladığını, ona güvenebileceğini ve onu dinlemeye hazır olduğunu nasıl söyleyebilir? Aralarında var olan duvarları yıkmak imkânsız. Yetişkinler her şeyin farklı yapıldığı başka bir ülkede yaşıyorlar. Onun da sonu böyle mi olacak, kendi ülkesinin sınırlarını aşıp o tarafa geçtiğinde ergenlik çağındaki çocukları anlamayan bir yetişkine mi dönüşecek?

-Günlerdir burnum kanıyor. İlk başta endişelenmemiştim. Ama sonra birkaç defa daha olunca doktora gittim. Beni genel bir muayeneden geçirdiler. Birkaç test ve endoskopi yaptılar. Sorun yaratanın burnumun içinde bir damar olduğunu düşünüyorlar. Yakında sonuçları verirler.

-Babam biliyor mu? Ses tonu o kadar da endişeli değil. Biraz daha ilgili durması gerek. Annesini iyi tanıyor, onun ne kadar evhamlı olduğunu biliyor.

-Bu evde olup biten hiçbir şeyi bilmiyor. İlgineceğini de sanmıyorum.

-Doğru değil.

-Tabii ki. Sen onun sevgili kızısın. Derste ufak bir olaydan sonra burnum kanamaya başladı. Stres anlarında ortaya çıkıyor. Hayal kırıklıklarında. Son zamanlarda çok fazla hayal kırıklığı yaşıyorum.

* Küçük kırmızı meyveli, yüksek miktarda kafein içeren tropik bitki.

-Öyle mi?

-Eğitimle uğraşamıyorum.

Bir sigara yakıp Flavia'ya masadan kalkabileceğini söylüyor. Annesi çok sigara içiyor. Günde bir paket, ondan olmalı en iyisi hiç bahsetmemek. Yoksa bunu da kafasına takar. Esmer tütün, her yere sinmiş vahşi kokusu, elbiselere, perdelere, mobilyalara, uzun zamandır bir daha gitmemek üzere evi teslim almış. Oturma odasını tablolarını, duvarlarındaki aile fotoğraflarını, odaların lambalarını. Lambalar aylardır artan elektrik faturaları yüzünden tasarruf için kısılarak çalışıyor.

Clancy uyanıyor ve Flavia'nın peşinden gidiyor. Tırnakları parkeyi çiziyor artık tırnaklarını kesmenin zamanı gelmiş. Flavia hiç ışık yakmadan çıplak ayaklarıyla homurdayan iki bilgisayarın bulunduğu çalışma masasına doğru yürüyor. Duvarları Japon film afişleriyle dolu, nevresim takımı pembe ve raflarında çocukken oynanan oyunlardan var; *İpucu*, *Risk*, *Monopol*. Çocukluktan ve erken girdiği buluğ çağından kalma kötü bir huy. O zamanlar her türlü monitörden uzaktı, hiç olmazmış gibi görünüyor ama öyle bir dönem yaşamıştı.

Bir *hacker* görse her yanı çocuksu ve feminen detaylarla dolu odasının çeşitliliğine gülerdi. Flavia *hacker* değil, istese olur, bir keresinde *hacker* olmuştu, on dört yaşlarındaydı. Bilgisayarların gücünü keşfetmiş ve bilgisayarı olan çok az arkadaşını eğlendiriyordu. Onların *Compaq* ya da *Mac*'lerine girip farenin garip hareketler yapmasını, ekranın kendi kendine açılıp kapanmasını sağlıyordu. Daha sonra kız arkadaşları sınıfta bilgisayarlarının garip güçlerce ele geçirildiğini anlatıyor, Flavia da onların saflığına gülüyordu. Dalgacı bir tavırla bilgisayarlarını kurtarmak için kara büyü yapmayı öneriyordu.

Clancy'nin yatağa çıkmasına yardım ediyor. Annesi görmesin. Örtülere bıraktığı kokuya çok kızıyor.

Karanlıkta, ağaçların siluetleri cama vuruyor, mahalledeki komşu evlerin görüntüsü gayet net. Diğer gölgelere bakan bir gölge. Yıllar önce buraya taşındıkları günden beri peşini bırakmayan bir kaygı hissi bu. Tüm evler aynı simetrik, bir hizada, tüm duvarlar aynı krem rengine boyalı, çatılar koyu kırmızı, balkonlarda gotik metal par-

maklıklar, süs için yapılmış şömine. Patikanın kesilmiş çimleri, karanfiller, çingülleri ve kauçuk ağaçları.

Evlerin ışıklı pencerelerine bakıyor, kendi dünyasına hem çok benzeyen hem de çok farklı dünyalara giriş kapısı bu pencereler. Birisi televizyonda maç seyrediyor DVD'de *Taxi Driver* filmini izliyor nette dolaşıyor *Playground*'a giriyor chat yapıyor porno sitesi seks.com'dan fotoğraf bastırıyor Komutan Marcos'un sitesini ziyaret ediyor yatağa yatmış kitap okuyor sanal bir kumarhaneyi *hack*liyor banyoda masturbasyon yapıyor cep telefonundan sevgilisini arıyor dizüstü bilgisayarına bir şiir yazıyor şarkı indiriyor bir cd hazırlıyor İkiz Kulelerin göründüğü bir New York kartpostalına hüzünle bakıyor bir çift tartışıyor, sevişiyor ya da sevişirken tartışıyor bir kız çocuğu kedisiyle oynuyor bir bebek tüm gün oynadıktan sonra ağzı açık uyuyor mutfakta yemek yapan biri *rollingstone.com*'da konser dinliyor bir piroman yeni bir yangın planlıyor.

Odasının ışıkları kapalı hayattan koparak, kendi içine dönüp kendine sessiz bir alan yaratmaya çalışan biri.

Neden hayattan kopmak istenir? Güzellik her yerde, insan büyük bir sürekliliğin parçasıdır ve içine daldığı o iletişim ağını kucaklamalıdır.

Birkaç gün önce minibüsten indiğinde tanıştığı şu çocuk. Rafael. Midir? Çalışma masasına yöneliyor, bilgisayarlarından birini açıyor. Çok gizli ibareli elektronik postalarını kontrol edip son dakika haberlerini okuyor. Bir grup *hacker* hükümetin ve aralarında GlobaLux'ün de olduğu özel şirketlerin web sitelerini ele geçirmiş. Ve hükümetin bazı organizasyonlarına virüs göndermişler. Flavia'nın bir *cracker* arkadaşı bunun olacağını ona iki gün önce haber vermişti. İçişleri Bakanı bu "sistematik saldırı" karşısında acil durum ilan etti. Flavia haberi okuyor, ne kadar tarafsız gazeteci tarafını korumaya çalışsa da *la Resistencia*'nın mahalli bir grup olması çok hoşuna gidiyor. Dört yıldır *hacker* camiasında uzmanlaşmış durumda, *hacker*larla ilgili üç bin kişilik bir arşivi var, çoğunluğu Latin Amerikalılardan oluşuyor. İki bilgisayarı sohbet odalarında, IRC (Internet Relay Sohbet) ve *Playground*'da aralarında iletişim kuran *hacker*ları arayıp arşivliyor. Bu derlenmiş bilgiler sayesinde Tüm *Hacker*lar sitesi hem medyanın hem

de devletin gizli istihbarat servisinin en çok başvurduğu yer konumunda. Bu durumu itiraf etmek istemeseler de böyle. Rio Fugitivo'da bu konuyla ilgili çok az kişi onun kadar bilgi sahibi.

Arşivleri inceliyor ve *la Resistencia*'ya ait *hacker*lar ile ilgili kimlik bilgilerini içeren bir dosya hazırlıyor. Spekülatif bir dosya bu çünkü tam olarak kimler gruba ait bilmiyor. Ölü olarak bulunan *hacker*ların *la Resistencia*'ya üye olup olmadıklarından da emin değil. Vivas ve Padilla'nın *hacker* olup olmadığını da bilmiyor, verdikleri bilgi yanlış olabilir.

Kandinsky'nin bir fotoğrafını ele geçirip sitesine koymak isterdi. Bu özel haberle meşhur olurdu. Kimse onun kim olduğunu bilmiyor, yüzünü tanımıyor. Gerçi öyle bir şey yaparsa başına bela açabilir. Rafael ile karşılaşması bir nevi uyarı değil miydi? İki yıl önce birkaç *hacker*ı yakalaması için Kripto Odası'ya yardım etmişti. Sitesi iki defa DOS (*denial of service*) saldırısına (yani bir bilgisayara belirli bir adrese peşpeşe çok miktarda elektronik posta yollaması talimatı verilerek o sitenin askıya alınmasının sağlanması) uğramış, ölüm tehditleri almıştı. O zamandan beri daha tarafsız olmaya karar vermişti. Artık sadece insanları bilgilendirmekle uğraşacaktı. *Hacker*larla adeta aşk ve nefret ilişkisi yaşıyor. Gizlilik ve anonim kalmayı tercih ettiklerini söylerken başarılı bir eylem yaptıklarında savaş isimlerinin yayılması hoşlarına gidiyor. Bağımsız olduğunu bildikleri sürece onu rahat bırakıyorlar. Ama görünen o ki *la Resistencia* grubu kendileri ile ilgili hiçbir şey yayınlansın istemiyor.

Flavia'nın içinde bir his var; Rafael aslında Kandinsky. Doğru olsaydı müthiş bir şey olurdu neden olmasın?

Sahte bir kimlik yaratması gerekiyor, o kimlikle sohbet odaları, IRC kanalları ve *Playground* mahallelerinde gezip biraz bilgi toplaması lazım. *Hacker*lar karanlıklarda yaşarlar ama suskun da kalamazlar, er ya da geç maceralarını birilerine anlatmaya ihtiyaç duyacaklardır. *Hacker*lar iyi anlatıcıdırlar.

Playground'da karar kılıyor. Yaklaşık bir yıl önce San Ignacio Koleji'nden mezun olan üç genç babalarından borç para alıp *Playground*'un Bolivya'da kullanım haklarını satın aldılar. Finlandiyalı bir şirketin kurduğu bir sanal oyun ve online iletişim topluluğu. Her-

hangi bir birey ayda yirmi dolar ödeyerek –kullandığın zamana göre daha uzun süreli de üye olabiliyor– kendi avatarını yaratıp ya da *Playground*'un satışa sunduğu avatarlardan birini kullanabiliyorsun. Katı bir şirketin yönetiminde bulunan cehennemi bir bölgede hayatta kalmaya çalışıyorsun. Oyunun geçtiği zaman dilimi 2019 yılı. *Playground* pek çok ülkede tutuldu, Bolivya da istisna olmadı. *Playground* çılgınlığı ülkenin belli başlı şehirlerinde yaşayan orta sınıfa ait gençlerle başladı, sonra yavaş yavaş ebeveynlere ve hatta dedelere kadar yayıldı. Flavia da pek çok saatini onun başında geçiriyor, tüm birikimini harcadı ve babasına da epey borçlandı, her seferinde ziyaretlerini kısıtlayacağına dair söz verse de yapamıyor. Sosyologlar gençleri ekonomik olarak istismar eden "Playground etkisi" diye bir şeyden söz etmeye başladılar.

Ekranın sol üst köşesinde bu ay kalan saatleri görünüyor. Çok fazla değil. Önemi yok, biterse ekstra saat satın alır. Parayı nereden bulmalı? Albert, Kripto Odası'nın başındayken ona ufak tefek işler veriyor, o da böylece birkaç peso kazanıyordu. O gidince o paradan da mahrum kaldı, Tüm *Hacker*lar da bir şey getirmiyor, o işi sırf hobi olarak yapıyor. Yeteneklerini nakde çevirmesi gerekiyor.

Rafael'e yalan söyledi. Her zaman kullandığı ve gerektiğinde yarattığı kimlikleri var. Erin karakterine bürünüyor, ona rehberlik edecek; mentor, baba figürü arayışı içinde bir *hacker*.

Kot pantolon, bot, siyah mont, Ray-Ban gözlükler. *Playground*'un merkezi bölgesi olan bulvarın sokaklarında yürüyor. Barlar ve diskoların neon ışıkları göz alıyor, 'art deco' tarzında işyerleri, ekran parlak ışığa doymuş durumda, caddelerde araba ve motorsiklet sesleri. Birkaç hafta önce, Golden Strip'de bir barda martini içerken bir yabancı tarafından izlendiği hissine kapılmıştı. Esmer, siyah uzun pardesülü biriydi. Rafael'in karakterlerinden biri olmasın?

Golden Strip'e yöneliyor.

Bir sokak kavgası var. İki adam heyecanlı bir grubun ortasında dövüşüyor, birinin elinde bıçak var diğeri ise kırık bir bira şişesini sallıyor. Golden Strip'in bulunduğu bölge tehlikeli. Polis burayı uyuşturucu satıcıları ile fahişelere terk etmiş.

Beklenmedik bir olaya çok yakın olma hissi Erin'in hoşuna gidiyor. En son geceyi berbat bir otel odasında, yanağında yara izi olan, teni moka kahvesi renginde Taylandlı bir kızla geçirmişti.

Kavganın nasıl geliştiğini görmek için beklemiyor. Golden Strip'in yanında başka bir barın adı yanıp sönüyor: Mandala. Rafael bu kelimeyi kullanmıştı. Mandala'ya gitmeye karar veriyor. Bara yöneliyor, kocaman memeli bir sarışın tarafından işgal edilmiş. Heyecan isteyip istemediğini soruyor. Evet ama seninle değil diyor ve bir tekila shot istiyor.

Esmer adam hemen yanına oturuyor. Üstünde aynı pardesü olmamasına rağmen onu tanıyor, geçen seferki tip.

Ridley: bir daha hiç gelmeyeceğini sanmıştım.

Erin: inançlı olamak lazım hele ki sokak karşılaşmaları unutulmaz ise.

Flavia normal hayatta böyle bir cümle kuramaz bile.

Ridley: ne karşılaşması?

Erin: çok farklı olmayan bir galakside.

Ridley: adımı karıştırdın, benim adım Rdly.

Erin: kndnsky.

Ridley: rdly.

Erin ona yakından bakıyor, Rafael'in yüz hatlarını hatırlamaya çalışıyor.

Ridley: başkalarına benzeyen bir yüzüm var, çok yaratıcı değiliz, aynı tip avatarları seçiyoruz, uzun boylu, geniş omuzlu, esmer, pardesüler, güneş gözlükleri, teknoloji bariz şekilde geriden geliyor yoksa bir gün yüz hatlarının detayları da olabilirdi.

Flavia eğer polis müdahale etmezse, *Playground*'un özel ajanlarının yapacağını düşünüyor. Bu avatarı kontrol eden kişi en büyük günahı işliyor ve dijital kişiliklerin doğasından bahsediyor. *Playground*'un

ilk günlerinde bu tip diyaloglar çok sık oluyordu. Hiç şüphesiz bu diyalogları yasaklamak için belli bir gayret gösterildi. Ve dijital evren vizyonunu kabul ettirmeyi başardı, kurallara göre hayal ilkesi bozulmayacak, temsil edilen şeyin gerçekmiş gibi algılanmasına engel olunacaktı. Flavia da *Playground*'a girdiğinde bilgisayarını kapattığında onu bekleyen dünyadan bahsetmemek için elinden geleni yapıyordu. Ama tabii bazen ağzından kaçırmasına engel olamıyordu, mesela; "çok uzak olmayan bir galaksideki karşılaşma" cümlesinde şahısların dijital doğalarına gönderme yok, gerçekliği kastediyor.

Ekranda silahlı iki adam beliriyor, üstlerinde *Playground*'un güvenlik görevlilerinin açık mavi üniforması var. Ridley'e haklarını okuyorlar. Ridley, Erin'in elini sıkıp onunla vedalaşıyor, arkasını dönüp görevlilerin ona eşlik etmesine izin veriyor. Kapıya geldiğinde içlerinden birinin ensesine vurup koşmaya başlıyor. Görevli yere düşüyor, acıdan kıvranırken arkadaşı Ridley'in peşine düşüyor.

Flavia monitörde, *Playground*'un üstünde uçan bir güvenlik helikopterinden alınmış panoramik görüntüyü seyrediyor. Güçlü reflektör ışığı Bulvarın sokaklarını aydınlatıyor ve Ridley'i açığa çıkarıyor, hemen ardından helikopterden ateş açılıyor. Ridley kolundan yaralanıyor ama çöplerle dolu dar bir sokakta izini kaybettirmeyi başarıyor.

Odasının kapısı çalınıyor. Flavia, Mandala görüntüsünün üstüne Dennis Moran Junior'un ekran koruyucusunu getirmeye zaman buluyor.

-Nasılsın prenses? Babası, yüzünde zorlama bir gülümseme ile kapıda beliriyor. Akşam yemeğine gelemediğim için üzgünüm. İş beni deli ediyor. Üstüne üstlük bir de acil durumumuz var.

Ayağa kalkıp babasına bir öpücük veriyor, nefesi viski kokuyor. Kimi kandırıyor ki?

Prenses. Babasının davranışında onu rahatsız eden bir şeyler var. Bu his son haftalarda ortaya çıktı. Hâlâ ne olduğunu anlayamadı. Ya da evet biliyor. Belki şimdi fark etmeye başladı, ne kadar unutmaya gayret etse de. Birkaç yıl hiçbir şey olmamış gibi yaşayabilir ama uzun vadede anılar geri döner.

Dokuz

Ramirez-Graham, Baez ve Santana eşliğinde dinlemelerin yapıldığı odaya giriyor. Baez bir dönem *Playground*'un yöneticileriyle çalışmış ve güvenlik sistemlerine sızmaya çalışan *hacker*ların izini sürmede uzman olmuş. Santana ise yeni nesil ölümcül virüslerin uzmanı. Kötü niyetli bilgisayar programcıları bilgisayar ağlarına bu tür virüslerle giriyorlar. Ramirez-Graham yenilenme projesine daldığından, Albert'in çevresinde olan beşeri bilimler mezunu profesyoneller ile dilbilimcileri işe almayı ihmal etti. Kripto Odası'nın temel kadrolarını analist bilişimcilerle doldurdu. Modern dil alanı ile bilgisayar programlama dilinde pek çok ortak nokta var. UGA'da çalışırken de çeşitli bilgisayar yazılımında uzman dilbilimcilerle tanışmıştı. Hiç şüphesiz, mesele işlerin önem sırası, eğer öncelik siber suçlarsa dilbi-

limcileri değil bilişim alanında uzmanlaşmış kişileri tercih eder, tersini değil.

Genel Kurul'un diğer üyeleri de masaya oturmuşlar (Marisa Ivanoviç, Ivo Vaca Diez, Johnny Cabrera). Akşamüstünün solgun ışığı camlardan içeri sızıyor ve içeridekilerin solgun yüzlerini ortaya çıkartıyor. Masada herkese dağıtılmış dosyalar var. Masanın karşısında büyük tahtada Rio Fugitivo'nun haritası bulunuyor, haritada dağınık bir şekilde işaretlenmiş kırmızı çarpılar var. Çarpıyla işaretlenen yerler hükümet binalarındaki virüs yollanmış bilgisayarların bulunduğu noktalar. Suç mahalli tüm şehir. *All the fucking city*![*]

-Yeni bir şey var mı? Hiç zaman kaybetmeyelim. Bu oyundan yoruldum. Eğer biri Kripto Odası'dan yani İstihbarat Servisinden daha akıllı ise niye devam edelim?

Kızgın olduğunda, ezici Amerikan aksanı ortaya çıkıyor ve neredeyse mükemmel olan İspanyolca sentaksını unutturuyor. Devletin en önemli pozisyonlarından biri bir yabancıya emanet havası yaratıyor. Aslında Ramirez-Graham da bir yabancı.

-Virüsün yollandığı bilgisayarlar ikametgâhlar, internet kafeler, araştırma merkezleri ve kamusal alanlarda bulunuyor.

Az önce konuşan Marisa Ivanoviç, Genel Kurul'da görev alan ilk kadın. Ramirez-Graham'ın Amerika'da büyümesi ve çeşitliliğe verdiği önem sayesinde burada. Cochabambalı, bilişim üstüne yüksek lisansı var, hiç makyaj yapmıyor, tek kadınsı yanı kulağındaki belli belirsiz küpeler. Ramirez-Graham ona hayran çünkü bilişim sektörüne girebilmek, orada kalmak, sesini duyurabilmek çok zor.

-Bu da gösteriyor ki...

-Bu bilgisayarlar saldırının yapılabilmesi için telnet yoluyla kullanılmış. Kullanıcıları masum. Bol miktarda dijital ipucunun izin verdiği ölçüde virüsün geçtiği yolların izini sürüyoruz. Ama büyük olasılıkla orijini yani ana bilgisayarı bulamayacağız. *La Resistencia* üyeleri çok dikkatliler.

Ramirez-Graham Ivanoviç'in sesinde bir hayranlık seziyor. Bu da sorunlardan biri. Çalışanları, medyanın yaydığı romantik *hacker* fikriyle baştan çıkmış durumdalar. Kandinsky miti: Bolivyalı bir

[*] Siktiminin şehri. (ç.n.)

hacker bir seferinde Peantagon'un güvenlik sistemlerine sızmayı başarmış.

-Buna ait bir kanıt yok ama efsaneler öyle diyor, gerçekliği kurgulamak için gerçeğe ihtiyacı yok. Ve her canı istediğinde hükümet sistemlerini bloke edebiliyor. Kanun namına çalışanların, *hacker*ın romantik, toplum karşıtı tavrı karşısında pek şansları yok.

-Virüsün yaratılması sırasında kullanılan kodları araştırdınız mı?

-Bu daha yeni, diyor Santana, somut olan tek şey *la Resistencia*'nın imzasını taşıması. Hassas bir iş, büyük ihtimalle Kandisky'nin ya da ona çok yakın işbirlikçilerinden birinin eseri. Script Kiddy'den eser yok. Simile.D'nin yeni bir versiyonudur diyebilirim.

Santana, *la Resistencia*'nın kullandığı solucanlar hakkında çok şey biliyor: Red Code, Nimda, Klez.h ve Simile.D. Simile.D "kavramsal bir virüs", programcılar başkalarının görebilmesi için laboratuvar ortamında üretmişler. Özellikleri süreç sırasında değiştirilebildiği için kodun dijital izlerini süren antivirüs programlarıyla dalga geçiyor. Klez.h'yi tespit edip durdurabiliyorlar. Bu gibi durumlarda antivirüs programlarının tek yapabildiği virüse benzer davranışların izini sürmek, virüsü gizlemek için şifrelenmiş sıradan program formlarını aramak ya da virüsün kodunu araştırmak. Bunu yapmak zor değil ama çok zaman alıyor. O yüzden Santana sistem güvenliğini sağlayacak başka şeyler öneriyor: Dijital imzaları, güvenilir kodları kabul etmek ve sisteme kabul edilebilir tüm kodların bir arşivini oluşturmak. Bunun için ayrı bir bütçe gerekiyor ki o da Ramirez-Graham da yok.

-Görünür bir yapı yok, diyor Baez. Şehir haritasında şekiller çizmiyorlar, ikili kodlarında yüzleri belirmiyor. Kandinsky, Red Scharlach kadar ortada değil. Labirentinin bir düzeni yok.

Ah, şu Baez'in edebi imaları yok mu! Genel Kurul üyeleri içinde bir tek o işi dışında kendini çevreleyen her şeyle ilgileniyor. Politik durum, ekonomik kriz. Çok okuduğunu da keşfetti. Giyindiği şekilde gülüyor da şık olmak için bayağı çaba harcıyor ama bazen ufak detaylar gözden kaçıyor, siyah takım elbisesiyle beyaz çorap giymek ya da parlak renkli bir kravat takmak gibi. O da böyleydi, Svetlana'yı tanıyana kadar. Masanın üstünden yükselen sarı, kırmızı balonlar görüyor. Tavana doğru çıkıyorlar, bir el uzanıp iğneyle hepsini patlatı-

yor. Patlama sesi kulakları sağır ediyor. Olanları salonda ondan başka kimsenin görmediğini farkediyor. Gözlerini kırpıştırıyor. Doktora mı gitmeli?

-Öyleyse, diyor, düzensizliği bir çeşit düzen...

-Fraktal geometride olduğu gibi, diye sözünü kesiyor Baez.

-Lütfen, Ramirez-Graham devam ediyor, tüm koordinatları haritada düzenli bir algoritmaya göre işaretleyin. Belki devam edeceğimiz noktayı gösterir. Belki gelecek saldırıyı belirler. Ya da saldırının yapıldığı yeri açığa çıkarır.

-Yaptım bile diyor, Vaca Diez. Brezilya'da matematik okumuş Santa Cruzlu bir uzman. Sonuca şaşıracaksınız. Sizin yaşadığınız yer olan, XXI. Ticaret Merkezi. Bilgisayarlar tesadüfen belirlemedi. Biraz önce önerdiğinizi göz önüne alarak seçtik.

-Şakacılar da bir yandan. Bizimle dalga geçiyorlar ve biz engel olamıyoruz. Ama bu sefer emin olun eğer bu rezil *la Resistencia*'nın icabına bakmaksak kafalar uçacak. Üst makamlar durumdan çok rahatsız.

-Ne kadar hoş, diyor Baez. Belki de bizden her şeyi beklemediğinizi söylemeniz daha iyi olur. Çok fazla bilgi alıkoyabiliriz, geri teknolojiyle şifrelenmiş her şeyi deşifre edebiliriz ama karşımıza bilgisayar programlamayı bilen tipler çıkınca yapabileceğimiz bir şey yok. Her geçen gün de bu böyle olacak.

-Eğer senin argümanını açarsak, diyor, Ramirez-Graham, Kripto Odası'nı yeniden düzenlemek yerine kapatalım gitsin.

-Belki uzun süredir bize ihtiyaç duyulmuyor, diyor, Baez. Kabul etmek lazım, vasat şekilde hazırlıklı olduğumuzda *hacker*larla başa çıkamıyoruz. Şifreli elektronik postaları, eğer her birimiz kodu üç ay çözmeye çalışmazsa sokakta satılan iyi bir yazılımla bile okuyamıyoruz.

Baez diğerlerinin kendini dinlediğinden emin olmak için duraklıyor ve yüzlerine bakıyor. Tek kusuru, diye düşünüyor Ramirez-Graham, her zaman rol çalmaya çalışması.

-Bizim şansımız Rio Fugitivo'da çalışıyor olmak. Evleri dinleyip kodları çözerek oyalanıyoruz ama karşımıza gerçek bir şey çıkınca, işte o zaman, işte o zaman...

Salona karamsar bir hava hâkim oluyor. Ramirez-Graham aylardır süren yenilgilerin, ekibinde yetersizlik, kendine güvensizlik ve

yaptıkları işin gereksiz olduğu sanısına yol açtığını düşünüyor. Her birini uzun ve titiz araştırmalar sonucu işe almıştı. Onlar bu ülkede bulunabilecek en iyi analist ve programcılar. Bu kadar çabuk pes etmelerinden rahatsız oluyor. UGA'da çalıştığı son aylarda buna benzer bir kriz yaşanmıştı. Görünen o ki sorun coğrafi konum değiştirse de çözülmüyor, bu mesleğin bir parçası olmuş.

Onlara hak vermek isterdi ama yöneticileri olduğu ve liderlik örneği göstermesi gerektiği için hiç renk vermedi.

-Varoluşsal yargılamalar için hiç doğru zaman değil, Coca Cola'sından bir yudum almak için duruyor, Kandinsky'yi yakalayacağız ve size söz veriyorum her birinizin bir aylık psikoanaliz parasını ben kendi cebimden ödeyeceğim.

Ekip hafifçe gülümsüyor. Ramirez-Graham yüzünde dolaşan parfüm kokulu ince, uzun parmaklar hissediyor. Bunlar Svetlana'nın elleri. Gözlerini kapıyor, açtığında onunla buluşacak. Donna Karan botları ve Moschino çantasıyla orada olmasını istiyor. Her zamanki şıklığı ve tatlı gülümsemesiyle ona her şeyi affettiğini söylesin ve onu köşebaşında bir eve götürsün. Bahçesindeki salıncakları ve kaydıraklarını gösterip burasının oğlunun oyun parkı olduğunu söylesin. Oğlumuzun desin İngilizce.

Gözlerini açıyor. Ekibi ona garipseyerek bakıyor.

-Şimdi yaratıcı olma zamanı diyor hiçbir şey olmamış gibi davranarak. Fikirlerinizi dinliyorum. Önerilere açığım. (*I'm open to suggestions...*)

Bazen İngilizce'den çeviriyor. Engel olamıyor, aklı bir şekilde onu İngilizceye sürüklüyor.

-Birkaç şey yaptık bile diyor, Ivanoviç. Virüs, saldırıya maruz kalmış tüm bilgisayarların belli bir saatte, bu saldırıdan kurtulmuş diğer bilgisayarlara DOS saldırısında bulunmak üzere programlanmış. Böylelikle tüm sistem çökecekti. Saldırının geldiği internet sağlayıcı adresini bloke ettik. Öncelikle Quemado Sarayı, hükümetin diğer organlarının, GlobaLux'un ve Kripto Odası'nın adreslerini değiştirmeyi düşündük. Ama saldırı olmaya devam edecekti ve tüm ağı zayıflatacaktı. Ama yine de değiştirdik.

-Çok iyi. Ama bu savunma kısmı, beni ilgilendiren hücum.

-İzin verirseniz, diyor Ivanoviç, bunu Baez ile de konuşuyorduk. Belki de artık alışılagelmiş yollardan bilgi sağlamayı bırakma zamanı.

-Bununla aynı yere dönüyoruz. Biz ne için varız?

-Tam da öyle değil, diyor Baez. Albert de bilgi için birilerine para ödüyordu. Bazen gerekli oluyor. Soğuk Savaş sırasında kaç tane kod gerçekten çözüldü? Hem zamandan hem de paradan tasarruf edildi. Eğer eleştiri olarak almazsanız, bize göre sizin bakışınız biraz safiyane. İstihbaratı sadece kodları çözmekten ibaret sanıyorsunuz. Çoğu zaman öyle değil.

Ramirez-Graham eleştiriden hoşlanmıyor ama gizliyor. Açık oynaması gerekli. Hem onlara norm dışına çıkıp yeni bir şeyler önermelerini kendisi söylemişti. *Thinking outside the box is good, thinking outside the box is good...**

-Peki düşündüğünüz biri var mı?

-Pek çok fare var, diyor, Cabrera. Onlardan biri bize yardımcı olabilir.

-Fareler yozlaştı, diyor, Santana ve çoğu zaman verdikleri bilgiler yanlış oluyor. İstihbarat Servisinden arkadaşlarımıza soralım, farelerden aldıkları bilgilerle masum insanları temizlemişlerdi.

-Bize kimin yardım edeceğini biliyorum, diyor, Marisa Ivanoviç. Bildiğim kadarıyla Albert son aylarda ona iş veriyordu. Küçük bir kız, hâlâ okuyor olmalı. İsmi Flavia ve Latin Amerikalı *hacker*lar ile ilgili en güncel siteye sahip. Bazen de nasıl bilmiyorum ama onlarla özel röportajlar gerçekleştiriyor.

-Buralı mı? diye soruyor, Ramirez-Graham, Rio Fugitivo'dan mı?

-Aha, diyor Baez. Saygılı ama Marisa kadar ilgili değil.

-Turing'in kızı, diyor Ivanoviç, yüzünde geniş bir gülümseme ile. Kusura bakma senin böyle konuşmana önyargıların sebep oluyor. Flavia sadece iyi değil, çok iyi.

-Bizim Turing mi? diyor Ramirez-Graham, kendiyle dalga geçtiklerini sanarak.

-Başka yaşayan Turing var mı?

Bizim Turing? *No fucking way!***

---

* Sınırların ötesinde düşünmek iyidir. (ç.n.)

** Hassittir. (ç.n.)

On

Açık renk bulutlar gökyüzünü panayır yerine çevirmişler. Yeni ay bir direğe dolanmış. Her akşamüstü yeni bir liman. Ve ben hatırlıyorum... Çünkü başka yapacak şeyim yok. Elimde koyu renk bir fırıldakçiçeği tutuyorum. Suskun yüzüm uzaklara dalmış... Keskin bir makasa benzeyen ellerim... Ses tonumu hatırlıyabiliyorum... Artık duyamıyorum. Yavaş, içli, genizden, bazen ıslıklı.

Ben elektrikli bir karıncayım... Ve yorgun... Beni borular vasıtasıyla besliyorlar. Dirilmemi bekliyorlar... Ne biri ne öteki. Ölmeyeceğim.

Yorgunum... Odamı gölgeler ziyaret ediyor. Kim derdi ki? Buraya geleli yıllar oldu. Benim açımdan hiç uzun bir zaman değil. Ve kaldıkça kaldım.

Eski iş arkadaşlarım uğruyor. Oturuyorlar. Saate bakıyorlar. Dakikalar geçiyor. Aceleleri var. Gün bitiyor. Turing tüm akşam kalabilir. Kehaneti bekliyor... Deşifre edeceği cümleyi... Haftaya devam etmesini sağlayacak cümleyi... Aya... Yıla.

Zavallı Turing. Mutlu olmayı bilmiyor. Onu tanıdığımdan beri hiç değişmedi. Miguel Saenz iken Turing'in varlığından bile haberi yokken. Nemli, bunaltıcı bir gün... Kapkara bir fırtına gökyüzünü kaplar, ağaçlar deli gibi sallanırken. Yalnız geldi. İş aramak için. Kendisi ve eşi için... Tavsiye edilmişlerdi. Çok yetenekli oldukları söylenmişti. İşimize yarayabilirlerdi. Montenegro'nun işine yarayabilirlerdi. Benim işime yarayabilirlerdi.

Benim fikrimdi. Bletchley Park'ta olduğu gibi... Dilbilimciler. Matematikçiler. Bulmaca çözme uzmanları. Satranç oyuncuları... Zekâsını kullanan kişiler. Mantığı bilen insanlar. Turing gibi... Kim derdi ki! En parlak olacağını ilan ediyordu. Ekibin en parlağı oldu. Ve en işe yarayanı... Çok iyi hafızası vardı. Üstelik! Sadece bu iş onu ilgilendiriyordu. Bilgisayara dönüşmek istiyordu. Sadece mantık... Ya da en azından bana öyle geliyordu...

Sert yüzündeki sigarayı hatırlıyorum. Gri paltosunu. O parkta, çılgın fırtınaya karşı. Ne kadar müthiş bir hafızası olduğunu bilmiyordum ve yine de benim için yeterli değildi. Hafıza neydi? Kriptoanalizin mi? Kriptografinin mi? Ya da ikisi birden mi?

O günlerde Latince çalışıyordum... Boş zamanlarımda. Görüşmeler arasında. Çantamdaki kitaplardan çok etkilendi. Lhomond'un *De viris illustribus'u*, Quicherat'ın *Eşanlamlılar Sözlüğü*, Jül Sezar'ın tefsirleri. O harika kriptocu... Pliny'in *Naturalis Historia*'sının birkaç cildi.

Meslekle ilgili anlattığım anekdotlardan daha çok etkilenmişe benziyordu. Bunun için ben de onu işe almak istedim... Konuşurken yüzyıllar akşamüstleri gibi çabucak aktı gitti... Sanki burdalarmış gibi detaylardan bahsettik. Sanki ölümsüzlermiş gibi...

Tabii o bilmiyordu. Belki de hepimiz taa derinden biliyoruz ki ölümsüzüz. Er ya da geç. Her insan her şeyi yapacak ve her şeyi bilecek.

1586 yılına ait hikâyemden, her şeyden çok etkilendi. Walsingham'ın Mary'e karşı hazırladığı tuzağa katılışımdan... İskoçya

Kraliçesi... Ben o zaman Thomas Phelippes idim. Fırtınanın ortasında... Gelecekteki Turing'e Phelippes'den bahsediyordum. Phelippes başka biriymiş gibi. Ama Turing, Phelippes'i çok iyi tanıdığımı hissetmişti. Phelippes'i hissediyordu. Phelippes olmayı isterdi... Ona dedim ki. O olmak istemedim. Parçası olmak. Bir şekilde. Tarihin...

Elektrikli karınca. Rio Fugitivo'ya gelmiş kim bilir niye? *Tempus Fugit*...

Mary, kuzeni Elizabeth'e karşı darbe yapmakla suçlandı. İngiltere Krallığı'nı Mary kendi için istiyordu. İskoçya'dan kaçmıştı... Katolik bir kraliçe idi ve protestan asiller ona karşı bir ayaklanma başlattılar. Onu hapse attılar. Tacından feragat etmeye zorladılar... Bir yıl sonra hapisten kaçtı. Tacını geri almak istedi ama ona sadık askerler Langside savaşında bozguna uğradılar. Glasgow yakınlarında...

Bilgi ve daha fazla bilgi. Tarihler ve daha fazla tarih. Her şey bir kodla şifrelenebilir. Hayatlarımız da deşifrelenmeyi bekleyen kodlanmış bir mesaj değil midir?

Koruma pencereyi açık bırakmış. Belki de hemşiredir. Ilık bir meltem odama doluyor... Beni okşuyor. Ağaçta kuşlar ötüyor. Yeşil vadide öttükleri gibi. Hatıralarım olan vadi.

Ne vadisi? Hayatımın hangi dönemi? Ortaçağ kuleleri. Bir sinekkuşu havada asılı kalıyor. Saniyelerce. Dakikalar sürüyor. Zaman geçmiyor... Sanki geçiyor. Ama hayır.

Hava değişecek. Yakında yağmur yağar. Birkaç gündür böyle.

Mary, İngiltere'ye sığındı. Elizabeth Protestan'dı ve Mary'den korkuyordu... İngiliz Katolikler kraliçeleri olarak Mary'yi kabul ediyorlardı. Elizabeth'i değil. Onu yirmi sene boyunce ev hapsinde tuttu. Zavallı Mary. Çok güzel olduğunu söylüyorlar... Akıllı... Bahtsız... İdam edildiği gün üstünde olan siyah kadife elbiseyi hatırlıyorum. Büyülü aksanını. Kibar tavırlarını. Artık eskisi gibi değildi. Cildi solmuş. Hastalıklar bir türlü peşini bırakmamış... Din ve savaşları... Tahtı kaybedişi.

Müstakbel Turing beni ağzı açık dinliyordu. İnatçı yağmurun altında kelimelerimin arasında kaybolmuş şekilde... Acaba onu hikâyenin yüzeyi mi çekiyordu. Yoksa hikâyenin sakladığı mesajları mı arıyordu... Kodlara bulaşmış biri aramaktan hiç yorulmaz.. Diğer-

lerinin yollamak istediği mesajlara karşı hep hazırlıklıdır. Dünyaya açıktır. Kendi mesajlarına hazırlıklıdır... Acaba içindeki, o bilmeden mesaj mı yolluyor. Kendinden şüphelenir... Bu mesleğin dengeli insanları çektiğini kimse söyleyemez. Kriptoanalistin patolojik hastalığı. Kriptoanalistin patolojik paranoyası.

Kod için öldüren, kod için öldürülür.

Yirmi yıllık hapis tamamlanmak üzereydi. Sir Francis Walsingham. Elizabeth'in bakanı... Elli üç kişilik bir ajan grubuyla Avrupa kıtasında bir gizli polis servisinin kurucusu. Makyevelizm ile ilgili... Eğer kelime bu kadar çok kullanılmamış olsaydı. Ama yıllar geçiyor ve her şey eskiyor... Mary'nin çevresine sızdı. Mary'nin habercisi olarak adamlarından birini yerleştirdi.

Mary'nin bir adamı. Babbington. Sadece yirmi dört yaşında. İddialı bir plan yaptı. Onu kurtaracak... Daha sonra Elizabeth'i öldürerek, Katolik İngilizlerin Mary'yi İngiltere tahtına taşımalarını sağlayacaktı. Mary taraftarlarına kodlu mesajlar yolluyordu... Mektupları teslim etmeden önce. Kopyalıyor öyle Walsingham'a teslim ediyordu. Sir Francis'in emrinde tecrübeli bir kriptoanalist vardı. Phelippes. Sir Francis. İmparatorluklar sadece silahlarla kazanılıp ya da kaybedilmiyor. Gizli mesajları da okumayı bilmek gerek.

Şifreyi çözmek, kodu kırmak, parçalara ayırmak...

Sözcüklerin arkasındaki sözcükleri okumayı bilmek gerek. Sizin için istediğim bu. Müstakbel Turing... Bu hükümetin iktidarda kalması için bana yardım et. Etrafta gezinen bu kadar komplocuyla. Askerlere ve paramiliterlere ihtiyacımız var. Öldürmek için yetiştirilmiş insanlara... Ama aynı zamanda kripto uzmanlarına da ihtiyacımız var... Düşünmek için eğitilmiş insanlara. Ya da diğerlerinin düşüncelerini deşifre edebilecek kişilere... Harflerin pusunun ardına gizlenmiş fikirleri... Yağmur yağıyordu. Sözlerimin ikna edici olduğunu görüyordu. Müstakbel Turing'in bir daha yanımdan hiç ayrılmayacağını görebiliyordum.

Kan kusuyorum. Gözlerim açık uyuyorum. Geceleri titriyorum. Vücudum direniyor... Ölümsüzler ölebilir mi? Rio Fugitivo'ya ölmeye mi geldim?

Bu ülkeye gönderilmiş olmak için kötü bir şey yapmış olmalıyım. Medeniyetin beşiği büyük merkezlerde bulunduktan sonra... Metropollerde... Gezegenin kaderine karar verirken. Bana kenar mahallenin de kenarı düştü... Hem insan sorgulamıyor. Üstüne düşeni yapıyor. Ve iyi yaptım... İyi yaptım... Huzur içinde yoluma devam edebilirim. Bu ülkenin onurlu bir gizli servisi var. Bugün demokrasi hâkim. Ama isteyen iktidarda hayat boyu kalmayı deneyebilir... Altyapı sağlam. Devletin arkasından sırlarını açıklamak isteyenin günleri sayılıdır...

Ve bir yandan. Kan tükürüyorum.

Düşündüğümün ne olduğunu bilmek isterdim. Karar verdiklerime nasıl karar vermiştim. Başkası gibi düşünmek çok zor.

İnsan kuyruğunu ısırıyor.

Babbington ve Mary arasındaki şifreler yirmi üç sembollük bir nomenklatüre göre hazırlanıyordu. Her bir sembol alfabede bir harfe denk geliyordu... J, V, W harfleri ve için, ile, adın, yolla, gibi, vs. sözcükleri veya cümleleri haricinde. Onlar için ne yazık ki... Walsingham kriptoanalizin önemine inanıyordu. Girolamo Cardano'nun bir kitabı eline geçtiğinden beri... Büyük matematikçi ve kriminolog. Olasılıkların teorisi üzerine ilk kitabı yazan, steganografi devresi ile ilk otomatik kilit sistemini icat eden kişi.

Walsingham'ın Londra'da şifre çözücüler için bir okulu vardı. Kendine saygısı olan her hükümet ondan yararlanmalıydı... Phelippes onun şifre sekreteriydi. Müstakbel Turing'e anlatıyordum... Ben onun kod sekreteriydim. Kısa boylu. Sakallı. Yüzüm çiçekbozuğu... İyi göremiyordum. Otuzlu yaşlarımı sürüyordum. Dilbilimciydim. Fransızca. İtalyanca. İspanyolca. Almanca biliyordum... Çoktan Avrupa'da ünlü bir kriptoanalist olmuştum. Phelippes. Yağmur yağarken müstakbel Turing'a anlatıyordum... Üçüncü tekil şahısta konuşmak bana zor geliyordu. Ama benim hayatım böyleydi. Hayatım böyle. Birinci tekil sahış ve üçüncü tekil şahıs birarada. Her zaman.

Babbington ve Mary arasında yazılan mesajlar basit bir frekans analizi ile çözülebiliyordu... Babbington ve Mary. Güvenilir bir haberleşme sistemi kullandıklarını düşünüyorlardı. Elizabeth'i öldürme planları ile ilgili her seferinde daha açık konuşuyorlardı. 17 Temmuz

1586 tarihindeki mesaj Mary'nin kaderini çizdi. Elizabeth'in ölümünden önce veya sırasında serbest kalmaktan korkuyordu. Onu yakalayanların öldüreceğinden korkuyordu. Walsingham'ın elinde istediği vardı. Ama daha fazlasını istiyordu... Darbeyi hiç başlamadan bitirmek istiyordu... Phelippes'den istedi. Benden istedi... Mary'nin yazısını taklit etmemi ve Babbington'dan diğer komplocuların isimlerini istememi...

Phelippes çok iyi bir yazı taklitçisiydi. Herhangi birinin yazısını taklit edebilirdi. Ben çok iyi bir yazı taklitçisiydim. Herhangi birinin yazısını taklit edebilirdim... Öyle yaptım. İkisi de ele geçti. Zavallı Babington ve Mary... Eğer kodlar olmadan haberleşselerdi. Daha gizli kalırlardı... Ama kriptoanalizin kriptografiden daha hızlı geliştiği bir çağda yaşıyorlardı... Şifre çözücülerin şifre yapıcıları geçtiği büyülü bir zaman dilimi. Benim krallığım....

8 Şubat 1587, Mary. İskoçya Kraliçesi... İdam edildi. Boynu vuruldu. Fotheringhay Şatosunun Büyük Salonunda... Tüm bunları fırtınanın ortasında gelecekteki Turing'e anlattım... Şehir sisler içinde. Tıpkı mesajlar gibi. Öyküyü sırılsıklam bitiriyoruz... Büyük damlalar yüzümüzden akıp gidiyor. Pantolonlarımız ıslak. Ayakkabılarımız göle dönmüş. Önemli değil... Müstakbel Turing, Phelippes gibi algılıyor.

Benim gördüğüm gibi gördü. Her zaman beni görebildi... Başlangıcım yok ve sonum olacak mı bilmiyorum. Bir darbenin çözülmesine yardımcı olmama şahit oldu. Sırrın gizli sahibi... Olduğundan daha büyük bir şey olabileceğini gördü.

Şifre çözmenin bir oyun olmadığını anladı... Hayatlarla, ülkelerin, imparatorlukların kaderiyle oynanabileceğini gördü. Doğru bir şifre çözümünün kaderi değiştirebileceğini anladı...

O zamandan beri benimle. Beni terk etmiyor. Elektrikli karınca... Onu hayatta tutan borulara bağlı... Ya da borular olmadan da kalp atmaya devam eder mi?

On Bir

İçinde buzların birbirine çarptığı amber renkli viskinin bulunduğu bardak elinde olduğu halde oturma odasına giriyorsun. Yeşil kadife kaplı kanepeye oturup televizyonu açıyorsun, Ruth ile yatak odasında gerçekleşecek buluşmayı geciktirebilmek için elinden geleni yapıyorsun. Kazananı olmayan bir oyun içindesiniz, o da aynı şeyi yapıyor, çalışma odasına kapanıp ders hazırlıyor, sınav kontrol ediyor, bilim adamlarının ve casusların biyografilerini okuyor. Bazı geceler yatak odası sabaha kadar boş kalıyor. Bazen kanepede uyuyakalıyorsun, Ruth'a uykunda sabah hatırlamayacağın hakaretler, küfürler savuruyorsun. Diğer yandan o uykusuzluğun verdiği huzursuzlukla vaktin geçmesi için kendine iş çıkartıyor. Vücudu artık uyku ilaçlarına karşı bağışıklık kazanmış.

Gecenin ilerleyen saatlerinde viski artık boğazını yakmıyor, ilk bardaktan sonra olduğu gibi rahatlıkla akıp gidiyor. Kanepenin kahverengi dikey çizgilerini sayarken dalıp gidiyorsun.

İnce sakallı gazeteci ana haberde *la Resistencia*'nın yaptığı yeni bir saldırıdan bahsediyor ve kamera hükümet sarayının kapılarına dönüyor. Virüs, hükümetin bilgisayarlarında hızlı bir şekilde çoğalmış ve bundan etkilenmeyen bir hükümet organı kalmamış, saldırıdan GlobaLux de nasibini almış. Haberde çeşitli yerlere yazılmış graffitiler göze çarpıyor. Montenegro'nun boynunda bir iple çizilmiş resimleri bulunuyor. Graffitiler ayrıca ülkeyi anlamadan yöneten teknokratlara yönelik küfürler içeriyor. İçişleri Bakanı acil durum ilan etmiş.

Merkezi İşçi Partisi, ileri gelen sivil grupların liderleri ve çiftçiler bilgisayar korsanlarına destek olduklarını açıkladılar. Koalisyon ertesi gün Rio Fugitivo'yu kapatma hazırlıklarına devam ediyor. Kripto Odası'nın genç kriptoanalist ve kod uzmanlarını, yüksek adrenalinle, onları sorumlulara götürecek ipuçlarını ararken hayal ediyorsun. Birazdan seni ararlar ve işe dönmek zorunda kalırsın. *La Resistencia*'nın geçmişinin izlerini sürmek için senin tecrübene ihtiyaçları olacak. Şifreli kodlarda varolan benzerlikleri bulmak için, katilin cesedin üzerinde bıraktığı görünmez izi, hırsızın bıraktığı dijital izleri. Arşivin hafızasına ihtiyaçları var, hâlâ yapay değil ama yakında o da olur. Ramirez-Graham tüm belgelerin taranıp dijital ortama aktarılmasını emretmiş. Çekmecelerce kâğıt, bodrum katta saklı tutulan tüm bu belgeler, küçük bir bilgisayarın beynine aktarılacak.

Ruth elinde sigarası üstünde çiçek desenli krem rengi sabahlığıyla kapı eşiğinde duruyor. Televizyonu kapıyorsun.

-Haberleri duydun mu?

-Maalesef. Kesin dönmem gerekecek.

-Flavia, *Playground*'da her zamanki gibi. Saatlerini kısıtlamak gerekecek. Son fatura çok yüksek geldi. Bu durum iyi mi kötü mü bilmiyorum. Son iki aylık notları çok düşük. Okulda son yılı, biraz endişelenmesi lazım.

-Evet, bir şeyler yapmak lazım. Ama sabırlı ol, derslerinin son ayında nasılsa.

-Ben söylerim. Seni parmağında oynatıyor. İyi başlıyorsun, yüksek ve kararlı bir sesle ama sana bakınca hemen yumuşuyorsun.

-Kızıma şefkatli davranmam da kötü ne olabilir?

-Bununla ne kazanıyorsun? Sanki otelde yaşıyor. Odasından sadece yemek yemek için çıkıyor. Onunla konuşmak için e-mail yollamak gerekiyor. Ya da telefonla aramak. Bir yerde okumuştum, çocukların odalarında bilgisayar olması doğru değilmiş. Kim bilir nelere ulaşıyordur. Gözümüzün önünde salonda olması gerek.

Carla ile olmak isterdin. Başını göğsüne dayayıp kollarında uyumasına izin verirdin. Ona yardım etmek istedin, uyuşturucudan temizlenmesi için klinik parasını da ödedin ama çok sürmedi, üç gün. Kliniğin dışında olduğu ilk gece, basit bir tartışma ile kontrolden çıktı, duvarlara bardaklar, Cuba libre teneke kutuları atmaya başladı, seni hiç tanımıyormuş gibi küfürler etti. Yapabildiğinden daha fazlasını yapmak istedin ama bağımlılığın ne demek olduğunu biliyorsun, her tip bağımlılık, dipsiz manyetik bir kuyudur ve her eğilip boşluğa bakanı esir alır.

-Doktora gittim. Devamlı burnum kanıyor.

-Tuhaf. Ne olduğunu düşünüyorsun?

-Biraz endişe, biraz kaygı. Ya da daha kötüsü. Annem kanserden ölmüştü. Yani kanser onu öldürmeden o kendini öldürdü. Bu beni endişelendiriyor.

-Birkaç damla kanın kansere işaret ettiğini mi düşünüyorsun? Abartma... Başka bir konuya geçersek, GlobaLux'e ne olacak?

-Bakıyorum çok meraklandın.

Yüzü yaşlandı. Onu tanıdığında cildi o kadar gergindi ki güzelliğinin doruğunda bir geyşa bile kıskanırdı. Şimdi yüzünde kraterler var, cildi esnekliğini kaybetmiş, kafatasına uymayan bir maskeye dönüşmüş. Üniversitenin kafeteryasında onunla tanıştıklarından beri yıllar geçmiş. Eğer o akşamüstü yağmurdan kaçmak için öğrencilerin sigara dumanıyla kaplanmış kafeteryaya sığınmasaydın ve Ruth'la sohbet eden bir arkadaşına rastlamasaydın...

-Ne düşünüyorsun?

Orada, kanepede yanında oturuyor, kriptografi tutkusunu sana da bulaştıran kadın. Hıçkırık tutmuş gibi horlayan, nemlendirici krem

kokan, kaderinin gidişatından sorumlu kadın. Ve onu tanıdığında biyoloji okuduğunu da düşünürsen...

-Biri bu sabah gizli hesabıma girmiş. Kolay çözülebilecek bir kod yollamış. Tüm gün bu mesaj için kaygılandım. Aslında birinin hesabıma girdiği için kaygılanmam gerekirdi. Kim? Niçin?

-Belki seni bir şey için seçmişlerdir. Mesajda ne diyordu?

-Ben bir katilmişim. Ellerime kan bulaşmış.

-Eğer değilsen endişelenmene gerek yok.

Bu ton... Montenegro iktidara geri döndüğünde istifa etmeni istemişti. Demokratik yollarla geri dönmüş olsa da onu patetik bir diktatör olarak görmekten hiç vazgeçmedi. Ve şüpheli ahlaki savunmaları olan hükümetlerin verdiği işleri kabul etmeyip senin gibi devam edemedi. Etik konularda vicdani olarak çok hassas olduğu için seni de istifa etmezsen terk etmekle tehdit etti ama güçsüz olduğu için yapamadı ve senin yanında kalmaya devam etti.

-Endişelenmiyorum, diyorsun, biraz heyecanlı. Kimseye ateş etmedim. Kimseye elimi bile sürmedim. Büromdan dışarı çıkmadım.

-Her zamanki argüman. Kediyi boğazlayan katildir.

Ayağa kalkıyor, sigarasını kül tablasında söndürüp oturma odasından çıkıyor. Rahatsız oldu. Burun kanamasından bahsettiğinde daha duyarlı gözükebilirdin. O kadar evhamlı ki neyi ciddiye alman gerektiğini bilmiyorsun. Eğer başı ağrırsa ölümcül bir tümör vardır. Bacağı yaralanırsa mikrop kapıp kangren olacak ve bacağını keseceklerdir. Yıllar geçtikçe Ruth daha sert oldu, yumuşak taraflarını kaybetti. Evinde o bitmek bilmeyen gecelerde, tutku dolu sesiyle, Yunanistan'ı Xerxes'in işgalinden kurtaran şifreyi anlatırken, hemen bitiveren upuzun sayfalara sabırla, mono ve polialfabenin yer değiştirmesiyle oluşturulan kodların nasıl çözüleceğini sana gösterirken. Mayfair ve Purple'ı ASFGVX ile anlamayı öğretirken. Ne çelişkiydi. Diğerleri için sadece entelektüel keşiflerinden bahseden iki sıkıcı tip idiniz. Sizin için ise o gecelerde büyü ve aşk doğdu.

Yüz altmış dokuz tane kahverengi dikey çizgi. Bunu özellikle mi yapmışlar.

Tuvalete gitmek istiyorsun. Lanet olası mesanen seni yönetiyor. Geceleri en azından üç defa uyanıyorsun. Bu kadar bölünmüş bir

uykuyla gündüzleri idare edişini Ruth hep garipsedi. Bir ara onun uykusu çok ağırdı. O kadar ki odaya girip çıkar, ışığı yakar, çekmeceleri karıştırırdın, yine de uyanmazdı. Ama şimdi sık yaşadığı uykusuzluk onu tüm gün sinirli yapıyor.

Gençken onu evinde ziyaret ettiğin o gecelerde sadece ona âşık olduğunu fark etmedin aynı zamanda kriptoanalist olmak istediğini de anladın. Ruth kritoanalizi daha çok küçükken keşfetti, babasıyla kendi yarattıkları bulmacaları çözerek kendi aralarında mesajlaşıyorlardı. Sonra bir gün cevabını bulamadığı bir soru onu büyük bir ansiklopediye oradan da şehir kütüphanesine getirdi. Buluğ çağı boyunca bu konu onun takıntısı haline dönüştü. Tarihe ve kriptoloji teorisine hâkimdi. Saatlerce sürse de en komplike kodları çözebiliyordu. Ama bir metinde gizli olan mesajı çözmek için lazım olan içgüdü onda yoktu. Sende ise fazlasıyla vardı en azından bu konuda. Ayrıca, matematiğe tutkuyla bağlıydın, yatkınlığın da vardı ama seni o kadar çekmiyordu. Bilgisayarın karşısında algoritmalar çözen bir kriptoanalist olmak istemiyordu. Kısa sürede öğretmenini geçen öğrenci oldun. Aranızda kıskançlık da olmadı. Ruth pratikten ziyade teoriyi tercih ediyordu. Bu bilimin dünyada gelişimini anlatan renkli olayları öğrenmesine izin veren teoriyi. Sana laboratuvar, bana teori, bir gün ben kitap yazarım, diyordu.

Bir kriptoanalist nerede iş bulabilirdi? Amerika'ya göç edip özgeçmişini UGA'na yollasaydın? Biyoloji okumaya devam ettin, kodları ise sofistike bir vakit geçirme hobisi olarak gördün. Bazen onlarla oyun oynuyordun. Ve kendine soruyordun, bir genetik uzmanı da bir nevi kriptoanalist değil midir? DNA'nın gizli şifrelerini çözmeye çalışan. O şifreleri çözmek hayatın vahşi kodlarını çözmeye yakınlaştıracaktı seni. Ama hayır, kelimelerle çalışmayı tercih ederdin. Kendi gizli anahtarlarını geliştirmeye başladın, arkadaşlarına şifreli mektuplar yazıp onları sinir ediyordun. Okuyabiliyor ama anlamıyorlardı.

Sonra her şey dönemin politik istikrarsızlığı ile değişti. Montenegro'nun dikta dönemleriydi, komünizmi kökünden kazımak için kanlı askeri müdahalelerin yapıldığı bir dönemdi. Orta sınıf, politikacılar ve işçilerin diktaya karşı devrim bayraklarını

salladığı zamanlardı. Ruth ve sen kendinizi ne yapacağınızı bilemez halde buldunuz. Ruth'un asker olan kuzeni, ikinizin de yeteneklerinden haberdar olunca daha sonra SIN (Milli İstihbarat Servisi) olarak anılacak DOP'ta çalışmanızı önerdi. CIA'den Amerikalı bir danışman DOP'a bağlı bir ajans oluşturuyordu ve sadece muhalif grupların mesajlarını alıkoyma ve deşifre etmeyle uğraşacaktı. Danışmanın adı Albert'ti ve size onunla bir randevu ayarlayabilirdi. Fanatik bakışlı, uzun bıyıklı kuzeni, "Ülkeye büyük bir iyilik yapmış olursunuz, yurtdışından destek alan darbecilerle çevriliyiz. Onlarla eşit şekilde mücadele edecek bilgili insanlara ihtiyacımız var. Organizmamızda bulunan bu kanserin kökünü kazımalıyız" demişti.

Elindeki viski dolu bardağı sallıyorsun, yüzeyinde daireler oluşturuyor. Hayatının kilit anını yeniden hatırlıyorsun.

Ruth gözlerini açıp kapıyor sana boş gözlerle bakıyordu. Askerler için çalışmak mı? Dikta rejimi için çalışmak? Sonunda onu ikna eden sen oldun. O kadar ilkeli olmaya gerek yok karnımızı doyuracak bir iş olacak. "Her şey sadece karın doyurmak demek değil, yanlış bir amaç için çalışmaktansa açlıktan ölmek yeğdir" demişti. "Bunu demek kolay ama bu fırsata şu anda hayır demek lüks olur." Ruth'un cevabı yumuşak tonda söylenmiş ama bıçak gibi saplanmıştı. "Hiçbir şeye inanmaz mısın Miguel? En azından Tanrı'ya?" Cevabım düşünülüp verilmiş bir cevap olmuştu. "Kaosun ardında bir düzen var, kaderin arkasında bir anlam mevcut. Bize düşen düzeni ve manayı aramak. Eğer her iki kelime de Tanrı ile eşanlamlıysa Tanrı'ya inanırım. Daha doğrusu bir gün bunu bulacağım ihtimaline inanırım. Ama bana onu bir kilisede aramam gerektiğini söyleme."

Ondan hiç değilse Albert ile buluşmasına izin vermesini istedin, hiçbir şey kaybetmeyeceklerdi. Bir parkta gerçekleşen buluşmanızdan sonra Ruth'u Albert ile ikna etmiştin. Albert iri yarı, mavi gözlü, kumral uzun saçlı, sakallarına ak düşmüş bir adamdı. Geniş genel kültürü, Alman ile Amerikalı arasında gidip gelen bir aksanla konuşan bu adamdan çok etkilenmişti. Sonunda Ruth da seninle Montenegro hükümeti için çalışmaya başladı. Ama çok kalmadı. Sen evet, o zamandan beri hükümete çalışıyorsun. Hizmet ettin, acımasız ve yumuşak başlı dikta rejimleri için; kanuna saygılı, demokrat devlet

başkanları için de kanunları hiçe saymaya hazır diğerleri için de hep çalıştın. Sendikaların ve muhalefetin casusluğunu yaptın. Sonuçlarını sormadan obsesif bir şekilde işine odaklandın. Senin için hükümet büyük bir yapı, yüzü olmayan büyük bir makine. Sorgulamadan emirleri yerine getiriyorsun, prensiplerin sırada hangi hükümet varsa onunkiler. Sadakatini seni terfi ettirerek ödediler ama gerçekte seni aksiyondan uzaklaştırdılar.

Viskini bitirip kanepeden kalkıyorsun, seni odana götüren merdivenleri çıkıyorsun; Carla'yı, Flavia'yı, bugün aldığın mesajı düşünüyorsun.. Duvarda tahta bir çerçevede sararmış bir fotoğraf duruyor. Kripto Odası'nda çalışmaya başlayan tüm personelin resmi. Fotoğraf Ruth'un fikriydi, doksan beş kişi binanın giriş merdivenlerinde iki sıra halinde poz vermişti. Bazıları kameraya bakarken diğerleri yan tarafa bakmıştı. Her beş kişi Francis Bacon'un bir sözü olan *De Augmentis Scientiarium*'un şifresini yatay şekilde oluşturmuştu. Bu şifreye göre alfabenin tüm harflerinin temsili için iki harfin kombinasyonu yeterliydi. "A" aaaaa ile temsil edilirken, "B" aaaab ile "C" ise aaaba ile temsil ediliyor ve böyle sürüp gidiyordu. Fotoğrafta kameraya bakanlar "A" harfini temsil ederken, yana bakanlar "B" harfini temsil ediyordu. İlk sıranın ilk beş kişisi, soldan sağa, karşıya, karşıya, karşıya, yana, karşıya bakıyorlar yani "C" harfini oluşturuyorlardı. Böylece doksan beş kişi "Bilgi güçtür" cümlesini oluşturmuştu.

Solda, başka bir çerçevede, Alan Turing'in siyah beyaz bir resmi var. Arkasında bomba görünüyor. Bilgisayarın öncüsü olan ve Enigma'yı bozguna uğratan bu makineyi Alan Turing icat etmişti. Siyah bir karınca fotoğrafı kaplayan camın üstünde yürüyor, ayaklarını Turing'in yanaklarına koymuş. Mendilini çıkarıp karıncayı eziyorsun.

Karıncayı dikkatle inceliyorsun. Başı kopmuş gövdesi hareket etmeye devam ediyor. Hiçbir şey tesadüf değildir her bir eylemin gerçekleşme sebebi vardır ama bazen bu sebepler gizlenmiş olur. Turing'in fotoğrafının üstündeki karıncanın anlamı ne olabilir? Acizlik, umutsuzluk. Etrafında bulunan sonsuz mesajlar karşısında hissettiklerin. Bir an bir bıçak çıkartıp dünyanın kalbine saplayıp tüm sırlarını anlatmasını ya da sonsuza dek susmasını söylemek istiyor-

sun. Ama hayır şiddet sana göre değil, büyük ihtimalle evrenin mırıltılarını çözmeye devam edersin.

Mendili saklayıp merdivenleri çıkmaya devam ediyorsun.

Ruth sayesinde, Albert ile tanıştığında, Turing'i tanıyordun. Çalışmaya başlayalı üç ay olduğunda Albert danışmanlarının lakapla anılmasını istediğinde seni de Turing diye vaftiz etmişti. Bunu duyduğunda onur duymuştun. O zamandan sonra mesaj çözmedeki inanılmaz kapasiten seni Albert'in başdanışmanına dönüştürdü.

Cep telefonun çalıyor, Kripto Odası'na çağırıyorlar.

On İki

Kadın biraz önce gitti. Kötü alameti olan topuk sesleri hâlâ koridorda yankılanıyor. Karanlığın hâkim olduğu odada, oturduğu bambu sandalyede savcı Cardona yaptığı konuşma ile önemli bir zafer kazandığına inanıyor. Yüzündeki lekeleri tırnaklarıyla kazıyacakmış gibi sağ yanağını bütün gücüyle kaşıyor. Bir sigara yakıyor, tasasız bir şekilde tüttürüyor, külünü üstünde lekeler olan kırmızı halıya silkiyor. Şişeden bira içiyor. Bir miktar sıvı gömleğine dökülüyor. Ellerinde hâlâ kayıt cihazını tutuyor. Dokunaklı anlarda sanki tüm dünya bir nefes sigara dumanından daha ağır bir havaya bürünüyor. Acıklı sonu zaferlerle dolu. Zafer sarhoşluğu tüm o düşkünlüğü, ödün vermezliği yutuveriyor. Uyanıklığı ani bir öfke nöbetiyle süsleniyor. Çantasında BYT'yi arıyor. Birkaç aydır Bolivyalı Yürüyüş To-

zuna esir oldu. Ne isim ama. Seksenli yıllarda meşhur olmuş bir Amerikan romanında kokain bu isimle geçiyormuş. Büyük ışıklar, parlak şehir... Yoksa tam tersi miydi? Risklerini okudu ama hapların hiçbir faydası olmadı. Dünya ona hep ilgisiz göründü, bir türlü kendini veremedi. Uç noktalara gidebilmek için kimyasalların yardımına ihtiyaç duydu. Farklı uyuşturucular denedi ama BYT'nin verdiği eforiyi hiçbiri sağlayamamıştı. Kokaini keşfettiğinde bir tasasızlık içinde yüzüyordu. Öyle ki kuzeninin hatırası bile fayda etmiyordu. Bir partide, LAB'dan uçak mühendisi bir arkadaşı birkaç hap vermişti. Asansörde kustu ama sonra yorgunluktan kolayca kapanan gözkapaklarını gün ışıyana dek açık tutmayı başardı. Sabah sekizde bir barda yüzü evrak çantasına dayanmış şekilde uyuyakaldı. Kudretli Montenegro'nun eski Adalet Bakanı. Biri bu halde fotoğrafını çekse gazeteler neler yazardı kim bilir. O zamandan beri BYT'yi bırakmadı. İki hapı eziyor, tozu ağzına atıp yatağa yatıyor. Televizyon açık. Koalisyonun blokajı sabahleyin yoğun bir şekilde sürdü, perşembe saat iki buçukta halk meydanda toplanmaya başladı ve komşu bölgelerden gelenler protestolara başladı. Askerler stratejik noktalarda bulunan köprüleri ve benzin istasyonlarını tuttular. Kanal değiştirdi, sesi kapattı, Bogota'da bir diskotekte patlayan bomba görüntüleri var, uyuşturucu aldığında haberler işe yarıyor ama en iyi uçuşlarını çizgi film seyrederken yaşıyor, özellikle de *Road Runner* ile.

Bu sefer, televizyonu kapatmayı tercih ediyor. Kayıt cihazında kaseti geri sarıyor. Savcının vahşi balıklarla dolu denizde yüzdürmeyi başardığı kadının titrek sesi, haplarla karışınca işe yarıyor. Bu kasette kayıtta hapsolmuş bilgiler geçmişinin pek çok alanını ortaya çıkartıyor. Bu sesi yükseltebilir ya da alçaltabilir. Bant elastik ve sürekli ıslığı geri dönüşe izin veriyor. Bu arada en ufak bir jest, hayatının akışının yeniden inşaasına izin verebilir. " Bütün herkesin bir fiyatı vardır. Herkes için bir fiyat." Bunu, ona yargı sistemindeki yozlaşmayı tartışırken üniversiteden bir sınıf arkadaşı söylemişti. "Seninki ne kadar?", "Hiç" diye cevaplamıştı Cardona. Iriarte, doksanların başında en büyük uyuşturucu kaçakçılarından birini rüşvet karşılığı serbest bırakmaktan hapse girmişti. Onu hapiste birkaç defa ziyaret etmiş, iskelete dönmüş vücudunu, çökmüş göz çukurlarını görünce üzülmüştü.

Ölmek istiyordu. "Herkesin bir fiyatı vardır derken, içten içe kendimin bunun dışında olduğunu düşünüyordum. Bunu tekrar etmemin sebebi bu eğilimden kaçma niyetiydi. Hepimiz ölümlüyüz demeye benziyor ama aslında ölümsüz olduğumuza inanıyoruz ve öyleymiş gibi davranıyoruz. Herkes ölümlü bir tek ben değilim."

Cardona yarı açık pencereye yaklaşıyor, perdeleri açıyor, kurşuni gökyüzünü seyrediyor, birazdan şehrin üstüne inecek. Gözü köşelere konuşlanmış askeri birliklere takılıyor. Meydan bomboş, sokaklarda sesler, bağırış çağırış, hükümet karşıtı atılan sloganlar duyuluyor. Bu engel planlarını zorlaştırır mı? Ah, Iriarte, bugün benim için ne derdin? Diğerlerinden üstün olduğunu sanan ukala, hep şapkası başında yaşayan, halk tabakasından uzak, hiç uzlaşmayan; hepimiz halkız halbuki. Arkasını dönüyor. Birkaç defa gözünü kırpıyor, birden bir titreme geliyor. Başka insanlar etrafında geziyor. İngiliz kaşmirleri, İtalyan makosenleri giyiyorlar. Aralarında konuşuyorlar. İçişleri Bakanı'na götürdüğüm kurşun geçirmez yelekleri, iki ortağım tanesi yirmi dolara satarken, ben kırk dolara sattım. Sırtına vuruyorlar, yüksek sesle tebrik ediyorlar. Vay canına, aslanım, benden aldıkları yirmi bin yeleği hesapla, bir anda milyoner oldum. Cep telefonlarından emirler yağdırıyorlar. Bizim son fiyatımız iki yüz elli dolardı, fazladan alınan vergilerle devlete yedi yüz dolara mal oldu. Akşama kutlama yapacakları lokantadan bahsediyorlar. Her bir müsteşar kendi payını alabilmek için fiyatı yükseltmiş, özellikle de bakanlar. İçişleri Bakanı, Devlet Başkanı, Adalet Bakanı. Adalet Bakanı beni bu işlere bulaştırmayın deyince onu dışlamışlar. Ha ha ha duydun mu ne yapmış tip? Olamaz. Haplar bu kadar çabuk etki edemez. Kokain de olamaz. Belki de her şeyin birikimidir: Bir alkolik gibi, salamura olmuş vücut her seferinde daha az alkole ihtiyaç duyuyor. Gözünün önüne başkanlık sarayına doğru giden biri geliyor, Montenegro'nun ofisine doğru yönleniyorlar. Cardona bağırıyor; durdurmak, bu hatayı yapma demek istiyor. Duvarda aslı duran devlet arması dikkatini çekiyor, kırmızılar ve yeşiller arasında altın pırıltıları göze çarpıyor. Cardona bu gür sesli cüce karşısında beklenmedik şekilde kendini küçük görüyor. Hayatının yirmi yılını karman çorman etmişti. "Sizinle şahsen tanıştığımıza memnun oldum generalim." Yaltakçı bir

köpek olmuştun ve bir diz çökmediğin kalmıştı. "Sizinle ilgili çok iyi şeyler söylediler, savcı bey. Sizin seviyenizde birinin bizim projemizde yer almasına ihtiyacımız var." "Beni dikkate almanızdan onur duyarım." "Adalet Bakanlığına ne dersiniz?" "Siz nasıl uygun görürseniz, generalim." Kuzenine yapılanların intikamını alacağına dair verdiğin o sözler, nefret bir anda unutuldu gitti. Böyle bir teklif karşısında bir savunma cephesi bile kuramadın. Devreye hemen mantığın girdi, bu başka Montenegro, demokratik olan, piyonlarına Mirtha'yı öldürtmezdi. Yıllar geçti ve kini naftalinlerde saklamak bir işe yaramadı. Tüm duvarlarda aynalar vardı, yazı masasında bulmacasının yarısı çözülmüş bir gazete ve Brezilya'da bir uçak kazasında ölen eşinin fotoğrafları bulunuyordu. Diktatörlük döneminden kalma birkaç fotoğrafı da eşinin resimlerine eşlik ediyordu. Görenlere zaman değişti ama ben geçmişimden pişman değilim demek ister gibiydi. "Sayın savcı, hükümetim yozlaşmaya karşı büyük bir kampanya başlatacak. Her seviyede yozlaşma sıralamasında dünyada ilk sıralarda olmamız kabul edilemez. Kıtada bizi bir tek Paraguay geçiyor." Sesi kalın ve gür, elleri sinirli sinirli havada titriyor, kollarını bir kavuşturuyor bir açıyor. "Tamamen katılıyorum generalim." "O zaman size güvenebilir miyim?" En ufak bir şüphe olsaydı, bir göz kırpması olurdu. Ama hayır, evet demek o kadar kolay oldu, el sıkışılıyor, bakışlar buluşuyor; o eğer bilseydi, belki de biliyordur, zayıf adamların gücün örümcek ağına kolaylıkla düştüğünü ve ona hayır diyemediklerini. Belki de ondan nefret ettikleri halde onu reddedemedikleri için haz duyuyordu. Emirler yağdırmak, başkanlık sarayının manolya ağaçlarıyla çevrili bahçesinde Montenegro ile buluşmak, ülkenin kötü kaderine kendi mührünü koymak. "Bana güvenin generalim." Peru Büyükelçisinin resmi konutunda resepsiyonlar, Amerikan Büyükelçiliğinde partiler. "Bana çok iyi haberler veriyorsunuz. Birkaç defa hükümetim hakkında atıp tutmuşsunuz. Ve benim hakkımda da. Her yerde kulağım var." Baston ve şapka kullanmak, birden bire tüm olayların merkezinde bulunmak. "Ama biliyorsunuz ki farklılıklarımıza rağmen siz bir yurtseversiniz ve vatanın her şeyden önce geleceğini düşünürsünüz." "Bana güvendiğiniz için teşekkür ederim, generalim. Ve ayrıca bazen olan ufak tefek farklılıklarımızı kabul ettiğiniz için

de teşekkür ederim." Montenegro temelde iyi bir insan ve bana sırlarını veriyor. Benimle ilgili yanılmadığını söylüyor.

Cardona odanın dalgalandığını hissediyor. Öfkeyle dolmuş hayatı bu binayı havaya uçurabilir. Kendini yatağa atmış, elinde kayıt cihazı, kendini bir sandalyaye oturmuş puro içerek Montenegro ile konuşurken görüyor.

Ayağa kalkıyor elinde bir bardak viski ile yüzündeki lekeleri ovuşturarak odada dolaşmaya başlıyor. İçtiği viskiden güç alarak Montenegro'ya istifasını nasıl vereceğini planlıyor. O Allah'ın cezası sebepten dolayı geçmişinizi affedemedim, generalim, teklifinizi kabul ettim çünkü zavallıyım, çünkü güç aklımı çeldi, herkesi olduğu gibi, çünkü bir fiyatım var ama bu son aylarda biraz para biriktirdim ve izin verirseniz ruhumu geri almak istiyorum. Hangi Cardona'nın odada hayal kurduğunu, çizgi film seyrettiğini kayıt cihazını açtığını bilmiyor. Ne kendinin ne de kadının konuşmalarını dinliyor. Yerlerinden çıkıp öfkeyle onu ele geçirmeye aralarında konuşmaya başladılar. "İsminiz ile başlayabiliriz." "Ruth Saenz." "Ve siz?" "Tarihçiyim. Özel Rio Fugitivo Üniversitesinde ders veriyorum." "Daha yüksek sesle konuşun. İsterseniz masaya biraz daha yaklaşabilirsiniz. Uzmanım diyorsunuz." "Kriptoanaliz dünya tarihi." "Bayağı kibirli bir konu." "Babamın suçu. Gizli mesajların fanatiği idi ve bana küçük bir kızken bu merakını aşıladı." "Evli misiniz?" "Miguel Saenz'in karısıyım. Kripto Odası Arşivinin Müdürü." "Siz de orada çalıştınız." "Çok oldu. Birinci Montenegro hükümetinde." "Dikta rejiminde."" "Albert adında Amerikalı bir danışmanları vardı, gerçek adı bu muydu emin değilim. Albert komutanları, gizli mesajları alıkoyup çözecek bir ulusal servise ihtiyaçları olduğuna inandırmıştı. Dikta rejimini sağlamlaştıracak tek çözüm yolu buymuş. Marksist hareketler yavaş yavaş birlik oluyordu. Hükümetin onlardan bir adım önde olması, mesajlarını alıkoyup deşifre ederek harekete geçmesi gerekiyordu. Asker olan kuzenim, Albert ile temasa geçip bu servisin bir parçası olmamızı önerdi." "Ve kabul ettiniz." "Çok iyi bir teklifti." "Ama sizin için çok uzun sürmedi." "Deşifre ettiğimiz bilgiler paramiliterlerin solcu gençleri tutuklayıp onları sürgüne yollamaları ya da öldürmelerine yarıyordu. İşimi tarafsız bir şekilde yapmam çok zordu, onlara

ilettiğimiz bilgilerin ne işe yaradığını bilmemek imkânsızdı." "Eşiniz çalışmaya devam etti." "O garip bir apolitiktir. Etrafında olup bitene mesafe koyabilir. Sadece işine konsantre olup emirlere uyar." "Siz orada çalışmasına karşı gelmediniz mi?" "Geldim. Ama zayıf bir şekilde. Benim ellerimi kirletmememin yeterli olacağı düşüncesiyle aklandım. Onun yapması başkaydı ve onu bir nevi bilgi kaynağı olarak kullandım." "Açıklar mısınız?" "Bir gün beni aklayacak bir kitap yazacağımı söyledim. Orada dikta ile ilgili bildiğim her şeyi yazacaktım. Böylece her şeyi not etmeye başladım, sabırla, Miguel'in müdahale ettiği tüm vakaları kaleme aldım. Ne zaman başladıkları, ne zaman bittiği. Miguel'in o operasyonda tam olarak işi neydi? Sonuç. Tarihler, tutukluların isimleri, ölüler, kayıplar. Pek çok vakada somut deliller, diğerlerinde sanılar, varsayımlar." "Yani bir çeşit diktanın kara kitabı. Ya da kitaptan ziyade bir bölüm. Delil olarak kullanmam için bana teslim eder misiniz?" "Yıllar geçti. Artık daha fazla yalan söyleyemem." "Ağır sonuçları olabilir. Eşiniz için hatta belki sizin için de. Pişman olabilirsiniz." "Belki. Ama bu sonra düşüneceğim bir şey ve ben bugünle ilgileniyorum."

On Üç

Ruth Saenz'in topukları taş kaldırımda yankılanıyor. Elinde bir sigara ile yürüyor, onu kimsenin izlemediğinden emin olmak için ara sıra yan gözle sağa sola bakıyor. Otelden çıktığından beri böyle yürüyor. Askerler ve ellerinde pankartlar sallayıp hükümete ve GlobaLux'e küfürler savurarak bağıran gençler gelirken o gidiyordu. Şansı varmış, birkaç dakika daha geç gelse meydanda kısılıp kalacakmış. Her ne kadar etki etmeseler de sakinleştirici haplarını bulmak için çantasına yapışıyor, içinde cevap vermediği çalıp duran cep telefonu, Flavia'nın yıpranmış bir fotoğrafı, rujlar ve göz kalemleri var.

Nereye yöneleceğini bilmiyor. Bazı yerleri hâlâ kapatılmamış bölümleri ile ne olduğu belirsiz bir yol oluşmuş. Rio Fugitivo çevrelenmiş bir şehre dönüşmüş: Koalisyonun çağrısıyla blokaj başladı.

Yollara ve bulvarlara trafiği kesmek için taşlar, sandalyeler koymuşlar. Araç trafiği belli bir yerde tıkanmaya başladı. Kurşun geçirmez cipler, orduya ait kamyonlar yollarda dolaşmaya başladılar. Köprülerde kamufle olmuş, hazır şekilde askeri polis konuşlanmış durumda. Barikatların ardında duran gençler ateşli protesto şarkıları ile askerlere hakaret ediyorlar. Askerler şimdilik çatışmayı engellemeyi başarıyor. Şehirdeki gerilim artıyor ve helikopterlerin sesleri her yerden duyuluyor.

Ruth bir şeyden emin, eve dönmek istemiyor. Kayıt cihazına her şeyi anlattıktan sonra kendini bomboş hissetti, artık Miguelle karşılaşmak istemiyor, her şey normalmiş gibi davranamaz. Miguel eninde sonunda bu konuşmadan haberdar olacak. Hükümetin, Cardona'nın Montenegro'yu yargıya taşımak istediğinden haberi vardır. Cardona ona bu konu ile ilgili hiç kimse ile konuşmadığını söyledi ama burası küçük bir ülke ve hemen her türlü komplo ve entrikadan haberdar olunuyor. Gerçekler fısıltılarla inatçı yağmurun altında gece yarıları ve sabaha karşı inşa ediliyor.

Merkezden uzaklaştı, yalancı karabiber ağacının* reçinelerinin bulandırdığı bir sokakta yürüyor. Tıpkı Cardona'nın yüzündeki lekeler gibi.

-Daha somut şeylerden konuşalım, - Cardona'nın sert sesi duyuluyor, sonunda onu gerçekten ilgilendiren bir konuya geldiler. Mesela, Eylül 1976. Tarapaca Planı, Montenegro'yu devirmek isteyen genç subaylar. Hatırlıyor musunuz?

-Ben tarihçiyim. Benim işim tarihleri hatırlamak.

-Bir grup subay, dikta rejiminin 1974'de nüksetmesinden sonra Montenegro'yu Santa Cruz'a yaptığı bir ziyaret sırasında yakalamak için plan yapmıştı. Aylar süren çok titiz bir plandı. Belki de Montenegro'yu devirmeye en yakın plandı. Günler önce çok gizemli ve soğukkanlı bir şekilde bu planla ilgisi olan tüm komplocu subaylar ve siviller ortadan kaldırıldı.

-Detayları biliyorum.

-Eşinizin de bir ilgisi var mı?

* Bolivya, Ekvator ve Peru'da yetişen meyveleri kırmızı, orta boy bir ağaç türü. İnkaların kutsal ağacı. (ç.n.)

- O dönemde pek çok olay oldu. Neden özellikle bununla ilgileniyorsunuz?

-Hepimiz insanız. Hepimizin zayıf bir tarafı var. Benimki de bu.

-Siz, Montenegro ve adaletin tecelli etmesi ile ilgilenmiyorsunuz, sizinki kişisel bir konu. Temelde bir intikamdan bahsediyoruz. Bu durumda her şey değişir.

-Aynı anda hem soyut hem şahsi meseleler olabilir. O zaman konuşmayacak mısınız?

Ruth yalancı karabiber ağaçlarının altından yürürken bu anı hatırlıyor. Ağzını kapayıp el yazmalarını ateşe atmak için eline geçen son fırsattı. Kişi bir gün konuşmaz, ikinci konuşmaz, konuşmadığı günler, aylar, yıllar birikir sonunda sessizlik karakterinin bir parçası olur. Çoğu kez ikna alışkanlığa üstün gelir.

-Peki, herkes şahsi meselenizden haberdar olacak mı? Zaman kazanmaya çalışarak, Bu davanızı geçersiz kılmaz mı?

Tarafsız bir davayı yürütürken. Belki de Montenegro'yu iade etmekle ilgilenen Arjantinli savcı en uygun kişi.

-Montenegro'nun bakanlığını yapmış olmam da beni haksız kılardı, diyor Cardona, sabit gözlerle Ruth'a bakarak. Bu son baskının boşa gitmesini önlemek için onu utandırmaya çalışıyor. Durum böyle, durum böyle olduğu için de bu olayı yargıya taşıyacak en uygun kişi diye biri yok. Herkes bir şekilde diskalifiye olabilir. Eğer bu adamı beklersek yargının sonucu geldiğinde hepimiz ölmüş olabiliriz. Ve Montenegro hayattayken cezasını çekmeli, çağdaşları tarafından yargılanmalı.

-O zaman elinizi çabuk tutmalısınız. Çünkü dedikodulara göre akciğer kanseri olmuş, bayağı ileri safhadaymış.

-Bizlerin korkak olduğunu söylemesinler. Tanrı'dan korkan ve unutkan olan kişiler olduğumuz düşünülmesin, ödül olarak demokratik yollardan onu başkan seçtik. Kanser. Bilmiyordum. Başka fısıltılar da yaşlılık belirtileri olduğunu söylüyor.

-Konu şu ki bir şeyi var ve gidici.

-Bu tam bir utanç kaynağı olur. Yani biz onu yargılayamadan doğal yoldan ölürse.

-Korkmuyor musunuz?

-Korkuyorum, sesi titriyor. Hem de çok. Her şeyden. Karanlıktan, aydınlıktan. Düşmanlarımdan dostlarımdan. Büyük resepsiyonlardan, boş odalardan. Kalabalık veya tenha caddelerden. Kendimden. Her zaman korkuyla yaşadım. Gençken arılar ve örümceklerden korkardım. Korkmaktan da korkuyorum. Montenegro'yu tanımadan önce de korkuyordum. Onu tanıdıktan sonra, daha çok korkar oldum. Hayatımda korku olmadan tek bir şey yapmak istiyorum. Tek bir hareket yetecek.

Ruth, odanın karanlığında bu yaşlı yüzü inceliyor, ilk defa savcı Cardona'nın insani tarafını görüyor. Kendini buraya nelerin getirdiğini biliyor. Peki, ya o? Hangi olaylar? Montenegro'nun Adalet Bakanıydı. Onu yakından tanıma imkânı oldu ve onunla ilgili söylenenlerin ne kadarının doğru ne kadarının yanlış olduğunu gördü. Hangi şeytanlar ondan intikam almak için kanına girdi? Şüpheler var, gerçek zayıf. Ruth ellerini kavuşturuyor, parmaklarında evlilik yüzüğünden başka bir şey yok. Avuç içleri terliyor. Yarı açık camın ardında bulunan beyaz perdelerden günün rengini inceliyor. Gökyüzü ağırlaşmış ve tehditkâr bulutlarla kaplanmış, her an yeniden yağmaya başlayabilir.

Belki bir şey onları birleştiriyor, her şeye rağmen. Belki ikisi de yalanlarla dolu hayatlarını bir hareketle azat etmek istiyorlar. Belki ikisi de azat etmenin mümkün olduğuna inanıyor, bir hareket geçmişi tümüyle silebilir.

Sigarasını yere atıyor, sol göğsü ağrıyor. Yoksa akciğerleri mi? Doktoruyla tekrar konuşmalı. Ya da kendi hayal ürünü mü? Bir arkadaşının ablası, elli yaşını doldurmadan ve sağlıklı bir yaşam sürerken, tüm vücudunda ağrılardan şikâyet ederek doktora gitmiş. Hiçbir şey bulamamışlar ve genel bir check-up için Şili'ye gitmesini önermişler. Santiago'da lösemi teşhisi konmuş ve üç ay ömrü kaldığını söylemişler: Kanı radyoaktif elementlerle kirlenmiş durumdaymış. Bunun nasıl ve ne zaman olduğu ise bir sırmış. Ama kader böyle bir şey işte, insanın hiç beklemediği anda ölüme doğru yolculuk başlayıveriyor.

Üç blok ötede, bir grup kaldırıma kütükler ve kırık taşlar yığıyor, her yaştan insan var. Hiçbir zaman onların yanında yer almayacak devlete karşı ilk silahını imal eden on iki yaşında küçükler, demokra-

tik bir rejimde doğmuş ve kusurlarını kabullenmekten yorulmuş gençler, bir de halkın öfkesini nasıl ateşleyeceğini bilen yaşlı profesyonel tahrikçiler var. Bloklar özellikle araç trafiğini kapatmak için yapılıyor ama bazı durumlarda yayalara bile yol vermek istemeyen protestocular var, hatta geçirmek için haraç alanları da gördüm. Yolda terkedilmiş araçlar var, sahipleri kilitleyip tehlikenin içinde bırakıp gitmişler, bir Passat'ın alarmı inatla ötüp duruyor.

Kimseyle karşı karşıya gelip bağıra çağıra tartışmak istemiyor. Bloğa neden saygı duymadığını soracaklar. Hükümetin geri adım atmasının tek yolunun, halkın birleşmesi olduğunu söyleyecekler. Ah, bir bilseler. Ama gerçek olan şu ki Koalisyon, hükümet ile olan mücadelesinde pek çok farklı sektörü bir araya getirdi. Mahallelerinde elektrik olmadığından yakınan fakir kesim, elektrik faturalarının yüksekliğinden şikâyetçi orta-üst sınıfa ait hanımlar, eski sendikacılar, küreselleşme karşıtı söylemleriyle genç bilgisayar korsanları. Montenegro, elektrik enerjisi yabancı ellere geçtiğinde Rio Fugitivo'da bu kadar muhalefet olacağını tahmin etmemişti. Halkın bu konuda umutsuz olduğunu ve yetkin bir firmanın özelleştirme masraflarına ses çıkartmayacaklarını sanmıştı. Özellikle, neredeyse tüm sektörlerde, on yıl süreyle yapılan her bir özelleştirmeden sonra halk şikâyet ediyordu ama dinlemeyi gerektirecek kadar değil. Hükümet protestoların başlamasına izin verdi, problemi hemen çözmeye yanaşmadı, yavaş yavaş susacaklarını düşündü. Böylece, Koalisyonun gücünü hafife almaktan, Rio Fugitivo'ya sağlanan elektriğin özel sektöre bağlı olması yavaş yavaş Montenegro'nun devam edip etmemesi ile ilgili bir referandum yapılmasına kadar gitti. Ve hatta ülkede neoliberal politikaların devamı ile ilgili de sorgulamalar başladı. Hükümet kırılgan, hassas göründü ve sorunlar çığ gibi büyüdü.

-Miguel'in şefi, diyor en sonunda, Albert. Mesaj çözücü müdürlerden biri bir gün şüphelenerek Albert'e Rio Fugitivo'nun yerel gazetesi *Tiempos Modernos*'da çıkan, varolmayan bir kitabevinin reklamını göstermiş. Reklam küçükmüş, iç sayfalardan birinin sağ tarafında çıkmış.

-Bütün detayları hatırlıyorsunuz.

-Her gün rüyamda görüyorum. Kitabevinin isminin altında, Bolivyalı bir yazarın ünlü bir cümlesi yer alıyormuş. Reklam ağustos ayının başlarında birkaç gün peş peşe çıkmış ve sonra bir daha yayınlanmamış. Albert, rutin bir işlem olarak, tüm çıkan reklamları bir dosya içinde Miguel'e vermiş. Ve Miguel de şaşmaz bir dikkatle reklamların şifreli mesajlar içerdiğini fark etmiş. Hükümete darbenin hangi gün yapılacağı, her şehirde bulunan irtibat kişisi, saati, vs. Utanmadan darbenin tüm detayları şehrin en önemli gazetesinde verilmişti. İnsan kendine çok güvenince işte böyle ölümcül hatalar yapıyor.

-O zaman... o zaman çok aşikâr. Albert ve Turing darbeyi bozguna uğrattılar.

-Bu şekilde de anlaşılabilir. Ama o günlerde hükümetin büyük başarısı olarak algılandı... dikta rejiminin muhalif güçlere karşı başarısı, Albert ve Miguel'in eseriydi. Yani özellikle Miguel'in.

-Peki o ne hissediyordu? Cardona, sağ yanağında bulunan lekeleri kaşıyarak. Hükümetten takdir aldı mı?

-İşinin tabiatı gereği, hükümet onu açıkça ödüllendiremiyordu. Hiç kimse Albert ve Miguel'in varlığından bile haberdar olamazdı. Daha doğrusu Miguel Saenz idari kadroda kayıp edilmiş bir bürokrattı ve Turing'le hiçbir ilgisi yoktu. Montenegro onu saraya çağıramadı ama yaverlerinden biriyle kısa bir kutlama mesajı yolladı. Her halükârda önemli de değildi. Miguel işini yapıyordu, nokta. Montenegro'nun onun şefi olması pek bir şey değiştirmiyordu. Albert'in masasına koyduğu işler dışında hiçbir şey onu ilgilendirmiyordu. Takdirleri önemsemiyor, anonim kalmak onu rahatsız etmiyordu.

-Siz ne hissettiniz?

-Geç öğrendim, diyor. Bazı şeyleri birbirine bağlayarak, Miguel'in o çılgınca çalıştığı gecelerin darbe planıyla bir ilgisi olduğunu anladım. Birkaç hafta sonra Miguel'e sorduğumda söyledi. İçinde hiçbir his olmadan anlattı. İğrenmeye o kadar alışmıştım ki bir süre sonra bu iğrençliklerle yaşamaya uyum sağladım.

Ruth yolu kapatan şahıslarla karşı karşıya gelmek istemiyor. Yüzlerde şiddet, havada yumruklar, sloganlar uçuşuyor. Koalisyon lider-

erinin, işçilerin, solun hakkını vermek lazım, iyi iş çıkarmışlar. Onlara tahammül edemiyor, halkın tatmin olmayan talepleri karşısındaki öfkelerini yönlendirme konusunda çok becerikliler, yetenekli demagoglar ama sorunu çözecek elverişli, alternatif bir plan da öneremiyorlar. "Şimdi tüm kötülüklerin müsebbibi küreselleşme. Ama geçmişe bakmak lazım. Bu kelime çevrime girmeden önce de geri kalmıştık, dışa bağımlıydık, bizleri sömürenlere karşı hiç vakti gelmeyen bağımsızlık için savaşıyorduk. Her şeyin aynı kalması için söylemin değişmesi lazımdı."

Tekrar yolunu değiştiriyor. Ya eve dönerse. Hayır, hayır, Miguel le karşılaşmak istemiyor. Miguel'i sevdiği zamanlar, Miguel'in onun her şeyi olduğu, mutlu bir aile kurmak istediği günleri oldu. İlk başlarda Ruth ikisinin üniversite sonrası eğitimlerine devam etmek için Avrupa ya da Amerika'ya gidip orada kalacaklarını hayal ediyordu. Seçtikleri mesleklerde çalışabilecek, daha iyi bir gelecekleri olacaktı. Ama Miguel hırslı değildi, Rio Fugutivo'dan taşınmak, La Paz'a bile gitmek istemiyordu. Zaten iyi bir işi vardı, daha ne isteyebilirdi? Kanyer yapılacak, emeklilikleri gelene dek yıllar biriktirilecekti. Onları birleştiren gelecek umutları olmadan, birlikte başbaşa geçirdikleri zamanlar da hızla azaldı. Bütün aşkı bitmemişti ama sinsi rutin içlerine işlemişti. Sonra daha kötüsü, hayal kırıklığı, en azından onun açısından, ahlaki ve etik farklılıklar.

Neden boşanmamıştı? Yıllarca süren bir kendini kandırmaca süreci yaşamıştı. Belki her şey bir anda değişir diye düşünmüştü. Her ikisi de işlerinin kendilerini tüketmesine izin verdi, biraraya geldiklerinde varolan o sessizlikten kaçış yoluydu. Miguel, çocuk istediğinde ertelemek için bir sürü bahane buldu, içinde sevgi olmayan bir yuvaya bir de yeni bir varlık girsin istemiyordu. Bir süre sonra Miguel ısrar etmekten vazgeçti. Ama bir sabah hesap hatası sonucu hamile kaldığını anladı. Flavia böyle dünyaya geldi. Her şeyin değişeceğine dair ılık, tatlı bir umut oldu. Ama zaman hemen akıp gitti.

Birdenbire duruyor. Eğer hükümet tüm şehri askerle doldurup üniversitelerin kapısına tankları dayayıp okulu belirsiz bir süre kapatırsa. Askerler odalara girip hocaların ve öğrencilerin komployа da-

hil olup olmadıklarını araştırırlarsa. Günlüğü odasında sağlam kasada.

-Öyleyse, diyor Cardona dişlerinin arasından, Albert ve Turing.

-Onlarla Montenegro'dan daha çok ilgileniyorsunuz.

-O kadar da değil ama bir yerden başlamak lazım.

Çok geç olmadan üniversiteye gitmeli.

On Dört

Kandinsky evinden uzak ilk aylarda Phiber Outkast'ın darmadağın odasında yaşadı. Mozaikle kaplı zeminde bir uyku tulumu, üzerlerine not alınmış defterler ve kâğıtlar, disketler, dizüstü bilgisayarı kitapçıkları, boş Coca Cola kutuları çalışma masasının üstünde tükenmez kalemler, bir şifonyer, yerde sürünen birbirine karışmış bir kablo yığını ve bir köşeye biriktirilmiş kirli elbiseler. Duvarlarda, çeşitli rock gruplarının posterleri yer alıyor: Sepultura, Korn. Pencerelerde Kurt Cobain ve KILL MICROSOFT'un kopyalanmış resimleri. Ev çok hareketli: Phiber Outkast'in kontrolden çıkmış, hormonlarını keşfeden üç kız kardeşi ve itiş kakış, bağırış çağırışla yaşayan anne babası var. Tüm odalarda yerine geri dönmeyen, içinde yemek artık-

ları olan tabaklar, çatal, bıçak mevcut. Hep aynı yerde kalmaktan bir süre sonra mobilyaların içinde tozlanıp kaybolup gidiyorlar.

Bazı zamanlar, evinin kendisini değil ama atmosferini özlüyor. Yenigerçekçi bir İtalyan filminde yaşarken, hiperkinetik çizgi film (Disney'den bile hareketli) çekilen bir eve düştü. Ama Phiber'in bilgisayarı her şeyi telafi ediyor. Hızı ve hafızasıyla tüm arkadaşlarının kıskanacağı bir şey. Phiber'in birkaç yıl çalıştığı bilgisayar tamir atölyesinden yavaş yavaş çalıp birleştirdiği parçalardan oluşuyor. İkisi de hem öğle hem de akşam yemeklerini odaya getirip kapıyı kapatıp kulaklarına kulaklık takarak, kendilerini çevreleyen gürültülerden izole olmaya çalışıyorlar. Ekranın karşısına geçip perdesiz pencerelerden sabahın ilk ışıkları süzülünceye kadar kalkmıyorlar. Tüm sabah boyunca bölük pörçük bir uyku uyuyorlar.

Chat odalarına deli oluyorlar. Tutarsızlık izlenecek ilk kuralmış gibi her seferinde başka bir kimlikle ziyaret ediyorlar. Sırtlarında birikmiş bir sürü isim var, bazen o kadar dalgınlaşıyorlar ki kendileri için yarattıkları labirentlerde, sadomazo ya da The Simpsons odalarında farkına varmadan birbirleriyle sohbet ediyorlar. Biri Curitiba'da emekli itfaiyeci Ze Roberto oluyor diğeri rastgele seks arayan on beş yaşındaki Tiffany Teets.

Oyun oynarken zamanlarının bir bölümünü de MUDs'da geçiriyorlar yani *multiple user domains* ya da çok kullanıcılı hesaplarda. Orada ortaçağ, fütüristik türü fantezilere bürünüyorlar. Ama sabaha karşı üçten sonra eylemleri daha ciddi bir havaya bürünüyor ve *hack*leyecek kurban avına çıkıyorlar. Kurbanları genelikle sıradan insanlar oluyor. Phiber daha hırslı saldırılar yapmak için bunun iyi bir pratik imkânı olduğunu düşünüyor. Kandinsky daha önce yaptı ama pek de memnun değil. *Hacker*ların etiğine göre hükümet organları ve büyük şirketler izin verilen hedefler, sivillere dokunulmamalı. Şimdilik bir şey söylemiyor ama rahatsız, sadece arkadaşının söylediklerini yerine getiriyor.

O gecelerde Kandinsky, Phiber'in hiçbir zaman bir *script kiddie** olamayacağını anlıyor. Onun yapacağı *attrition.com* gibi sitelerden indirdiği programların direktiflerini sadıkane bir şekilde uygulamak.

* Ufak tefek programlar yazabilen. (ç.n.)

Bu direktiflerle bilgisayar donanımı tam olan herhangi bir genç belediyeye DOS saldırısı düzenleyip ölümcül bir *hacker*a dönüşebilir. Kandinsky ise bu tür programları çıkış noktası olarak kullanıyor. Bu programlar onun ellerinde işlenmeye uygun yumuşak, verimli, güçlü şeyler.

Phiber, Kandinsky çalışırken onu gurur, çekememezlik ve kıskançlıkla dolu duygularla izliyor. Küçükken gittiği Amerikan Bolivya Merkezinde bulunan anaokulu günlerine dönüyor. Bir köşede yumrukları sıkılı oturup öğretmenin hazırladığı oyunlara kolayca katılan, rakamları, renkleri yarım yarım telaffuz eden diğer çocukları izlerdi. Aniden koşup birini arkasından yakalayıp tekmelemeye başlardı, kendilerini çevreleyen dünyayı isimlendirmenin sırrını ona da söylemesi için. Kendinden üstün biriyle yaşaması çok zor. Şimdilik, Kandinsky'e ihtiyacı var ama ayrılmalarının kaçınılmaz olduğu bir gerçek.

İlk başarısı, Citibank'ın Buenos Aires şubesine girip hatırı sayılır miktarda kredi kartı numarası ve şifrelerini çalmak oldu. IRC'lerde, Phiber Outkast, bir Rus *hacker* ile temasa geçip çaldığı kart numaralarını sattı. Para, Western Union'ın Santa Cruz hesabına banka transferiyle yattı. Phiber Outkast sahte bir kimlik ayarlayıp gemiyle Santa Cruz'a gitti. Pratik olarak birinin onlardan şüphelenmesi imkânsız. Çünkü Citibank saldırısı için önce Mendoza Üniversitesinden bir bilgisayar aldılar oradan Rio Janeiro'da bulunan bir başka bilgisayara telnet ile bağlandılar, sonra Miami'ye ve en son Buenos Aires. Hiç şüphesiz, Interpol iz peşinde riskleri minimize etmek gerekiyor.

Sonra başka zaferler geldi. Lima'da bir sigorta şirketi. Calvin Klein'ın Santiago şubesi. La Paz'da bir otomobil galerisi. Her seferinde çok para kaldırmıyorlar ama birikiyor. Becerikli karıncaların oluşturduğu toprakdan dağ. Bir pazar sabaha karşı, uzun süre çalıştıktan sonra Kandinsky, Kanadalı bir sanal kumarhanenin sunucusuna girdi ve doksan dakika boyunca zar oyununda, zarların çift gelmesini sağladı. Ve sonra slotlarda her seferinde üç tane yanyana kiraz çıkarttı. Tüm bu süre boyunca kumarhanede oynayan kimse kaybetmedi. Kandinsky yüz on bin dolar kazandı. Kumarhanenin yazılımından sorumlu Cryptologic firmasının araştırması üzerine bu işte bir *hacker*ın

parmağının olduğu belirlendi ama kimliğini tespit edemedi. Bunun üzerine kumarhane tüm kazananlara ödeme yapmaya karar verdi.

Phiber Outkast, kazandıkları para ile bilgisayar koruma sistemleri yapan bir şirket kurmayı teklif etti. "Ne faça ama" diyor heyecanlı bir şekilde. "Müşteriler onları koruduğumuzu düşünürken biz alttan tam tersini yapacağız." Kandinsky onu onaylıyor. Hâlâ kumarhaneye girişinin etkisinde. Daha önce yetenekleriyle böbürlenmek aklına gelmemişti. Kendi değerinin bilincine varmak. Tanrı'nın verdiği kabiliyetler ona o kadar doğal geliyordu ki onlar üstünde düşünmeye, büyüklüklerinin farkına varmaya hiç zamanı olmamıştı. Okulda din derslerinde rahibin yeteneklerle ilgili bitmek tükenmez benzetmelerinden yorulmuştu. Tanrı'nın herkese bir yetenek verdiğinden ve onu ne kadar yeşerttiğinize göre yargılanacağınızdan bahsederdi. Kandinsky ahiret gününe kadar aklına verilmiş bu şansla yaşayacağını düşünüyor.

Şimdiye kadar Phiber ile planları hakkında konuşmadı. Ona borçlu, en zor zamanında ona yatacak yer ve yiyecek verdi. Ama her seferinde ondan biraz daha uzaklaşıyor. Tek amacı para kazanmak halbuki hükümetin ve büyük şirketlerin güvenlik sistemleriyle alay etmek Kandinsky'nin ilgisini daha çok çekiyor. İnsanın tek amacının para olmaması gerektiğini düşünüyor. Hayatıyla başka bir şeyler yapmak isterdi. Hâlâ tam olarak ne yapacağını bilmiyor.

Şirketin ismi FireWall. XXI. Ticaret Merkezi'nin yedinci katında birkaç ofis kiraladılar. Girişe şirket logosunu astılar: Bir bilgisayarı yangından koruyan bir el. Kandinsky ve Phiber, Sanayi ve Ticaret Odasına hizmetlerinden bahsettiler. İlgilenen pek çıkmadı. Bazısı durgunluğu bahane etti ama çoğunluk için geçerli olan Bolivyalı firmaların henüz bilgisayarları için bir koruma sisteminin gerekliliğini dikkate almamaları. Şirketin parasının bulunduğu banka hesap numaraları, ticari stratejileri, satış planlarının tarihleri, bütçedeki fazlalıklar ve açıklar hep hard disklerde depolanmış. Ortalama bir *hacker*ın kolayca keşfedebileceği şifrelerle korunuyor.

Kandinsky umutlanıyor, kanuni yollarla yapabileceği iş belki budur. Phiber Outkast ona daha önce belirledikleri amacı unutmamasını söylüyor. Bu sadece görüntü.

-Ne amacı? diyor Kandinsky. Zengin olmak mı?

-İstediğimizi yapmamıza izin verecek kadar para kazanmak.

Phiber onu yatıştırmaya çalışıyor, onu şimdi kaybetmek işine gelmez. Kandinsky konuyu anlamamazlığa gelip bir internet kafeye oyun oynamaya gidiyor. Lokalin girişinde *Playground Bolivya*'nın gelişini ilan eden bir yazı var. *Mütevazı bir aidatla paralel bir hayat yaşayın*! Kandinsky bu da ne demek oluyor, diyor içinden.

Kandinsky o günlerde Phiber Outkast'in kız kardeşinin vücutlarını tanımakla meşgul. Laura on beş yaşında, kumral saçları alnına dökülüyor, göğüsleri yuvarlak ve sert. Daniela on dört yaşında, sarı saçları aynı hizada kesilmiş, uzun bacakları ve çevikliği onu plaj voleybolunda korkulan bir oyuncu yapıyor. Gisela, Daniela'nın ikiz kardeşi, siyah saçlarını keşişler gibi yusyuvarlak kestiriyor, birkaç ay önce makyajı keşfetti her gün vatan göreviymiş gibi gözlerini boyuyor. Aile Sucreli ve üç kız kardeş yaz tatillerini orada geçiriyorlar, üçünün de saç rengi farklı olduğu için yöre halkı kızları *"Sucre'nin üzümleri"* diye çağırıyor. Kandinsky kibirli oldukları ve reddedilmekten korktuğu için onlarla konuşmaya çekiniyor. O yüzden hayal kuruyor: Laura öpüşmeyi dilini bir yılan gibi diğerinin ağzına sokup tükürük değiş tokuşu yapmak sanıyor; Daniela, Kandinsky'nin erkeklik organını okşarken uzun zamandır planladığı bir şeyi yapan yaramaz kız çocuğu gibi gülüyor; Gisela akşamüstü yaptıkları kanlı bir antlaşma sonucu Venüz, tepeciğine dokunmasına izin veriyor.

Kandinsky kendine son model bir Nokia alıyor. Gümüş rengi rakamları, parlak bir siyah fonun üstünde parlıyor. Bir akşamüstü anne babasının evine yaklaşıyor ve onları karşıdan izliyor. Babası bahçede bir bisikleti tamir ediyor, sırtı kamburlaşmış, yaşlanmış.

Kararlı adımlarla ona doğru yaklaşıyor, o ne olduğunu anlamadan içi para dolu bir zarfı eline tutuşturup ortadan kayboluyor.

Phiber Outkast'ın evine yürüyerek dönerken ufukta dağların düzensiz kavisine ve gurubun yoğun, mor rengine hayran oluyor. Onu geçecek, ona baskın gelecek bir sebep arıyor. Yüzyılın son yılında, Seattle'da küreselleşmeye karşı protesto yapan bir kitle dikkatini çekti. Batılı gençler yeni dünya düzenini, vahşi kapitalizmin, birkaç şirketin tüm dünyaya sahip çıkmasına ve ellerinde ulusal hükümet-

lerden bile daha çok güce sahip olmalarına izin verilmesini protesto ediyorlardı. Eğer endüstrileşmiş ülkelerde mutsuzluk hâkimse durum Latin Amerika'da daha kötüydü. Durgunluk ülkede durup kalmıştı. Montenegro ulusal gelişim için stratejik şirketlerden medet ummaya devam ediyordu. Rio Fugitivo'nun elektrik enerjisi sorununu ihaleye açacağını ilan etmişti. Neoliberal model yaklaşık on beş yıldır uygulanıyordu ama ekonomik kesimler arasındaki uçurumu derinleştirmekten başka işe yaramadı. Tek bir talimatla maden ocakları kapatıldı ve babasının da mağdur edildiği zorunlu *"yeniden yerleştirilme"* küreselleşme rüzgârlarıyla geldi.

Yoksa aradığı sebep bu muydu?

Nokia aldığı için kendini kötü hissetti ve telefonu çöpe attı.

Eve varıp Phiber ile paylaştığı odaya girdiğinde biraz önce yaptığı aptallığın farkına varıyor. Toplanmış olsa da masanın üstünde duran bilgisayar da imparatorluğun bir ürünü değil miydi?

Akıllı olması lazım, düşmanı kendi araçlarıyla yenmeli. Yoksa Komutan Marcos gibi birinin mesajı mı? Zapatistaların nette bir siteleri var ve duyurularını internet vasıtasıyla yapıyorlar. Ötekinin silahlarına adapte olabilecek esnekliğe sahip oldukları için çok iyi yerlere geldiler.

Bu kadar arınmış olsa sonu bir manastırda biter. Bu da aradığı bir yol değil. En azından şimdilik. İki saat sonra Nokia'yı aramaya çıkıyor. Bıraktığı yerde buluyor.

Phiber Outkast'ın kız kardeşlerine duyduğu arzuyu tatmin edebilmek için Kandinsky yeni açılmış *Playground*'da kendine kız arkadaş ayarlıyor. Ortaçağ fantezisi olmayan modern bir şehir görünümünde hatta fütüristik dokunuşlara sahip sanal bir evren. Avatarlarından birinin kılığında, sanal sokaklarda yürüyor. Neon ışıklarıyla aydınlatılmış Nike, Calvin Klein, Tommy Hilfiger ilanlarının istismarından dolayı Bulvar'dan nefret ediyor. Tehlikeli mahalleleri tercih ediyor çünkü oralarda maceraya hazır kadın bulmak daha kolay oluyor. Ama onu çekenler de Rio Fugitivo'da oturmuyorlar. Daha sonra gizli saklı şekilde kafeler, barlar da randevulaşılıyor ama daha önce konulmuş kodlara göre çünkü *Playground*'da gerçek dünyaya atıfta bulunmak yasak. Bazen buluşmalar hayal kırıklığıyla sonuçlanı-

yor, mini etekli, çizmeleri dizlerine kadar olan bir avatar aşırı kilolu bir sekreter ya da yüzü sigara dumanıyla kaplı makyajlı bir gay olabiliyor. Bazen de avatar gerçeğe çok yakın yapılmış oluyor, ikinci bir buluşma koparıldığında motelde birkaç saat geçirilebiliyor. Birkaç gün sonra Kandinsky'nin kadına olan ilgisi bitiyor ve yeniden *Playground*'da avlanmaya çıkıyor.

Bir gece *Playground*'da iris isminde bir avatarla tanışıyor. Asker botları, sert hatlı çenesiyle görünüşü biraz androjen. Bulvar'da bir şeyler içmeye davet ediyor. Kendi içtiğinin parasını ödemek koşuluyla kabul ediyor. Kimseye borçlu kalmayı sevmiyor. Artık sanal kadınlara bile centilmen olunamıyor diye düşünüyor Kandinsky. Düşüncesini dile getirmek istiyor ama kural ihlali olacağı için vazgeçiyor.

Elektrikli Koyun'da, İris, kendini tanıttıktan sonra bir anda ona şöyle diyor:

İris: küreselleşme tüm dünyayı yiyip bitiren bir kanser, *Playground* bile bu kanserin büyük belirtisi, halkın farkına varmadan büyük şirketlerin etkisinde eğlendiği sanal bir ekran, yeni uyuşturucu, tüm bunlardan kaçıp yeni bir siber ülkeye sığınmalıyız.

Kandinsky: yeni Seattlelar yaratmalıyız.

İris: çözüm bu değil, imparatorluk daha iyi kontrol etmek için protestolara izin veriyor.

Kandinsky: madem *Playground* hoşuna gitmiyor o zaman neden geliyorsun?

İris: düşman toprağını tanımak her zaman işe yarar.

Konuşma devam edemiyor; *Playground* polisi beliriyor ve İris'e haklarını okuyor ve onu on gün süreyle men ediyor. İris ekrandan kaybolurken, izole olma ihtiyacını haykırıyor.

Kandinsky onun sözlerini kendi kendine tekrar ediyor. Bu sözler büyük etki yaratıyor.

On gün sonra İris'le tekrar buluşuyor. *Playground* dışında internette özel bir sohbet odasında buluşmayı kararlaştırıyorlar.

Kandinsky: tekrar ortaya çıktığın için teşekkürler, söylediklerini düşündüm

İris: *Playground*'a neredeyse hiç girmiyorum, dayanamıyorum, heryerinde reklamlar var

Kandinsky:tüm nette öyle

İris: hayır her yerde değil, orijinal fikir bu değil siber devletler geçici otonom korsan ütopyalar var

Kandinsky: korsan ütopyalar

İris: XVIII. yüzyılda yaşamış korsanlar gibi uzaklardaki adalarda gemiler levazımatı sağlayıp karşılığında ele geçirdikleri ganimetleri, kanun dışında yaşayan bölgeler komünlerle paylaşıyorlardı, kısa bir süreliğine de olsa

Kandinsky: bugün bir devlet dışında ya da kanun dışında yaşamak mümkün değil

İris: halk klavyesi kriptografi PGP anomim elektronik posta gibi programlar sayesinde siber alemde mümkün, bu programların tanımladığı alana ne devlet ne de kanunları erişebiliyor adı kriptoanarşi ben onlardan birinde yaşıyorum fredonia'yı ziyaret et

Kandinsky: kanun er ya da geç gelecektir

İris: korsan ütopyolarda sanal kanunlar sanal savcılar sanal cezalar var, bireyin otonom ahlakına saygı duyuyorlar ve herkese eşit davranılıyor, gerçek dünyadaki gibi değil, önemli olan varolmaları her yerde kısa süreliğine durup sonra başka geçici otonom bölgelerde ortaya çıkıyorlar hükümetlerin sabit organizasyonu değiller

Kandinsky: anarşi ile bir yere varamayız

İris: anarşi gemileri, dükkânları yakmak, otoriteyi tanımamak demek değil, otoriteden gücünü ispat etmesini istemek, yapamıyorsa ortadan kalkmalı, yeni teknolojiler sayesinde bireye karşı sorumluluk mümkün, netten güç alarak sanal ortama yolunda kriptoanarşiye yürüyebiliriz

Kandinsky, Fredonia'yı ziyaret edip MOO başlıklı sosyal organizasyondan çok etkileniyor (MUD *object oriented;* nesne yönelimli; MOOlarda katılımcıların sanal evrende yaratmak ve değişiklik yapmak için daha çok özgürlüğü var). Nette üç yüz elliden fazla MOO

olduğunu keşfediyor, her biri farklı hükümet ve sosyal organizasyon tarafından yönetiliyor. Bir buçuk ay Fredonia'da yaşayacak, bu süre zarfında İris'e âşık olacak, hatta onunla sanal bir evi paylaşacak tutkunun getirdiği heyecanla çocuk yapmayı bile planlayacaklardı.

Ama bir sabah uyandı ve kendi kendine tüm bunların harika bir rüya olduğunu ve her rüyanın sonu olduğunu söyledi. İris'e veda edip ona yol gösterdiği için müteşekkir olduğunu iletti. Şimdi onun da bir korsan ütopyası vardı; *Playground* önünde diz çökünceye kadar saldırmak. İnsanlar gerçek alemden şikâyetçi oldukları gibi sanal alemden de şikâyetçi olmalılar. Ortada savaşılması gereken bir devlet ve büyük şirketler var. Nette bir adaya sığınmak hiçbir işe yaramıyor.

Bir pazar sabahı banyoda Laura'nın kurduğu tuzağa düştü. Dizlerini titreten bir birleşmeden sonra, Laura kollarından kaçıp sessizce kayboldu.

Hemen ardından, Kandinsky teninde hâlâ biraz önceki heyecanı taşırken, tekrar Citibank'ın sayfasına girdi. Bu sefer kredi kartı numaraları çalmadı, açılış sayfasını bozup üstüne Karl Marx'ın bir fotoğrafı ile direnişin gerekliliğini ilan eden bir graffiti koydu.

Kandinsky'nin siber korsanlığı işte böyle başladı.

İkinci Bölüm

Bir

Telaşla Kripto Odası'na giriyorsun, yarısı kesik gibi görünen bina sonsuz ve sert gecede açık denizdeki bir gözetleme kulesini andırıyor. Elektronik kartı okutma ritüeli. Girişteki polisler bu kez seni hafif bir baş hareketiyle zar zor selamlıyorlar, yüzler gergin, sebebi belki uyku, belki esnemeyi önleme gayreti, gece uzamış ve bitmesine hâlâ birkaç saat var.

Dışarıda karanlık hüküm sürüyor ama binayı yıkayan beyaz ışık huzmeleri mantıksızca yoğun. Göz kamaştırıcı reflektörler tarafından izlenirken daha önce olduğu gibi koridorları geçiyorsun, sana ihtiyaç duyduklarını bildiğin parmaklarını şıklattığında kaderi değiştirebileceğin zamanlarda olduğu gibi heyecanlı ve gerginsin. Rakamları sessizce sayıyorsun, aklına gelen herhangi bir cümlenin

harflerinin frekansını kontrol ediyorsun –kuyruğu dışarıda saklı bir kedi, kendisi dışarıda kalmış saklı bir kuyruktan daha iyi saklanmıştır– arkasında Sigara İçmek Yasaktır levhası olduğu halde ağzında sigarası, dağılmış bilim adamı saçları ile kapısında seni Albert'in beklediği Kod Çözme Salonu'na yönelirdin. Elinde çözülmemiş mesajlarla dolu bir dosya tutardı, mesajların saklı olduğu çelikten zırha girebilmen için her bir hecede nefes alarak, abartılı bir aksanla çözülmeleri İm-kân-sız, derdi. Yapabilecek misin? Kriptoyu çözmek, orada canlı biriyle karşılaşmak, çarpan kalbi, derin nefes alışverişleri. Çözülmeleri im-kân-sız, İlk deneyen sen olurdun ya da binadaki tüm kriptoanalistler deneyip çözemediğinde en son yine sen olurdun. Albert sana güvenirdi, sorusu gayet ciddi olurdu, yapabileceğini bilirdi. Gözlerine bakmadan dosyayı alır, daha problemi görmeden çözümü düşünmeye başlardın. Kötücüllüğü temizleyerek, boş bir tabelanın akli algoritmalarını kaydetmesini sağlıyorsun. Ah, kendini geçmeye çalışan inatçı entelektüel gayret!

Ama şimdilerde Kod Çözme Salonu'na hiç gitmiyorsun. Ramirez-Graham'ın gelmesiyle bayağı uzun bir süre oldu. Kod Çözme Salonu'na gittiğin ve girmeni engellediği o anı hatırladıkça göğsüne bir ağrı saplanıyor. Seçilmişler grubuna artık ait değilsin. Ofisine döndüğünde artık senin olmadığını keşfettin. Kitapların, dosyaların, Ruth ve Flavia'nın resimleri karton bir kutuya konmuş, durmuş masa saati de. Atanmıştın, artık Arşiv Şefi'ydin. Terfi, seni tebrik etmişlerdi ama sen bunu tenzili rütbe olarak görmüştün. Seni yeraltındaki yeni ofisine götüren asansöre binmiştin.

Bletchley Salonu'nun delirtici ortamı. Tüm bilgisayarlar açık, elektrikli balıkların gezdiği ekranlar parıltılı. İnsanlar giriyor, çıkıyor. Bu hareketi özlüyorsun. Yanına Romero Flores yaklaşıyor, sağ gözünü durmadan kırpan kriptoanalist. Arkadaşlarından biri, kabul ettiğin biri ama durup yazı masanın üstünde bulunan Flavia'nın resmine uzun uzun bakıp çok güzel bir kızın var, demesinden nefret ediyorsun.

-Geç kaldın. Patron seni arıyordu.

-Bir o eksikti. Bana acil olarak ihtiyaç duyduğu zamanlarda bakıyorum ki o kadar da acil değil.

-Bu sefer öyle. Senin hafızana ihtiyaçları var, Turing.

-Arşivin hafızası demek istiyorsun.

Mavi kravatının kırmızı diagonal çizgileri... Mavi ile kırmızı ne demek acaba? Arkadaşının dediği gibi Ramirez-Graham seni cezalandıracak demek mi?

Yeniden asansörde yolculuk, bilginin sonsuz kuyusuna iniş, sonsuz bilginin kuyusu. Otis, yeşil duvarlar, en fazla beş kişi, dört yüz kilo, en son dokuz ay önce kontrolden geçmiş, acaba düşer mi? Evet olasılık hesaplarına göre düşebilir. Zamanının kaç saniyesi asansörde geçiyor? Toplayınca, dakikalar, saatler hatta günler ediyor; bir hayatın hesaba değer şifreleri.

Gözlüğünü çıkartıyorsun, eğri çerçeve gözlerini ağrıtıyor. Tekrar takıyorsun. Ağzına mentollü bir çiklet atıyorsun. Bir dakikadan fazla sürmüyor, çöpe atıyorsun. Yenilikleri inceliyorsun, hükümetin iletişim sistemleri yavaş yavaş geri dönmeye başlamış, bilgisayar korsanları tarafından konulmuş elektronik graffitinin büyük kısmı silinmiş. Evde kalmalıydın.

En alt kata ilk ziyaretini, Kripto Odası'nda çalışmaya başlayalı altı ay olmuşken yapmıştın. O akşamüstü Albert'in odasına haftanın olan bitenlerini konuşmak için girmiştin. Çoktan onun favori kripto-analisti olmuştun. Sana çok iş veriyordu, diğerlerinin çözemediği zor bir şifre olduğunda onun kurtarıcısı oluyordun. Bu kadar çok tercih edildiğin için iş arkadaşların seni kıskanıyorlardı. Umrunda değildi. Albert'e yakın olmak ve emirlerini yerine getirmek dışında başka hiçbir şey umrunda değildi.

O akşamüstü Albert odasından çıktı ve senden ona eşlik etmeni istedi. Dar koridorlardan yürüyüp asansöre yöneldiniz. Garip yabancı aksanıyla konuşmaya devam etti, öyle bir İspanyolca ki yabancı entonasyonları ve harfleri insana bulaşıveriyor. Gerçekten nereli acaba? Rio Fugitivo'da daha yapılacak çok şey olduğundan bahsediyor. Asansörde sana: "Hükümet bana tüm desteğini verdi ama para yok. Daha çok parayla harikalar yaratırdım" demişti. "Sakin olmalısınız amirim zaten bu ülke için çok şey yaptınız" dedin. "Düşman hiç uyumaz, Turing." Kapı açıldı. Nerede olduğunu bilmiyordun. Karanlıkta el yordamıyla onu takip ettin. "Bu katı Genel Arşiv yapacağım. Çok kâğıt birikiyor. Her şeyi düzenlemeye, arşivlemeye başlamalı-

yız." "Çok hırslısınız, amirim. Bu ülke size dar geliyor." Durdu ve birden arkasını döndü. Yüzünü, yüzüne yaklaştırdı. Dudaklarında arzulu bir titreme hissettin. Seni öpecek miydi? Gözlerin yere kaydı. "Turing bana bak. Utanmana gerek yok." Başını kaldırdın. Dudaklarınız yakınlaştı. Kendinden kurtulmaya, o anlardan kaçmaya niyetlendin, Albert ile yerin altında olan bir başkasıymışçasına kendine uzaktan bakmak istedin. Ama her şeyden bu kadar uzaklaşmak istemediğini keşfettin. Albert'e zevk vermek istiyordun. Amirinin mutlu olmasını istiyordun. Daha azını hak etmiyordu.

Dudakları dondu kaldı ve senin dudaklarına dokunmadı. Seni deniyor muydu? Teslimiyetinin nereye varacağını görmek istiyordu, yapabilecek miydin? Zaten biliyordu, her şeyi yapabilirdin. Arkasını döndü ve en alt kata kuracağı arşiv planlarından bahsetmeye devam etti. Hiçbir şey olmadı.

Sonraları alt katta olanlara benzer şeyler yaşandı ama Albert sana hiç dokunmadı. Kendi kendine gerçek Alan Turing'in tersine erkeklerin seni hiç çekmediğini söylüyordun ama bir yandan da aranızda bir şey geçmediği için biraz bozulmuştun. Hayatında başka erkekler ve kadınlar olduğunu öğrendiğinde büyük hayal kırıklığı yaşamıştın. Ona olan hislerini öğrenmesi için bir çaba göstermedin. Zamanla onun sana olan ilgisinin tamamen entelektüel olduğunu anladın ve sessizce rolünü kabul ettin. Yıllarla, fiziki temasların arası açıldı ama tamamen kaybolmadı.

-Uyanın, Bay Saenz.

Salonda duyulan Baez'in sesi. Santana da yanında. Ramirez-Graham'ın uyduları. İkisine de tahammül edemiyorsun, her şeyin bilgisayarla başlayıp bilgisayarla bittiğini düşünüyorlar, en basit bir toplama işleminin bile bilgisayarsız yapılamayacağına inanıyorlar. Bu kadar vasat tiple, hükümet son günlerde karşılaştığı sorunların çözüleceğini nasıl düşünüyor?

-Bay Saenz geç geldiniz.

Baez'in bu formal hitap şeklinden nefret ediyorsun, sana Turing diye hitap etmeyerek o kadar yükseklerde değilsin, sonuçta merhametten işten çıkarılmamış yaşlı bir memursun, demek istiyor. Sadece bu değil, bildiğin sırlar, verdiğin emirler, gördüğün dosyalar, senin

sayende hallolan karışıklıklar. Sen zafer yıllarını yazarken, daha doğrusu şifresini çözerken, bunlar sümüğü burnunda yarım yarım konuşuyorlardı. Bir de utanmadan bana suçlu, katil diyorlar. O kadar korkaklar ki yüzüme bile söyleyemiyorlar.

-Arabayı yavaş kullanmam gerekti, şehrin bazı bölgelerinde elektrik yoktu.

-Tamam, tamam. Size hayran olduğumuzu biliyorsunuz. Sesinde alaydan eser yok. Baez seni şaşırtmaya devam ediyor. Burada temsil ettiğiniz ne olursa olsun, tam saatinde varmanız için vakitli çıkmanız gerekirdi. Dakiklik her şeyden önemli. Tamam, tamam kaybedecek zamanımız yok.

-Virüsle hiç şansımız olmadı, Santana araya giriyor. Ama *source code*'u, hükümetin *site*lerine çizdiği graffitinin *sofware*'i de elimizde. Bazı sinyaller de aldık.

*Source code?** *Software?*** *Site?**** Santana'nın İspanyolcası tam bir komedi... Zamandan tasarruf etmek için direkt İngilizce konuşmalı.

-Bir şans vuruşuna ihtiyacımız var, diyor Baez, tüm ihtiyacımız bu. Amirimin dediği gibi, kullandığı yazılımda bile suçlunun dijital izleri yakalanabiliyormuş.

Her zaman değil, diyorsun kendi kendine. İnşallah bu kez değil. Ramirez-Graham'ı yenik görmek istiyorsun. Bu hükümetin de düşmesi demek olur. Vatana ihanet fikirlerini aklından çıkartman gerekiyor. Ama düşünceyi ve gitmek istediği patikalardan akmasını engellemek imkânsız. Albert düşüncenin algoritmasını ararken bir nevi haklıydı. Fikirlerin birleşmelerinde olan düzensizliğin içinde ulaşılması gereken bir düzen var. Fikri kaosun geldiği yer olan anlatıcı cihaz. Tıpkı makineler, bilgisayarlar gibi. İnsan beyni düşünceyi bir yerden diğerine aktarırken mantıklı süreçler kullanıyor.

-Aynı kodlu benzer graffitileri karşılaştırmaya ihtiyacımız var, diyor Santana. Başka saldırıların kodları, virüs bulaşmış bir bilgisayarda saklanmıştı, şans eseri hepsi bastırılıp arşivlenmiş. Siz nerede arşivlendiğini biliyorsunuzdur.

---

* Yazıldığı programın kaynağı. (ç.n.)
** Yazılım. (ç.n.
*** Site, yer. (ç.n.

Eğri gözlüğünü çıkartıyorsun. Ramirez-Graham'ın işini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu dedikoduları dolaşıyor. *La Resistencia*'nın adamlarını –gençlerini, ergenlerini, çocuklarını?– yakalayamamış. Ortaya çıktıklarından beri Ramirez-Graham ile ofansif bir satranç oyunu oynadılar. Piyonlarının tamamını alıp fillerini yaraladılar, şimdi sırada vezir var sonra şah mat. Ramirez-Graham binanın koridorlarında biriktirebildiği bilgilerin dosyasıyla geziniyor. Satranç taşlarının silahlanabilmesi için bir parça eksik. Bu kadar kibirin sonu. Kabul ediyorsun, bu seferlik, sadece bu vaka için, yaratıcıların yanındasın şifre bozucuların değil.

-Elinizde ne var görebilir miyim?

-Neye ihtiyacınız varsa, diyor Santana. Ve acele edin. Amirim kızınıza iş verecek haberiniz var mı? Çok iyi olduğunu söylüyorlar.

-Hayır, bilmiyordum. Öyledir. Bize daha önce birkaç kez yardım etti. Albert zamanında, iki yılı geçmez. Onun sayesinde birkaç bilişim korsanını yakalamıştık.

-*Hacker* demek istiyorsunuz.

Flavia'dan bahsedilince bozulacağını düşündülerse yanılıyorlar. Aksine gurur duyarsın, o senin canından, kanından. Onun yeteneğini ilk keşfeden Albert olmuştu. Ruth ve sen onun daha buluğ çağındayken bilgisayarda gösterdiği hünerleri sofistike bir zaman geçirme şekli olarak görüyordunuz. Flavia çok daha ileriye götürdü. Baez sana siyah bir dosya teslim ediyor. Neden siyah, diyorsun, neden her zamanki gibi sarı, mavi ya da kırmızı değil? Renklere çok takılmaman lazım. Açıyorsun. Sayfalarca iki elemandan oluşmuş kodlar, katı bir formasyonla oluşturulmuş sıfırlar ve birler, basit tekrarları içinde Vargas Llosa'nın tüm eserlerini ya da son nüfus sayımını saklayabilirler. Sıfırlar ve birler, bir figür oluşturuyorlar mı? Görünüşe göre hayır. Kodların içine mesajlar, imzalar, farklı işaretler, alaycı cümleler, bırakan bu tür pek çok kod yaratıcısı tanıyorsun. Kendilerini çok akıllı sanıyorlar ve daha üstün birine tahammül edemiyorlar. Tutkunun bu ufak tefek zaafları olmasa senin halin ne olurdu. Arzuyu tamamen ıslah etmek imkânsız.

Bilgisayarında arşivin haritasını arıyorsun. Sen buraya gelmeden önce, arşivde çalışanlar için arşivlemek, bilgileri gelişigüzel biriktir-

mekti. Böyle olunca da kütüphanede bir kitap kolayca kaybedildiği gibi arşivdeki bir bilgi de kolayca kaybolabilir. Yanıp sönen ekranda harita eksik, kaplan postunda birkaç kara leke. Biliyordun, mutsuzlukla derin bir nefes alıyorsun, sonsuza dek kaybedilmiş çok bilgi var.

*Hack*lenmiş, bilgisayarlarda bulunan, farklı *source code*ların olduğu bir bölüm var, nasıl deniyordu İspanyolca? Graffiti ve *Resistencia* yazıyorsun. Ne olur ne olmaz diye bir de Kandinsky'i ekliyorsun. 239. çekmece, üst raf, H sırası. Hafızan bilgisayar hafızası. Zafer duygun sana ihanet etmiyor, hiçbir mimik yapmadan yerinden kalkıyorsun. Baez biraz daha acı çeksin. Arşive açılan kapıyı aralıyorsun, ışığı yakıp geniş koridorlarında yürüyorsun.

Eski ahşap gıcırdıyor, hiç havalandırılmayan bu mekân rutubet kokuyor. Raflarda kâğıt dolu kutular, disketler, sıkıştırılmış dosyalar, CD'ler, videolar, DVD'ler, kasetler. Sadece müzelerde bulabileceğin parçalar var. Vinyl plakların atası, on sekiz inçlik asetat plaklar. Bu plaklar II. Dünya Savaşı sırasında kullanılmış ve sadece Memovox adı verilen bir makinede dinlenebiliyor. Memovox'dan sadece Washington'da Ulusal Arşiv Binası'nda bir tane kalmış. Yetmişli yıllarda bilgisayar öğrenmiş birinin anlayabileceği LOTUS programıyla yazılmış disketler. Seksenlerde optik diskler modaydı, sonra onlar da piyasadan kalktı. Bilgi çağı o kadar çok bilgi üretiyor ki sonunda kendi içinde boğulup köhne bir eşya yığınına dönüşüyor. Hızlı teknoloji yeni ekipmanların hemen eskilerin yerini almasına sebep oluyor. Dijital teknoloji sayesinde daha çok bilgi daha az yerde saklanabiliyor; kazanılan, yeni aracın kırılganlığında kaybedilebiliyor. Bugün insanlık tarihinde hiç olmadığı kadar çok bilgi kayıt altına alınıyor ama insanlık tarihinde olmadığı kadar bilgi de kaybediliyor. Bazen koridorlarda farkına varmadan geziniyorsun. Başka zamanlar teninde her damla, her *bit*, her *pixel* bilgiyi hissediyorsun, kaybolanı, varolanı görüyorsun. Sana tuzak kurmuş Tanrı'nın hazırladığı mistik bir vecde kendini yakın hissediyorsun.

Aradığın rafı buluyorsun. Birkaç çekmece çekip dosyaları çıkartıyorsun. Ellerinin arasına alıyorsun. Hafifler ama seni aşağı doğru çektiklerini hissediyorsun.

Yere çakılıyorsun, dosyaları göğsüne yaslayıp başını yukarı kaldırıyorsun, çürüme aşamasında kutular, kutular.

Yorgun tenine dokunuyorsun, kırışık dolu. Sen de bilgisin, geri dönüşü olmayan bir şekilde bozulan. Yukarılarda bir yerde seninle iletişime geçmek isteyen birinin varlığını hissediyorsun. Ne demek istediğini bilmiyorsun. Belki de önemli değil.

İki

Flavia buzdolabını açıyor ve ısırılmış bir elma çıkarıyor. Kendini kanepeye atıp televizyonu açıyor. Haberlere bakıyor ne ölü *hacker*lar ne *la Resistencia*'dan bir haber, koka üreticilerinin Aymara lideri yeni bir politik partinin kuruluşunu bildiriyor ve kendini ülkenin yeni başkanı ilan ediyor. Bir Japon çizgi filminin oynadığı başka bir kanala geçiyor. Nükleer saldırıdan kurtulmuş Haruki adında, bir kurbağanın maceraları. Japonlar kendi popüler kültürlerini evrensel kılmak için ne yapıyorlar? Çok yakında Haruki sırt çantaları, pijamaları, Haruki sandaletleri çıkar... Sesi kısıyor ve müziği açıyor: Chemical Brothers, *Come with us*. Görüntülerle tekno müzik daha iyi gidiyor.

Ayakkabılarını ve okul formasını çıkartıp halıya atıyor, beyaz uzun kollu bir penye ve mavi bir kot şortla kalıyor. Çıplak bacaklarını içgüdüsel bir ihtiyatla birleştiriyor. İzlendiğini hissetmediği gün yok. Duş yaparken kaç kez sinsi bir gölgenin onu izlediğini hatırlıyor. Odasına çıkıp üstüne bir sabahlık alsa iyi olur.

Oturma odasını süsleyen tabloların tek bir konusu var, izlenimci akımla çizilmiş fırtınalı geceler. Kim demişti, Fransızlar otuz yıldan fazla sadece çiçek ve ot çizmişler ve ondan hâlâ varolan bir stil yaratmışlar. Anne babasının modası geçmiş zevkleri, animasyon dünyasındaki tutarsızlıklar ve Chemical Brothers. Kendi duvarları için başka bir şey tercih ederdi, Lichtenstein mesela. Ama bu bile yeterli olmayabilir, dijital sanat koleksiyonuma yakın bir şeyler olmalı, uslu durmayan tablolar. İkili kombinasyonları sayesinde üst üste iki defa aynı tabloyu göremiyorsunuz.

Gümüş rengi Nokia'sına gelen elektronik postaları okuyor. Okulun disiplin kurulu görevlisi yazmış, nerede olduğunu soruyor, saat dokuzu çeyrek geçiyor, sınıfta olmadığını biliyoruz. Teknolojinin gizemleri bir yandan seni tüm dünyaya bağlarken diğer yandan her şeyden kaçmana engel oluyor, tabii teknolojiyi sırf bunun için kullanmıyorsan.

Ev boş. Kapalı perdeler gün ışığının içeri girmesine izin vermiyor. Evde yalnız olduğunu sandığı pek çok kere, annesini elinde bir şişe suyla odasına kapanmış buldu. Rosa suyun votka olduğunu keşfetti. Şimdi burada mıdır? Emin olmak için yukarı çıkmalı. Elmayı hızla yiyor.

Anne-babasını her geçen gün daha az anlıyor. Dünyanın güzelliklerinden uzaklar. Annesi ateşten bir gömleğin içinde, kendini kendi içine hapsetmiş. Bir dönem beraber yaptıkları ne çok şey vardı, herhangi bir sebeple markete ya da alışveriş merkezi gider, alışveriş yaparken birbirlerine bütün sırlarını anlatırlardı. Flavia'nın en iyi arkadaşıydı, kendi yaşıtı kız arkadaşlarıyla hiç böyle bir ilişki kuramıyordu. Ama artık o samimi ve güvene dayalı zamanlar bitti. Belki de hayatının bir dönemiydi o, on ile on üç yaş arasında buluğ çağına eriştiğinde akıl ve vücut hızla değişirken, korkularından kaçmak ve kendine güvenini sağlamlamak için senden büyük birinin desteğine ve onayına ihtiyaç duyuyorsun. Belki de duymuyorsun.

Elmanın koçanını da yiyor. Odasına çıkıyor. Odası, favori kokusu olan, armut kokuyor. Perdeleri açıyor, bırakıyor gün içeri girsin. Bilgisayarlar *Duanne 2019*'un bir görüntüsüyle uykuya yatmışlar.

Ve babası... Uzun zamandır başka biri. Ya da uzun süredir böyleydi ve her şeyin yeni farkına varıyor. Hatırlamamaya çalıştığı, hafızasının derinliklerine gömdüğü belli görüntüler var. Ama yakın zamanda çocukluğuna ait bir olayı sık hatırlar oldu.

Altı ya da yedi yaşlarındaydı. Sırtı kapıya dönük odasında, camın önünde bebekleriyle oynuyor, gün ışığı üstüne vuruyordu. Uzun saçı beline geliyordu. Birden odada ayak sesleri duydu. Tam arkasını dönecekken babası öyle kalmasını istedi. Dizlerinin üstünde yerde bebekleriyle oynamaya devam etmesini söyledi. Denedi ama odada birinin olduğunu bilerek oynamak zor geldi. Birden babasının da arkasında diz çöktüğünü fark etti. Bir el saçlarını okşuyor, lüleleriyle oynuyor bir yandan da en sevdiği bebeği olan siyah saçlı Barbie'sinin sesini taklit ederek konuşuyordu. Kızıl saçlı bebeği doğum günü için evine davet ediyordu. El, saçlarıyla oynamaya devam ediyordu. Ansızın, başka bir ses duydu, o zaman ne olduğunu anlayamamıştı. Babasının ritmik nefes alışverişleri, gittikçe yükselen boğuk bir hırıltıya dönüşmüştü. Bebekleriyle oynamaya devam etti. Sonra ağır bir sessizlik kapladı tüm evi, mahalleyi, şehri, evreni.

Şimdi, tam şimdi, ne olduğunu anladı. Daha doğrusu, ne olduğunu hep biliyordu ama bu bilgiyi doğrulamayı hep reddetti. Her şeye rağmen, içinde yaşayan kişi tüm bu zaman boyunca ufak tefek intikamlar almaktan sorumlu oldu. Ürkek yüzü, eğri yürüşüyle dalga geçtiği zamanlar oldu...

Şimdi tüm bunların yeterli olmadığından şüphe ediyor. Belki iğrenme duygusu onu yenecek ve bir gün onu şikâyet etmeye karar verecek ya da evi terk edecek.

Kendi sayfasına giriyor. Giriş sayfasında *la Resistencia*'nın sembolü ve bir mesaj var. Sayfası biraz önce *back*lenmiş. Ekrana bir yumruk atıp bu kibirli sembolü bozmak istiyor.

Mesajı okuyor. Dostane bir müdahaleye benziyor. Bir, daha güçlü bir sistem kurmalı. İki, olur olmaz dedikodularla *la Resistencia*'ya saldırmaktan vazgeçmeli, bu durum ona sadece sorun yaratır. Daha iyi-

si, mücadelelerinde ona da ihtiyaç duyuyorlar. Onlara katılmalı, onlar gibi düşünüyor, aslında o da onlara benziyor. Büyük şirketler Latin Amerika ülkelerine yapılan baskının ardındalar. Küreselleşme, kendi istedikleri kuralları dikte ettikleri bir oyun.

Ne cevap vereceğini bilmiyor. *La Resistencia*'nın mücadelesini idealist, ütopik buluyor. Büyük şirketlerin küçük bir ülke için oluşturduğu tehditi anlayabiliyor. Onları yenebilmek için önlerinde çok uzun bir yol var. Geçilmesi imkânsız bir uçurum. *La Resistencia*'nın bundan sonraki adımları ne olacak diye kendi kendine soruyor. Hükümetin iletişim sistemleri başarılı bir şekilde *hack*lendi, bir günden fazla bilgi akışının durması sağlandı ama sonra her şey normale döndü ve hükümet yeni *firewall** tedbirleriyle sızmayı zorlaştırdı. Eğer Montenegro'ya şirketlere dur demesi için bir mesaj göndermekdiyse amacı, amacına ulaştı. Eğer niyeti, Koalisyonla beraber hükümetin GlobaLux ile olan kontratı geçersiz kılması için baskı yapmaksa, bu çok daha zor. Ayrıca GlobaLux ile ilgili her şeyin olumsuz olduğunu da düşünmüyor. Şirket pek çok kişiye iş verecek hem hükümetin elindeyken bu işe bakan şirket başarısızdı. Doğru, tüm devlet şirketleri satıldı. Ve sonuç olarak daha fakiriz ve üstüne üstlük ülke ipotek altında. Bu, her türlü özelleştirmeye karşı gelmemiz gerektiği anlamına gelmiyor, eğer öyleyse o zaman sınırlarımızı kapatalım.

Mesajı gönderene Vivas ve Padilla'nın ölümüyle *La Resistencia*'nın ne ilgisi olduğunu sormak istiyor. Ama bunun bir diyalog olmayacağından emin. Bu mesaj Rafael'in işi olabilir mi? Rafael, Kandinsky mi? Zor. Büyük şef ne onu izler ne de tehdit eder, tüm bunları başkaları onun adına yapar.

Erin kılığında *Playground*'a giriyor. Yasadışı uyuşturucu ve bilgi satıcılarıyla, fahişelerin bulunduğu bölge olan *Embarcadero*'ya yöneliyor. Erin, Faustine'e giriyor, şüpheli bir ünü olan oyun salonu. Gözleri Ridley'i arıyor eğer hâlâ *Playground*'da dolaşıyorsa. Stratejik bölgelere konuşlanmış kameralar adımlarını izlerken, asker grupları devriye geziyor, metalik mavi gökyüzünde bir helikopter uçuyor.

Faustine *blackjack* ve *crap* oynamaya gelmiş avatarlarla dolu. Fısıltı şeklinde konuşmalar elektronik müziğin içinde kaybolup gidiyor.

* Virüs girişini engelleyen güvenlik programları. (ç.n.)

Erin kalabalığın içinde kendine yer açıyor. Parlak noktalarla süslü yüzü beyaz pudrayla boyalı bir kızıl önünü kesiyor, bu makyaj yeni moda oldu, sekse açık olduğu mesajını veriyor. Kaba ellerini Erin'in omuzlarına koyuyor. Erin ilgilenmediğini söyleyip onu geri çeviriyor. Parlak kırmızı tişörtünü beğendiğini ve dekoltesinin de başdöndürücü olduğunu eklemeyi unutmuyor.

Blackjack masasına oturuyor ve Irish Cream ile biraz nar suyuyla karışık Amaretto istiyor. Yanında sağ elinde muşta olan kel kafalı bir adam ile konuşurken kelimeleri yutan uyuşturucu almış bir kadın oturuyor. Adamın ayaklarında köpeği duruyor.

Kartlar dağıtılıyor. Bir as ve kupa papazı geliyor. Blackjack yapıyor. Yaptığı ilk ve son *blackjack* oluyor daha sonra ev sahibine karşı kaybediyor. Ev sahibi, üstünde siyah bir ceket, ince dudakları sıkı sıkıya kapalı, efemine tavırları olan bir adam.

Biri omzuna dokunuyor. Erin'den önce Flavia görüyor. Hem Erin hem kendi için heyecanlanıyor. Bu Ridley, *Playground*'un sanal labirentinden Rafael'in Rio Fugitivo'da bulunan sığınağına götürmeyi bekleyen ipucu ortaya çıktı.

Erin tekrar kaybediyor ve masadan kalkıyor. Ridley'in sağ elinde bandaj var. Sol yanağında rengi mavi ile mora çalan bir çürük göze çarpıyor. Sokağa çıkıyorlar. Limon ağaçlarının bulunduğu bir bahçeye doğru yürüyorlar. Flavia kendi kendine limon kokusu yayıyorlar mı acaba diye soruyor. *Playground* gerçekliğinde kokular eksik.

Erin: seni izlemeye devam ediyorlar

Ridley: beni yakaladılar, dövdüler, bir geceliğine hapse attılar, polisin hiç acıması yok, hem çok etkili bir gözetleme sistemleri var, her yerde haber uçuran çok iyi kamufle olmuş casusları var, onlardan biri sen bile olabilirsin

Erin: şakasını bile etme

Ridley: biliyorum biliyorum yoksa burada olmazdım, böyle bile tehlikeli, benimle kaldığım otele gelir misin, buraya yakın

Erin onu izlemeye karar veriyor. İki blok ötede, limanın hemen yanında çok eski bir bina. Asansör yok, merdivenleri çıkarken tahta-

lar gıcırdıyor, Erin yanlış bir adım atmaktan korkuyor. Pis duvarlar pornografik graffitilerle dolu. Gayet açık bir şekilde uyuşturucu alışverişi yapan iki adamın yanından geçiyorlar. Odaya varıyorlar. Ridley perdeleri açmamayı tercih ediyor ve ışığı yakıyor.

Ridley: buralarda sesini kaydetmeleri zor

Erin botlarını çıkartıp yatağa uzanıyor. Ridley de yanına uzanıp onu boynundan öpüyor. Erin kendini onun maharetli ellerine bırakıyor, Ridley gömleğinin düğmelerini çözüp göğüslerini açıkta bırakıyor. Asıl ilgisini çeken yere bir an önce ulaşmak için aceleyle göğüslerini öpüyor. Kemerini çözecekken, Erin onu durduruyor.

Erin: istersen ağzımı öperek başlayabilirsin nasıl olsa hepsi aynı

Ridley onu dudaklarından öperken kemerini çözüyor. Erin, erkeksi kokusunu ve elle tutulur huzursuzluğunu hissediyor. Elleri adaleli vücudunda geziyor ve ereksiyon halindeki erkeklik organıyla buluşuyor. İkisi de çırılçıplaklar.

Erin: elinin böyle olması ne kadar rahatsız
Ridley: ben onu unutmuştum bile

Flavia sağ elinin birkaç parmağıyla kendini tatmin ediyor. Erin gözlerini kapıyor ve Ridley'in içinde olmasının tadını çıkarıyor. Titremeler ve nefes alışverişlerle anın en derinine düşüyorlar.

Her şey bittiğinde çarşafların altına girip Ridley'in yanına uzanıyor. Her şey bittiğinde, Flavia gözlerini kapatıp uyuma isteğiyle kendini yatağa atıyor.

Ridley: benimle gelmeni istemeyeceğim, sadece beni dinle, bir sırrım var ve birine anlatma ihtiyacı duyuyorum eğer bana bir şey olursa anne babamı bul adresleri bu kâğıtta yazılı onlara oğullarının haklı bir sebepten kaybolduğunu söyle

Erin: beni korkutuyorsun

Ridley: ben de korkuyorum ama sonuna kadar gitmeye hazırım

Erin: neyin en sonuna

Ridley: ait olduğum bir grup var onlarla *Playground* yönetimine karşı bir ayaklanma planlıyoruz, özgür olduğumuzu söyleyerek bizi kandıran bu dikta rejiminden kurtulmak için

Erin: aradığınızı bulmanız çok zor

Ridley: yok olmayı yeğlerim, parçası olduğum bu grupla devam etmeyeceksem

Erin: Kandinsky ile bir ilgin var mı?

Ridley eline katlı bir kâğıt sıkıştırıyor. Erin kağıdı açıyor ve adresi okuyor. Flavia hemen bir yere not ediyor, bunun onu Rafael'e götüreceğini düşünüyor.

Merdivenlerde gürültülü adımların sesleri yankılanıyor. Ridley yataktan kalkıyor, teleşla pantolonunu giyiyor ve Erin'e veda etmeden camı açıp yanda bulunan çatıya atlıyor. Erin onun gözden kayboluşunu izlerken iki askeri polis kapıyı tekmeleyerek içeri giriyor, silahlarını doğrultuyorlar.

PM 235: kıpırdama kıpırdama nerede o

Flavia doğruyu söylerse ona zarar vermeyeceklerini düşünüyor. Erin camı açıp yandaki çatıya atlıyor.

Erin: oraya doğru gitti

Üç

Ruth, keyifsiz bir şekilde şüphelerinde haklı olduğunu görüyor. Üniversitenin tüm giriş kapıları kapatılmış. Bahçeler ıssız, ana kapının önünde kurşun geçirmez bir araba park etmiş, yanında metal göğüslükleri, kaskları ve silahlarıyla askerler konuşlanmış. Elli metre ötelerinde bir grup üniversiteli onlara küfür ediyor. Ana meydana yarım blok uzakta bulunan McDonald's'ın önünde nöbet tutan askerlerle de başka bir grup karşı karşıya gelmiş. Sömestr başında açıldığından beri Ruth orada kaç defa yemek yemişti. Ofiste olması gereken zamanlarda da bazen bu yerleri, tuvaletleri (her zaman tuvalet kağıdı bulunan) tertemiz, pırıl pırıl mekânda vakit geçiriyordu.

Ayakları ağrıyor. Çok yol yürüdü. Bu kadar yüksek topuklularla gelmemeliydi. Yenilgiyi kabul mu etmeli? Bir sigara yakıyor. Esmer

tütün, anne babasının sevdiğinden. Sakin olmalı. El yazmasını bulsalar bile hükümete sonsuz suçlamalarla dolu yazdıklarını deşifre etmeleri imkânsız olacak. Çünkü her bir bölümü başka bir kodla şifreledi ve anlamak için Merkez Bankasının kasasında bulunan her kodun yazılı olduğu defteri bulmaları gerekecek. Her kod, Nazi operatörlerinin Enigma için kullandıkları sistem olan *one-time pad* sistemine göre bir kere kullanıldı. Aslında onlar bir kodu iki defa kullanmışlardı. Tekrara düşmek bir dikkatsizlik örneğidir, düşman kriptoanalistlerin girebileceği açık bir kapıdır. Naziler de dikkatsiz davrandılar, belki Enigma'nın yenilmezliğine fazla güvendiklerinden belki de yorgunluktan.

Bir tur atıyor. Belki yan kapılarda şansı vardır. En azından mücadeleden kaçınmış olur. Sigarasını bitirdi, izmariti yere atıyor. Yolda yürürken yüz ifadeleri değişmiş üniversite öğrencileri ona eşlik ediyor, birkaçı kendi öğrencisi. Bu uysal yüzlerde gerekli mazereti bulduğunda patlamaya hazır bir enerjinin saklı olduğunu bilmiyordu. Yoksa görünen sükûnet, meşum konformizm, boş bir kabullenişin kızgın versiyonları mıdır? Durumu değiştirmenin imkânsız olduğunu düşünmelerinden değil, patlamayı hangi şekilde yapacaklarına karar veremediklerinden. Tıpkı terminal sürecine girmiş hastalar, durumlarını kabullenmiş gibi görünseler de aslında aylar boyunca şafak sökerken, öğleyin odalarının perdeleri gün ışığıyla yıkandığında boğazlarına takılan düğümden kaçamazlar.

Avluları boş bulmak garip geliyor, gölgesinin altında koruduğu öğrenciler olmayınca dev yalancı karabiber ağacı yapayalnız görünüyor. Dört katlı binanın camları boş ofislere, amfilere gün ışığı girmesine izin veriyor. Acaba yine devrilmiş bir bank, yerlere saçılmış kitaplar, defterler, tahtada hocaya yazılmış bir küfür, yemekhanede hâlâ dumanı tüten sıcak bir kahve makinesi mi görecek? Bir kere daha üniversiteler kapanacak. Ve çok yakında başka zamanlarda olduğu gibi, askerlerin atlarının dışkıları yerleri kaplayacak. Kapılarda gördüğü asma kilitler acı hatıraları anımsatıyor. Kaç neslin daha öğrenimi yarım kalacak? Yetmişlerde, seksenlerin başında... Doksanlarda okuyanlar daha şanslıydılar. Tekerlek dönüyordu, bazı şeyler geriye gitmemecesine ilerler.

Montenegro üniversiteleri kapattığı için okulu bitiremedi. Hiçbir zaman resmi tarihçi ünvanını alamadı. Rejim zamanı çalıştığı için ona sahte bir diploma çıkarttılar. Montenegro'yu tolere edememesinin ilk sebebi buydu, ilkeleri olması değil. Onu bir gün sahtekârlığı ortaya çıkacak korkusuyla yaşamaya mecbur ettiler. İşten atılacak, kamuya duyurulacaktı.

Üç asker, Los Limoneros Caddesine bakan kapının önünde duruyor. Ruth cesaretini topluyor ve yaklaşıyor, takınabileceği en üzgün yüzü takınıyor. İçeri girmeye teşebbüs ettiğinde, içlerinden en ters olanı onu durduruyor:

-Hanımefendi, içeriye girmek yasak.

-Ben burada çalışıyorum, diyor, üniversite kimliğini göstererek Hocayım. Sorun çıkartmaya gelmedim. Sadece bir süreliğine odama çıkmam gerekiyor. Acil.

-Özür dilerim. Emir emirdir.

Ruth, emirlerin her zaman emir olmadıklarını biliyor. Doğru zamanda doğru fiyat teklif edilirse her emir ihlal edilebilir.

-Yüzbaşım lütfen. Beni anlayınız. Belki üniversite haftalarca kapalı kalacak. Ve şimdi girmezsem hiç giremeyeceğim. Emir henüz size ulaşmadı, ben kapıdan çıktığımda ulaşmış olacak. Eğer bana bu büyük iyiliği yaparsanız, sizi en iyi şekilde ödüllendiririm.

Mantık çürütülemez, bırakın gireyim çünkü kapı henüz kapandı Kapatılalı beş dakika olduysa hâlâ açık varsayılabilir.

Asker kafası karışmış şekilde ona bakıyor. Sivri, sert hatlı bir çenesi var. Üniformasının göbeğine denk gelen kısmının düğmeleri açık.

-Eğer isterseniz size eşlik edeyim, bu arada ben subay değilim Beni terfi ettirdiğiniz için müteşekkirim ama sadece bir erim.

Evet, şimdi huzursuz şahitler olmadan paraların el değiştirebileceği bir an olacaktır.

-Ülkenin bu kritik anında huzuru sağlamanızdan çok gurur duydum, diyor Ruth askeri pohpohlayarak.

Asker emiri ihlal etmek için izin istiyor ve onların da bu işte bir payları olmasını ima edercesine arkadaşlarına bakıyor. Neredeyse görünmez bir şekilde başlarıyla onaylıyorlar, sanki böyle yaptıkla-

nında ne tam evet ne de hayır demiş oluyor ve böylece kanuna da karşı gelmemiş oluyorlar.

Asker kapıyı açıyor. Ruth titrek adımlarla içeri giriyor, sözlerinin sonuç verdiğine inanamıyor. Askerin yanında binaların ana bloğuna doğru yürüyor, başını kaldırıyor, kendine güvenini yeniden keşfediyor. Cüzdanında ne kadar parası olduğunu düşünüyor.

Basketbol ve tenis sahalarını diagonal şekilde geçiyorlar. Gökyüzü gri bulutlarla dolu, sağanak yağmurun habercisi. Miguel'in ona yaptırdığı tahammül edemediği şeyler. Turing. İçine kolayca gömüldüğü tavırları. Ne kalite, bir hayatı israf eden nasıl bir stil. İtiraf etmeli, şefkat dolu zamanları da oldu: Bir lokantaya gittiklerinde, sen ne yiyeceksin aşkım diye sorması, evliliklerinin ilk yıllarında işten elinde güllerle dönmesi, her Anneler Günü'nde, anne olmadığı halde, kahvaltısını yatağına getirmesi, çarşafların arasında ışığı kapatıp çözdüğü bir şifreyi heyecanla anlatması, bir partiye gittiklerinde rahatsız bir şekilde göz ucuyla Ruth'un dans etmesini izlemesi, Flavia daha iki yaşını doldurmamışken onunla saklambaç oynarken yüzünün aldığı o mutlu ifade. Birkaç bayram günü onyıllara değer mi? Belki evet. Her şeye rağmen boşa gitmedi. Ama o sınırı aştı ve artık geri dönüşü yok. Her zaman aile ile olmak gerekmiyor, hep çift olarak da bir şeyler yapmak gerekmiyor, insanın dişlerini sıkıp gözlerini kapayıp yalnız hareket etme ihtiyacı oluyor. Ya da gözlerini açması, annesinin yaptığı gibi, Ruth'un önünde kafasına bir kurşun sıkmadan önce. Vücudu geri dönüşü olmayan o acılı yola girmeden, kendi kendini öldürmeyi tercih etmişti.

Burun deliklerinden sıcak bir sıvını aktığını hissediyor. Elini dudaklarına götürüyor, tadına akıyor ve kan olduğunu anlıyor. Duruyor, annesini neden hatırladığını şimdi anlıyor. Vücudu kendinden önce biliyor. Kendi kendine bu kandan korktuğunu söylüyor, çünkü vücudunun çok derinlerinde bir yerde bazı nezarethaneler kanser oluşturmaya başladılar. Evhamlıydı ama bu sefer değil. Paranoyaktı ama bu sefer değil. Kaç aile yakını kanserden ölmüştü. Annesi, dedesi, birkaç dayısı, kaç tane kuzeni. Genetik mutasyonlar onun bu huzursuz mirasının bir parçası.

-Bir şeyiniz mi var? diye soruyor, asker durarak.

Çantasından bir mendil çıkartıyor. Odasında doktorunu araması gerekecek. Bu tür konuşmalar cep telefonuyla yapılmaz. Sonuçları oturarak almaya ihtiyacı var.

-Bir şeyim yok, yüzbaşım, diyor sükûnetini korumaya çalışarak. Sadece ölmek üzere olduğumun farkına vardım.

Yola devam ediyorlar, topuklarının keskin sesi yankılanıyor, bakışları ileri doğru. Asker ne yapacağını bilmeden onun uzaklaşmasını seyrediyor. Sonra onu takip ediyor.

Dört

Gündüz sona eriyor. Akşam sona eriyor. Gece sona eriyor. Gün sona eriyor.

Benim hayatım sona ermiyor. Kendime rağmen dayanıyorum. Bu benim şansım. Ve kötü kaderim. Ben elektrikli bir karıncayım... Yakında yeni bir reenkarnasyon olacak... Olmam gerekenden daha fazla süredir bu ülkedeyim. İlaç kokan bir odada. Başka bir savaş cephesini bekleyerek. Daha uyarıcı. Burada yapmam gereken her şeyi yaptım... Bana ihtiyaç bile duymuyorlar. Onlara benim de ihtiyacım yok. Bir büyücü gibi beni burada tutmalarına rağmen. Ya da bir tutuklu gibi...

Belki de hükümet beni ortadan kaldırmak istiyordur. Çok şey biliyorum. Ama konuşamam... Kimse beni sorguya çekemez.

Sözcükler beyinde örülür ve çözülürler... Telaffuz edilemezler... Ve ben düşünerek keşfetmek istiyorum. Düşünme eylemi sırasında düşünceyi yakalamak istiyorum... Ve deşifre etmek... Her bir fikir birliğinin arkasında ne var görmek istiyorum. Belki başka bir fikir topluluğu... Bir nehirden çıkan küçük bir çay gibi. Sonuçta daha mantıklı.

Ben elektrikli bir karıncayım... Ölmek isteyen ama beceremeyen.

Kalmayı istedim. Ya da benim içimde var olan biri, kalmak istediğimi benden daha iyi biliyordu... Yazıyorum ve benim hakkımda yazıyorlar. Ben. Şans eseri. Başka ilginç şeylerim...

Ben Edgar Allan Poe'yum... 1809'da doğdum. Çocukluğumu hatırlamıyorum... Modern öyküyü icat ettiğimi söylüyorlar. Ve dedektif hikâyelerini. Ve korku hikâyelerini de... Şiir komposizyonunu akılcı bir şekilde açıklamaya çalıştım. Akla büyük inancım vardı... Ama hiç şüphesiz anlatımım bolca mantıksız şey de içeriyordu... Alkoliktim. Aklımı kaçırıyordum. Yoksa düşünce delirmenin başka bir şekli olmasın... Acaba delirmenin tüm sebebi akıl değil midir?

Delirenlerin ülkesinde. Akıl kraldır... Fikirleri mantıklı bir şekilde birleştirmek de bir nevi deliliktir. Acelesi olan bir sürü dal arasında... Doğru olanın peşinden gitmek...

Boş zamanlarımı geçirdiğim en büyük zevkim kriptolojiydi. 1839 yılında bilmece çözmenin önemi üzerine bir yazı yazmıştım... Özellikle gizli metinleri. Alexander Weekly Messenger'ın okuyucularından. *Philadelphia*'da... Kendi yarattıkları monoalfabe kodu ile yazılmış şifreli metinler göndermelerini istedim... Çok gönderiyorlardı... Neredeyse hepsini çözdüm... Okuyucularımın metinleri oluşturduklarından daha kısa sürede çözüyordum.

İçgüdülerimi takip ediyordum. İçgüdü, aklın sofistike yüzüdür...

Düşünce, düşünmediğimizi sandığımız şeyleri düşünecek güçtedir... Hatta düşünülemez olanı da düşünür...

İçime bir şey doğduğunda... Bilmeden akıl yürütüyordum... Bu yüzden delirmekten kaçınmamalı.

Turing çok edebiyat okumuyordu... Bir keresinde onu evime davet ettim. Zengin kütüphanem onu çok şaşırttı. Latince ve Yunanca kitaplarım... Almanca ve Fransızcalar... Dalgın gözlerle bana bakı-

yordu. Edebiyattan ilham aldığımı söyledim... En bariz şey en üstü kapalı kelimelerle nasıl anlatılır... Cümleler ormanında hisler nasıl saklanır... Edebiyat kodların şifresidir, dedim. Koltuğumda oturarak. Sırtımı pencereye vermiş şekilde. Yağmur cama vururken... Dünyayı görme şekli. Dünyayla mücadele şekli. Günlük mücadelede dayanma şekli... Saklı olanı görmeye çalışma. Gerçek pelerini, altına gizlenmiş... Aslolana varma niyeti...

Bana bakmaya devam ediyordu. Hayran ve inanmayan gözlerle... Bir rafın önünde durmuş... Kalktım ve bir rafta aradım. Ona kalın bir cilt verdim... Poe'nun tüm eserleri... Bunu okuyarak çok şey öğreneceğini söyledim... "Altın Böceği" okumasını salık verdim...

Onu öpecekmiş gibi eğildim. Onunla bu oyunu oynamak hoşuma gidiyordu... İsteyip istemediğini görmek. Yapabilecek miydi...

Ben elektirikli bir karıncayım... Kan kusabilen... Hiçbir şeye bakmadan gözlerini açık tutabilen... Turing'e bile... Oturmuş konuşmamı bekleyen. Zavallı adam. Dalgınlığından kurtulamadı... Onun başına gelen en iyi şey, beni tanımış olmaktı. En kötü şey de... Ona işini yapmayı öğrettim...Ve başka bir şey sormamayı. Didiklememeyi. Bundan başkaları sorumlu. İtaat edilmesi gereken şey kanundur... Kişi otorite ile konuşabilir. Ama emirlerini sorgulayamaz... Ben ona eşit mesafede duruyordum. Arkadaşım gibi. Gerçekle yüzleşme vakti gelince... Emrimde çalışan iyi bir çalışan olmalıydı... Öyle de oldu... Öyle... Kendi başına hareket edemiyor. Bana bağımlı olmaya devam ediyor. Yolunu bulmasına yardım etmemi istiyor... Her zaman yaptığım gibi. Hâlâ şüphelenmiyor. Aslında ben onun yolu görmemesine yardımcı oluyordum... Sadece önünde duran şeye odaklanmasına. Çalışma masasında.

Hükümetin sağlam durmaya devam etmesi için... Onun gibi memurlara ihtiyaç duyuluyor.

Pazar yerleri. Kale yıkıntıları. Bir nehir. Yemyeşil bir vadi.

Turing, Poe'nun hikâyesine bayılmıştı. Turing benim hikâyeme bayıldı.

Ertesi sabah benimle hikâyeyi tartışmak için odama geldi... Tartışırken. "Altın Böcek" hikâyesinde sisli bir sabaha karşı monoalfabe ile oluşturduğum şifre geldi aklıma... Legrand, Kaptan Kid'in hazineyi

nereye gömdüğünü öğrenebilmek için şifreyi çözmek zorundaydı... Bir buçuk yüzyıl önce ölmüştü... Şifre basitti:

53‡‡†305))6*;4826)4‡.)4‡);806*;48†8¶60)) 85;;]8*;:‡*
8†83(88)5*†;46(;88*96*?;8)*‡(;485);5*†2: *‡(;4956*2(5
—4)8¶8;4069285);)6†8)4‡‡;1(‡9;48081; 8:8‡1;48†8
5;4)485†528806*81(‡9;48;(88;4(‡?34;48) 4‡; 161;:188;‡?;

Başka zamanlardı. Sır saklama sanatı henüz mekanikleşmemişti... Şifre ile kâğıt ve kalemle karşılaşmak gerekiyordu. Bazı kriptolojik metotlar öğrenmeye yarıyordu... Mesela. Her harfin alfabede ne sıklıkla göründüğünü bilmek. Ben tamamen içgüdülerimle başlamıştım. Benim tarzım frekansların tamamen en ilkel halinin analizini yapmak. Hikâyeyi yazdığımda... Metoda tamamen hâkimdim.

Legrand, İngilizce'de en çok kullanılan harfin "e" olduğunu biliyordu. Şifrede 8'in otuz dokuz defa tekrar ettiğini keşfedince... 8'in "e" harfine denk geldiğini varsaydı. Tanım edatı *"the"* da çok sık tekrar ediyordu... Ve 48 kombinasyonu yedi defa tekrar ediyorsa *"the"* olabilirdi. Şifreye genel olarak bakıldığında saldırıyı yapmak için uygun bir satıh... Sondan önce otuz üç tane sembol. Thet)eeth okunabiliyor şimdi.) sembolünün ardında saklanan harfi keşfetmek lazım... İngilizcede t)eeth'e denk gelen bir kelime yok... Legrand o zaman düşünüyor... Ben Legrand'ın düşünmesini sağlıyorum... Sonda bulunan th başka bir kelimeye ait... Böylece geriye t)ee kalıyor.

Alfabenin her bir harfiyle denemeler yaparak... Anlamı olan tek kelime tree... Elimizde tree thr---hthe var... Üç boşluk için... Legrand oraya through yazıyor... Üç sembol daha ortaya çıkartıldı. =.?.3. Ve devamı geldi. Tüm metni çözünceye dek... Metin şöyleydi: Şeytanın koltuğunda başpapazın evinde iyi bir bardak. Kırk bir derece ve on üç dakika kuzey doğu –ve kuzeyde bulunan ana şube yedinci kol– doğu tarafından bir atış, ölünün başında sol gözünden bir arı uçuşu mesafesindeki elli adım ötedeki ağaç.

Hâlâ gizemli... Ama şimdi sorun Legrand'ın. Kriptoloji ile ilgili bir şey yok ortada.

Çok yorgunum. Yağmur yağıyor. Camların ardında. Boğazım kurumuş. Sokağa çıkmak isterdim... Şu borulardan kurtulup. Ben görevimi tamamladım...

Turing bilgisayarlarla çalışırken kendini hiç rahat hissetmedi... Çok şey öğrendi. En azından gayret etti. Ama kalem ve kâğıt kullanılan o zamanları özlüyordu... Kriptogramların biraz bulmacaya benzediği zamanları... Bir sorunla karşılaştığında. İçgüdüleri ve mantığıyla donanıp... Yoruluncaya dek Poe'nun öyküsünü okuyordu. Favorisiydi. Çünkü yüreğinin tellerini titretiyordu. Eski moda bir adam olduğunu keşfetmesini sağlamıştı... Başka bir dönemde mutlu olabilecek biri.

Kripto Odası'nın koridorlarında dolandığını görünce üzülüyordum.

Ölümsüz olsa mutlu olur muydu?

Belki olmazdı. Kimse bilemez... Kesin olan şu ben ölümsüzüm. Ve mutlu değilim.

Beş

Ramirez-Graham, tıraş makinesi ile mide ilaçlarının olduğu kutunun arasına konmuş cep telefonu çaldığında duş alıyordu. Islak elini uzatıp Nokia'sını aldı ama telefona sabun bulaştırınca kayıp yere düştü. Kahretsin.

-Alo, şef, bu gürültüde ne? arayan Baez'di.

-Telefon elimden düştü. Duştayım.

-Anladım, ben de statik olduğunu sanıyordum. Biraz önce Saenz'in kızıyla konuştum. Eğer isterse yarın bizi arayacakmış. Onu biraz kuşkulu buldum. Bazı *hacker*lar gözünü korkutmuş. Tarafsız kaldığı sürece ona güveniyorlar ve yeniden hükümetle işbirliği içine girmesini istemiyorlar. Görünen o ki Albert ile çalıştığı zamanlarda onu tehdit etmişler.

Ramirez-Graham ısrar etmesini, onu elinden kaçırmamasını istiyor ve telefonu kapıyor.

Bir kere daha işine küfrederek duştan çıkıyor. Zaferlerle dolu parlak yolunda ilk defa başarısızlığı tadıyor. Başarılı olsa bile gururu yaralanmış olacak çünkü bu başarıyı bir genç kıza borçlu olacak. Kandinsky yakalanırsa bu onun serbest kalması demek olacak, onu kolundan tuttuğu gibi başkan yardımcısına teslim edip aynı gün Washington'a dönüş biletini alacak.

Üstünde isminin baş harfleri olan havluyla kurulanıyor. Odasında bulunan boy aynasında üstünü giyiyor. Islak ayakları parkede iz bırakmış. Süpersonik ona doğru yaklaşıyor, kuyruğunu sallayıp gözlerini kocaman açıyor. Sensörleri sahibinin bu akşam da onunla oynamayacağını söylüyor. Ramirez-Graham ona gülümseyip metalik başını okşuyor, dik kulaklarına dokunuyor. Sony'nin elkitabında okuduğuna göre satın aldığı bu interaktif model, sahipleri ilk günlerde ona ne öğretirse onu öğreniyor. Satın aldığı tüm elektronik robotlar ile böyle oluyor. Süpersonik'e parkta tenis topunu attığında getirmeyi, işten döndüğünde kuyruğunu nasıl sallayacağını öğretmişti. Mutlu bir köpekti, hafif bir ıslık sesini taklit ederek akşamları yatağının ayak ucunda uyuyordu. Ama sonra işinin getirdiği sorumluluk, acil durumlar derken köpek gözlerinin önünde uyuşuklaştı ve yavaş yavaş soldu. Pilleri bittiğinde, evin altındaki depoya atılacak eski bir hurdaya dönecekti.

Mutfağa girip kendine buzlu bir Old Parr hazırlıyor, Cheritos paketini de derin bir kaba boşaltıyor. Cumartesi sabahları Amerikan ürünleri satan bir markete girip kilerini tıka basa dolduracak kadar Doritos, M&M, Pringles alıyor.

Oturma odasında Toshiba LCD televizyonunu açıyor. Midesine saplanan ağrılar tekrar başlıyor. Mide ilaçlarını bulmak için banyoya koşuyor. Midesi yavaş çalışan ağır bir makine. Midesini kaplayıp koruyan mukoza zarı yok olmuş olabilir mi? Hazım işlemini kolaylaştıracak gastrit salgıları acaba artık midemde salgılanmıyor mu?

Oturma odasına dönüp bir haber kanalı arıyor. Koalisyonun başlattığı ne zaman biteceği belirsiz eylem başarılı olursa Kandinsky küreselleşme karşıtı mücadelenin sembollerinden birine dönüşebilir.

Garip bir ülkede bulunduğunu inkâr edemez doğrusu. Amerika'da olsa bir *hacker*ın gücünü bir sendika ile birleştirmesi düşünülemez bile. *Fucking weird.** Kendi kendine bilmece çözme işi verdi, bazen bu dilde yazılı olanları anlamakta güçlük çekiyor.

Criypto City, Kripto Odası... Mütevazı bir başlangıç için bu kadar uzağa gideceğini düşünmemişti. Matematiğe olan düşkünlüğünü bir devlet okulunda çalışan annesine borçlu. Okulda geçirdiği uzun ve yorucu bir günün ardından hâlâ onunla oturup çalışmaya vakti oluyordu. Mutfak masasına oturup, *Hesap Yapan Adam* isimli kitaptan ona rakamların teorisini oyunla öğretirdi. Bu bitmek bilmeyen akşamüstlerinde matematiği farkına bile varmadan oyunla öğrendi. Hesap yapan adam Beremiz Samir, rakamlarda şiirselliği bulabiliyordu. Otuz beş deveyi üç Arap kardeş arasında adaletli bir şekilde paylaştırabiliyordu. Dört rakam, dört ayrı rakamla herhangi bir sayı oluşturabiliyordu: sıfır= 44-44– bir: 44÷44, iki: 4÷4 +4÷4, üç: 4+4+4÷4, dört: 4+4+4÷3... 496'yı 499'a tercih eder çünkü 496 mükemmel bir sayıdır. Çünkü kendisini hariç tutarsak bölenlerinin toplamına eşittir. 142.857'ye bayılıyordu çünkü 1'den 6'ya kadar olan sayılarla çarpılınca farklı sırada olmak kaydıyla yine aynı rakamı veriyor. On tane askeri, beş sırada her birinde dört asker olacak şekilde dizebilir. Bir tartı kullanarak sekiz tane aynı boyda ve aynı renkte incilerden farklı ağırlıkta olanı bulabilir. Bir kadının üç kardeşe doksan elmayı bölüştürüp birincisine 50, ikincisine 30 ve üçüncüsüne 10. Aynı fiyattan satıp aynı parayı kazanmalarını istemesini açıklayabiliyor.

Bu tür oyunları tekrar ede ede bir gün baktı kendi oyunlarını yaratmaya başlamış. Çoklu işlemlerde rakamların teorisi olan, matematiğin eski bir kolu kriptoloji ilgisini çekti. Eline *Mathematica* yazılımı geçince kendisi kripto program sistemlerini yazmaya başladı. Bilgisayar icat edilmeden önce matematikçiler nasıl hayatta kalmış, anlayabilmiş değil. Dev rakamlarla çalışan kriptologlar hızlı çalışan bilgisayarlar ile rahat nefes alabiliyorlardı. Meşhur teoreminin önerdiği şekilde Fermat sayılarından birinin asal olmadığının keşfinden önce bir yüzyıl geçmişti, bir diğer sayının da asal olmadığının anlaşılması için ise iki buçuk yüzyıl geçmesi beklendi. *Mathematica* isimli

* Tuhaf. (ç.n.)

programla yüzyıllar iki saniyeden az bir süreye dönüştü. Fermat $2^{32}+1$ sayısının asal sayı olduğunu düşünüyordu. *Mathematica*'da FactorInteger komutuyla $2^{32}+1$'i hesapladığında Fermat'ın yanıldığını gördü.

Notları o kadar iyi olmasa da olumlu tavırları sonucu Chicago Üniversitesi'ne kabul edilmişti. Ama Chicago'da kendini aştı, okulu bitirmesine iki sene kala UGA'dan bir iş teklifi aldı. Kariyeri hiç de fena değildi. Yenilgiyi kabul etmeden önce tüm başarılarını hatırlamalı.

Kripto Odası'dan getirdiği dosyalarla koltuklardan birine oturuyor. Lambanın ışığı yüzünün yarısını aydınlatırken diğer yarısını karanlıkta bırakıyor. Süpersonik ayaklarının dibine yatıp dikkat çekmek için kuyruğunu sallıyor. Elektronik köpekler de gerçekleri gibi rahatsız edici ve şefkat ihtiyacındalar. Ama en azından ortalığa kaka ve çiş yapmıyorlar.

Elinde bulunan dosyalar gizli ibareli. Kripto Odası'nın müdürü dışında başka kimsenin giremediği özel bir bölümde saklanıyorlar. Arşivin arşivi. 1975 yılları başında Kripto Odası'nın kuruluşunu ve ilk yıllardaki işleyişini anlatıyor. Ellerinde bu binanın orijininin hatıralarını tutuyor. Bürokratik bir dille organizasyonun nasıl ve ne sebeplerle kurulduğu, personel alımında nelere dikkat edildiği anlatılıyor.

Onu asıl ilgilendiren Albert'i biraz daha tanımak. Tüm bina onun varlığıyla büyülenmiş. Onunla ilgili anlatılan tüm anekdotlar onu kendi gözünde bir mite çevirdi. Ofisine girdiğinde Albert'in bir zamanlar orada çalıştığını hatırlamamak elde değil ve bazen bir hayaletin onun fikirlerini, adımlarını, çalışmalarını takip ettiğini hayal ediyor. Bu siluet paslı bir zincirle ayağından Enigma makinesine bağlı duruyor. Tıpkı *Yüzyıllık Yalnızlık*'ta daha doğrusu *One Hundred Years of Solitude* romanın İngilizce'sini okumuştu, yer alan büyükbabalar gibi. Romanı okurken çok büyük keyif almıştı. Arkadaşları romanın, Latin Amerika gerçekliğinin abartılı ve egzotik bir versiyonu olduğunu düşünmüşlerdi. "*Yes, they do things differently down there, but it isn't exotic**" di-

* Evet aşağıda, güneyde her şeyi daha farklı şekilde yapıyorlar ama hiç de egzotik değil. ç.n.)

yordu. En azında tatillerini geçirdiği Cochabamba'da öyle değildi. Tatilleri partiler, uyuşturucu, televizyon ve bol biradan oluşuyordu, tıpkı Chicago'da geçirdiği yıllar gibi. Ne ağaca bağlı bir büyükbaba görüyor ne de gökyüzünden inen güzeller güzeli bir genç kız. Ve şimdi burada yaşarken hayal gücü ona ihanet ediyor yoksa Garcia Marquez biraz haklı mıydı?

Albert'i tutsak ve ölmekte olduğu evde ziyaret etmek istiyor ama onu rahatsız etmeden önce Kripto Odası'nın anlamını çözmek ve bu efsaneyi açıklığa kavuşturmalı. Elinde bulunan belgeler bu işe yarayacak. Ve hiç değilse bir süreliğine Kandinsky'yi unutmasına yardımcı olacaklar.

Cheetoslar çarçabuk bitti. Yerinden kalkmak istemiyor. Ne aptallık, elektronik köpekler; Süpersonik gerçek bir köpeğin solgun kopyasından başka bir şey değil. Mutfağa gidip biraz daha Cheetos getirmesini isteyebileceği bir robot mu alsaydı acaba? Old Parr birası henüz bitmedi... Burada bir hizmetçinin maaşı yüz dolar bile değil. Bazen bir tanesini işe alsam diyor. Ama yapamaz, sabah altıdan akşam ona kadar tüm hizmetini görecek, o evde yokken de çekmecelerini karıştıracak yabancı birinin evinde olması fikri hiç cazip değil. Cochabamba'da yaptığı tatillerden birinde çıktığı kızlardan birinin babası tüm gününü koltuğundan kalkmadan televizyon seyrederek geçiriyordu. Uzaktan kumanda olmadığından bu iş için bir hizmetçi tutmuştu, hizmetçinin görevi tüm gün kapının ağzında durup adamın en ufak işaretiyle istediği kanalı çevirmekti. Bu görüntü gözünün önünden hiç gitmez.

Belgeleri incelerken Svetlana'yı hatırlıyor. Burada, bu oturma odasında onunla olmaması için hiçbir sebep yok, Georgetown'da olduğu gibi kendisi koltukta, Svetlana halıya yayılıp dizüstü bilgisayarında, çalıştığı sigorta şirketi için, rapor hazırlarken gözünün önüne geliyor.

Ama şimdi onu düşününce oğullarını da düşünmeden edemiyor. Onu halıda emeklerken hayal ediyor, Süpersonik'e yaklaşıp kuyruğunu çekiştirirken o da hiçbir tepki vermeden sabırla dururken. Yazılımı küçük çocukların provokasyonlarına tepki vermemek üzere programlanmış. Ramirez-Graham ayaklarına bakıyor şimdi burada, şimdi yok.

Elinde bulunan dosyalar Turing Operasyonu'ndan bahsediyor. Ilk sayfaları fazla dikkatini vermeden okudu. Albert, Turing'e takmış durumda. Saenz'e bu ismi vermeden önce Kripto Odası'da bir salonu ve birkaç çok gizli operasyonu da Turing olarak isimlendirmiş. Çok geçmeden operasyonların tanıdığı, Arşiv şefi, Turing ile ilgili olduğunu anlıyor. Dedesi gibi gördüğü, yakında emekliye ayrılacak işe yaramaz yaşlı adam.

Old Parr bitiyor. Süpersonik, pencere camlarına vuran rüzgâra hırlıyor. Ramirez-Graham, yavaş yavaş 1975 ile 1977 yılları arasında el konulan pek çok gizli mesajın Albert tarafından direkt Turing'e gönderildiğini keşfediyor. Albert mesajların çok zor olduğunu, diğer analistlerle vakit kaybetmek istemediğini sebep gösteriyor. Turing çok kısa bir sürede Albert'in sağ koluna dönüşmüş ve onun gözünde hiç yanılmayan bir kriptoanalist olmuş.

Lambanın ışığı göz kırpmaya başlıyor, televizyonun görüntüleri gidip geliyor. Sonra başka bir GlobaLux kesintisi. Ramirez-Graham dosyayı kapatıyor ve duruma razı gelmeye çalışıyor. Sabır, sabır. Burada herkesin bu kadar dindar olması boşuna değil.

Bu kadar rahatsızlığa alışması mümkün değil. İşine konsantre olmak istiyor ve şehrin altyapısı parçalara ayrılacak mı diye endişelenmek istemiyor.

On dakika sonra elektrik geliyor.

Okumakta olduğu dosyayı açıyor. Hâlâ ikna olmadığı bir şeyler var. Neden bir mesaj hiç çözülmeye çalışılmadan hemen çok zor diye sınıflandırılsın. Yoksa Albert bir bakışta bir mesajın ne kadar zor olduğunu anlayabiliyor muydu? Ve üstelik bildiği kadarıyla Turing, bilgisayarları pek sevmiyordu, şifreleri çözmek için kâğıt kalem kullanmayı tercih ediyordu. Sanki gerçek Turing hiç varolmamış ve kriptoanaliz bilimi yarım yüzyıl önce çoktan mekanize olmamış gibi. Gerçekten zor bir mesaja önce kaba kuvvetle, bir Cray ile saldırıya geçmek gerekir. Mesajda zayıf noktalar tespit edildikten sonra sahneye analist çıkar. Buna rağmen pek çok mesaj deşifre edilmeden kalır. Ama Turing, Albert'in masasına koyduğu her şeyi deşifre etmişti. Ya Bolivya'da yetmişli yıllarda mesaj şifreleyenler bu işi kabaca

yapıyordu ki mümkündü ya da Turing tarihin en parlak kriptoanalistlerinden biriydi.

Hâlâ oturmayan bir şeyler var. Okumaya devam etmeli.

Lamba ve televizyon kapanıyor. Koltuğundan kalkıyor. El yordamıyla cep telefonunu arıyor. Kimi arayacağını ne yapacağını bilemiyor.

Dairesinin karanlığında yirmi beş yıl önceki haliyle Turing'i hayal eymeye çalışıyor. Kripto Odası'da tüm güç elindeyken, yüzünde kırışıklıklar yokken. Kâğıt dolu odasında Albert ona dosyaları uzatırken görüyor. Hemen işe koyulup ona güvenen amirine mahcup olmamak adına var gücüyle çalışıyor.

Alt kata yolladığı, herhangi bir zamanda işine son vermeyi düşündüğü bu yaşlı ve yorgun adam için ilk defa üzüldüğünü hissediyor.

Altı

Savcı Cardona elinde siyah evrak çantası olduğu halde dışarı çıkıyor, tehditkâr ve bulutlu bir gökyüzüyle karşılaşıyor, birazdan yağmur yağacak. Otel odası bile daha aydınlıktı. Rio Fugitivo'nun hiç böyle olduğunu hatırlamıyor, utangaç bir güneş, patlamaya hazır gri bulutlar. Çocukluğunun ve gençliğinin az olan güneşli günleri bitti. En iyi ailelerin de başına gelebilir. İflah olmayan bir istekle cenneti arayan huzursuz yaratıklarız. Ama cennet şans eseri dahi bize uğramadığı için, geçmişte geçirdiğimiz birkaç mutlu haftayla onu anılarımızda kendimiz yaratıyoruz. Kaderin oyunu bazen mutluluk da dağıtabiliyor. Ana meydanda polisler geziyor, birbirine bitişik caddeler bomboş, kaldırımlara ve yerlere kâğıtlar, taşlar, tuğlalar, tahta parçaları ve çürümüş portakallar atılmış. Dün, yani cuma akşa-

müstü, kadın gittikten sonra, Savcı Cardona BYT'yi abarttı ve geceyi beyaz banyo mozaiklerinin üstünde uyuyarak bitirdi. Bugün öğleye doğru kötü bir kusma ile uyandı, ağzı, boğazı, damağı kupkuruydu. Cardona, kapıcıya "Ben uyurken tarih yazılmış" dedi. Kapıcı da odada kalmakla iyi ettiğini söyledi. Dünkü çatışmanın izleri, sokaklarda dün akşamüstü ve hatta bugün de görülebiliyor. Her yer tutulmuş, bir grup protestocu dün meydanı işgal etmiş, polis de geri almış. Bugün valilik ve belediye binalarını işgal etmek için gelmeyi planlıyorlar. "Ben sizin yerinizde olsam odamdan çıkmazdım, bu iş kızışıyor, protestocular daha hırslı geleceklerdir, polis de göz yaşartıcı gaz kullanacakmış. Bu filmi pek çok kere izledim. İnsan ana meydanda çalışınca öğreniyor." Gözkapaklarının kaslarında hiç kontrol yokmuş gibi gözlerini durmadan kırpıyor. "Yapmam gereken acil işlerim var" diyor Cardona sağ yanağını kaşıyarak. "Maalesef."

Cardona yürümek zorunda. Rio Fugitivo'ya her gelişinde garip bir şeyler cereyan ediyor. Modernleşmeyi bu kadar özleyen bu şehirde yaşayanlar geleneksel olmaktan kaçamıyorlar. Çeşitli zaman dilimleri tarafından yönetilen bir evrende, kablolu televizyon hayaliyle yaşarlarken sokak protestaları ve grevleriyle geçmişe demir atmış durumdalar. Ülkenin büyük çoğunluğu da bu şekilde yaşıyor. Pek çok internet kafe yaz tatili yapmıyor. Süpermarketler ve alışveriş merkezleri de öyle. Allahtan ben gidebildim. Çok fazla tahammül edemezdim. Ama önemli olan amaçtan sapmamak. Las Acacias Bulvarı göreceli olarak buraya yakın, yaklaşık dört blok ötede. Evrak çantasına dokunuyor ve kendini güvende hissediyor. Gelecekten, geçmişten, kendinden. Bacaklarında bir karıncalanma oluyor, sinir bozucu bir ağırlık. BYT'nin etkisi henüz geçmemiş. Boğazında kuruluk, dayanılmaz baş ağrıları. Zihninin berraklaşması, bulutların dağılması için biraz beklemesi daha mı doğru olurdu? Hayır, hayır yeterince bekledi. Ne parlaklık ne de parlaklığın eksikliği olayların vahşiliğini değiştirebilir. Bazı melekler intikamcıdır, dünyaya yok etmekten başka bir amaç için gelmemişlerdir. Ruhu kime emanet etmeli. Yoksa meydanın öbür tarafında bulunan cılız palmiyelerin ardında saklı katedrali mi ziyaret etmeli. Belki de tüm vücuduna yayılmış şarap rengi lekeler yok olup gider, onların yok olmasıyla bir zorunlulu-

ğun hatırlatıcı ibaresi olarak barış sağlanır. Ama hayır. Birisi kardeş-kuzeninin ölümünden sorumlu olmalıdır. O biri ne kadar ateşli olursa olsun hatalarının kefaretini ödemelidir. Damarlarda akan yaşamın ödün vermez trafiği. Temizlenemeyecek karmaşık bir suç. Bir dikta cehennemi üzerine tüm sorular, tek bir soruya ya da gruplaştırılıp tek bir temaya indirgenebilir: Bir yaşamın hayatsız kalmasından sonuçta kim sorumludur? Kim Tanrı'nın verdiği bu hakkı bilinçli ya da bilinçsiz şekilde çekip aldı? Bu utanç, dikta adı altında saklı kalamaz, nefes alıp veren, gözleri olan bir vücutla kimlik kazanmalıdır.

Cardona polislerin arasından geçiyor. Kaba elleri, beyaz bir bıyığı olan çavuş telsiz ile konuşmayı bırakıp sanki onu bir yerden tanırmışcasına dikkatle bakıyor, yüzünde bulunan bu lekeler kolay kolay unutulacak şeyler değil. Rahatsız bir ses tonuyla ondan kimliğini istiyor. Gösterince, polis tanıdık bir isim, eski Adalet Bakanı ile karşı karşıya olduğunu anlıyor ve ses tonu değişiyor. "Sokakta bulunmak için doğru bir zaman değil. İki blok ötede göstericiler var" diyor. Cardona katılması gereken bir iş toplantısı olduğunu, eğer güvenliğinden endişe duyuyorsa yanına koruma vermesini söylüyor. Çavuş iki adamına sesleniyor. "Mamani, Quiroz. Sayın savcıya bariyerlere kadar eşlik edip hemen geri dönün" diyor. Mamani ve Quiroz iki yanında yürümeye başlıyorlar. Büyük gözlü, korkak bakışlı iki genç polis, kendi oğulları olacak yaştalar. Onun hiç çocuğu olmadı. Gelecek planları yapıp güvenebileceği sağlam bir ilişki yaşayamadı. O yıllar, o onyıllar, duvarlara kapılara çarparak karanlıklar içinde sabit bir fikrin, bir görüntünün peşinde geçti gitti. O yıllarda, o onyıllarda pek çok hata yaptı, onun için endişelenen herkesin de kaçıp gitmesine sebep oldu. On beş yaşındayken her şey ona harika görünüyordu. Obsesif bir şekilde takıldığı futbolu ve arkadaşlarını biraz bırakıp kadınlarla ilgilenmeye başlamıştı. Garip bir korku duyduğu tuhaf yaratıklar. Korkusunun sebebi erkek lisesi olan San Ignacio'da okumasıydı. Etrafında hiç kız arkadaş olmadığı için onlara nasıl davranılacağını da bilmiyordu. Uzun saatler kendini bir odaya kapatıp fanteziler kurarak masturbasyon yapıyordu. Mirtha yirmi, o on beş yaşındaydı. Mirtha üç blok ötelerinde oturuyor ara sıra onu ziya-

rete geliyordu. Başına, siyah uzun saçlarıyla kontrast oluşturan sarı bir bant takıyor, İspanyol paça kot pantolon, mantar platformlu ayakkabılar giyiyordu. Her zaman neşeliydi, Cardona'nın utangaçlığını fark etmişti. O odasında ödevlerini yaparken, şakayla karışık, sen büyü ben seni bekliyor olacağım, diyordu. Bu cümleleri on yaşından beri hatırlıyordu. O ise birkaç ay sonra küçük bir kız olmaktan çıkıp erkek gibi giyinen, kendine Miirtho denilmesini isteyen biriyken, koket bir genç kıza dönüştü. Dikkat çekmek için ne makyaja ne de tahrik edici giysilere ihtiyacı vardı. Bir gün Cardona büyüdüğünü fark etti ve Mirtha'nın oyunbaz sözlerinden etkilendiğini anladı. Ve ona âşık oldu. Kız kardeşi bu deliliğinin farkına vardı. Ona bu aşkın bir zaman kaybı ve Mirtha'nın kuzen-kardeşi olduğunu, aynı kanı taşıdıklarını söyledi. Bu gerekçe onu vazgeçiremedi. Kızkardeşi başka bir gerekçe buldu: Mirtha hem hippi hem de kızıldı. Evinde kendi gibi kızıl eski üniversite öğrencileriyle gitar partileri veriyor, Başkan Montenegro'dan nefret ediyor ve ona karşı suikast planlıyorlardı. Hiç aldırış etmedi, aşk ateşi onu yiyip bitiriyordu. İkinci katta bulunan evlerinin yarı şeffaf perdelerinin ardında saklanıp Mirtha'yı gözetliyordu. Mirtha'nın ona artık büyüdüğünü söyleceği günü hayal ediyordu. Ama bembeyaz dişlerle gülümseme dışında Cardona fazla bir şey elde edemedi. Bir pazar günü Mirtha kayboldu. Kız kardeşi dedikoduların doğru çıktığını, Marksist-Leninist bir partiye katılarak ortadan kaybolduğunu söyledi. Ondan hiç haber alamadıkları acılı birkaç ay geçti. Ta ki bir sabah amcası ve yengesi, Mirtha'nın anne babası, kapılarını çalıncaya kadar. Kesik cümlelerle, morgdan aradıklarını, bir kadavrayı teşhis etmelerinin istendiğini, kendileri yapamayacakları için bu işi yapmaya güçleri olmadığından beraber gitmeyi teklif etmeye geldiklerini söylediler. Cardona'nın anne babası pek gönüllü olmadı, kız kardeşi de yanaşmadı. Cardona gidebileceğini söyledi. Ve gitti. Bir grup gözü yaşlı akraba çatlak duvarlı, az aydınlatılmış girişte ağlaşırken, morga girdi, doktor onu üstünde pek çok vücudun bulunduğu betondan büyük bir masaya yöneltti. Ve çürük içinde yüzü, kesilmiş göğüsleri, saçında bandıyla Mirtha'yı gördü, gözlerini kapadı. O an aşk onun için bitti. Kendi kendine soruyor, adaletin yerini bulması ve bu anlamsız ölümün yükünden kurtulmak

için neden bu kadar gecikti. Ne kadar solcu ya da kızıl olursa olsun böyle bir ölümü hak etmemişti. Günler geçti ve Mirtha'nın ait olduğu grubun Montenegro'yu devirmek isteyen gençlerden oluştuğunu öğrendi. İdealist, hayran olunası gençler.

İki yabani kuş, ardında pamuk yığınından bir iz bırakarak havada uçuyor. Kuruntularından kurtuluyor. Yağmur yağacak mı? Bariyerin yetmiş metre ötesinden göstericilerin öfkeli yüzlerini görebiliyor, teneke kutular, şişeler fırlatıyorlar, sokağın ortasına karton kutu ve gazete kâğıtlarından bir ateş yakmışlar. "Halk için şimdi Koalisyon zamanı!", "Bilinçlenmek için şimdi direnme zamanı! Bitecek, bitecek, küreselleşme deliliği bitecek!" Bariyere yaklaştığı anda sağ gözünün üst tarafına bir taş atılıyor. Çantasını bırakıp elleriyle yüzünü kapatıyor. Korumalardan birine de taş isabet etti, kendini yere atmış sol şakağı kanıyor. Göstericiler bariyeri aşmaya yelteniyor ama bir grup polis tarafından engelleniyorlar. Cardona havaya açılan ateş sesleri duyuyor. Göz yaşartıcı bomba atıldığını tahmin ediyor. Çığlıklar, metalin metale vurduğunda çıkardığı sesler kulağına geliyor. "Orospu çocuğu askerler!" cümlesi hepsini geçip ortama hâkim oluyor. "Askerler kışlanıza!" Cardona'nın ellerinde kan var, sağ kaşı açılmış. Gözüne sanki sıcak bıçaklar saplanıyor. Gözünü açmaya çalıştığında dayılacakmış gibi oluyor. Hastaneye mi gitmeli? Çantasını yerden alıyor, yoluna devam etmeli. Köşeye kadar geliyor, sola dönüyor. Bitmez görünen bir sokak boyunca koşmaya başlıyor, gözlerinde yanma hissederken, etrafı ekşi bir koku sarıyor. Biri gaz, diye bağırıyor. Kapıcı haklıymış. Yarı kapalı gözlerle yürümeye çalışıyor. Adrenalin göğsünü sıkıştırıyor, gösterilerde polisle ve askerle karşı karşıya geldiğinde Mirtha da böyle hissetmiş olmalıydı. O bunları hep gözden kaçırmış. Yeniden okumaya başlamak için sadece üniversitenin tekrar açılmasını düşünüyordu. Eğer açılmazsa Brezilya ya da Meksika'ya okumaya gidecekti. Kariyer yapmak istiyordu, geleceğinden endişe duyuyordu, etrafında ne olup bittiği onu pek ilgilendiriyordu. Kız kardeşi çay hazırlarken, bunu Mirtha'ya söylemişti. Mirtha ona politik durum hakkında ne düşündüğünü sormuş, bu kadar egoist oluşu, ülkede olup biteni bilmeyişi onu çok şaşırtmıştı. Ondan utanıyordu. Neler olduğunu tahmin edebiliyorum ama ben

aptal değilim ama ben cesur değilim ama ben kahraman değilim, dedi. Konu bu değil diyordu Mirtha, saç örgüleri sallanırken, gururu korumaktan bahsediyorum. Sonra oturma odasından çıkmıştı. Onu canlı olarak son görüşü olmuştu.

Dört blok yürüdükten sonra El Enclave'nin çıkışında durdu. Bir zamanlar Telgraf Şirketine ev sahipliği yapan binanın önünden geçti. Girişinde dorik sütunlar ve iki neoklasik çıplak Tanrıça heykeli görünüyor. Yedi katlı bir binanın önünden geçiyor, hiçbir tabela asılı değil ama önemli olmalı çünkü polisler tarafından korunuyor. Hâlâ havaya atılan silah sesleri duyuluyor. Binanın önüne televizyon kameraları geliyor. Bir gazeteci kız mikrofonu yüzüne uzatıp sorular soruyor; Cardona gözleri yanarak yoluna devam ediyor. "Bekleyin... siz?.." Allahtan, arkasında röportaj yapılmasını isteyen bir sürü kişi var. Kameralarla ilgili bir şey bilmek istemiyor. Bayağı uzun bir süredir onlardan uzak duruyor. Bir zamanlar olayların merkezinde olmak, mikrofonlara cevap vermek, Montenegro'nun yanında en iyi fotoğrafları çektirmeyi ne çok istemişti. Yeni ceza yasası yürürlüğe girecek. Makam odası dosyalar ve randevu istekleriyle dolup taşıyor. Rejime yakın birinin kır evinde, havuzun yanında *Cuba Libre* içip Montenegro'nun obez karısıyla sohbet ederek, Montenegro geceleri nasıl ezildiğini anlamadan geçirilen hafta sonları. Dedikodulara göre gümrüklerde alınan rüşvetlerin ardında bulunan kara elin Montenegro'nun karısı olduğu söyleniyor. Montenegro'nun üvey oğlu, eski vali, beyaz sakallı, tatlı gülüşlü, elinde viski bardağı ile sana yaklaşıp sıcakladıysan ceketini çıkarmanı öneriyor. Bir ara çıkartırım, sevgili dostum. Odanda, masanda üvey oğlun bir ihalede rüşvet aldığına dair somut kanıtlar seni bekliyor. Muhalefet, üvey oğlun yargılanması için baskı yapıyor. Aynı havuzun yanında Montenegro'nun emri, o dosyayı yok et. Tabii, generalim. Hemen generalim. Devlet başkanı için Beechcraft uçak alımının fotokopileri masanda duruyor. Üç milyon dolar tutmuş, Montenegro'nun alıma yetki veren imzası. Bir teftiş çalışması sonucunda bu uçak için bir milyon dört yüz bin dolardan fazla ödenmemeliydi sonucu çıktı. Bu para nerede? Generale nasıl sormalı? Bunu sormaya miden yoksa bu oyuna nasıl girmeli? Kel kafasını örten beyaz şapkasıyla koket ev

sahibi, herkesi bayan Montenegro'nun doğum gününü kutlamak için havuz kenarına yaklaşarak kadeh kaldırmaya davet ediyor. *"Happy birthday to you, happy birthday to you,..."* Yanında Montenegro, fısıldıyor, o uçağı unutun, bizimle misin, değil misin? Hiç şüpheniz olmasın, generalim. Sadece cevapları hazırlamak istiyorum, muhalefet ve gazeteciler soru soracaklardır. Havuzun sularından güneş ışıkları yansıyor. Herkesin sorusuna verilecek cevaplar, benim sorularıma verilecek cevabım yok. Üvey oğul sırtına vuruyor. Kişinin verilecek cevabı yoksa en iyisi gitmesidir. Geç olması hiç olmamasından iyidir. Gitmek, kameralardan kaçmak, güçten kaçmak, bu utanmaz duruma yüz veren olmamak. Havuza girecek misiniz hâkim bey? Biraz geç oldu, generalim. Hiçbir şey için geç değildir, bu söylediğimi unutmayın. Gözleri yanıyor. Gözlerini açıyor ve tekrar kapıyor. Sağ kaşında korkunç bir ağrı var. Bacaklarını hâlâ ağır hissetse de BYT'nin etkisi geçti. Sokaktaki şiddet ataletinden uyanmasını sağladı. Albert'i tuttukları ev dört blok ötede bulunuyor. Buradan görebiliyor, komşular ve gelip geçenlerin dikkatini çekmeyen bir arazinin ortasında korunaksız bir ev. Ulusal tarihin örgüsüne müdahale etmiş birine ev sahipliği yapıyor. Geride kalmış her şeyi geride bırakarak ileri doğru yürümeli. Kendinden emin adımlarla ilerlemeli. Ruth, Albert'i ve kendi kocasını suçlayacak kanıtları bulmak için uğraştı. Mirtha da dahil olmak üzere pek çok ölümden sorumlular. Ama şüphelerinin teyidini Ruth'un ağzından duyduktan sonra başka bir kanıta ihtiyacı yok artık. Şu anda tek istediği kararlı olmak. Gerisi için hedefi ve çantasının içinde kavradığı cilalı metal yeterli. Yoksa onu kavrayan mı demeli?

Yedi

Kandinsky, El Enclave adıyla anılan şehir merkezinde yürümeyi seviyor. Rengârenk seyyar satıcılarının görüntüsü ve *anticucho* ve *chola* sandviç satıcılarının tezgâhlarının yaydığı cezbedici kokusu hoşuna gidiyor. Binaların dökülen ön yüzleri, meydandaki banklarda oturmuş gazete okuyan ülkenin eski kahramanları, büyük katedralin merdivenleri şimdilerde dilencilere korunak oluyor. Yıllar önce, yaşanan bir ekonomik patlamada, Sivil Komite tüm şehirde kontrolsuz şekilde ortaya çıkan yeni binaları endişeyle izlemişti. Bu binalar şehir görüntüsüne alternatif bir hava veriyordu, daha doğrusu Rio Fugitivo'ya modern, ilerici bir yüz vermişlerdi ama onun dinlendirici bir sığınak olan geleneksel havasını ortadan kaldırıyorlardı. Sömürge döneminden kalma kiliseler, XIX. yüzyıla ait büyük evler yıkılmış,

eskinin büyülü havasını yansıtan, geçmişin mirasını taşıyan binalar yok olmuştu. Eski şehir bu kadar modernliğin ortasında geleneğin anahtarı olarak kalamaz mıydı? Sivil Komite, eski şehirde her tip inşaatın yasaklanması için tüm gücünü ortaya koydu. Ve başardı. Savaş devam ediyor; yeni şehir, eski şehri çevreliyor ve içeri sızabilmek için ufak bir dikkatsizliği kolluyor. El Enclave tek başına eskinin şahidi olmaya yetiyor ama tarihin ve büyüklüğün mirasını tek başına taşımaya gücü yetmiyor. XIX. yüzyıl sonlarında inşa edilmiş Ulusal Telgraf Şirketi, Demiryolları Merkezi ve tiyatro binası boş duruyor ve aheste bir ölüme terk edilmiş durumdalar. Bugün Palace Otel'in olduğu malikâne ve bir zaman Tiempos Modernos'a ev sahipliği yapan, Kandinsky'nin ders aldığı, şimdi bilgisayar enstitüsü olan yapı direniyor.

Kandinsky tüm Rio Fugitivo'nun, El Enclave gibi olmasını isterdi. Zamanda donup kalmış, sırtını hipermarkete vermiş bir mekân. Onun gibi düşünen çok genç var. 99 Kasımında Seattle'da olan protestoları unutmuyor, yalnız olmadığını biliyor, yeni dünya düzeniyle ilgili genel bir hoşnutsuzluk var. Eğer en gelişmiş ülkelerin gençleri bile böyle bir eylem başlatabiliyorlarsa Latin Amerika'nın en fakir ülkelerinden birinde bunu gerçekleştirmemek için hiçbir sebep yok. Rio Fugitivo, Bolivya'nın Seattle'ına dönüşebilir. Kandinsky'nin görevi birkaç akvitist ile bu hoşnutsuzluğu yüzeye çıkarmak olacak.

Kandinsky elleri başının arasında düşünüyor. Bir devrim yapabilmek için ilk olarak başkalarını işe alması gerekiyor. Yatar yatmaz horlamaya başlayan Phiber'in odasında yerde bir uyku tulumunda uyuyor. Parmakları ağrıyor, elinde olmadan bilgisayar klavyesinde bir şeyler yazıyormuş gibi hareket ediyor. Ağrısını hafifletmek için son zamanlarda kazandığı bir alışkanlık bu. Havaya ne sözcükleri yazıyor, olmayan bir ekranın karşısında hangi yazılımın kodlarını keşfediyor? Sabaha karşı, ortam hâlâ soğuk, perdelerin ardından günün ilk ışıkları sızıyor. Karşı kaldırımda parlayan kırmızı neon tabela, gücünü yavaş yavaş kaybediyor. Şehir uyanıyor, caddelerde toplu ulaşım araçlarının gıcırtıları ve gazete dağıtıcılarının bağırışları duyuluyor.

Kandinsky gece uyuyamadı. Aklı, devrim fikriyle meşgul olunca başına geliyor. Düşünmeden durmak imkânsız, fişi çekmek. Düşünce

ruhu alır çayırlara, verimli topraklara götürür bazı seferlerde de götürmez. Önemli olan arzuyu, sezgiyi, duyguları birleştirebilmek. Mantıklı olan ile olmayan arasında bir uyum sağlanırsa kıvılcımlar çıkar.

Bazen Laura'yı düşünüyor, en son banyoda olanlardan sonra onu görmemezliğe geliyor. Dayanılacak gibi değil, kendini ne sanıyor?

İlk yapması gereken Phiber'in evinden gitmek. Kazandığı tüm parayla kendine bir daire alabilir. Bankada hatırı sayılır miktarda paran varken yerde uyku tulumunda uyumaya devam etmek absürt. Phiber polisin dikkatini çekmemek için birden fazla harcama yapmamak lazım diyor. Yeni taşındıkları kiraladık ofis yeterliydi. "Acelemiz yok."

Evet acelesi var. Kendi payını isteyip hemen bu hafta, bu evden taşınacak. Devrim bekleyemez. Kendi gibi düşünen onu takip edecek ortaklar bulması lazım. Etraflarında olup bitenden memnun olmayan ve bir şeyleri değiştirmeye hazır bireyler olmalı. Ütopik önerilerini kabul edip bir önceki neslin kabul ettiği sosyal gerçekliği değiştirecek gençlerden oluşmuş bir ordu hayal ediyor. Küreselleşme vaatleriyle uluslararası şirketlere satılmış hükümete öfkesini kusacak gençler arayacak. Hoşnutsuzluk havada hissediliyor onu kanalize etme meselesi. Kolay olmayacak ama San Ignacio'nun duvarlarından birinde yazılı bir sözün dediği gibi, *İmkansız yoktur, acizler vardır.*

Kandinsky esniyor. Belki de uyku sonunda onu ziyaret edecek. Bu sefer gerçekleşecek devrim diğerlerinden farklı olacak. Şehrin sokaklarında gösteriler düzenlenecek, balkonlardan heyecanlı konuşmalar yapılacak ama eylemlerin bir kısmı uzak mesafeden bilgisayarlar vasıtasıyla gerçekleştirilecek. Mücadeleye beraber girdiği arkadaşlarını tanımasına bile gerek olmayacak.

Bilgisayarın ekran koruyucusunda geometrik şekiller dönüp duruyor. Gün doğarken bir çift göz onları gözetliyor.

Tam da tahmin ettiği gibi Phiber ayrılış kararını iyi karşılamadı. Akşamüstü bir internet kafeden çıkmış, bağırış çağırışların duyulduğu Los Suicidas Köprüsü'nden geçerlerken Phiber kendini kullanılmış hissettiğini söyledi. Kandisnky kendine güven kazanmak ve bağımsız olmak için onun misafirperverliğinden yararlanmıştı.

Kandinsky sessiz kalıyor.

-Belki de haklısın, diyor en sonunda. Canı tartışmak istemiyor. Ayrılığı kolaylaştırmak için tüm suçlamaları kabul edecek.

Phiber gözlerinin içine bakıp çaresizce.

-Lütfen, bir yıl daha. Bir yıla daha ihtiyacım var.

-Karar alındı, diyor Kandinsky ses tonunu değiştirmeden.

Planlarından bahsetmek ve onu da planlarının bir parçası yapmak aklının ucundan bile geçmiyor. Phiber başka kumaştan yapılmış.

Phiber dönüş yolunda daha fazla konuşmuyor. Eve vardıklarında içeri giremeyeceğini, eşyalarını kapının önüne koyacağını söylüyor.

-Parayı paylaşmamız gerek, diyor Kandinsky.

-Aklına bile getirme. Gördüğüm kadarıyla şirketi terk ediyorsun, para orada, dönmeye karar verirsen seni bekliyor olacak.

Kandinsky onun şantaj tuzağına düşmeyecek. O kadar parayı kazanmak için nasılsa çok uğraşmayacak.

Arkasını dönüp gidiyor. Phiber'in küfürleri duyuluyor. Tek üzüldüğü Laura'ya veda bile edemeyişi oldu.

Kandinsky evine ve San Ignacio'ya bir blok ötede bulunan küçük bir parkta yatıp kalkıyor. Sabahları sokağın diğer tarafından San Ignacio'nun hareketliliğini izliyor, dersler boyunca mutlak bir sessizlik hâkim, teneffüslerde ise çılgınca enerji patlamaları yaşanıyor. Evinde neler olup bittiğini de takip ediyor. Babası bahçede çalışmak için sabahları erken kalkıyor, erkek kardeşi büyümüş. Annesi erkenden evden çıkıyor. Büyük ihtimalle bir bebeğe bakıyor ya da evlere temizliğe gidiyor.

Ara sıra içinden eve dönüp birden kapıda belirip anne babasının kolları arasında kaybolup döndüğünü, yaptığının uzun sürmüş bir yaramazlık olduğunu, onlara yaşlılıklarında destek olmak istediğini söylemek istiyor. Yetişkinlerin dünyasına girmiş olsa da hâlâ onların küçük çocuğu. Ama geri dönüşün imkânsız olduğunu hissediyor. Bir yola, herhangi bir yola bir kere çıkıldı mı kalan tek şey yürümeye devam etmek oluyor, eve geri dönülse bile. Objeler ve canlılar devamlı hareket halindedirler, birini bekleme alışkanlıkları yoktur.

O günlerde Kandinsky, Bohemia Mahallesi'nde bulunan *Portal a la Realidad* adlı internet kafeye takılıyor. Ona sağ kolu protezli genç

bir kız hizmet ediyor. Uzaktan Kandinsky onu izliyor, zarafetle bardakları kaldırışı, ajandasının sayfalarını çevirişi, bilgisayarın tuşlarına basışı. Kolunu beyni kontrol ediyor, içgüdüsel bir şekilde hareket etmeyi öğrenmiş, şekilleri ve eşyaların dokularını tanıyor ve onlara uyum sağlayabiliyor. Genç kızın yuvarlak, ablak bir suratı var, vücudu ise tahta gibi ama Kandinsky ondan etkileniyor yoksa sağ koluyla olan ilişkisinden mi? Kendi bilgisayarıyla da böyle bir ilişki kurmak ister, tamamen içgüdüsel, kodları programlarken tuşlara basma ihtiyacı duymadan. Onu bir yere davet ediyor ama reddediliyor. Belki de utangaç. Israr etme meselesi.

Kafeye cüzdanları dolu gençler takılıyor, Kandinsky için biraz para kazanmak ve başkalarını aşağılamak için fırsat çıkıyor. Onlarla parayla online savaş oyunları oynuyor –şimdi moda Japonya'nın feodal zamanlarında geçen bir oyun *Linaje*– ve ceplerini dolduruyor. Kısa bir süre sonra birkaç kişisel banka hesabını *back*leyip kendi adına bir banka hesabı açacak, tüm parayı oraya transfer ettikten sonra hesabı kapatıp ortadan kaybolacak. Şehrin dışında, kaleye yakın bir yerlerde bir daire kiralayacak ve kendine IBM'in klonu bir bilgisayar alacak.

Planını başlatmak için her şey hazır.

Kandinsky işe alacak insan bulmak için saatlerini *Playground*'da geçiriyor. *Playground*'da meydanı, kafeleri olan bir mahalle var, tüm anarşistler ve *Playground*'un yönetiminden memnun olmayan avatarlar orada toplanıyor. Kandinsky bu halinden memnun olmayan avatarların yaratıcılarının da gerçek dünyada aynı şekilde düşündüğünü sanıyor. Tabii, bu her zaman böyle değil, bazen anarşist bir avatar uysal bir yuppieye ya da devrimci bir avatar Başkanlık Sarayı'nda çalışan birine ait olabiliyor. Ama bir yerden başlamak lazım.

Sonra ilk başta iki dünyayı birbirine karıştırmamanın en iyisi olduğuna karar veriyor. *Playground*'un yöneticilerine karşı bir devrim başlatmak için neden bu avatarları işe almasın? Sanal dünya gerçek dünyada düşündüklerini gerçekleştirmek için ona bir pratik olanağı sağlayacak.

Mor ve turuncu renkli piksellerden oluşan meydanda bulunan çeşmeden sarı surlar akıyor. Kandinsky'nin, küreselleşmeyi protesto

etmek için McDonald's'a saldıran Fransız çiftçi onuruna, BoVe diye vaftiz ettiği avatarı, iki avatarı işe alıyor. Biri androjen diğeri ise dijital bir canlı, bir hayvan kafası ile bir insan vücudunu birleştirmiş. Dijital canlılar bir fabl hayvanı ya da meşhur biri ile bir hayvanın ya da başka bir kişinin başını kombine ediyorlar. Korsan dijital canlılar çoğalınca dijital canlıların yaratıcısı olan grafik tasarımcısı gizemli sebeplerle ortadan kayboldu. Kız kardeşi icadının patentini aldı ve uygulamak için farklı bir yol arıyordu. Bunlardan biri kullanım hakkını *Playground*'a satmaktı.

Bir gece avatarlar *Playground*'da Sony, Nokia, Benetton, Coca Cola, Nike gibi ticari tabelaların üstlerini devrimci söylemlerle boyadılar. Tüm saldırılarda *la Recuperacion* imzasını attılar (Kandinsky'nin gruba verdiği isim). Büyük harfle yazılmış R ve a yerine @ işareti yer alıyor. Polisler kovalayınca, anarşist sokaklarda kaybolup bir üniversite profesörünün evinde saklanıyorlar; kaçarlarken avatarlardan biri çitten atlayamayıp saklandıkları evin yan bahçesine düşüyor ve yakalanıyor. Güvenlik güçleri onu rejimin en çok rahatsız olduğu avatarları belirsiz bir zaman süresi için kapattığı yer olan *Playground*'un yüz karası El Torreon'a götürüyorlar.

Bu saldırının havadisleri Radio Libertad tarafından duyuruluyor, *Playground* yönetiminin susturamadığı az sayıdaki iletişim aracından biri. Dedikodular ve söylentiler *la Recuperacion*'un saldırısını daha da büyütüyor. *Playground*'da BoVe efsanesi başlamış oluyor.

Dairesinin yalnızlığında, bir çalışma masası üstünde bilgisayarı, siyah-beyaz televizyonu, müzik seti, yerde bir yatak ile Kandinsky ikinci oyununun ne olacağını düşünmeye başlıyor. Gazetede Montenegro'nun İtalyan-Amerikan ortaklığı ile kurulmuş GlobaLux'e Rio Fugitivo'nun elektriğini sağlama yetkisi verdiğini okuyor.

Sekiz

Kripto Odası'nın yemekhanesinde öğlen yemeği yiyorsun, çorbalar tutkal kokuyor, tutkal yesen böyle bir tatları olacağını düşünüyorsun, her seferinde çatal bıçaklarda çıkmamış yağ izleri buluyorsun, etler sert, sanki üstlerinde sinirden dolambaçlı labirentler var. Pek çok defa kendi kendine bir daha burada yemek yemeyeceğini söylemiştin. Her zaman yaptığın gibi eve gidecek, Flavia ve Ruth ile yemek yiyecek, televizyonda haberleri seyredecek, gözlerini bir tülbent ile kapatıp garip ev alışkanlıklar yarım saatlik bir siesta yapacaktın. Ama bir mazeret bulup eve gitmeyi akşama kadar erteliyorsun. Flavia'ya bir elektronik posta gönderip ya da Arşivin koridorlarında maymunlar gibi yürüyerek kendini acındıran bir video mesajla özür diliyorsun.

Yemekhanenin en uzak köşesinde, bir masada yalnız yemek yerken bir yandan da bu sabah gelmiş bir mesajı gözden geçiriyorsun, Baez ve Santana ellerinde plastik tepsilerle yanına geliyorlar.

-Oturabilir miyiz profesör?

Ses tonunda alaycı bir tavır yakalamaya çalışıyorsun. Hayır demek isterdin, rahatsız ve endişelisin, mesajın deşifresini de bitirmek üzereydin. Sana tekrar hakaret etmeye başladılar, cinayet, katil, ellerin kana bulanmış. Aldığın terbiye gereği hayır, diyemiyorsun.

Mesajın olduğu dosyayı kapatıyorsun. İkisini de inceliyorsun: biri sarışın diğeri esmer, bir paranın zıt iki yüzü gibi. Siyah pantalonlar, beyaz gömlekler ve kravat. Albert bireyselliği teşvik ettiğinden herkesin istediği gibi giyinmesine izin veriyordu. Ramirez-Graham ise kendini yatılı okul müdürü sanıyor ve giyimle ilgili sert kuralları var. Albert'in hükümranlığı döneminde Rio Fugitivo'nun en iyi kriptoanalistleri yetişti, bunlardan biri de Turing oldu. Ramirez-Graham'ın mantrası ise birinin zaferi herkesin zaferi. Turing, Ramirez-Graham'ın okuduğu "Üç Silahşörlerden" etkilendiğini düşünüyor. Kimsenin diğerlerinden sıyrılmasına imkân yok.

-Müdür ateş püskürüyor, diyor içlerinden biri hamburgerini ısırırken.

-Hiç şüphesiz, diyor sarışın ve sivilceli olan diğeri. *La Resistencia*, hükümeti küçük düşürdü.

-Ve Montenegro suçlu arıyor. Ya da hükümet suçlu arıyor, sonuçta aynı kapıya çıkıyor. Çünkü bu şartlarda Montenegro çevresinin adeta kuklası. Ailesinin. Karısının. Eğer ölürse iktidarı sona erinceye dek onu yapay bir şekilde koruyacaklarına eminim.

-Bedelini biz ödüyoruz.

-Bizim büyücü olduğumuzu sanıyorlar.

-Ülkenin tüm haberleşmelerini dinlememiz gerekiyor.

-Ve anlamamız.

-Her zaman eski metotların daha iyi sonuç verdiğini söylüyorum. Çöplüklerde bir şeyler vaat eden kâğıtlar aramak.

-Kahrolası *la Resistencia*. Bu çocukların ellerinde bizimkilerden daha kudretli makineler var. Biz bu kadar önemsiz miyiz?

-Bir sonraki devlet başkanı bizi bir kalemde siler mi acaba? Koka lideriyse kesin.

-Bu yüzden profesör, sizi kıskanıyoruz.

-Samimi bir kıskançlık.

Ağızları dolu, yüksek sesle konuşarak, senin huzurunu kaçırıyorlar. İkisi de Ramirez-Graham'a gizliden gizliye yaptıkları yalakalıkla hızla yükseldiler. Daha doğrusu, yükselmediler bile doğrudan yüksekten başladılar. Albert olsa onları işe bile almazdı.

-Sizin zamanınızda yaşamak isterdik, diye devam ediyor Baez. Sizlerin ifade etme şekliniz daha samimi.

-Altın çağ, hayranlık dolu bir tonla Santana ekliyor.

-Ne yaşadığınızı, neler gördüğünüzü bize anlatmanızı isteriz, yine o yüksek ses duyuluyor.

-Siz tarihin bir parçasısınız. Biz değiliz.

-Tabii eğer bir mucize olmazsa.

-Kandinsky'nin yakalanmasına biraz katkı sağlarsak.

-Şu orospu çocuğunu.

-Yirmi yaşında bile değilmiş, öyle diyorlar.

-Kimsenin elinde bir ipucu yok. Herhangi biri olabilir.

-Burada çalışan biri olabilir.

-Müdürümüz bile olabilir.

-Eğer duyarsa seni öldürür.

-Eğer duyarsa, beni alkışlar. Bu onun kuralı değil mi? Paranoyak olmak. Kendimizden bile şüphe etmek.

-Evet. Mesela ben artık sevgilimden gelen mesajları okuyamıyorum bile, bana gizli mesajlar göndererek aslında benden nefret ettiğini söylüyor mudur diye düşünüyorum.

-Ben de kendi tuttuğum notlarımı okuyamıyorum. Gizli mesajlar yolladığımı düşünerek, kendi kendimi deşifre etmeyeyim diye.

Neşeli jestlerinin ve sözcüklerinin ardında acıklı bir yön var. Eğer sen önemsizsen hiç değilse müzenin bir parçasısın ama onlar müzenin en kötü parçaları olacaklar, meslekleri için kötü bir zamanda

doğmuşlar. Sen de yanlış zamanda doğdun ama hiç değilse uçurtmanın kuyruğundan tutabildin. Seni arşiv gibi görüyorlar, sen bu imaja karşı çok mücadele ettin ama belki de kabul etmekten başka çıkar yolun yok. Şimdi baktığında o kadar da olumsuz bir şey omadığını görüyorsun.

-Anlatacak çok az şey var, diyorsun. Onlara o zevki vermeyeceksin. Bu meslekte ilk öğreneceğin şey sır saklamak, iş arkadaşlarından bile.

-Nasıl olmaz profesör. O kadar mütevazı olmayın.

-Asıl anlatacakları olan Albert, diyorsun. Herkesle ilgili her şeyi o bilir.

-Ama artık konuşamıyor.

-Bizim gibi insanlar için kötü bir kader değil, diyorsun.

-O zaman, hiç değilse onu anlatın bize, anlattıkları gibi hızlı mıydı?

-Bir Nazi kaçağı olduğu doğru mu? Klaus Barbie'nin çok yakın arkadaşıymış?

-İki Nazi, biri Montenegro diktatör iken onun gizli operasyonlarını yürüten paramiliterlerin başındaymış diğeri ise istihbarat servisinden sorumluymuş.

-İlk baştan beri Kripto Odası'nda çalıştım, diyorsun gayet kararlı bir ses tonuyla. Albert'ın Barbie'yi tanımadığına yemin edebilirim. Barbie seksenli yıllarda Garcia Meza hükümetinde ortaya çıktı. DOP'un danışmanıydı ama Kripto Odası ile bir bağlantısı yoktu.

-İnsan merak ediyor, diyor Baez. Barbie, Bolivya'ya ellili yılların başında gelmiş. Otuz yıl hiçbir şey yapmadan oturduğunu söylemeyin bana. Seksenli yıllardan önce nasıl diğer hükümetlerin gizli danışmanı olmamış olabilir? Belki Garcia Meza döneminde ortalığa çıkmak için kendini güvende hissetti. Ama hatırlayın bir Nazi kaçağı olduğu için sessiz kalmak işine geliyordu. Onun hatası, yüzsüzce sosyal hayata dönmek oldu.

-Bana müsaade beyler.

Ayağa kalkıyorsun. Albert'i Nazi olmakla suçlamalarını dinlemeye tahammül edemiyorsun. Senden özür diliyorlar. Çok şarlatanlar, bu meslekte fazla kalacaklarını sanmıyorsun.

İşe dönmek için bayağı zamanın olduğunu görüyorsun. Ve Albert'i ziyaret etmeye karar veriyorsun. Aylık ziyaretini birkaç gün önce yapmış olursun. Belki de o birkaç zamandır aldığın gizli şifrelerin gizemini çözmene yardım eder. Belki hezeyan dolu cümlelerinde sana ışık tutacak bir şeyler bulabilirsin.

Albert, Las Acacias Bulvarı'nda mütevazı bir evin ikinci katında yaşıyor. Bahçesinde güller ve bir kauçuk ağacı var. Maviye boyalı duvarlarına isteksiz bir sarmaşık dolanmış. Evin birinci katı boş, ikinci kata dışarıdan merdivenle çıkılıyor, kapıda bekleyen polis sadece hükümetten izni olanları içeriye alıyor.

Geciktin. Bulvar kapanmış, geçmene izin vermediler, Toyota'nı bir dörtyola parkedip birkaç da peso ödemek zorunda kaldın. Delikanlı parayı aldıktan sonra sana hakaret etti, "Sözlerine dikkat et bize sadaka verdiğini söyleme sakın!" Hiçbir şey söylemedin. Paranın üstündeki Kurtarıcı'nın yüzünü inceledin. Sabit gözlerle sana bakıyor, bir şeyler anlatmak istermiş gibi. "Ne, Tanrı aşkına ne?" "Yaptığınızı değerlendirin ve bir dahaki sefere evinizde oturun, bu kadar geniş çaplı bir protestoya destek verebilecek birine benzemiyorsunuz."

Banknotun üstünde bulunan granit yüzü düşünüyorsun. Buraya ve şimdiye dönmek için gayret etmen gerekti. Gence cevap vermeden yoluna devam ettin, çatışmadan nefret ediyorsun. Üstelik neyi protesto ettiklerini de bilmiyorsun. Elektrik şirketinin özelleştirilmesi mi? Elektrik faturalarının artışı mı? Bu kadar çok grev ve protestoyla ne doğru ne yanlış ayırt etmek zor. Eğer otoriteye karşı biraz daha saygı olsaydı tartışarak ya da onu yok sayarak zaman ve para kaybedilmezdi.

Polis *Alarma*'yı okumayı bırakarak hafif bir baş hareketiyle seni selamlıyor. Kaşları beyaz, teni rengi kaçmış bir pembe. Genetik bir kusur, yanlış yazılmış bir kod. Seni tanıyor olmasına rağmen yine de kimliğini soruyor. Saygılı bir şekilde çıkartıp veriyorsun. *Alarma*'nın baş sayfasına bir göz atıyorsun. *Uyurken oğlunu boğdu*. Kim uyurken oğul mu, katil mi? Uyurgezer bir katil hayal ediyorsun, o yokken vücudu hareket eden. Rüyalar arasında işleyen aklını düşünüyorsun düşünceler onları kontrol eden mantık olmayınca istedikleri yere gi-

diyorlar. Yoksa hepimiz bir uyurgezer değil miyiz? Düşüncelerimiz, duygularımız, hareketlerimiz bizim ötemizde bir güç tarafından yönetiliyor. Etkisi aynı. *Uyurken oğlunu boğdu.* Seni kontrol eden, senin içindeki ya da dışındaki o şey, dünyanın manasını anlamana yardım edecek bir mesaj barındırıyor olabilir. Bu cümlenin kodunu çözmek için kendini harap edecektin.

.-Buraya gelmek için bayağı uğraşmış omalısınız, diyor kimlik kartını kontrol ederken. Kimsenin geçmesine izin vermiyorlar. Ordunun müdahale etmesi gerekirdi. Gaz sıkmak. Bu onları ayindelermiş gibi sakinleştirirdi.

Başınla onaylıyorsun. Bir keresinde senin bu otoriteye olan sonsuz saygının nereden geldiğini sorgulamıştın. Ayrıcalıklı bir çocukluğun oldu; baban, devlet petrol şirketinin yüksek mevkisinde mühendisti. İri yarı, kalın sesli, insanda korku uyandıran biriydi, her zaman iş arkadaşlarını ve emrinde çalışanları daha iyi çalışma koşulları için organize ederdi. En büyük hatası, tabii eğer böyle algılanırsa, üsd bir grup çalışanın başlattığı açlık grevini desteklemek oldu. Diğer mühendisler çalışanların talep ettikleriyle bir ilgileri olmadığını sebep göstererek, işçileri desteklemediler. Baban duygusal bir adam olduğundan onu kolayca etkilediler, o aynısını yapamadı. İşçiler arasında pek çok arkadaşı da vardı. Yönetim aldığı pozisyonu tekrar değerlendirmesi için ona pek çok fırsat verdi ama o ilkelerinden taviz verecek biri değildi. Sonunda onu işten attılar. Konuyu unutup özel bir şirkette iş bulabilirdi. Ama yapmak istemedi. Kararı bozmak için sonuna kadar uğraştı. Avukatlar tüm birikimini bitirdi, ailesi ayrıcalıklarını kaybetti. Yönetim, hükümetin de desteğiyle geri adım atmadı. Baban yıkılmış bir şekilde intikam ateşiyle yanıp tutuşan birine dönüştü. Bahçeyi sularken küfür ettiğini, geceleri, dudaklarında bir titreme ile uykusuz evi dolaştığını hatırlıyorsun. Otoriteye olan saygın, korkun belki de o yıllardan geliyor. Belki de içinde doğmamış bir his bu tecrübeden pay çıkarttı, tam tersi bir etki de yapabilirdi.

-Geçin profesör, diyor polis gazetesine dönerek. Sizden ricam fazla kalmamanız.

Oda okaliptüs yaprakları ve ilaç kokuyor. Yatak örtüsüyle boynuna kadar örtülmüş şekilde, gözleri açık yatıyor. Gözleri açık ama uyuduğunu biliyorsun. Vücudu bir sürü tüp vasıtasıyla krem rengi bir makineye bağlı, ekranda hayati değerlerinin geometrik şekilleri görünüyor. Hâlâ bu kudretli figür karşısında kendini değersiz hissediyorsun. İlk başlarda, gözleri seni yanılttığından, uyanık sanıp onunla diyalog kurmaya çalıştın. Hiçbir işe yaramıyordu. Şimdi yaptığın ise onu son ziyaretinden sonra Kripto Odası'nda tüm olup biteni ona anlatmak. Kırışıklarla dolu bu yüz, yaşamdan çok ölüme yakın bu vücut, hayattayken de yaptığı gibi uzun uzun konuşmana izin veriyor, o zamanlar bu durumdan pek yararlanmazdın. Bazen, dudakları büyük bir gayretle bazı kelimeler ve cümleler telaffuz ediyor, ilk başta sana tutarsız şeylermiş gibi geldi. Ama sonra pek çok ziyaretten sonra fark ettin ki adeta bir kahin gibi o anki durumunu aydınlatacak şeyler söylüyor. Özel bir *I Ching* şansı, senin özel hecen. Albert, özel olarak nasıl düşündüğünü keşfetmekle ilgileniyor, onun algoritmasını bulmak istiyordu. Sinir sistemi dallarının arasında önceden tahmin edilebilir ve mantıklı şekilde birinden ötekine giden fikirler. *Dünyanın gürültüsünü kontrol edebiliyor olsaydık ne kadar çok zaman tasarruf edebilirdik, düşmanlarımızın planlarından haberdar olsaydık bizim için ne kadar kolay olurdu her şey.* Delirmesinde az da olsa bir tutarlılık olması mantıklı. Delirmesinin dünyanın farkına varan bir kod olarak yorumlanması da mantıklı.

Kapının yanında bir sandalyeye oturuyorsun. Duvarlar böyle çıplak kalınca öncekinden daha parlak görünüyor. Birkaç fotoğrafı kaldırmışlar, üç ya da dört. Bu duvarlarda Kripto Odası'ndan biri: Albert'ın ülkedeki biyografisini oluşturmuş: Albert odasında, hiç vazgeçemediği sigarası dudaklarının arasında. Albert genç ve hırslı Montenegro'nun elini sıkarken. Albert ilham olsun diye odasına koydurduğu bir Enigma makinesinin kopyasıyla. Seninle de çekilmiş bir fotoğraf karesi var ve diğerleriyle. Eksik olanlar kimler acaba? Hafızan hemen cevabı verir.

Garipleşmeye ilk defa üç yıl önce başlamıştı. Onun odasındaydınız, Montenegro'nun yardımcısından bahsediyordunuz. Albert ile biraraya gelmiş ve Kripto Odası'nın yeniden organize edilme planla-

rını onaylamıştı. Albert fazla Amerikancı olan bu adamdan pek hoşlanmazdı. Ama Montenegro'ya güvenirdi ne de olsa onun sayesinde ülkede kalmıştı. Sonra birden bir dizi anlaşılmaz şey söylemeye başladı. Susa'da yaşayan Demarato isimli bir Yunan olduğunu söylüyordu. Stenografiyi keşfetmiş. Adının Histaieo ve Milet'in valisi olduğunu söylüyordu. Adının Girolamo Cardano ve ilk steganografi devresi ile ilk otomatik kilit sistemini icat eden kişi olduğunu anlatıyordu. Ölümsüz olduğunu iddia ediyordu. Konuşmasını durduramıyordu. Sana bir cesaret geldi ve yüzüne bir bardak su döktün. Bir anda kendine geldi ve senden özür diledi. Ama artık çok geçti, aynı şey iki gün sonra bu defa Vigenere Salonu'nda birkaç kriptoanalistin önünde gerçekleşti. Dakikalar süren ilgisiz uzun sıkıcı bir söylevden sonra anormal bir şeyler olduğunu anladılar ve üç kişi onu yere yatırıp ambulans gelinceye kadar beklediler. Ona deli gömleği giydirip götürdüler. Bilincini kaybediyordu, uyandığında artık o değildi. Boş gözlerle etrafa bakıyor ve konuşmuyordu, çok nadir konuştuğunda ise onu anlamak çok zordu. O zamandan beri Las Acacias Bulvarı'nda bulunan bu evin ikinci katında yatıyor.

Kollarını kavuşturup konuşmaya başlıyorsun. Onun varlığını, Kripto Odası'ndaki herkes için güven duygusu aşılamasını özlediğini söylüyorsun. Ve son olayları anlatıyorsun. Kandinsky ve *la Resistencia*'dan bahsediyorsun. Albert'in koyduğu kuralları saygısızca hiçe sayan Ramirez-Graham'dan bahsediyorsun. Aldığın açıklaması zor kodları. Haksız ve hakaret dolu cümleleri. Ülkeye bu kadar yıllık hizmetin karşılığı bu olmamalı. Sana yardım etmesini istiyorsun. Eğer senin yanında olsaydı, daha güçlü hissedeceğini ve herhangi bir haksızlığı daha kolay bertaraf edeceğini söylüyorsun.

Sokaktan geçen arabaların homurtuları duyuluyor. Pencereden ufukta seni her zaman şaşırtan dağlar görünüyor. Bekliyorsun. Hiçbir cevap alamıyorsun. Bir an Albert'ın var olmayı bıraktığını düşünüyorsun. Sonra örtünün altında hafif bir kıpırtı oluyor, vücudun bitmeyen soluk alıp verişi duyuluyor.

-Kaufbeuren, diyor Albert aniden seni şaşırtarak.

-Kauf?..

-Kaufbeuren. Rosenheim.

-Ros... Ros?..

-Kaufbeuren. Rosenheim. Huettenhain.

Susuyor. Anlayabildiğin, kelimeleri ezberliyorsun. Kaufbeuren. Rosenheim. Huettenhain. Biraz daha kalmak isterdin, belki Albert sana bir şey daha söyler. Yapamazsın, işe dönmen gerekiyor. Bu kelimelerin ne anlama geldiğini soruyorsun kendi kendine.

En azından, sessizlikte, duvarlarda eksik olan yüzler aklına gelir. Bugün buraya gelmenin asıl sebebinin ne olduğunu keşfediyorsun Baez ve Santana'dan duyduklarını doğrulamak ya da elimine etmek istediğini anlıyorsun.

Fotoğraflardan biri, siyah beyaz bir grup resmi. Şimdiye kadar hiç dikkat etmemiştin. Yüzler hafifçe silinmiş. İki sıraya dizilmiş dokuz erkek var. Beşi üniformalı, dördü gömlek kravatlı. İçlerinden biri, en solda duran Albert. Yanındaki ise bir an içine bir şüphe düşüyor, içgüdülerin bu o diyor, Klaus Barbie.

Dokuz

Flavia, *Portal a la Realidad*'a giriyor. Birinci kat kırmızı sarı ışıklarla dolu, hoparlörlerden Paul Oakenfold'un müziği duyuluyor. Lise öğrencileri ve üniversiteliler Gateway bilgisayarlarının ekranlarının karşısına üç sıra halinde dizilmişler. Duvarlarda *The Matrix* ve Penelope Cruz'un posterleri var. Biri *Gözlerini Aç*, diğeri *Vanilla Sky* filminden ve *Wired*'ın çeşitli kapak resimleri. Bir lokalin reklamı turuncu harflerle, *Şimdi de cep telefonu kiralıyoruz!* diyor. Flavia girişte bir bilgisayar istiyor, mümkünse ikinci katta özel kabinde lütfen. Saçı kırmızıya boyalı dudağında piercing olan bir kız fiyatın iki katı olduğunu söylüyor, Flavia'ya bir numara uzatıyor ve tekrar ekrana dönüyor, *Linaje* oynuyor. Buraya ilk geldiğimde benimle ilgilenen protez kollu kızdan korkmuştum, her şeyi doğallıkla yapıyordu. Bana böyle doğ-

duğunu söyledi, asıl garip olan benim iki kolumun olmasıymış. Kollarıma bakakaldım, tüm hafta garip birer böcekmiş gibi kollarıma baktım, onlara dokundum hatta ısırdım.

Ortam ona biraz garip geldi, Bohemia'nın dışında gibi. Ama kabul etmek lazım Bohemia artık eski Bohemia değil. Burası da normlara uymuş. Bu bölge bir dönem ortasında Bob Dylan heykeli ve etrafında kafelerle popüler oldu. Üniversiteliler ve sırt çantalılar ilk müşterileri oldu. Alternatif havası olan lokallerde Aymaraların durumundan, yeni Meksika sinemasına ve Björk'ün müziğine kadar her şey konuşulabiliyordu. Sonra diskotekler peydah oldu; modaya uygun giyinmiş, platform topuklu çizmeleri, plastik mini etekleri, iç çamaşırı havasında üstleriyle baba parası yiyen genç kızlar ve ellerinde Japon cep telefonlarıyla *Playground* oynayan gençler takılır oldu. Popüler olan her şey hemen yozlaşmaya başlıyor.

Merdivenleri çıkıyor, yanıldığımdan eminim. Ridley'in Erin'e verdiği kâğıttan deşifre ettiğime göre Rafael ikinci kattaki kabinlerden birinde olmalı. Ama onu böyle bir yerde hayal edemiyor. O, kendi gibiydi El Enclave'de bulunan bomboş internet kafeleri tercih ederdi. Eğer şüpheleri doğruysa Rafael'in *la Resistencia* ile bir ilgisi var. Bu gruba mensup *hacker*lar için *Portal a la Realidad* bir uğursuzluk işareti.

İkinci katın atmosferi birinci katınkinden çok farklı. Ne parlak ışıklar ne duvarlarda posterler var. On iki kabin, çoğu da boş. Flavia tereddüt ederek yürüyor. Kabinlerin yarı açık kapılarından içeriye gizlice bakıyor. Burada kimse yok, burada da. En son kabine de bakar sonra eve döner.

Arkasından adını fısıldayan bir ses duyuyor. Duruyor ve arkasını dönüyor; ses biraz önce baktığı kabinden geliyor. Yaklaşıyor. Meçli saçları alnına dökülen, siyah deri koltuğa oturmuş, imparator edasıyla acele etmesini söyleyen Rafael ile göz göze geliyor. Flavia kabine giriyor ve Rafael kapıyı kapatıyor. Gözlerinin altı morarmış, gözbebekleri huzursuzca bir oraya bir buraya kayıyor. Bu gördüğü versiyonun birkaç gün önce minibüste tanıştığı sakin, kendinden emin Rafael ile bir ilgisi yok.

-Düşündüğümden daha akıllıymışsın, diyor Rafael. Geldin. Bir ara gelmeyeceğini düşünmüştüm. Ridley'in Erin'e verdiği mesaj çok

sıkı şifreliydi, o mesajın aslında sana gittiğini fark edeceğini sanmıyordum, vs.

-Benim hakkımda çok şey bildiğini sanıyorsan bana daha çok güvenmelisin, diyor Flavia. Rafael'de onu en çok çeken şey kalın, erkeksi ses tonu. Ona sadece *Playground* vasıtasıyla âşık olmazdım, belki de yakında *Playground*'da yazışmaya gerek kalmaz. Sesli sohbet yaparız, tıpkı cep telefonunda konuşur gibi. Ne kadar çok dijital ilerleme oluyor ve her seferinde daha çok yazıyoruz, iyi yönden bakınca tarihe aykırı bir durum.

-Kaybedecek zamanımız yok. Buraya geldiysen, onların da mesajı okuyup buraya gelmeleri olası.

-Onlar kim?

-*La Resistencia*.

-Bana daha az aşikâr bir yerde randevu verebilirdin.

-Burayı bu kadar ortada olduğu için özellikle seçtim.

-*La Resistencia*'nın seninle ne alıp veremediği var? Eğer Ridley *la Recuperacion*'a aitse bu demek oluyor ki senin de *la Recuperacion*'da bir avatarın var.

Rafael derin bir nefes alıyor. Koltuk gıcırdıyor.

-*La Resistencia* ile *la Recuperacion* aynı şeyler. *La Recuperacion, Playground*'da *la Resistencia* için kurulmuş sanal bir grup. Avatarları kontrol edenler sanal ortamdan gerçekliğe sıçrama yapmak için sonradan *la Resistencia*'yı kuran birkaç *hacker*.

Flavia kaşlarını çatıyor, anlamaya çalışıyor. Kabinin etrafında dolaşan ayak sesleri duyuyor. Rafael işaret parmağını dudaklarının üstüne koyuyor. Ayak sesleri kesiliyor.

-Seninki de ne paranoya ama diyor Flavia.

-Onları çok iyi tanıyorum, ben de onlardan biriydim. Her şey bir oyun gibi başladı. Belki de aslında onlara hiç benzemedim ve sorun da bu. Karakterim böyle, olayları ciddiye alamıyorum. Hayat memat meselesi bile olsa. Bu yüzden saatlerimi *Playground*'da geçiriyorum. Çünkü bir şekilde ekranda her şey oyuna dönüşüyor. Ve orada bilgi toplayabiliyorum. Bildiğin üzere ben fareyim, bilmiyorduysan da şüpheleniyordun. Ama iyi farelerdenim, yalan söylemeyenlerden.

-*Hacker* değil misin?

-Bir amaç için kullandığım bir araç. Başka çare kalmıyorsa bilgi toplamak için yapıyorum.

Rafael her bir detayı ona anlatmaya sabrı yokmuş gibi bakıyor. Elleri ne kadar soğuk, dışarıda uyumuş gibi. Ve ne kadar sinirli. Flavia ona nasıl yardım edebileceğini soruyor. Kendi kendine bunun yeni bir his olduğunu söylüyor, bir erkeğin ellerine dokunmak ve hiç iğrenme ve düşmanlık hissetmemek. On beş yaşındayken birkaç denemesi olmuştu, sinemaya gittiğinde ya da bir partiye katıldığında ama daha ileri gidemedi. Bu onların suçu değildi kendi içinde erkeklerle ilgili var olan o uğursuz düşünceydi.

-Her şey bir oyun gibi başladı, diyor Rafael. BoVe aklımı çelinceye kadar, sonra *la Recuperacion*'un bir parçası oldum.

-*Playground*'da.

-Aynen. O bir nevi denemeydi. *Playground*'un yönetimine saldırarak gerçek hayatta kuracağımız direniş modelinin pratiğini yapmış olacaktık. Tabi bu modeli kurmak kolay değildi iki dünya arasında her şey birebir örtüşmüyordu ama en azından denedik. Ve *la Resistencia*'da Kandinsky'nin çevresine girdim. Çünkü anladığın üzere BoVe, Kandinsky'nin *Playground*'daki avatarıydı. Benim *Playground*'da görevim karaborsada satılabilen objeleri bulmaktı, böylece eylemlerimizi finanse ediyorduk. Fare olmanın avantajı diyelim.

-Farelerin kötü ünleri vardır biliyorsun. Yaptıkları işlerden biri *Playground*'un işleyişinden sorumlu şirket çalışanlarına baskı yaparak değerli eşyaları, hayatları, sihirli kartları nasıl elde edeceğimizi söyletiyordum.

Rafael ayağa kalkıyor, arkasında bulunan duvara ellerini dayıyor. Flavia hareketlerinden tükenişini görebiliyor. Anlamaya çalışıyor ama hâlâ her şey tam açıklığa kavuşmuyor.

-Hikâye böyle, diye devam ediyor Rafael. Daha sonra *la Resistencia* gerçek hayatta işlemeye başladığında Kandinsky'yi şahsen tanımak istedim. Ama olmadı. Etrafımda bulunan belli başlı *hacker*lardan hiçbiri de onu şahsen tanımıyordu. İhbarları önleyici bir taktikti bu ve tabii bir efsanenin de yaratılmasına yarıyordu. Hiçkimse bu büyük *hacker*ı tanımıyordu ama herkesin onunla ilgili bir efsanesi de vardı. Böylece BoVe avatarıyla ilgili *Playground*'da başlayan efsane gerçek

hayata yansıdı ve Kandinsky olarak tanınan kişinin efsanesine dönüştü. Komplike mi görünüyor? Aslında değil.

-Peki bu ölünün kaldırılması işinde benim görevim ne?

Rafael tekrar yerine oturuyor. Huzursuzca, bacaklarını oynatıyor. Ellerini sakallarında dolaştırıyor.

-Tüm basın yayın organları, en başta gelenler bile, Kandinsky'nin etrafında bir aura oluşturdular. O, üçüncü dünya ülkesinden biri ve birinci dünyanın sembollerinin, kapitalizmin zaferinin, büyük şirketlerin dizlerinin üstüne çökmesini sağladı. Vahşi neoliberal politikalarıyla, fakir ülkelere hiç tolerans göstermeyen küreselleşme rüzgârına kapılmış hükümete direnişin en canlı ifadesi. Evet, Kandinsky bunların hepsi. Ama Tanrı değil.

Biraz duraklayıp boğazını temizliyor.

-Diğerleri gibi hata yapabiliyor, daha yavaş konuşmaya devam ediyor sanki daha yüksek sesle konuşuyormuş gibi hissediliyor. Teknolojiyi çok iyi manipüle ettiği için ya da karizmasından dolayı en tepeye ulaşmadı. Organizasyon içinde her tip geçimsizliğe engel olabildiği için buraya kadar gelebildi. *La Resistencia* iç direnişe izin vermiyor. Hükümet ve şirketlerle olan mücadelesi içerde hesaplaşmaların olmadığı bir ideolojiye dayanıyor. Benim avatarım, Ridley vasıtasıyla, *Playground*'da bir şeylerden şüphelenmeye başladım. Sonra *la Recuperacion*'un birkaç üyesinin ölü bulunmasıyla her şey açıklığa kavuştu. Onları hükümetin öldürdüğüne inanmamız sağlanmıştı. Ama tam da yakında gerçekleşmiş bir toplantıda BoVe'ye karşı çıkmış üyelerin öldürülmesi fazla tesadüftü.

Adeta dakikaları sayılıymış gibi hızlı hızlı konuşuyor.

-Kısa bir süre önce gerçek hayatta da benzeri bir şey yaşandı. İki *hacker* ölü bulundu.

-Vivas ve Padilla.

-Aha. İkisi de *la Resistencia*'ya dahildiler. Ve ben Kandinsky'yi suçlamaya çekindiğimden senin bunu kamuoyuna duyuracak en doğru kişi olduğunu düşündüm. Senin sitende *hacker*lar ile ilgili bilgiler yer alıyordu ve sana bildiğim her şeyi aktardım. Tabii Kandinsky'nin kimliğini araştırmaya devam edersen tehlikeli olabileceği konusunda

da seni uyarmam gerekiyordu. Beni takip ediyorlardı ve yanlış bir adımım sonum olabilirdi.

-Yani sen...

-Evet. Ve senin her şeyi yayınlama cesaretin beni çok etkiledi. Yani hemen hemen her şeyi. Bunu yapanın Kandinsky olduğundan bahsetmemiştin...

-Daha somut kanıtlara ihtiyacım vardı. İma etmiştim. Tabii anlayabilene...

-Sana hiçbir şey için sitem etmiyorum. Kendimi kötü hissettim, korkaklık ettim, senin hayatını tehlikeye atmıştım. Bu yüzden seni takip ediyordum. Kendimi senden sorumlu hissediyordum ve seni korumak istiyordum.

Flavia ona heyecanla bakıyor. Ne diyeceğini bilemiyor.

-Ridley, *Playground*'da Erin'le temasa geçti çünkü hayatından endişe ediyordu. Şimdi ben de seninle aynı şeyi yapıyorum. Belki beni öldürecekler. Ama en azından sen hikâyeyi biliyorsun ve bunu kamuoyuna açıklarsın.

-Kandinsky'nin kim olduğunu bilmeden çok bir şey yapılabileceğini sanmıyorum.

-Biz, fareler de sana bu konuda yardım edemeyiz.

Rafael onu dudaklarından öpüyor. Yumuşakça başlayıp sonra agresifleşen bir öpücük oluyor. Flavia şaşırıyor ama onu asıl şaşırtan bu öpüşmenin geç gelmesi. Bu buluşmanın romantik bir buluşma olacağını düşünüyordu, durumun arapsaçına döneceğini hiç düşünmemişti. Belki ilerde bir gün, ikisi duygusal bir ilişki yaşarlar, şimdi onları acilen başka şeyler bekliyor.

-Seninle buradan ya da *Playground*'dan iletişime geçmeye devam edeceğim. Şimdi önce sen çık. Hiçbir şekilde geri dönme. Sen sokağa adımını attığında ben de kabinden çıkacağım.

Tekrar öpüştüler. Flavia kabinden çıkıyor, merdivenleri telaşla inip bankoya yaklaşıyor. Kızıl saçlıya numarayı geri verip bilgisayarı hiç kullanmadığını söylüyor, kız ona garipseyerek bakıyor ama ekranda Flavia'nın doğru söylediğini görüyor.

Flavia çıkarken, dökülen bir Honda Accord'dan güneş gözlüklü iki adamın indiğini görüyor. Honda'nın kafenin kaldırıma park edil-

miş halde hâlâ çalışıyor olması dikkatini çekiyor. Neler olup bittiğini fark ettiğinde ise artık çok geç olduğunu anlıyor. Kafeye tekrar girdiğinde silah seslerini duyuyor. Rafael merdivenlerden inmeye başladığında yüzükoyun yere düşüyor ve metal trabzana yığılıp kalıyor. Güneş gözlüklü adamlar kafeden çıkıp arabayla kaçarlarken Flavia çevresinin paniğine aldırmadan –düşe kalka, olmayan acil çıkış kapılarını arayıp çığlık çığlığa masaların altına saklanan öğrencilere– kurşunlarla delik deşik olmuş Rafael'e doğru koşuyor; beyaz gömleği kana bulanmış, kalbi atıyor, atıyor ve sonunda duruyor.

On

Ruth odasının kapısının önünde duruyor, üstünde Bletchley Parkın fotoğrafı, Mafalda ve The Far Side'in karikatürlerinin bulunduğu şeritler asılı. Ayakları ağrıyor, yüksek topuklar katlanılmaz bir rahatsızlığa dönüştü, ayakkabılarını çıkartıp koridorda, çöpün yanına bırakıyor. Polis merak ve beklenti içinde ona bakıyor. Ceketinin düğmelerini çözmüş, figürü şimdi daha belirgin. Ruth şu anda daha sakin olduğunu hissediyor, en azından burnunun kanaması durdu. Sağanak yağışta yatağından taşan dereler gibi damarlar da taşar mı? Ve sonra sakince çıktıkları yere geri dönerler mi? Yaşlanan organizmasında gün be gün ne türlü jeolojik faylar açılıyor acaba? Yorgun nezarethaneleri, gelecekte yapılacak olan endoskopilerde kolkoskopilerde, laporoskopilerde neleri ifşa edecekler?

Anahtarlarını çıkartıyor. İçinde ne oluyorsa olsun, paniğin onu yenmesine izin vermeyecek. Annesi gibi olmayacak, vücudunun engel tanımayan bozukluğunu bir göz kırpışıyla sona erdirdi ve ona da bir korku filmi seyrettirdi.

Polise birkaç banknot veriyor. Pek hoşnut olmuşa benzemiyor, sahte olup olmadıklarını kontrol etmek için paraları ışığa tutuyor. Biri rüşvet veriyor, diğeri rüşvet alıyor. Kıtada bu kaç dakikada bir gerçekleşiyordur? Bir yaşam şekli olarak kurumsallaşmış yozlaşma.

Polisin bakır rengi teni, kıskanç bakışları, meydan okuyan duruşu, açık bacakları ve öne eğilmiş vücuduna baktığında Ruth aralarında var olan uçurumu algılayabiliyor. Ne yapabilir ki? Bu onun suçu değil. Bu tuzağa düşmeyecek. Daha önce çok düştü. Evde çalışanı, Rosa'nın varisli bacaklarını görüp onu doktora gitmeye ikna edip muayene ve ilaç ücretlerini ödedi. Rosa ona televizyon almak istediğini ve para biriktirdiğini söylediğinde fazladan birkaç peso vererek yardım etti ama sonunda tüm bu paraları eski kocasına verdiğini anlayınca, hiçbir iyi niyetli eylemin, çaresi olmayan bir sorunun çaresi olamıyacağını öğrendi. Tüm faydası birkaç dakika, bir akşamüstü hadi bilemedin bir gün huzur bulmana yardımcı oluyor.

Ruth ona biraz daha para verip içeri giriyor. Polis dışarıda kalıyor, yarı açık kapıdan onu gözetliyor, fotoğrafçıya poz verirmiş gibi bir yandan da şapkasına dokunuyor.

Oda yasemin ile siyah tütün karışımı kokuyor. Bir sigara yakıyor, masasının üstünde duran kâğıtları görmeden bakıyor –ders notları, UGA'nın Maldiv Adaları'nın savaşı sırasında oynadığı rol ile ilgili yazdığı makalenin notları (UGA Arjantinin şifreli mesajlarını çözmeyi başarmıştı, İngilizlerin ellerinde olan bilgilerin %98'ini UGA sağlamıştı) – raflarda kitaplar, Kahn'ın, Signh'in, Kippenham'ın kriptoanaliz hikâyeleri, gelecek sömestr dersinde göstereceği kriptoanalizle ilgili videolar, *U-571*, *Windtalkers*, *A Beautiful Mind*, *Enigma*, duvarlarda Degas'nın tabloları.

El yazmasını sağ iç çekmeceden çıkartıyor. Farklı kodlarla yazılmış üç yüz sayfa, onu en çok gururlandıran Vigenere'e dayandırarak polialfabenin yer değiştirmesi ile oluşturduğu kod, yüzyıllar boyunca çözülemeden beklemiş. Kendi ismi ve unvanı bile defterin kapa-

ğında şifreli bir şekilde yazılı. Herhangi biri bunu görse hasta olduğunu söyleyebilir. Halbuki o gayet normal, kodlarla meşgul olmasını tek yolu bu. En azından hobisi kimseye zararı olmayan bir şey. En azından Kripto Odası'nda işlerin nereye yöneldiğini fark edecek bilgiye sahipti ve erkenden emekli oldu.

-Bir telefon edebilir miyim? Doktoruma. İsterseniz siz çevirin.

-Ediniz. Çabuk olun.

Ruth muayenehanenin numarasını tuşluyor. Hemşire tüm yollar kapalı olduğu için doktorun gelemediğini söylüyor. Ruth tetkiklerinin sonuçlarını soruyor. Sekreter laboratuvarın kapalı olduğunu, yarın aramasını rica ediyor.

El yazmasını göğsüne bastırarak ofisten çıkıyor. Polisle birlikte boş avludan geçerek ana kapıya yöneliyorlar. Bağırış ve patlama sesleri geliyor. Polis hiç acelesi yokmuş gibi yürüyor. Ruth da onun ritmine ayak uyduruyor. Evet şimdi düşünüyor, el yazmasını Cardona'ya teslim eder bu da Miguel'in sonu olur. Bavullarını yapmak için eve gidecek ve avukatına boşanma işlemlerini başlatması için talimat verecek. Bir taksiye atlayıp babasının da oturduğu Rio Fugitivo'nun kuzey bölgesine gidecek. Bir daire arar ya da daha iyisi, istifa etmeye karar verip La Paz'a taşınır. Flavia onu endişelendiriyor. Onunla gelir mi yoksa Miguel'le mi kalır? Belki ikisini de istemez. Çok bağımsız.

-O kâğıtlarda bu kadar acele olan ne var? diye soruyor polis ona hiç bakmadan.

-Yaptığım araştırmanın bir parçası. Ben tarihçiyim. Eğer bu iş uzarsa onlardan uzak kalacağımdan korktum. Şimdi evde çalışabilirim.

-Ben bayağı uzun bir süre eve dönemeyeceğim. Alarm durumu olunca bizi kışlaya kapatıyorlar.

-Nerede yaşıyorsun?

-Tarata'da. Tayinim oraya çıktı. Şikâyetçi değilim. Bana yeni bir tüfek de verdiler. Orada tabancam bile yoktu.

-Ne oldu?

-Bir ay önce çaldılar.

-Yeni bir tane vermediler mi?

-Maaşımdan kesiyorlar. Ödemesi tamamlanınca yenisini verecekler. Ama aylar sürebilir. Ve hırsızlar beklemez. Allah'tan Tarata az nüfuslu bir yer. Ara sıra sarhoş kavgaları oluyor o kadar. Melgarejo'nun evini ziyaret edenlerin bıraktığı bahşişlerle de bir şeyler kazanılıyor. Bayağı çirkin ve küçük bir ev. Korumak için çok çirkin bir çimentoyla kapladılar. Ziyarete gelen öğrenciler hayal kırıklığına uğruyor.

Dışarıdan duyulan çığlık, patlama sesleri daha da yaklaşırken, McDonald's'dan yangın alarmı duyuluyor ve dumanlar çıkıyorken, ne kadar normal bir konuşma yapıyorlar. Belki de bu konuşmanın hiçbir normal tarafı yok. Her şey bittikten sonra bir daha ne zaman bir polisle konuşma fırsatı bulabilecek?

-Bu iş hiç kolay değil, diyor polis. Kurulan engelleri kaldırmak için yolladıklarında bazen karşı tarafta tanıdık kimseler oluyor. Bana hakaret edip benim satılmış olduğumu söylüyorlar. Belki hakları var. Ama onlar bana düzgün ve hoşuma giden yeni bir iş bulmadıkları sürece ben burada devam edeceğim. Benim payıma da bu düşmüş, ne yapalım. Herkes hoşuna giden işi yapar. Ya da becerebildiğini.

Kapıya varıyorlar. Diğer polis kapıdan ayrılmamış, burayı desteğe iki Alman kurt köpeği ile beş polis daha gelmiş Köpekler bağlı oldukları zincirleri koparacakmış gibi sahiplerini çekiştiriyorlar. Ruth durup bir an bocalıyor, ne yapacağını bilemiyor, nereye gitsin, hangi yolu seçsin. Sol tarafta ana kapı ve yanan McDonald's bulunuyor, sağ tarafta kapatılmış sokaklar ve hükümet karşıtı sloganlar atan eylemciler. *Bitecek, bitecek, küreselleşme deliliği bitecek...* İki polis arabası yanıp sönen sirenleriyle geçişi kapatmışlar. Kurt köpeklerinden birine bakakalıyor, tüyleri parlak siyah, salyası vahşi dişlerinin arasından akıyor. Belki de üniversiteye gelmek iyi fikir değildi. Belki de eve dönmeliydi.

Cep telefonuna birkaç video mesaj gelmiş. Biri Miguel'den, diğeri Flavia'dan. İki mesajı da açmıyor. Miguel'in mesajlarından yoruldu. Arşivde sıkıntılı, söyleyecek yeni bir şeyi olmadan arıyor, vakit kaybından başka bir şey değil. Flavia'ya gelince, onun yaptığı hiçbir şey onun için acil olamaz. İzini kaybedeli yıllar oldu. Belki Miguel'in kısıtlı zamanı için onunla yarıştığını fark ettiğinde ve kaybettiğini anladığında.

Göbekli bir çavuş, elinde şapkası ona eşlik eden polise yaklaşıyor Bu kadının kapıda ne işi olduğunu soruyor.

-Tehlikeli olduğunu görmüyor musun? diyerek polisi azarlıyor Sivilleri çıkartın demedim mi? Üniversitede bir ruh bile istemiyorum.

-Hepsini çıkartmıştık, çavuşum, diyor polis korkak bir ses tonuyla. Hanımefendi sonradan geldi. Üniversitede hocaymış. Bir el yazması almak için odasına girmek istedi.

-Ve siz ne yaptınız? Ona eşlik ettiğini söyleme sakın.

-Aslında, çavuşum.

-Ona eşlik ettiniz mi?

-Bana acil olduğunu söyledi. Evinde çalışması gerekiyormuş.

-Aha, ne kepazelik! Ne zamandan beri seni sekreter olarak tuttular? Veya götür getirci? Size uygunsa, bütün herkes kâğıtlarını alması için gelsin burada sıraya girsin. Bir yandan dışarıda dünya başımıza yıkılsın. Sizi şimdi cehennemin dibine yollamıyorum çünkü personele ihtiyacım var ama sonra sizinle konuşacağım.

-Evet çavuşum, diyor polis. Çavuş, Ruth'a yaklaşıyor, seremoni bir sesle:

-Kusura bakmayın, hanımefendi. Elinizde ne var bakabilir miyim?

- Sizi ilgilendiren bir şey değil yüzbaşım.

-Çavuş, lütfen. Ve özür dilerim ama ona ben karar veririm.

Ruth elinden bırakmadan el yazmasını gösteriyor. Çavuş kapağından inceliyor.

-Bu hiyeroglifler ne böyle?

-Ulusal tarihimizde var olan gizli mesajlar üzerine benim yazdığım bir kitap. Tarihçiyim.

Çavuşun gözleri parlıyor, yüz kasları gevşiyor ve mutlu bir yüz ifadesi takınıyor. Kurnazlığının bir kere daha işe yaradığını düşünüyor. Gizli mesajlar üzerine bir kitap gizli mesajlar içerir başka bir şey değil.

-İzin verir misiniz, deyip Ruth'un cevap vermesine fırsat vermeden kitabı elinden alıveriyor. Gelişi güzel açıp birkaç sayfasına göz atıyor. Satırlar, satırlarca harfler ama anlam içeren sözcükler, tutarlı

paragraflar, bir mana içeren bölümler oluşturmuyorlar. Burnuna kötü kokular geliyor.

-Beni bağışlayın hanımefendi, diyor ama kitabınızı almak zorundayım. Ne olur ne olmaz diye sükûnetle incelenmesi gerekli.

-Çavuş bu bir gasptır! diye bağırıyor Ruth, bir yandan da kitabı almaya çalışarak. Kaybedecek bir dakikam bile yok. Hemen çalışmaya başlamam lazım.

-Sizi anlıyorum, sizi anlıyorum. Ama bakın, durum...

-Burada olup bitenle benim bir ilgim yok. Ne sanıyorsunuz Koalisyonun gizli mesajları mı? GlobaLux'ün işini bitirecek gizli bir plan mı? *La Resistencia*'nın üyelerinin adresleri mi?

-Sakin olun, hanımefendi. Asıl benim kaybedecek bir dakikam yok. Kendinizi bana tutuklatmayın. Saklayacak bir şeyi olmayan korkmaz da.

Çavuş arkasını dönüyor, Ruth üstüne atlayıp onu itiyor. Çavuş öne doğru iki adım atıp dengesini kaybediyor ama düşmüyor. Arkasını dönüp onu tutuklamalarını emrediyor.

Ruth'un tekrar burnu kanamaya başlıyor. Birçok patlama sesi duyuluyor.

On Bir

Yağmur yağıyor. Yorgunum. Yorgunum. Gün ışığı gözlerime vurmaya devam ediyor.

Yapabileceğim hiçbir şey yok. Beklemek dışında. Genç bir bedende yeniden doğacağım. Umut vaat eden bir dönem olacak. Enerji. Gerçekleştirilebilecek planlar. Genç bir gövde. Ama çok genç değil. Başka bir vücutta parazit olacağım. Hayata rahatça yerleşmiş. Ve bana yeteneklerini geliştirebileceği bir sürü yol öğreteceğim.

Her zaman böyle oldu. Çocukluğum yok. Hiç olmadı. Bazılar hayatın en güzel çağı olduğunu söylerler. Sanmıyorum. Kesin olan bu konuda fikir yürütemediğim...

Ara sıra oyuncu bir çocuğun görüntüleri gözümün önüne geliyor. Kime ait bilmiyorum. Köyün dışında çayırlarda koşturuyor... Çöpte

bulduğu daktiloyu bozuyor tekrar yapıyor... Daktiloda bir şeyler yazıyor... Anlamı olmayan kelimeler. Gizli şifreler.

Çocukluğum olsun isterdim. Hayatımda en azından bir kere.

Yorgun vücut... Midemde ağrı. Boynumda ağrı. Kapanmak istemeyen gözler. Boğazımda balgam. Önlenemeyen kanamalar...

Nabzımı sayan makine çalışmaya devam ediyor.

İsterdim... Bir kere... Ölmek... Bir daha uyanmamak. Belki de çok şey istiyorum. Belki benden sorumlu can... Bu harikalığı ve şansızlığı veren...

Bana acır ve nihai sonu bahşeder. Bu arada. Ben başka insanlar olmaya devam edeceğim.

Ben Charles Babbage idim. Cambridge'de profesör. Pek çok şeyle tanınan... Açıklamaya değer en önemlisi. 1820'lerde. Bilgisayarları yapmak için kullanılan prensipler... Makineleri matematik hesapları yapmak için kullanmayla kafayı bozmuştum. Analitik ve diferansiyel motorlar yapmayı hayal ettim... Cambridge'deki görevimden yedi yıllığına istifa ettim. Planlarımın hiçbirini tamamlayamadan yetmiş sekiz yaşında öldüm. Şüphesiz. Ardımda fikirlerimi bıraktım. Benden sonra gelenler... Analitik motorun mantıksal yapısını mümkün kıldılar... Bilgisayarın temelini oluşturması için.

Kriptoloji ilgimi çekti çünkü istatistik ilgimi çekiyordu... Bir metinde harflerin tekrar etme sıklığını saymayı seviyordum. Bu yüzden...Kriptoanaliz problemlerini çözmek için matematik formüllerini ilk kullananlardan biriydim. Cebiri ilk kullananlardan biriydim. Benden önce hiç örneğin olmaması şaşırtıcı.

Küçük bir adım. O zaman için... Ve sonra büyük yankıları olacaktı.

Benim olan her şey gibi.

Maalesef. Araştırmalarıma devam etmedim. Aldığım notlar yarım kaldı... Başka şeylere daldım. Dikkatimi dağıttım... Ne yapabilirdim. Karakterim böyleydi.

Yağmur pencereme vuruyor. Çatıda. Rio Fugitivo dağları manzaramı bulanıklaştırıyor. Dağların etrafı belirginleşiyor. Belli belirsiz bir ışık günü ele geçiriyor.

Yağmur her zaman hoşuma gitti. Her zaman demek burada abartı değil. Karakterim güneşli günlerden ziyade alacakaranlıklar. Ne

kadar parlak. Bu şehrin güneşi. Kendi gölgemi yaratmam lazım. Ve ona sığınmak.

Odamın dışından sesler geliyor. Ziyaretçilerim oluyor. Turing olmalı... Veya bir başkası...

Kimseyi görmek istemiyorum. Hiçbir şey istemiyorum. Sadece bekliyorum. Bu acımasız kozmik şakanın bir an önce bitmesini... Beni burada tutan. Başka yerlerde savaşlar olurken. Bir imparatorluğun kalbine gizli mesajlarla saldırılıp savunulurken. Benim suçum olduğu söylenecek. Bu topraklarda kalmayı ben seçtim. Doğru. O zaman. Benim yaptığım iş önemli görünüyordu. Varlığıma ihtiyaç duyuluyordu. Doğru. Benim suçumdu.

Elektrikli karınca...

Her adımıma ben karar vermedim. Ben kaderimi çizdim. Başkası beni oluştururken.

Ben Jose Marti idim. Ben Jose Marti idim. Marti Jose idim ben. Jose idim ben Marti. İdim. Marti. Ben Jose. Özgür bir Küba düşledim... Ve tüm gücümü özgürlük meselesine adadım. Uzun yıllar New York'ta yaşadım. Benim gibi düşünen yurttaşlarımla biraraya geldim. Adamızın İspanyol boyunduruğundan kurtulmasını istiyorlardı...

1894'te. Ayaklanma planı yaptım. Jose Maria Rodriguez ile. Ve Enrique Collazo. Fernandina hareketiyle koordine ettik. Planımızı bozmasınlar diye. Kriptolamaya karar verdik. Anahtarı çok alfabeli yer değiştirme olan bir şifreleme sistemi kullandım. Juan Alberto Gomez'e yazarken. Temel iletişim araçlarımızdan biri. Dört ayrı alfabe kullanıyordum. Bu alfabelere ç harfini dahil etmiyordum. Anahtar kelime ise Habana idi. Altı harf. İçlerinden biri üç defa tekrar ediyor. Dört farklı harf veriyordum. Hiçbir yere not etmeye gerek yok. Sadece ritmi ezberlemek yeter. 9-2-3-2-16-2. Bu şu demekti. 9. alfabe söz konusu olduğunda. A harfi 9 demekti. B, 10. C, 11. Sırasıyla diğerleri geliyordu. 2. alfabede ise. A, 2. B, 3. Deşifre etmek için. Klavyenin altına ritm yazılıyordu. Mesela:

13-13-9-6-30-6-28-2-14-8-32-15-13-29. Ve aşağıya ritm.

9-2-3-2-16-2-9-2-32-16-2-9-2.

Önce 13'ün 9. alfabede hagi harfe karşılık geldiğini bilmek gerekiyor. E harfi. Sonra 13'ün 2. alfabede hangi harfe denk geldiği bulu-

nuyor. Cümlenin tamamı şöyle oluyor: General Gomez. Hiç zor değil. Bir kere şifre bilindimi. Enrique Collazo'ya yazdığım mektuplarda da. Dört alfabe kullandım. Anahtar kelime Maria idi.

Ortaçağ kuleleri. Kale yıkıntıları.

Özel bir kurye mektubu General Gomez'e götürecek. Başkaldırı planında... Bir telgraf göndereceğimizi yazacağız. Adada eylem yapma gücünde ve özgürlüğündesin... Sonra son bir telgraf gidecek. Dışarıda yapılacakların hepsi yapıldı... Bu telgraf ile istenen, mesajı aldıktan sonra güvenlik personeli ile birlikte ayaklanmak için on gün bekle. Emirler adada kök salmış İspanyolların tedbir almasını önlemek için verildi.

Plan başarısız oldu. Çünkü içimizden biri. Bize ihanet etti. Küba'ya göndermeyi düşündüğümüz silahları haber verdi. Amerika'dan. Kargo'ya el kondu. Bir devrimin başarıya ulaşması için. Mesajı iyi kripto etmek yetmiyor. İnsanlar gereğinden fazla konuşmayı seviyorlar. Hoşuna gitmiyor. Dönüşmek. Makineye: Evrensel. Turing'in.

Yazık.

Yorgunum. Odamın dışında sesler var. Çok gürültü var.

Bu akşamüstü sadece yağmur beni mutlu ediyor. Diğer akşamüstlerine karışıyor. Ne çok. Akşamüstü.

Kaufbeuren. Rosenheim. Huettenhain.

On İki

Ramirez- Graham, Baez'den bir mesaj aldı; Saenz'in kızı işbirliği yapmaya hazırmış. Bir devriye ekibi onu almaya gitmiş ve hemen Kripto Odası'na getiriyorlarmış. Ramirez-Graham cep telefonunu kapatıp odasında çalışma masasında duran dosyaların üstüne bırakıyor. Akvaryumun kristalize suları içinde yavaş yavaş hareket eden melek balığına bakıyor. Karaya oturmuş kalyonu sakınarak dönüyor. Hazine sandığı yerlere saçılmış. Dalgıç ise kurtarma çalışmaları yapıyor.

Hâlâ bu fikrin iyi olup konusunda ikna olmuş değil ama hiçbir seçeneği de gözden çıkartmak istemiyor. *Thinking outside the box, thinking outside the box** Kandinsky'yi geleneksel yöntemlerle yakalamayı tercih eder, bu karşılaşmanın iki entelektüelin kapışması olmasını

* Çerçevenin dışında düşün... (ç.n.)

sağlamak isterdi. Biri kodları şifreleyip sistemin zaaflarından yararlanarak içine sızarken, diğeri şifreleri çözüp suçlunun geride bıraktığı dijital izlerine ulaşıyor. Ama onun asıl korkusu bozguna uğramak hissi. Bunun için hazırlıklı değil, nasıl bir his bilmiyor ve onunla nasıl başa çıkılır hiçbir fikri yok.

Kendine bir fincan kahve koyup döner koltukta yaslanıyor. Duvarları boş, tavanları basık bu binada renkli tablolarıyla bir istisna oluşturan aydınlık pencereye yüzünü dönüyor. Sıvı damağını yakıyor. Tadından keyif almak için değil endişesiyle başa çıkabilmek için içiyor. Yungas kahvesi. Bugün kaç fincan içtin? Uykusuzluk çekmesine rağmen dört fincan. Mide bulantıları geri döndü, bu arada midesinde bir ülser filizlenmeye başladı.

Dosya yığını Turin Operasyonu'na ait. Dosyaları okumaya devam etmek isterdi ama ofise geldiğinde fazla ilerleyemedi, *la Resistencia* ile mücadele acilen onu çağırıyordu. Her halükârda tüm dosyalara bakmış ama gizemi çözecek bir belgeye ulaşamamıştı. Cümleler yanlış departmanı işaret ediyor. Sadece filmlerde olur bu. Daha doğrusu, ellerinde asıl bilgileri tuttuğunu düşünüyordu, şimdi ise konunun özüne inmek için entelektüel bir çaba gerekiyor. Yoksa biraz şans mı gerekiyor ya da içgüdü?

Bildikleri epey fazlaydı. Turing'in kaderi, kötü şansı için üzülmeye devam ediyordu.

Svetlana ile kalmalıydı. Onun en çok ihtiyaç duyduğu zamandı. Onu hiç affetmeyecek. Ama her şey biraz fazla üstüne geldi. O günlerde tek isteği yakındaki bir bahçede oynayan çocukların sesini duyduğu, süpermarkette gördüğü bir bebeğin bakışıyla daha da yaralandığı bu kederli topraklardan kaçmaktı. Gelecekteki çocuğu Svetlana'nın karnında çaresizce boğulduğunda on beş haftalıktı. Ne salakça davrandı, baba olmak gibi harika bir şeyi nasıl reddetti, söylediği sözlerle nasıl bir faciaya yol açtı. O kaza ve ölüm. Ve tüm bunların içinde en kötüsü ise bebeğin öldüğünü öğrendiğinde olanlardan Svetlana'yı suçlamaktan vaçgeçmemesi. Evde kalmalıydı. O tartışmadan sonra sinirli bir şekilde araba kullanmamalıydı. Georgetown bir anda sırtında ağır bir yükle yokuş yukarı yürüyen iki kişi için çok büyük bir mahallaye dönüştü.

Svetlana'yı arayıp davranışından dolayı özür dilemek istiyor, telefonu kaldırıp ezbere bildiği numarayı tuşluyor. *Answer please. Answer, damn it.**

Telesekreterde, Svetlana'nın sert ama aynı zamanda kırılgan sesi duyuluyor. Ona mesaj bırakacakken vazgeçiyor. *What for?* Bir sabah kapısının önünde ona sürpriz yapıp özür dileyecek ve bir şans daha isteyecek. Çok gururludur, fazla şansı olduğunu düşünmüyor. Önemli de değil zaten, onun cevabı ikincil mesele asıl kendisinin hatalarını düzeltmesi ve doğru şekilde davranması, artık çok geç olsa da.

*Yeah, sure: of course, I care about the answer.***

Gözlerini kapıyor. Kapıyı çaldıklarında kaç dakika geçtiğini bilmiyor. Saatine bakıyor, sabahın onu. Gelen Baez yanında kumral örgülü saçlı, bakışları uzak bir genç kız var. Georgetown'da pek çok kafede gördüğü türden rastalı saçlı bir kız. Babasına hiç benzemiyor. Yerinden kalkıp ikisini de içeri buyur ediyor, birer koltuk gösteriyor.

Soğumuş kahvesinden bir yudum alıp konuşmaya başlıyor.

-Hızlı cevabınız için çok teşekkürler, sizin gibilere daha çok ihtiyacımız var. Sizin de gözlemlediğiniz gibi ülkeye kaos ortamı hâkim.

Flavia kollarını kavuşturup açıyor.

-Vatanseverlikten filan buraya gelmiş değilim. Ve bana çocukmuşum gibi babacan tavırlarla hitap etmeyin. Koalisyoncular her şeye hayır diyen birkaç embesil ve önerecek alternatif bir planları da yok. Montenegro, bir sabah sokak lambasında asılı bulunsa çok da umrumda olmaz.

Well, well, well. Bu kızın acımasız fikirleri var. Bunda da babasında hiç benzemiyor doğrusu.

-O zaman niye geldin öğrenebilir miyim?

-Çünkü Kandinsky, Rafael'in ölümünden sorumlu. Rafael çok sevdiğim bir *hacker*dı. Ve bu ay ölen iki *hacker*ın daha ölümünden de o sorumlu.

-İlginç, hiç bilmiyorduk, Rafael ne? diyerek Baez araya giriyor.

-Bilmiyorum.

-Baez bu konu ile ilgili ne biliyoruz araştırın lütfen. Hiçbir şey bilmiyor olamayız.

---

* Cevap ver Allahın cezası cevap ver. (ç.n.)

** Evet tabii ki cevap benim için önemli. (ç.n.)

-Diğer iki *hacker*, diyor Baez, gözlerini dikerek. Vivas ve Padilla. Onları web sitenize koyduğunuzu okudum. Az önemi olan iki *hacker*mış bildiğimiz kadarıyla. *La Resistencia* ile ilişkilendirmek için görünürde hiçbir şey yok. Hele ölümlerini hiç.

-Onları ilişkilendirecek hiçbir şey yok. İnternet kanallarında yapılıp silinmiş konuşma yığınları içinde aramanız gerekecek. Ve takma adlarını da öğrenmeniz lazım, vs. Bana güvenin.

Baez alaycı bir ifade ile Flavia'yı izliyor. Ramirez-Graham, Baez'in biraz daha fazla profesyonel olmasını isterdi. Bazen yardımcı olabileceği insanları korkutuyor. Aynı zamanda Baez'e iyi bir örnek olmadığının da farkında. Belki de bir ofiste tek başına çalışmaya devam etmeliydi. Bilmece gibi algoritmalarla boğuşup hırsını kalemler, defterlar, hesap makineleri ve monitörlerden çıkararak.

-Kandinsky gibi insanlar *hacker*ların şöhretini yerle bir ediyor, diye devam ediyor Flavia. Onu yakalamazsak daha çok cinayet işlenecek. O hapsi boylaması gereken bir megaloman.

-Şaşırdım doğrusu, diyor Ramirez-Graham. Onun hakkında kötü konuşan ilk kişisin.

-Ayrıca, savaşının, mücadelesinin nedenleri yanlış, diyor Baez.

-Nedenleri doğru, metodu yanlış. Kandinsky ne farklı fikirleri ne de tereddütleri kabul ediyor. Kişisel bir ihanet olarak kabul ediyor. Bu da *hacker*ların etiğine uymuyor.

-Kusura bakmayın ama kanunun sınırında çalışanlar etik kurallardan uzaklaşırlar biraz.

-*Hacker*lar bilginin serbest akışından yanadır. Hiç kapatılmaması gereken sistemlere girip sonra ulaştıkları bilgileri herkesle paylaşıyorlar. Böyle bir bina doğal olarak düşmanları. Sizin gibiler onların temsil ettiği değerlerin tam tersisiniz. Onları anlamanız çok zor.

Baez kararsız bir ifadeye büründü, dudakları aşağı sarktı, yanakları kasıldı, Flavia'nın cevabı hem komiğine gitmiş hem de açık sözlülüğüne hayran kalmıştı. Ramirez-Graham entelektüel bir tartışmaya girmek istemiyordu.

-Çalışmanız için neye ihtiyacınız var? En iyi bilgisayarlarımızı emrinize verebiliriz. İstediğiniz bir çalışma odasını da size tahsis

edebiliriz ve tabii ödeme de yapılacak. Daha önce ne kadar alıyordunuz bilmiyorum ama burada daha iyi bir ücret alacağınız kesin.

-Bana ödeme yapılması iyi olur. Ama evimde çalışmayı tercih ederim. Tek istediğim Kandinsky ile ilgili her türlü arşivi bana vermeniz.

-*La Resistencia* ile ilgili her şeyi size vereceğiz ama Tüm *Hacker*lar sayesinde bayağı bilgi sahibisinizdir.

-Ve hatta daha fazla, diyor Ramirez-Graham. *Hacker*ların ölümünden Kandinsky'yi sorumlu tutacak kadar... Görünen o ki daha fazla biliyorsunuz küçük hanım.

-Hiç şaşmam, diyor Flavia, sözünü kesen bir tonla.

Ramirez-Graham, bu kesin ve ani cevap ile Flavia'da Svetlana'dan bir parça buluyor.

On Üç

Savcı Cardona, yağmurun altında Albert'in yaşadığı evin açık kapısından içeri giriyor. Bahçeyi geçip merdivenleri çıkıyor. Duvardaki sarmaşığa dokunuyor, basamaklara kuru yapraklar dökülmüş. İkinci mendili de sağ gözüne bastırıyor kan akmaya devam ediyor ama daha az yoğunlukta. Görüşü bulanıklaştı ve ağrısı yaranın ciddi olduğunun habercisi. Yapmayı planladığı şeyi yapıp sonra bir kliniğe gidecek. Yağmur saçlarından sicim gibi akıp yanaklarına ulaşıyor. Kapıyı koruma açıyor, uzun bir yüzü var ve beyaz kaşları, solgun pembe renkli teni albino olduğuna işaret ediyor. Cardona'nın okulda albino bir sınıf arkadaşı vardı, bütün arkadaşları ağlatıncaya kadar onunla dalga geçerlerdi. Cildinin tuvalet kağıdı renginde olduğunu ya da Tanrı'nın onu fırından erken çıkarttığını söylerlerdi. Bu şakala-

ra Cardona da katılırdı. Yüzünde bu lekelerin çıkacağını ve sokakta çocukların ona bakacağını bilseydi hiç katılmazdı. Zaman öcünü almak için uygun anı bekliyor. Koruma, Cardona'yı içeri alıyor. Ayakkabılarının zeminde bıraktığı ıslak izleri kaygıyla izliyor. Birazdan ayakkabılarını çıkartmasını isteyecekmiş gibi duruyor ama bir şey demeden masasına geri dönüp bir ayağı sallanan sandalyesine oturuyor. Çatlak duvarlar dikkatini çekiyor, geçen senenin takvimi ile Rio Fugitivo'nun köprüleri, nehri ve hardal rengi dağlarının bulunduğu manzara resimleri asılı.

Hiç aklıma gelmezdi. Tüm garipliklere rağmen atan bir kalbi var Çok da ciddiye almayalım, kesinlikle biri onun için dekore etmiş belki de burayı daha önce kiralayan kişidir. Albert buraya deli gömleği giydirilmiş ve şuuru kapalı şekilde getirilmişti. Çok fazla çalışmaktan beyni mahvolmuş, nöronları ne yapacağını şaşırmıştı. "Ay, ay yarası. Göstermesi gerekecek." Bu kadar kötü olduğunu düşünmemiştim ama görünen o ki dikiş atılması gerekecek. Masanın üstünde bir not defteri ve küçük bir siyah beyaz televizyon duruyor. Cardona, elinde evrak çantasıyla televizyondan meydanda polisler ve göstericiler arasındaki çatışmaları izliyor. Biraz önce dahil olduğu sahneyi televizyondan seyretmek garip bir duygu. Bir polis korumasında elinde çantasıyla meydandan çıkmaya çalışırken her an ekranda görünecek sandı. "Beyefendi sizi bekliyor mu?" Başıyla hayır işareti yapıyor. Ne kadar absürt bir soru.

Yoksa soru Cardona'nın Albert'i ziyaret etmek için herhangi bir izni olup olmadığını anlamak için mi soruluyor. Korumanın gözleri uykulu uykulu bakıyor. Botları parlıyor, hâki renkli üniforması yeni ütülenmişe benziyor. Başında yeşil bir şapka var. Yeni cilalanmış zemine kan damlayıp damlamadığı anlamak için ara sıra Cardona fark etmeden yere bakıyor. Vücudundan dökülen sıvılar henüz bir su birikintisi oluşturmadı.

Köylü olmalı. Ona garip bir böcekmiş gibi davranmışlardır kesin Bir albinonun doğumunu köy için ceza olarak görüp rahipten içindeki şeytanı çıkarmasını istemiş ya da kötü ruhları yatıştırmak için bir lama kurban etmişlerdir. Koruma kimliğini istiyor. Islak elle teslim ediyor "Yağmurdan ıslanmış." "Hı, hı. Bu akşamüstü her şeyin ters gideceğ

tuttu. Otelimde kalmalıymışım." "Paltonuzu asmak ister misiniz?" "Endişelenmeyin. Uzun kalmayacağım." "Şansınız varsa yağmur çabuk kesilir." Hava durumu, asansörde ya da takside yabancılarla yapılması gereken zorunlu diyaloglarda kurtarıcıdır. Meteoroloji tahminleri, mecburi sessizlik anlarına olan paniğimizden, bizi boş alanlara çekip çıkarıyor. Koruma deftere ismini yazıp imzalamasını rica ediyor. "Kimliğiniz bizde kalacak." "Hiç problem değil." Amaç belli olunca her şey çok kolay. Cardona ismin saklama derdinde değil. Eninde sonunda her şey ortaya çıkacak. Soğukkanlılığına şaşıracaklar. Ondan bakanlıktan atıldığında sağduyusunu kaybetmiş biri olarak bahsedecekler. Ya da o istifa edince mi demeli? İkisinden de biraz; onu istifaya zorladılar. Başta istenen her şeyi şevkle yapıyordu, sonra dişlerini sıkarak. İsteksizliğini fark ettiler. Ama sonuna kadar, veda konuşmasında fotoğrafçıların flaşları önünde parmağını sallayarak başkandan en alttakine kadar rejimi suçlamak isterdi. Montenegro artık diktatör değildi ama bu yolsuzluğu bıraktığı anlamına gelmiyordu. Ülkeyi özelleştiriyordu daha doğrusu ülkeye kapitalizmi getiriyordu ve en iyi fiyatı verene değil rüşvet için en iyi hazırlanmış olana satıyordu. Ona zafer dolu bir final fırsatı vermediler. Pembe bulutlarla kaplı bir akşamüstü, üç askeri polis odasına girip onlara eşlik etmelerini isteyip hükümetin arka kapısından çıkarttıklarında, daha kötüsünden korkmuştu. Bir ciple onu eve bıraktılar ve bir daha bakanlığa dönmemesini söylediler. Ofisin anahtarlarını aldılar ve kibarca basına hiçbir açıklama yapmamasını rica ettiler, aksini yaparsa şiddete maruz kalabileceği ikazında bulundular. Ona davranış şekli bu mu olacaktı? Soğukkanlılık, hiç şüphesiz, kaybedecek hiçbir şeyin olmadığı ve uğruna yaşayacak bir şeyin kalmadığı, gerekli eylemlerin hazırlığını yaptığın hissinden doğuyor. *Ve titiz, mükemmel bir şeyin planını yapma ihtimali karşısında, en iyi sürprizi yaptığının hiç sürpriz olmaması.* Bunu, kimliğini saklamadan, ayan beyan, tüm askeri polislerin şehirdeki karışıklıkla uğraşması şansıyla kutsanmışken yapacak. İşler yolunda gitmese de yapardı. Albert'in odasına giden bir koridordan geçiyor. "Bir dakika" diyor koruma. "Elinizde çantayla giremezsiniz." Cardona zaten her şeyin bu kadar kolay olmasından şüphelenmişti. Turing'in karısı öğrendiğinde ne der acaba? Zavallı,

Turing'in ve Albert'in cinayetlerinin kanıtı olan el yazmasını kurtarmaya gitti. Sadece onun sözleri iki adamın hapsi boylamasına yetecekti. Yağmurun damlaları çatıda duyuluyor. Çantayı masanın üstüne bırakıyor. "Beyefendi için bir hediye getirmiştim, çıkartabilir miyim?" Koruma izin veriyor, dikkatsizce televizyona bakarak GlobaLux'un yöneticisi kameraların önünde bir açıklama yapıyor Yönetici r'leri ve s'leri sanki onlar yaşam kaynağıymış gibi telaffuz eden La Pazlı bir Bolivyalı. Küresel projenin yerli yüzü. Çok akıllılar La Pazlının ince bıyıkları var ve milyon dolarlık tazminat, davalarıyla tehditler savuruyor. Cardona onu dinlemeyi bırakıyor ve "Albino timsah" isimli bir filmi hatırlıyor. Çantasından, bakanlık yaparken korumalarının birinden satın aldığı, gümüş rengi susturuculu silahı çıkartıyor. Hızlı bir hareketle sağ kolunu öne doğru uzatıp korumaya iki el ateş ediyor. Şapkası kayıyor, gözlerinde şaşkınlık beliriyor, vücudu yavaşça yere düşüyor. Hâki renkli üniforması koyu kırmızı renkle kirleniyor. Cardona ilk defa böyle bir şey yapıyor. Her zaman şiddetten kaçan bir varlık olmuştu. Çocukken yolda ezilmiş kedi, köpek görünce midesi bulanırdı. Dedesinin çiftliğine gitmekten nefret ederdi. Kardeş kuzenleri eğer onlarla güvercin ya da yılan avlamaya çıkmazsa onunla dalga geçerlerdi. Ona Maria Magdalena ismini takmışlardı. Göz ucuyla Mirtha'ya bakardı, en azından onun şiddeti durdurmasını isterdi. O küçük düşürücü öğlen yemeklerini hatırlıyor da hep bir ağızdan *Maria Magdalenasın sen, Maria Magdalenasın* şarkısını söylerlerdi. O masadan kalkar büyükanne ve büyükbabasının odasına koşar saklanırdı. Bazen böyle bir kişilik için yanlış bir ülkede doğduğunu düşünürdü. Bu yüzden hukuk okumak istedi. Dünyanın kaotik vahşetini hukukun akılcılığıyla yeneceğine inanmıştı. Boş bir inanç, ülkesi dünya darbeler rekorunu kıran bir ülkeydi.

Adını bilmek isterdi. Nasıl ki bazıları onu, lekeli diye hatırlayacaksa o da korumayı albino olarak hatırlayacak. Adaletsiz ölümü arkasından ağlayacak ailesi için üzüntü duyuyor. Kırık tabakları ödeyen hep masumlar oluyor. Masum bir ölümün intikamını alırken dahi. Avukat olarak onları savunmak istemişti. En azından başlarda sistemin pisliğini keşfetmeden önce adaletin yolsuzlukla dönen çarklarını görmeden önce. Bir zamanlar ne kadar masum, ne kadar idea-

listti. Onu şimdi görseler kuzenleri ne derler? Mirtha ne derdi? Görünen o ki insan kaderin ona yazmadığı şeyleri yapacak kapasitede, en azından o cilalı yüzeyde görünmeyenler dışında.

Albert'in odasına giriyor. Duvarlarında fotoğraflar ve masasında karanfillerle sade bir oda. Bir zaferin hikâyesini anlatan fotoğraflar. Dikta rejiminin istihbarat operasyonlarında danışmanlık yapmak için CIA'in yolladığı adamlardan biri olarak Bolivya'ya gelmişti. Montenegro için vazgeçilmez bir figür oldu hızla. Albert, Amerika'ya dönmek istemedi. CIA'den istifa etti. Aslında bir Nazi kaçağı mıydı? Ve ülkenin iç güvenliği için, muhalifleri gözleyecek, telefon konuşmalarını dinleyecek, onların gizli mesajlarını alıkoyup deşifre edecek harika bir kurum organize etmeyi başardı. Bu kurum o kadar verimliydi ki Mirtha ve arkadaşları onunla dalgasını geçemedi. Turing grubun nerede toplanacağını bildiren mesajı deşifre edip Albert'e vermiş o da DOP'a haber verip gerekenin yaplmasını istemişti. Yağmur camlara vuruyor. Savcı Cardona titriyor. Elbiseleri sırılsıklam bir tek soğuk algınlığı geçirmediği kalmıştı. Aradığı adam yatakta çarşafların içinde, okaliptüs, yaşlılık ve çürümüş et kokuları arasında yatıyor. Vücudu daha doğrusu ondan geri kalan birkaç kablo ile bir makineye bağlanmış. Kalp atışları ekranda görünüyor. Yatağın kenarına yaklaşıyor. Albert'in gözleri açık, azıcık saç kalmış kel kafasında yegâne yaşam belirtisi gözleri. Hiçbir şey yapmasa da bu adam yakında hayata veda eder. Cardona elinde tabanca ile son kararı açıklamak üzere. Acele etmesi gerek. Tabancayı Albert'in göğsüne nişanlıyor, açık gözleri odanın bir noktasına sabit bakmaya devam ediyor. "Kaufbeuren", diyor. Deliriyor, diye düşünüyor Cardona. "Kuzen kardeşim için" diyor yüksek sesle, ağırbaşlı bir tonla. "Mirtha çok daha iyi kaderi hak ediyordu. Yetenekli, akıllı, duygusaldı. Bu ülkeye çok şey verebilirdi. Bu ülke için çok şey yapabilirdi. Diğerleri de. Ve benim için de. Benim için." Bir, iki, üç el ateş ediyor.

On Dört

Kripto Odası'na dönüşte polisin bazı sokakları boşaltmayı başardığını görüyorsun. Ağzında mentollü bir çiklet ile belli başlı kesişme noktalarında sönmeye yüz tutmuş tahtalar ve lastikler gözüne çarpıyor, çocukluğundan beri görmeye alışkın olduğun bir çatışma sahnesi. Hemşerilerin yukarıdan inme dikta rejimlerini kabul etmeye direniyorlar. Bazen yıllar uyuşuk, tembel, hareket etmeye niyeti olmadan akıp gidiyor ama bu barış zamanları, çalkantılı dönemlerin arasında sadece bir parantez oluyor. Yeni bir sallantı gelinceye kadar sabırla bekleme meselesi. Sallantının merkez üssü değişebiliyor: maden ocakları, devlet üniversiteleri, Cochabamba Tropikal bölgesi, La Paz platosu, şehirler. Sebepler ise farklı farklı: bir darbeye karşı protestolar, asgari ücretler, benzine ve temel ihti-

yaç maddelerine gelen zamlar, askeri baskı, koka üretimine son verilmesi yönünde yapılan planlar, Amerika'ya bağımlılık, durgunluk, küreselleşme. Ne kadar gayret etsen de etrafında olup bitenden kendini soyutlayıp sadece işine konsantre olamıyorsun. Ama yine de denemek gerek. Şimdinin kuvvetli rüzgârlarında sürüklenmek yerine, çevrende olup bitenin geçip gitmesini sağlamak ayakta kalmak için tek çözüm yolu.

Lana Nova cep telefonundan son haberleri veriyor. Eylemciler valilik ve belediye binasını işgal etmek istemişler, yedi ölü var. Ah, Lana, gerçek karşısında yüz kaslarını nasıl hareketsiz kılabiliyorsun. Tanrı sana bazı mimikler bahşetmiş, duyguları ima edebilirsin. Vali, eylemcilerin ölümünden kendini sorumlu tutarak, kehanet kabilinden bir konuşma yaparak istifa etti: *GlobaLux olmayacak ama önümüzdeki elli yıl boyunca düzenli elektrik enerjisine de kavuşamayacaksınız. Bizim çocuklarımız, onların çocukları hep büyük elektrik kesintileriyle yaşamaya mecbur kalacaklar. Bu, alışkın olduğumuz korsanvari bir zaferdir.* Bir grup eylemci, GlobaLux'ün ofislerini kuşatmış yakmakla tehdit ediyorlar, konsorsiyumun bir yetkilisi hemen düzen sağlanmazsa kontratı yırtıp devletten milyon dolar değerinde tazminat isteyeceklerini haykırıyor. *La Resistencia* arşivleri ortadan kaldırması için tüm resmi kurumların bilgisayarlarına gönderilen virüsün sorumluluğunu üstleniyor. Sivil Hareket Komisyonu Başkanı ve kilise görevlileri Koalisyonla diyalog kurmaya çalışıyorlar, hükümet Rio Fugitivo'ya asker göndereceğini açıklıyor ve bakanları acil olarak pazarlık yapılabilmesi için toplantıya çağırıyor. Haberler devam ediyor, Chapare'de protestolar, yol kapamalar, Titicaca Gölü civarında bulunan Aymara yerlillerinin eylemleri...

Cep telefonunu kapıyorsun. Kendi iyiliğin için fazla haber. Bu kadar haberin bilincini ele geçirmesine, hayal gücünü bloke etmesine izin vermemelisin, yoksa rüyalarında sivillere ateş açan askerler, o kadar da temiz olmayan eller görürsün. Kan bulaşmış eller.

Kripto Odası'nın girişinde normalden fazla polis var. İlk iş günnümüş gibi seni sorguya çekiyorlar. Kimlik bilgilerini gözden geçiriyorlar, kimlikte olan parmak izinle tarayıcıdan geçirdiklerini karşılaştırıyorlar. Onların suçu değil, emir her şeyi abartmayı seven Ramirez-Graham'dan gelmiştir. Sanki bu bina eylemcilerin hedefiy-

miş gibi. Sanki bu bina gücünü anonim kalmasından almıyormuş gibi. El Enclave'nin sınırları içinde, Telekomünikasyon Binası ile Antropoloji Müzesinin arasında. Biri kendilerine benzer, diğeri amorf bir bina. Albert yine dehasını konuşturmuş. Eğer Kripto Odası, La Paz'da olsaydı, herkes nefretini ona yöneltecekti. Rio Fugitivo'da Kripto Odası hiç dikkat çekmiyor ve entrika ağlarını sessiz, sakince örüyor.

Çikletini çöpe atıp yenisini ağzına atıyorsun.

Polislerden birinin yakasında parlak kırmızı armanın olduğu bir broş takılı. Ne demek acaba? Bu hep yaptığın şey, soru sormak, mananın saklandığı ini bulmak. Çünkü gözlerinin gördüğü göründüğü gibi değil, her şey bir başka şeyin sembolü, metaforu, kodu. Polisin sinirli el, kol hareketleri, kollarını, parmaklarını oynatış şekli sanki sağır dilsizlerle konuşmak için tutarsız bir lisan kullanıyor. Polisin pantolonunun belinden çıkmış kemer... Tüm cevaplar tek bir cevabı vermeli, evrenin akışını sağlayan eğer matematik olsaydı, diğerlerinin çıktığı tek bir algoritma olmalıydı. Eğer bu bir bilgisayar programı olsaydı, üç dört satırlık bir kod olurdu. Bu kod da evrende olup biten her şeyin açıklanmasından sorumlu olurdu: Gelgitler, leoparın benekleri, dillerin çeşitliliği, sağ elinin hareketi, sineklerin uçuşu, galaksilerin, Da Vinci'nin ve Borges'in doğuşu, Flavia'nın saçının yapışkanlığı ve Alan Turing. Bazen rüyalarında bile dinlenmek bilmeyen beyninin bombardımanından yoruluyorsun. Mananın anlamını sormanın ne anlamı olabilir?

Belki senin için bir bilmece olmaya mahkum. Belki bu dersi seni çevreleyen kodlar fırtınasında uygulamak kayda değer, belki de hepsi temelde bir bilmeceden başka bir şey değil.

Senden özür dileyip geçişine müsaade ediyorlar. Koridorlarda bir hareketlilik göze çarpıyor. Santana, Kripto Odası'nın tüm bilgisayarlarını kontrol ettiklerini, bazısının virüsten etkilendiğini, bazısının ise kurtulduğunu haber veriyor. Bir önceki sefer gibi virüsün neden bazı bilgisayarları tercih ettiği bilinmiyor. Arşivinkiler mükemmelen çalışıyor. Elektronik postalarını açarken dikkatli olmanı, anormal bir şey olursa hemen onu haberdar etmeni istiyor. Birkaç gündür zaten garip şeyler olduğunu söylemek isterdin. Gizli adresine birinin sızdı-

ğını ve birinci Montenegro hükümetinin işlediği cinayetlerde payın olduğunu ima eden tehditkâr mesajlar yolladığını anlatmak isterdin. Ama susuyorsun.

Çişin geldi. Mesanene adeta yumruk yiyorsun, idrarını tutamaman çatık kaşlarına yansıyor. Gözlüğünü çıkarıp kirli bir bezle camlarını siliyorsun.

Kaufberen. Rosenjeim. *Uetenjain*. Kriptolojiyle bir ilgileri var mı gerçekten? Yoksa tanımadığın daha küçük kriptoanalistler mi? Albert'in kaçık reenkarnelerinden birkaçı mı? Ölümsüz olduğuna inanmak ne kadar komik ve acıklı bir durum.

Tarihçi olan Ruth saniyeler içinde sana cevap verebilir.

Arşive inerken, kapıyı sana atının üstünde Napolyon açsa ne olur diye düşünüyorsun. Seni gerçeklerden çıkaracak, beklenmedik ve fantastik bir şey. Belki de kiliseye gitme zamanın geldi. Uzun zamandır yapmıyorsun, annenlerle gittiğin ergenlik çağlarından beri. Bugünlerde hatırladığın ölümlü olmanı hatırlıyor olman. Aradığın gizli yazı Tanrı'nın gizemli yazısı.

Elektronik posta adresinde Carla'nın video mesajı var. Flavia'ya benzerliği seni tekrar şaşırtıyor. Bir gece önceki makyajı yok ve teni yıpranmış görünüyor. Başka renkte ve kesimde bir saç modeli ile Flavia karşında duruyor. Hayatın hızla yaşlandırdığı Flavia. Onu saat altıda ziyaret etmeni istiyor, seni bekliyor olacakmış. Çok acilmiş ve sana ihtıyacı varmış. Senden başka yardım isteyecek kimsesi yokmuş. Anne babası yine ona sırtlarını çevirmiş.

Etkilenmek, bir tuzağa düşmek istemiyorsun. Ama senin öğütlerin ve koruman olmaksızın Flavia'nın, Carla'nın yerinde olabileceğini düşünüyorsun. Kimse hiçbir şeye bağışık değildir.

Sonra mantığın devreye giriyor. Carla, Flavia'nın olası versiyonlarından biri. Babalık içgüdün onu terk etmene engel oluyor. Video mesajı kapatıyorsun.

Arşivin koridorlarında yürüyorsun. Albert'in evinden çıktığından beri aklında olan şeyi hatırlıyorsun. Arşivde, Kripto Odası'nın kuruluşunu anlatan çok gizli ibareli kutularca materyal var. Senin bu belgeleri okumaya iznin yok. Ama kim girer ki?

Belki orada seni Albert'in gerçek kimliğine götürecek izleri bulacaksın?

On Beş

Kandinsky, *Playground* güvenlik güçlerinin tüm baskısına rağmen *la Recuperacion* nasıl ayakta kaldı bilmiyor. Grubun küçümsendiğini de söyleyemez çünkü hükümet onu ele geçirmek için elinden geleni yaptı. Dairesinin parke zemininde kulaklıkla elektronik müzik dinlerken *la Recuperacion*'u oluşturan üyelerin ne kadar yetenekli olduğunu düşünüyor. Bu kadar fonksiyonel ama yaratıcı olamayan hükümet aygıtıyla dalga geçtiler. Başka zamanlar gerilla taktiklerinin büyük ve güçlü bir orduya denk esneklikle hareket gücü sağladığını düşünüyor. *Playground* hükümetinin *la Recuperacion*'un ayakta kalmasına özellikle izin verdiğini düşünüyor. Gelen eleştirilerin aksine o kadar da totaliter olmadığının kanıtı olarak. Bu durumda *la Recuperacion* istemeden hükümetin kompleksine dönüştü. Onunla ne kadar mücadele ederse o kadar yeraltına gireceğini anladı.

Çeşitli teoriler yürüttü ama hiçbiri ikna edici olmadı. Sonunda bunun tarihin uzmanı olduğu tesadüflerden biri olduğuna inandı. Pek çok şey başarısızlığa uğrayabilirdi ama uğramadı. Grup bir defa ilk aylarda savaşı kazanınca ayakta kalmayı başardı ve sonrası daha kolay oldu. Efsanesi *Playground*'da yayılmaya devam etti ve sistemde marjinal kalan bireylerin dikkatini çekti; *Playground*'un teknik kurallarını büyük bir yetenekle manipüle edecek saldırıda bulunmak için sabırsız, en azından sembolik bir şekilde, gerçek hayatta onları çevreleyen iktidar yapılarına.

Parmakları müziğin ritmiyle parkede tempo tutuyor. Bugünlerde dinlediği Fransız grup Air'in müziğine eşlik edecek şarkı sözlerini görünmez bir klavyede yazıyor. Parmakları, rüyalarında bile hareket etmeden duramıyor. Ellerinin kemikleri ağrıyor. Karpal tünel sendromu olmasın? Nette belirtilerini okudu, uyuşukluk, karıncalanma ve parmaklarda, ellerde, bileklerde ağrı hepsi uyuyor. Problemi çözmek zor olmamalı. Ama sorunu kabul etmek istemiyor. Sık bilgisayar kullanımından kaynaklanan bu sendromun uzmanlarını Rio'da bulabileceğini sanmıyor. Belki de kliniklerden ve hastanelerden kaynaklanan korkusundan, kontrolünü kaybetme korkusu, rüyasında ona anestezi verildiğini ve bir daha uyanmadığını görüyor.

Bazen de onu aşırı bir kaygı alıyor, felç olacağına, hayatının geri kalanında bir harf bile yazamayacağına dair. Yirmi beş yaşını bile doldurmadan.

İçini çekiyor, bilgisayarın ekranının yaydığı mavi ışıklarla aydınlanmış olduğu halde. Sert rüzgâr camlara vuruyor, üstünde alpaka kazağı olmasına rağmen üşüyor. Kısa sürede büyük bir aşama kaydetti. Şimdi *la Recuperacion*'a katılmak isteyen gönüllüleri reddetmesi gerekiyor. Avatarları vasıtasıyla her şeyi online yapıyor, offline olduğunda kimler onlardan sorumlu düşünmesine gerek kalmıyor. Bu iş her seferinde daha zor ve iyi koku almayı ve paranoyak olmayı gerektiriyor. Çünkü gruba sızmaya çalışan ajanlar var. *Playground*'da yeni kimlik yaratmak çok kolay. Bu kolaylık onun da savunmasını kolaylaştırıyor. Yarattığı on beş karakter ile sürekli *la Recuperacion*'a girmek isteyen adayları inceleyebiliyor aynı zamanda halihazırda üye olanları da kontrol edebiliyor, az miktardaki güvenebileceği

avatar da aynı şeyleri yapıyor. Birkaç tane sızma oldu ama zamanında elimine etmeyi başardı. Az uyuyor, her seferinde daha az ama *la Recuperacion* birliğini sağlaması için tek yol bu mikroskopik çalışma. Her şeyin oturduğu yerden hal olacağına inanmayan liderler ayakta kalırlar. Biraz veya çok paranoya da her zaman işe yarar.

Kulaklıkları çıkarıyor ve ayağa kalkıyor, egzersize ihtiyacı olan kaslarını esnetiyor, eklem yerleri kırılan bir süpürgenin sopası gibi çatırdıyor. Karanlıkta el yordamıyla, yemek aramak için buzdolabına yöneliyor. Karton kutuda tatlı-ekşi çorba buluyor. Derin bir kaba boşaltıp mikrodalga fırına atıyor. Günlerdir sokağa çıkmadı. Sakalı uzadı ve saçlarının de kesilmeye ihtiyacı var.

Dağın tepesinde yükselen eski şehrin belirsiz siluetine bakıyor pencereden. Enformasyon Bakanlığının binaları görünüyor. Bilseler ki bilgisayarı, hükümet hakkında eski şehirde bulunan binalar kadar bilgiyi saklıyor...

Masasının üstünde Rio Fugitivo'nun elektrik ihalesi ile ilgili netten indirdiği tüm bilgilerin arşivi duruyor. Bu ihaleyi alan şirket, yani GlobaLux bir İtalya-Amerikan ortaklığı. Montenegro'nun neoliberal politikasının en büyük sembolü gibi duruyor. Umutsuz bir yarışta hükümet daha öncekilerin yaptığına devam ederek tamamen özelleştirmeye gidiyor. Devlet ülke ekonomisinin en stratejik sektörlerinden yavaş yavaş çekiliyor. Zaten elinde de çok kalmamıştı: demiryolları Şilililerin eline geçmişti, telekomünikasyon İspanyollardaydı, ulusal havayolları Brezilyalı küçük bir şirketin elindeyken yerel bir firmaya geçti; ama dedikodulara bakılırsa onların arkasında da Arjantinli bir holding varmış. Amerikalılar, açgözlülükle doğalgaz ve petrolü izler durumdalar ve şimdi İtalyanlarla birlikte Rio Fugitivo'nun elektrik üretimini üstlenecekler. Bu son darbe, Kandinsky için, hükümetin küreselleşmenin kontrol edilemez gücüne teslim olma sinyali. Ve artık satacak bir şey kalmayınca *la Recuperacion*'un *Playground*'un sanal aleminden çıkıp kırılgan gerçekliğe adım atma vakti olacak.

Çorbasını bitiriyor. Sokağa çıkıp *La Resistencia* insiyatifini başlatma zamanı.

Tabii "sokağa çıkmak" burada sadece bir metafor. Bilgisayarların başına oturup *la Resistencia*'yı başlatma zamanı.

Kandinsky, Phiber Outkastli zamanlarından beri dünyadan kendi izlerini silmek için elinden geleni yaptı. Onlarla olan temasını özlese de şimdi kadınlarla bile çıkmıyor. Koket surat asmaları, açıkgözlü zekâları, sofistike duyarlılıkları. Onlardan kaçarak çok önemli bir şey kaybettiğini biliyor ama üstüne aldığı bu görevde en ufak bir temas bile çok tehlikeli olabiliyor. Adsız bir avatar olarak *Playground*'un sokaklarında amaçsızca gezinip onu kadınlara götürecek avatarla takılmak bile tehlikeli olabilir. O, XXI. yüzyıl keşişi, evi manastır, bilgisayarı soyutlanmadan soyutlanmaya yarayan bir araç. Saçını kazıyıp üstüne bir tunik geçirip eylemini dini bir tarikata dönüştürmeli.

Onu kimsenin tanımaması çok işine yarıyor. BoVe'nin *Playground*'da yayılan efsanesi onu kimin kontrol ettiğini kimsenin bilmemesi. Peki ama gerçek hayatta *la Resistencia*'yı oluşturacak üyeleri tanımadan GlobaLux'e ve hükümete saldırıları nasıl gerçekleştirecek? Sadece *Playground*'da varolan *la Recuperacion*'a ait avatarları kontrol ettikleri için onlara güvenebilir mi? İmkânsız, *Playground* yaptıklarıyla kimliği örtüşmeyenler var. *Playground* bir fantezi dünyası, pek çok kimliğin denendiği bir evren, o kimliklerin ardına saklandığın bir sokak karnavalı ve parti bittiğinde onlardan kurtulduğun bir dünya.

Gece geç vakit, yarı ıssız şehrin yağmurlu sokaklarında yürüyor. Anne babasının oturduğu sokağa varıyor ve eve yaklaşıyor. Pencerede yarısı görünen bir siluet var: erkek kardeşi. İçgüdüsünün daha önce ona söylediği şeyi teyit etmiş oluyor; dönüşü olmayan bir yola girmiş. Kendini onlardan uzak hissediyor ve bir süre inandığı gibi uzun bir sefahat döneminden sonra ailesinin yanına dönen oğul rolünü de oynayamaz.

Ama hiç şüphesiz onlar için savaşıyor. Onlara onur ve yaptıkları işe değer vermek için savaşıyor. Kardeşine bir gelecek sunmak için mücadele ediyor. Bir gün anlayacaklar.

Yürüyüş ona iyi geliyor. Evine döndüğünde ortaya çıkmak için daha erken olduğunu düşünüyor. *La Recuperacion*'daki avatarlardan so-

rumluları arşivlerde bir süre araştırdıktan sonra içlerinden dördüne güvenebileceğine karar veriyor. Biri, Rafael Corso, Bohemia'da bir ticaret merkezinin yakınlarında çalışan bir fare. Diğeri Peter Baez, *Playground*'da çalışan bir bilgisayar mühendisliği öğrencisi. Diğer ikisi ise Nelson Vivas ve Freddy Padilla, her ikisi de hayatlarını *El Posmo*'nun dijital baskısında çalışarak kazanıyorlar.

Aynı gece hepsine kriptolu bir mesaj göndererek, *Playground*'un gizli IRC'sinde sohbet etmek istediğini bildiriyor. Orada planlarından bahsediyor. Hiç ısrar etmesine gerek kalmadan hepsi teklifini kabul ediyorlar.

Kandinsky'nin *la Resistencia* adını verdiği grup birkaç hafta sonra işlemeye başlıyor. İlk saldırılar büyük firmalara yönelik oluyor, Coca Cola'nın Buenos Aires şubesinin finans bölümüne virüs yolluyorlar, AOL-Brezilya ve Santa Cruz'daki Federal Express'e Dos saldırısında bulunuyorlar. Lana Nova'ya yeni bir güncelleme yapılmış, normalde yapabildiği yüz mimiklerinin iki katını yapabiliyor artık. Polisin somut olarak tek bildiği şeyin saldırıların Rio Fugitivio kaynaklı olduğunu bildiriyor. Gururla bazı gazetecilerin "Teknik anlamda bizim gençlerimizin Birinci Dünya gençlerini kıskanmasına hiç gerek yok" yorumunu aktarıyor.

Aylar geçiyor. GlobaLux, Rio'nun elektrik enerjisinden sorumlu oluyor ve ilk önlem olarak faturalara ortalama % 80'lik bir artış yapıyor (bazı firmalara bu % 200 olarak yansıyor). Hükümet, GlobaLux'ün binasının önünde sert eylemler gerçekleştiren halkın ilk memnuniyetsizlik belirtilerini ciddiye almıyor. Kısa bir süre sonra, haberler Rio Fugitivo'da politik partiler, sendikalar, fabrika işçileri ve çiftçilerden oluşmuş heterojen bir grubun Koalisyon oluşturduğunu ve hükümetle karşı karşıya gelmeye hazır olduklarını bildirdiğini duyuruyor.

Kandisnky, *la Resistencia* ile Koalisyonun güçlerini birleştirmeye karar veriyor. Karşısına bu kadar garip bir şirket çıkmasına çok gülüyor. Eski ve yeni mücadele şekilleri bilmeden aynı düşmana karşı savaşıyorlar. İdeolojik olarak onun mücadelesi Koalisyonunkinden çok önde gidiyor. Kesin olan şu ki gerçeklikle sadece bir ekran aracılığıyla karşı karşıya gelecek genç *hacker*lar ile ellerinde dinamitlerle

sokak protestoları düzenleyen sendikacılar omuz omuza bu mücadeleyi veriyorlar.

Kandinsky bilgisayarın karşısına oturmuş bir sonraki hareketini planlıyor. Sol elinin parmakları ağrıyor. Birkaç gün dinlenmeli. Ama dinlenmeyecek, fiziki ağrıyı yenebileceğini düşünüyor. Ulvi bir görev yüklendiği için kendini güçlü, aydınlanmış hissediyor. Onu hiçbir şey durduramaz. Her ne pahasına olursa olsun, bu yolda kim düşerse düşsün kimse onu durduramayacak.

Üçüncü Bölüm

Bir

Flavia bilgisayarın karşısına oturmuş *guarana* suyu içiyor. Anne babası evde yoklar ve eve sessizlik hâkim, sadece komşunun siyam kedisinin miyavlamaları duyuluyor, bu sıralar kızışmış durumda ve dün gece kimseyi uyutmadı. Yarı açık pencereden sabah meltemi giriyor, ağaç dallarını sallayarak sırtını okşayan yumuşak bir hava akımı.

Müzik setine tekno ve trans karışımı bir müzik koyuyor. Görevini bitirinceye kadar evden dışarı çıkmayacak. Rafael bunu hak ediyor. Dolambaçlı duygusal ilişkilerde çok acemi ve Rafael ile her şey nasıl olurdu bilmiyor ama bir daha ona benzeyen birine rastlamayacağından emin. Acı göğsünü yakıyor ama Kandinsky'yi buluncaya kadar bu hisse kendini kaptırmayacak.

Rafael'e teslim olduğunda o Erin, Rafael ise Ridley'di. Bu sayılmaz mı? O avatarlar kendi kişiliklerinin bir uzantısı mıydı yoksa onlardan bağımsız birer şahsiyet miydiler? Genlerimizin sürdürmeyi başardığı davranışlardan ya da avatarlarımızın ekranda gerçeğe dönmesini sağlayan araçtan başka bir şey değiliz. Flavia bir başkasının avatarıydı ve karşılığında *Playground*'da yaşayan avatarları kontrol ediyordu.

Hacker arayışı sırasında en çok tutan taktiklerinden biri "yakın arkadaş" yaratmak. Tüm *hacker*lar nette lakaplarla dolaştığından Flavia ya da bir başkası için kimliğini gizlemek çok kolay. Flavia online yakın arkadaş olarak kendini gizliyor bunun için daha önce yarattığı ve IRC veya *Playground*'da pekiştirdiği kimlikleri kullanıyor bazen de ihtiyaca göre yeni bir kimlik ortaya atıyor. En tehlikeli *hacker*lar için elinde "yakın arkadaşlar" çözümü mevcut. Onlar aracılığıyla sıkıcı tekniklerden, saldırı yapılacak yerlerden, dünyadaki *hacker*lar ile ilgili dedikodulardan bahsediyor, yönetime olan nefretini aktarıp bazen de kendi özel hayatıyla ilgili sırları paylaşıyor. Güven bir kere sağlandı mı diğerleri de aynı şeyi yapıyor. Flavia alçakgönüllüler ve kendini beğenmişler arasında arkadaşlık kurmak konusunda usta. Bir keresinde kız arkadaş yapmaya çalıştı ama çok ileri gidemedi. Çünkü *hacker* dünyası çok eril bir ortam ve bir avuç aktif kadın *hacker* da ciddiye alınmamayı kanıksamış durumda ya da yoruluncaya ve bu işi bırakıncaya dek *hack*lenerek rahatsız ediliyorlar. Flavia, Tüm *Hacker*lar sitesi ile gazetecilik yapıyor *hacker*lık yapmıyor.

Hard diskinin arşivinde Kandinsky ile ilgili ne var ne yok diye inceledi. Çok fazla bir şey bulamadı. Bir keresinde artık pek ortalıklarda gezinmeyen Phiber Outkast ile ortaklık kurmuş, San Ignacio okulu ile bir alıp veremediği var, hükümete saldırı taktikleri *Playground*'da *la Recuperacion* isimli bir grubun taktikleriyle çok benzerlik gösteriyor. Bu bilgileri kanunsuz bir şekilde IRC ve *Playground*'un sohbet odalarından elde etti. İlk görüşte *hacker*ların dünyası girilemez gibi gözükse de onlar da kendi aralarında konuşmaya ihtiyaç duyuyorlar ve çoğu zaman bunu açık kanallardan yapıyorlar. Sohbet odalarında yaptıkları konuşmaların birkaç dakika içinde silindiğini düşünerek kendilerini koruma altında sanıyorlar;

halbuki Flavia'nın bilgisayarları aynı anda hareket ederek, sohbet odalarını ve IRC'nin on beş bin kanalını dolaşarak, seçilmiş *hacker*ların konuşmalarında anahtar sözcükleri arıyor ve bulduklarının pek çoğunu anında kaydediyorlar.

Kandinsky normal bir *hacker*a göre çok dikkatli ama böyle olmasına rağmen Flavia'nın bir yerden başlayabileceği bilgileri ardında bırakmış durumda. İnsanlar, Odadakiler de dahil, *hacker*ların metotları veya kullanılmış kodlar ile dijital izleri bıraktıkları keşfedildiğinde yakalandıkları gibi yanlış bir inanışa sahipler. Flavia, olmuş XXI. yüzyılda, XIX. yüzyılın Auguste Dupin ve Sherlock Holmes gibi dahilerin kullandığı dedektif metotlarını kullanıyor. Dünyanın en uzman *hacker*ı olan John Vranesevich'in sloganı olan bir cümlesi var: "Ben tabancanın mekanizmasını araştırmıyorum, o tetiği çeken insanları inceliyorum."

İlk adım Kandinsky'nin şimdi ya da eskiden ortağı olmuş biriyle temasa geçmek. Arşiv notlarından Phiber Outkast'ı buluyor. Bilgisayar onu daha önce bu takma adı kullanmış yedi *hacker* ismi veriyor. Dört tanesi ilginç görünüyor. Flavia Wolfram takma adını kullanmaya karar veriyor. Önce, dört *hacker*ın bilgisayarına gözetleme sistemi kuruyor. Sabahın sonunda üçü eleniyor, kalanın takma adı GusanoPhatal. Arşivlere göre yirmi yaşlarında XXI Kulelerinde *anti-hacker* güvenlik sistemleri satan bir firmada çalışıyor.

Akşamüstü, Flavia Wolfram adıyla GusanoPhatal'a *anti-hacker* sistemlerinin güçsüz noktaları ile ilgili bir mesaj gönderdi. GusanoPhatal mesaja hiç şaşırmadı –*hacker*lar sohbet odalarında muhabbet olsun diye gönderilen garip mesajlara alışkınlar– ve uzun ve açıklayıcı bir cevap ile ülkede tek dalga geçemediği güvenlik sisteminin FireWall olduğunu yazdı. Wolfram, FireWall ile ilgili sırlar bildiğini söyledi.

GusanoPhatal: nasıl

Flavia riske girecek. *Hacker*lar "f" harfini "ph" şeklinde yazarlar. İngilizce'de daha kolay telaffuz ediliyor, bu yüzden *hacker*lar ile yazışırken bu stili kullanıyor.

Wolfram: ben K'nın arkadaşıydım, muazzam biriydi, Firewall ile ilgili her şeyi biliyordu aslında her şeyden anlıyordu

GusanoPhatal kötü bir durumda kaldı, eğer Kandinsky'i tanıdığını ve onunla ortak olduğu zamanlarda Phiber Outkast diye anıldığını kabul ederse, *anti-hacker* sistemleri sağlayıcısı bir *hacker* olduğunu da kabul etmesi lazım. Sohbet odasından kayboluyor.

Geceyarısı geri dönüyor. Kandinsky ile arkadaşlığını ifşa etme isteği ağır basıyor.

GusanoPhatal: o büyük aktivist ikiyüzlü pisliğin tekidir

Wolfram: o zaman arkadaştınız

GusanoPhatal: uzun zaman önce konuşmaya değmez

Hiç şüphesiz önemli olduğu kesin, Kandinsky'yi şahsen tanımış olmak, onun ortağı olmak GusanoPhatal'a sosyal bir prestij sağlıyor. Wolfram'ın hiç ısrar etmesine gerek olmadan bir sır su yüzüne çıkıyor. İçkiyi bırakmış bir alkoliğin eski günlerinin nostaljiyle hatırlaması gibi GusanoPhatal da Kandinsky'nin Kandinsky olmasını onun sağladığını anlatıyor. İlk başladıkları günlere ait anekdotlardan bahsediyor. Flavia üstünde gri şortu ve uzun kollu bir penye ile okuyor, kaydediyor, arşivliyor ve somut bir bilgi ile konuşmayı noktalıyor: Kandinsky, San Ignacio okuluna yakın, çok fakir bir evde yaşıyordu.

Flavia ertesi sabah Ramirez-Graham ile konuşup bu bilgiyi ona aktarıyor. Bilgi sağladığı sürece onu koruyacağını söylüyor.

Sonunda yatıyor. Ama uyuyamıyor. Yaptıkları yeterli değil.

Aklına bir cümle geliyor: "Baban senin poponla takıntılı." Bunu kim söylemişti? Ne zaman?

Kalkıyor. Anne babasının odasına yöneliyor. Yatak hiç bozulmamış, annesi evde uyumamış. Şimdi Clancy'nin uzandığı, oturma odasındaki kanepede babasının uyurken kullandığı örtüyü de bulamıyor. Rosa'ya ikisini soruyor. İkisini de görmemiş, kahvaltıya da inmemişler. Garibine gidiyor, rutinine bu kadar düşkün ve ne yapacağı önceden belli iki insan. Eylemlerden dolayı mı acaba? Ama aramış olmaları lazımdı.

Kandinsky'nin yakalanmasına bir yardımı dokunacak mı? Bu kadar çabuk Rafael'e âşık olduğu doğru mu? Onu daha yeni tanımıştı. Ona âşık mıydı ya da öyle mi sanıyordu?

Baban senin poponla takıntılı.

Şimdi hatırlıyor. Tekrar ikinci kata çıkıyor ve çalışma odasına giriyor. Yukarıda bulunan bir raftan fotoğraf albümlerini buluyor. Aradığını buluncaya dek hepsine bakıyor. On üç, on dört yaşındayken babasının çektiği fotoğraflar. Komşular ve akrabalar çocukluktan genç kızlığa geçişin ona ne kadar yakıştığını, hep ne kadar güzel olduğunu söylerlerdi. Bir gün babası eve elinde bir Pentax ile çıkageldi; onun fotoğraflarını çekeceğini bunun aralarında bir oyun olacağını söyledi. Kendi bir moda fotoğrafçısı olacak, o da bir top model. Böylece Flavia ona oturma odasında ve kendi odasında pozlar vermişti. Büyük olmuş, dudaklarını, gözlerini ve yanaklarını boyamıştı. Dar kotlar, belini açıkta bırakan kısa sweatshirtler giymişti. Annesi resimlere bayılmıştı. Flavia da gururla albümünü kız arkadaşlarına gösteriyordu. Taa ki bir kız arkadaşı aşikâr olanı ona söyleyene dek: Fotoğrafçının tüm resimlerde özellikle Flavia'nın yuvarlak kalçalarını odak merkezi olarak çektiğini.

Bu fotoğraf çekme seansları onun düşündüğü kadar masum değil miydi? Bir daha babasına poz vermedi, albümü sakladı (ilk seferde istediği gibi çöpe atamadı) ve dişiliğini ortaya çıkaracak şeyler yapmaktan tamamen vazgeçti. Bir daha makyaj yapmadı ve dikkat çekecek ya da tahrik edici olabilecek hiçbir giysi de giymedi. O dönem bütün merakı vücudunu ortaya çıkartmayan pantolonlar, bluzlar ve saçının özensiz taranışıydı.

Albümü çöpe atıyor. Ve ona yarayabilecek tazminat kanunlarını düşünüyor. Anlaması zor oldu ama onun için dünya uzun süredir kirliydi. Şu ya da bu şekilde etrafında ona dünyanın yumuşak örtüsünü geri verecek birini arıyordu. Rafael bu boşluğu dolduracak kimse gibi görünmüştü.

Ve şimdi Rafael olmayınca bu boşluk yeniden ortaya çıktı. Kandinsky'yi yakalamak hiçbir işe yaramayacak. Belki de evet yarayacak ama kimse Rafael'i geri getiremeyecek.

Yapmalı. Devam etmeli.

Sonra en altta yatan bu sorunu çözmek için endişelenmeli. Annesine söylemeli mi? Yetkililere?

Annesiyle zaman kaybı olur. Bir an önce polise şikâyet etmeli. Onu tutuklatmalı. Onu bir daha görmek istemiyor.

İki

Nezarethane küçük ve kötü kokulu, yedi kadın bu daracık yere sığışmaya çalışıyor. İkisinin kucağında bebek var, biri teskin edilemez şekilde ağlıyor, yüzü kirlenmiş, yanaklarında kurum lekeleri var. Açlık diye söyleniyor Ruth, sinirden dudakları titreyerek. Açlık ve hiçbir şey yapmayacaklar.

Nezarethanenin parmaklıklarına yaklaşıyor ve kapının pervazına yaslanmış duran polise avazı çıktığı kadar bağırıyor; bıyıklı, uzun boylu, elinde zincirle polis yaklaşıyor.

-Bizleri cezalandırıyorsunuz tamam da, diyor. Bebeklerden ne istiyorsunuz? Süt verinceye dek susmayacak.

-Susuyorlar. Pek çok kez denedim. Yorgunluktan uyuyup kalıyorlar.

-İnsanlara davranış şekli bu değil.

-Kimse size problem yaratın demedi. Tahrikçiler en kötüsü. Problem çıkartmak için sokağa çıkıyorsunuz ve kadın olduğunuz için bir şey yapmayız sanıyorsunuz. Şimdi gününüzü gördünüz.

-Hayvanlar bile bu şekilde davranışı hak etmezler.

-Neyi hak ettiğinizi siz nereden biliyorsunuz? Buraya ilk gelişiniz belli. Alışmaya bakın.

Arkasını dönüp kayboluyor. Ruth dişlerinin arasından küfürler yağdırıyor. Ayakları çıplak, ayak tabanları ağrıyor. El yazmasını aldılar, tehlike karşısında savunmasız hissediyor. Çantasıyla, cep telefonunu da aldılar. Bu kadar çok olayın yaşanadığı bir günde üniversiteye gitmesi hataydı. Acelesi neydi? Barikatların kaldırılmasını, şehrin askerlerden arınmasını beklemeliydi.

Bir köşeye yönelip sırtını duvara dayayarak yere oturuyor. Ellerini burnuna götürüyor, burun kemiğini okşuyor. Burun delikleri yanıyor. Yoksa kan vücudundan akmak için orada birikmiş bekliyor mu? Doktoru bulmak için ısrar etmeyi unutmamalı, yarın sabah ilk iş onu aramalı.

Sakinleşmeye çalışıyor, burnunun kanaması özel bir durum değil. Son haftalardaki tansiyondan kaynaklanıyor olabilir. Gereksiz evham yaptı. Doğru aynısı annesinin de başına gelmişti. Vücudunda olup biteni dikkate almamış, hücrelerinin bu kadar hızlı dejenere olacağını tahmin etmememiştı, böyle de oldu. En azından o vücudunu ciddiye alıyor ve şimdi eksik olan sonuçları almak istiyor. Doktorla konuşuncaya kadar hiçbir varsayımda bulunmamalı. Kanser genetik geçişli olabilir ama bu genetik piyangonun ona çıktığı anlamına gelmiyor.

Yıllar önce o akşamüstü iş çıkışı annesini ziyarete gitmişti. Odasında iki yastıkla yatıyordu. Üstünde balgamla lekelenmiş bir sabahlık vardı. Yarı karanlıkta başının kelliği onu şaşırtmıştı.

İki aydan az bir sürede hayat dolu bir yaşlılıktan acıklı bir sona geçmişti. Ağlıyordu, sakinleştirmek için yaklaştı. "Bana dokunma" dedi annesi kararlı bir ses tonuyla. "Bakma bana... Bana bakmandan utanıyorum." Ruth espri yapmaya çalıştı. "Ay, anne, hastayken bile kokoşluğu elden bırakmıyorsun." "Gitmeni istiyorum... Senin, kar-

deşlerinin, babanın... Beni yalnız bırakın!" Elleri titriyordu, zor nefes alıp veriyordu. Ruth onu sakinleştirmek istedi, belki de iyi bir zamanda gelmemişti. Ama iki aydır hiç iyi zamanı olmadı. Bir gece, annesi babasına göğsündeki ağrılardan şikâyet ettiğini söyledi. Ertesi gün onu gören doktor en kötüsünden korktuğunu söylemeden bir uzmana yönlendirdi. Günün sonunda onkolog şüphelerini doğruladı ve acımasızca altı aydan az zamanı kaldığını söyledi. Kanser karaciğer ve akciğerlerde çok ilerlemiş durumdaydı. Annesi hastanenin koridorlarında ama ben çok sigara içmiyorum diye bağırıyordu. Yalandı: günde iki paket içerdi. Ruth yatağın kenarına oturdu. Annesine yastıkların altında bir şeyler ararken baktı. Birdenbire elinde bir silahın parladığını gördü. "Bırak onu anne! Nerden buldun?" Çok hırsızlık olaylarının olduğu bir dönem babasını el altından mahalleden aldığı silahtı. "Git kızım... Daha fazla dayanamayacağım." Ruth elinden silahı almaya çalıştı. Annesi tabancayı göğsüne dayadı ve ateşledi.

Yanında duran bir kadın ani bir hareketle ellerini elleri arasına alıyor. Yuvarlak yüzlü, sonuna kadar açık gözleri kızarmış.

-Ay, güzelim, diyor. Çıktığında bizim için aracı olursun değil mi?

-Sen benden önce çıkabilirsin.

-Nasıl olacak. Giysilerine bak. Kısa sürede seni çıkarırlar. Burada işler böyle işler.

-Sizi niye tutukladılar? Benimkisi çok daha komplike bir sebep.

-Havaalanına giden bulvarı kapamıştık. Bu kalpsiz milisler geldiler ve ellerimize kelepçe takıp buraya kapattılar, kocalarımızı da tutukladılar. Ama protesto etmek gerekli. Elektrik fiyatları çok arttı, ne kadar kazanıyoruz ki? Hakları yok. Ellerini ağzımıza sokmalarından yorulduk.

-Sana tamamen katılıyorum. Bütün şehirde böyle.

-İlk defa süslü püslü hanımların da sokağa döküldüğünü gördüm. Senin arkadaşlarındır kesin. Kendilerini en yüksekte görüyorlar.

-Belki de bir şeyler yaptıklarını son görüşün olacak.

-Bazıları hükümete karşı hepimiz birleşirsek her şey daha kolay olurmuş diyor. Peki bu nasıl olacak? Sizlerle bizim aramızda ortak bir nokta yoksa.

-Bunda da sana hak veriyorum.

-Her neyse yine de sen bizi unutma. Benim adım Eulalia Vazquez.

Diğer yanındaki kadını gösteriyor.

-Ve onun ismi Juanita Siles.

-Eğer benden önce çıkarsanız beni hatırlayın. Ruth Saenz.

El sıkışıyorlar. Ruth yorgunluk çökmüş gözlerini kapıyor. Evde, boynuna kadar suya gömülü şekilde küvette dinleniyor olmalıydı. Saatlerce banyoda kalan Flavia ile banyo için ne kadar çok kavga etmişlerdi. Bir insan saatlerce banyoda ne yapar? Ve Miguel onun otorite kurmasını engelliyor, Flavia'yı savunuyordu, o da istediğini elde ediyordu.

Bebek ağlamaya devam ediyor. Onu susturabilmek isterdi. Ve birdenbire bebeğin ağlaması ve nezarethane arkadaşlarının çığlıkları duruyor. Onları çok iyi anlıyor, geçirdikleri çok zor bir şey ve bu kadar umutsuzlukla sakin kalabilmek imkânsız, yine de soğukkanlı olmak zorunda.

Hayatının garip gidişatının sorumlusunun Miguel olduğu aklına geliyor. Kim derdi ki içinde kaybolduğu uzun sessizlikleri, kaçamak bakışları, dikkat çekmek istemeyen alçakgönüllü jestleri onu baştan çıkaracak. Gözlemci ve akıllı, Ruth'un bir erkekte aradığı tüm özellikler onda vardı. Ergenlik çağında ve ilkgençliğinde tanıdığı tüm erkeklerden nefret etmişti. Gürültücü, sakar, erkekliklerini sergileme hususunda saldırgan tavırlı. Üstelik Miguel onun şifrelere olan tutkusunu anlıyordu. Diğerleri sıkıcı ve yaşamak zorunda kaldıkları ülkenin dışında bir şey olarak yorumluyorlardı. Ona âşık olan biri şöyle demişti, "Kişi ülkesi için en faydalı olacak tutkuları yetiştirmelidir." O da şöyle cevap vermişti, "Ülke tutkular için keyfi bir sınırdır, tutkulara sınır olabilecek tek yer evrendir." Yıllar sonra bunu Miguel'e anlattığında cevabını alkışlamıştı. Ah, Turing, önce benden öğrenmek istemiş, sonra öğretmeninden çok daha iyi bir öğrenci olmuştun. Sadece bu değil, etrafında başka bir şey yokmuşcasına kendini kriptoanalize adamıştın. İnsanın işinde en iyiyi yapmaya çalışması doğru ama etrafında bulunan her şeyi unutarak değil.

Sessizlikte Miguel ile tartışıyor. Bunu kaç defa yaptı, fikir alışverişi, bitmeyen suçlamalar ve cevapların şaşırtıcı keskinliği. Son aylar-

da her şeyi yüzüne söyleme cesareti gösteriyor. Söylenmemiş sözler geri dönüşü olmayan bir zarar verdiğinde belki de biraz geç kalmış olarak. Bugüne ait davranışlar, her ikisinin de hayatında varolan, birikmiş öfke ve tatsızlığı düzeltmeye yetmiyor.

Bitkin durumda. Bebeklerin ya da nezarethane arkadaşlarının ağlamaları ile geçen huzursuz bir gece olacak. Yorgunluk tekrar uykuya dalmasını kolaylaştırıyor. Kabuslar görüyor: Rio Fugitivo'da akan kanlı sular el yazmasını alıp götürüyor. Onun anlamadığı bir şifreyle yazılmış bir kitap okumak isterdi.

Ertesi gün, akşamüstü, bıyıklı polis nezarethanin kapısına yaklaşıp onu çağırıyor. Şaşırmış bir şekilde, ayağa kalkıyor. Diğer kadınlar kapıyı yumrukluyor onları da çıkartmaları için yalvarıyorlar. Polis kapıyı açıyor ve Ruth'a ona eşlik etmesini söylüyor.

Kapının eşiğinden geçiyor. Bir pencereden sızan solgun ışık gözlerini yakıyor, bulundukları hücrenin derin karanlığını ve arkadaşlarının yüzlerini ve siluetlerini görmek için kendini ne kadar zorladığını işte o zaman anlıyor.

Pencereden yağmuru izliyor. Paralel çizgiler şeklinde yağan yağmur damlalarında şiirsel bir şeyler bulmaya çalışıyor.

-Acele edin, diyor polis memuru huzursuzca. Şefin sizinle konuşması lazım.

Üç

Ramirez-Graham, odasında sade, koyu kahve içiyor. Arşivden çıkarttığı dosyaları okumayı bitirdi. Albert hakkında çok az şey, Turing ile ilgili ise pek çok şey ö rendi. Ö rendikleri onu çok üzdü. Bir an önce politikadan uzaklaşmalı –bu ofis işi politik bir görevdi– ve algoritmalarına geri dönmeli. Kripto Odası'ndan hemen kaçmalı.

Baez arıyor. "Şef bir an önce monitörlerin oldu u odaya gelmelisiniz." Ramirez-Graham yerinden bile kalkmak istemiyor. Baez'e göre her şey acil.

-Turing'in kızıyla ilgili bir şey mi?

Birkaç saat önce onunla konuştu. Sonra Rio Fugitivo'nun SIN şefi, Moreiras ile görüştü. Birkaç dakika önce de Moreiras arayıp aradık-

ları gibi bir eve benzer evin o bölgede çok az olduğu bilgisini verdi. San Ignacio çevresinde orta halli ailelerin oturduğu ama bu evlerden birinde bisiklet tamir dükkânı olan bir ailenin yaşadığı, yirmi yaşlarında büyük oğullarını nerede olduğunu bilmedikleri bilgisine ulaştığını ekledi. Çember sonunda daralıyor muydu?

-Bizim Turingimizle çok ilgili, diyor Baez.

Ramirez-Graham rahatsız bir şekilde yerinden kalkıyor, Kripto Odası'nda en ufak bir mola vermenin imkânı yok. UGA'da ofisinde bile daha çok dinlenebiliyordu ve tabii daha az işi vardı. Orada yönetici olmadığı için sorumluluklarından birkaç dakikalığına da olsa kaçabiliyordu. Tüm bunların sebebi kültür farkı da olabilir; Rio Fugitivo'da hiçkimse kendi inisiyatifini kullanamıyor, Kripto Odası'na alınacak aylık tuvalet kağıdı makbuzuna bile imza atması gerekiyor. Baez'in en yetenekli ve en bağımsız çalışanlarından biri olduğu bir gerçek. İlk başlarda *la Resistencia* konusu patladığında ona danışmadığı için dikkatini çekmişti. Baez Kandinsky'nin sorumluluğunu sanki küçük bir sorunmuş gibi kendi üstlenmek istemiş, olayın ciddiliğini aktarmamış, iki hafta sonra hükümete ilk saldırıyı gerçekleştirinceye dek haberi olmamıştı. Haberdar olduğunda ise ona yapacak bir şey kalmamıştı. Her halükârda onu hayal kırıklığına uğratan bu bağımsız hareketi Ramirez-Graham'dan iyi not almış ve kısa süre sonra da onun en güvendiği adamlarından biri olmuştu. Koridorlarda Baez'in Kripto Odası'nda sadece üç aylık bir geçmişi olduğu ve Merkez Komitesi tarafından terfi ettirildiği yönünde dedikodular yapılır olmuştu.

Monitör salonunda kapalı devre kamera sistemiyle tüm binanın içi ve çevresi gözetleniyor. Baez kontrolden sorumlu kişilerden birinin omzuna doğru eğilmiş, Ramirez-Graham pantolonun cebinden bir Starburst çikleti çıkarıp ağzına atıyor ve ikisine yaklaşıyor. Baktıkları şeyi inceliyor: Bu Turing, evet, Turing, Ramirez-Graham'ın Arşivin Arşivi dediği, sadece kendisinin girmeye yetkili olduğu bölümde dosyaları karıştırıyor. Arşivden sorumlu biri için bir dosya okyanusunun ortasında hiç giremediği bir ada olması hayal kırıcı olmalı. Ve dev bir merak, orada ne saklı olduğunu bilme arzusu, Kripto Odası'nın kuruluş efsanesini öğrenme isteği.

Kuruluş mitleri: Ramirez-Graham, Turing ile konuşmalı. Onun için gerçek Albert'i ve Kripto Odası'nı açığa çıkartmalı. Acı verecek ama biri bunu yapmalı. Bu kadar ürkütücü bir planda bu kadar cüret fazla. Gerçekten etkileyici. Bir hocasının dediği gibi, eğer fikirler cüretkâr değilse o zaman neden fikir sahibiyiz. Ama cüretkâr olmakla gerçeği bir yana bırakmak birbirine karıştırılmamalı.

-Şef, diyor Baez sabırsızca. Onu işten atacak mısınız?

-Eğer onu işten atarsam hepinizi atmam gerekir.

-Anlamıyorum.

-Beni anlayacağından emin değilim, Starburst'u çiğneyerek arkasını dönüyor. Bay Saenz'e onu odamda beklediğimi söyler misiniz lütfen?

Turing, görünmez olmak ister gibi gözlerini yere dikmiş Ramirez-Graham'ın odasına giriyor. Ramirez-Graham ona merhamet etmekten kendini alamıyor. *A ghost with glasses.** Ama hayır bir hayalet bile ondan çok varlık gösterir.

-Oturunuz lütfen. Kahve? Tatlı? Ona Starburst paketini uzatıyor.

-Hayır, teşekkürler.

- Lütfen. Onları bulmam zor oldu. İthal ürünler satan bir dükkânda olabileceğini söyledir ama yoktu. Bulvarda yaşlı bir kadıncağız satıyordu.

Ramirez-Graham ayağa kalkıp pencereye yaklaşıyor, tekrar oturuyor. Düşündüğü her şeyi ona söylemeli. Başka alternatifi yok.

-Bay Saenz, bilmiyorum biliyor musunuz ama binanın içinde ve çevresinde gizli kameralar mevcut. Kameralar sizin Arşiv'de pek de hijyenik olmayan şeyler yaptığınızı kaydetmiş.

Turing yerinde kıpırdanıyor.

-McDonald's bardağı. Üstünde Road Runner resmi olan.

-Ah... Açıklayabilirim. Benim idrarımı tutamama sorunum var. Size doktor raporunu gösterebilirim.

-Bunu boş verin sonuçta kimseyi rahatsız etmiyordunuz, kahve fincanını havaya kaldırıp sanki fincanı unutmuş gibi öylece duruyor

* Gözlüklü bir hayalet. (ç.n.)

Svetlana onun bu hareketine her zaman gülerdi, fotoğrafçının flashını beklerken poz vermiş gibisin, derdi. Ama birkaç dakika önce kameralar sizi Arşiv'in girilmesi yasak bölümünde yakalamışlar. Evet, biliyorum, bu bölümü binanın diğer alanlarından ayırmalı, önüne bir kapı koyup üstüne de yedi kilit vurmalıydık. Çok el altında olması fazla kışkırtıcıydı. Sonuçta, hepimiz insanız. Buraya geldikten sonra karşılaştığım temel sorunlardan biri. Ama insan her şeyle meşgul olmaya vakit bulamıyor, ne kadar iyi niyetli olursa olsun.

-Kötü bir şey yapmıyordum, doküman çalmak falan gibi. Sadece merak.

-Albert ile ilgili bir şeyler öğrenmek istiyordunuz. Yaratıcınız.

-Buradaki biri ona hakaret etti. Bunun doğru olmadığından emin olmak istedim.

-Ve dokümanları bulamadınız. Çünkü onları ben çıkartmıştım. Ben de merak ettim. Albert hepimiz için büyük bir bilmece. Bu arada hakaret neydi?

-Albert'in kaçak bir Nazi olduğu.

-Evet, bu tür dedikodular duymuştum. Ne kadar doğru olduğunu ben de bilmiyorum. Bunu size söylemekten dolayı üzgünüm. Ama doğru olduklarını sanmıyorum. Doğru olsaydı, demokrasi geri geldiğinde Klaus Barbie'ye yaptıkları gibi onu da iade ederlerdi.

-Çok doğru. Ona hiçbir şey yapmadılar. 1982 yılından sonra artık başta değildi ama danışmanlığını sürdürdü, hepimiz de asıl başta olanın o olduğunu biliyorduk.

-Şansı varmış. Kripto Odası'da yapılanlar o kadar gizliymiş ki pek çok kimse dikta rejimleri sırasında onun oynadığı rolden haberdar olmamış. Yani ne diyeceğimi bilmiyorum. Size söyleyeceğim başka önemli şeyler de var.

Turing boğazını temizliyor.

-Onu son ziyarete gittiğimde, bana üç kelime söyledi. Kaufbeuren. Rosenheim. Uetenjain. İlk ikisini araştırdım, Almanya'da iki şehir. İyi duyamamıştım ama ararken nasıl yazıldıklarını da öğrendim Kaufbeuren, Rosenheim. Üçüncü hakkında hiçbir fikrim yok belki de iyi duyamadım. Eşim bilir ama nerede olduğunu bilmiyorum. Onu pek çok kez aradım, cep telefonu kapalıydı.

Ve bu Alman şehirleri size Albert'in CIA ajanı değil de bir Nazi olduğunu düşündürdü. Kim bilir. Belki de soğuk savaş yıllarında Almanya'da çalışan bir CIA ajanıydı. Ama ben bunlardan konuşmak istemiyorum. Size söylemek istediğim daha önemli bir şey var.

Çok kesin kanıtları yoktu ama yanılmadığına da emindi. Her şeyin insanın yüzüne dosdoğru söylenmesi gerektiğine inanan bir kültürde yetişmişti. Bunu öğrenmek Turing için çok acı olacaktı ama uzun vadede ona iyilik etmiş olacaktı. Onun bir yalanın içinde yaşamaya devam etmesini engelleyecekti.

-Bay Saenz, diyor. Siz Kripto Odası'nın en büyük zaferlerinden birisiniz. Bu yüzden bunları size söylemekten çok büyük üzüntü duyuyorum. Burada ilk yıllarınızı hatırlıyor musunuz? Şaşmazlığınızla ne zaman ün kazanmıştınız? Albert'in masanıza koyduğu her şeyi çözebilmeyi? Bunu nasıl başardığınızı açıklayacağım.

Gıcık tutuyor, boğazını temizliyor.

-Başardınız çünkü tüm gelen o mesajlar çözülmek için hazırlanmıştı.

-Anlamıyorum.

-Çok kolay aynı zamanda karışık. En başından başlayayım. Albert, okuduğum çok gizli belgelere göre, 1974 sonlarında, Montenegro'nun diktatörlüğünün üçüncü yılında, CIA'nın danışmanı olarak görev yaparken, İçişleri Bakanı'ndan bir randevu talep etti. Size aşağı yukarı neler konuşulduğunu anlatıyorum. Yıl sonunda onu başka bir ülkeye göndereceklerini eğer ona bir iş teklif ederlerse CIA'yı bırakıp Bolivya'da kalabileceğini iletmiş. Montenegro hükümetinin uzmanlaşmış bir istihbarat servisine ihtiyaç duyduğunu, CIA'daki tecrübesini hizmetlerine sunabileceğini ve organize edilmesi işini de yüklenebileceğini eklemiş. Bakan ise devletin zaten bir istihbarat servisinin olduğunu söylemiş. Bu anlattıklarım konuşmaların transkripsiyonları değil bakanın başkana yazdığı rapor.

Ramirez-Graham akvaryuma yaklaşıyor, melek balıklarının dikkatini çekmek için cama vuruyor. Uzun süredir onları beslemediğini hatırlıyor. Onlara yem verirken bir yandan da konuşuyor:

-Albert hükümetin UGA gibi bir organizasyonu olmadığını söyledi. Sadece elektronik kodlu sinyalleri ve bilgiye el koyarak deşifre

edip hükümeti muhalefetin planlarından haberdar edecek özel bir ajans olacaktı. Onları bekleyen zamanlar böyle bir ajansın acilen kurulmasını gerektiriyordu. Güney Amerika'ya sızan komünistlere, politik partilere, marksist gerilla gruplarına ve bunlara Sovyetler ve Küba'nın maddi desteğine karşı hükümetin elinde bulunan tüm silahlarla savaşması gerekiyordu. Bakan, Albert'ın UGA'sında çalışmadığını söyledi. Albert ise bir dönem CIA ile UGA arasında bağlantı görevi yaptığını anlattı. Bakan, Albert'te oturmayan bir şeyler olduğunu görüyordu. Mesela, aksanının İspanyolca konuşan bir Amerikalıyla ilgisi yoktu. Daha ziyade önce İngilizce sonra İspanyolca öğrenmiş bir Alman'dı. Yine de onu etkileyici bulmuştu.

-Tüm bunları biliyorum zaten, diyor Turing sabırsızca.

-Bekleyiniz. Biraz bekleyiniz. Bu dinleyeceklerinizin somut kanıtları yok. Pek çok şey belgelerde fısıltılar gibi satır aralarında gizli. Ama anlatacaklarımın doğruluğuna bahse girebilirim. Sonra bakanın aklına bir fikir gelir bu fikirleri sayesinde Askeri Okulda dönem arkadaşlarından daha zeki olduğu kabul edilirdi. Albert'ın önerisini kabul edip daha radikal adımlar atmaya karar verir.

Bir mola verip kahvesinden bir yudum alıyor.

-Ara sıra muhalefetten kurtulmak gerekiyordu ama buna karşı çıkan askerler bu şekilde ordunun prestijiyle oynanamayacağını belirttiler. Bu askerler "Dignidad" adlı grubu kurmuşlardı. Açıklanmasını istedikleri başka şeyler arasında "politik suç"un ne olduğu da vardı. Hükümetin bir muhalifin tutuklanması, sürgün edilmesi ya da onunla ne yapılmasına ne karar veriyorsa, verdiği cezanın sebebi "politik suç" oluyordu. Bu grup kimsenin somut kanıtlar olmadan gözaltına alınmasını istemiyordu. Ve bazen siz de bilirsiniz hiçbir kanıt olmuyordu.

Enigma makinesinin içinde durduğu camdan kutuya vuruyor. Bunlardan birini nasıl kullanabildi? Yazılım programı olmadan nasıl kriptolu sistemleri programlayabildi?

-Bakan, Şili ve Arjantin hükümetlerinde olduğu gibi topluca hata yapmak hiçbir şey yapmamaktan yeğdir diye düşündü. Olası bir komünisti canlı bırakmaktansa kötü şans yüzünden yanılmayı tercih ediyordu. Kirli savaş, beyaz eldivenleri kabul etmiyordu. "Dignidad"

bu açıklamayı yeterli bulmadı. Ama belki eğer suikast girişimlerine katılımlarını gösteren ikna edici kanıtları sunarlarsa belli başlı kişilerin ortadan kaldırılmasına göz yumabilirlerdi. Albert'den yararlanılabilirdi.

-Yararlanmak?

-El konulmuş mesajlar yaratıp onları istedikleri gibi kullanabilirlerdi. Albert'e tekrar gelmesini söyledi. Başkana danışacaktı. Bir hafta sonra SIN'e bağlı organizasyon olarak Kripto Odası'nın gizlice kurulması planı onaylandı ve ilk başta gayri resmi olarak Albert'in sorumluluğu üstleneceği kararlaştırıldı.

-Yalan. Albert kimse tarafından kullanılmamıştı. Bunun için fazla zekiydi.

-1975 yılının ilk aylarında Albert, Montenegro hükümetinin en sert kanadı tarafından kullanılmıştı. Hiç şüphesiz 1975 yılının sonlarına doğru o da komplonun bir parçası oldu. Kullanıldığının farkına varmıştı, ilk başta hiç sesini çıkartmadı sonra her şeyi bildiğini açıkladı ama çalışmaya devam etmek istediğini söyledi. Belki başka şansı yoktu, çok şey biliyordu ve eğer istifa etseydi ortadan kaldırılacaktı.

Turing'in gözlerinden şaşkınlık fışkırıyor. Ramirez-Graham yüzündeki karamsarlığı görebiliyor ama duraklamamalı. Kahvesini bitiriyor.

-O zamanlar uydurma mesaj üretme konusunda sofistike yollar bulmuşlardı. Mesela, gazeteye şifreli gizli ilanlar verip sonra onları keşfediyorlardı ve muhalif bir grubu bu mesajı yayınladığı için suçluyorlardı. Hükümeti düşürmek için Tarapaca planını yapan asker ve siviller böyle yakalandı. Hükümetin onlardan kurtulmak için elinde somut kanıtlar yoktu. Komplodan bahseden gizli mesajlar uydurup sonra "Dignidad" grubu karşısında bunları kullanıyorlardı.

-Bütün bunlarda benim rolüm neydi?

Ramirez-Graham duraklıyor.

-Albert, Kripto Odası'nda şüphelere yol açmamak için sahte bilgilerin olabilecek en az kriptoanalistin eline geçmesini önermiş. Çoğunluğu gerçek mesajların çözülmesiyle uğraşacaklardı. Albert'in tüm uydurma bilgileri teslim ettiği gözde bir kriptoanalisti vardı. Onu seçmesinin sebebi politik gelgitlere bağışık, yaptığı işin sonuç-

larını düşünemeyecek olması ve bu yüzden kin tutmaması. Geçmişte yaşayan bir adam.

Tüm konuşma boyunca ilk kez Turing gözlerini kaldırdı ve Ramirez-Graham'ın gözleriyle karşılaştı.

-Üzgünüm Bay Saenz. Sizin deşifre ettiğiniz tüm mesajları Albert, kriptoanalizin tarih el kitabından çıkartmış. Bunu kanıtlamak zor değil. Birinci bölüm, tekalfabede yer değiştirmiş kod. İkinci bölüm, çoklualfabede yer değiştirmiş kod. Aslında ne siz ne de bu binada çalışanlar Montenegro'nun diktasının düşmanlarını fark etme konusunda ne kadar sinsi olduğunu tahmin bile edemezsiniz. Bu binanın varoluşunun sebepleri ortadan kalktığında hâlâ çalışmaya devam etmesi ve sizin bu binada çalışmaya devam etmeniz rutin sayesinde. İnanın Bay Saenz bunun sizin için ne kadar zor olduğunu anlıyorum. Ama benim için de zor olduğunu anlayın. Tüm bunları öğrendikten sonra burada devam etmem kolay mı sanıyorsunuz?

Dört

Dorado Binası'nın resepsiyon görevlisi kırmızı neon ışığın altında bilgisayarda *Playground*'u ziyaret ediyor. Avatarı en meşhur porno yıldızlarının modellendiği bir genelevi ziyaret ediyor. Göğüsleri açıkta, uzun boylu, çizme giymiş bir kadınla pazarlığını yeni bitirmiş. Kadın onun avatarının elinden tutup ipek perdelerin arasından iki tarafında odaları olan kırmızı duvarlı koridor boyunca götürüyor. Kadının kim olduğunu soruyorsun. Seni gerçek hayata döndürecek, normal bir diyalog kurmak istiyorsun. Zor olacak biliyorsun. İnsan öğrenmeye hazır olmadığı bir şeyi bilmemeli.

-Briana Banks23, zayıf sesini ilk defa duyuyorsun, sanki ses tellerinin bu kadar yüksek sesi çıkaracak gücü yok. Patent hakkına sahip

olanlar nette, gerçek Briana Banks'den daha fazla para kazanıyordur. *Playground*'da yetmişten fazla kopyası var.

Durdurma düğmesine basıyor, *Playground* görüntüsü donuyor. Briana'ya hayransın, sıkı baldırları gümüş rengi şortun içinde harika görünüyor, upuzun bacakları, ihtişamlı göğüsleri ve incecik beliyle dijital bir tasarım harikası. Ateşli bir grafik tasarımcısı, belli ki tüm gece pin-up kızları kataloglarını gözden geçirip kendi modellerinin onları geçmesi için uğraşmış. Gerçeğine de çok yakın görünümde. Ve evet, var tek bir tane de değil.

Resepsiyon görevlisi 492 numaralı odanın altın rengi anahtarını veriyor. Suç ortağı gülümsemesiyle "Yine Carla ha" diyor. "Bizim için memnun müşteriden daha iyisi yoktur." Kanın yanaklarına çıktığını hissederek, sıvışarak titrek adımlarla asansöre yöneliyorsun. Yaşamak kolay değil. Hiç olmadı. Hele şimdi hiç.

Bir. İki. Üç. Dört. Beş. Altı. Siyah düğmelerin ortasında bulunan beyaz rakamlara duraklayarak bakıyorsun.Dörde basmadan önce basit bir ilerleme ile acaba gizli bir mesaj saklanabilir mi? Hiçbir şeyi küçümsememek lazım en masum dediğin yerler bile bir yazı ya da bir imza saklıyor olabilir. Sana göre dünyada çok az şey şifresi çözülmemiş bir mesaj kadar güçlüdür. Sanki saklanmakla dünyanın mucizesi daha da güç kazanır.

Bu gürültülü aynalı, duvarlı metal kutunun içinde saatlerce kalabilirsin. Çıkışını bitirmese, sonar kapıyı açarsın ve bilinmeyen bir alana çıkarsın, şimdi seni ziyaret eden bu huzursuzluk olmaz. Çünkü hiçbir şey göründüğü gibi değil ve nehrin berrak suları bataklığa dönüştü. Fantezilerini meşgul eden kadınlar, karşına uyuşturucudan kolları haritaya dönmüş şekilde çıkıyor. Yaptığın efsanevi iş, gençler için modası geçmiş bir iş olarak anılır oldu. Hayatının tüm eylemleri –halkına verdiğin kesintisiz hizmet– bazıları için kriminal bir kariyerin harcanmış izlerini taşıyor. Hayatının büyük bir bölümünün bir yalan olduğunu bugün keşfetmen de bir işe yaramıyor.

Asansörden aşina olduğun bir yere çıkıyorsun. Yöneldiğin kapının ardında kiminle karşılacaksın? Californiyalı pon pon kız mı yoksa gerçek Carla mı? Dağınık hayatının geri kalanıyla onun ne ilgisi var? Her şey seni biraz önce satır aralarında aydınlanan plana götürüyor.

Albert'ı özlüyorsun. O sana paranoyanın sağlıklı bir şey olduğunu söylemişti. Hayran olunası insan, seni keşfeden kişi, bugün keşfettiğin şeye seni hazırlamamıştı. Küstah Ramirez-Graham. En kötüsü de onun haklı olduğunu düşünmen oldu. Bu kuşkuyla yaşamak çok zor olacak, çok zor.

Albert ile geçirdiği yıllar yegâneydi. Sadece onun o binada olması, birkaç metre yürüyüp ezici varlığıyla odasında buluşmak, kucaklayıcı sesini duymak, korkunç zekâsı bile onu heyecanlandırmaya yetiyordu. Daha iyi çalışıyordun, kendini işine veriyordun, belli bir amaç için savaştığını düşünüyordun. Tüm hayatını bu yabancıya adadın. Sırları avlamak için yaşıyordun, hepsinin hayatlarında gizler sakladığını biliyordun ama onun için aynı şeyi düşünmüyordun. Evet, sana aynı şekilde davranmadığını bir şeyler gizlediğinden şüpheleniyordun. Ama Kripto Odası'nda işinin anlamanı saklamak? Hiçbir kriptografi klavyede bu kadar yalan yazmak için yeterli olamaz.

Ah, Albert, sana çok acımazsız davrandı. Ve en kötüsü de onu affetmeye hazırdın en azından affetmeyi denemeye. Tüm bunlardan sonra sen kimdin, kendini onunla eş tutmak, onu yargılamaya cüret etmek, tavırlarının sebeplerini araştırmak için? Niçini sormak seni ilgilendiriyordu, o niçinin ardında ne olduğunu bilebilmek ama konu Albert olunca kilitli bir alana giriyordun.

Carla sana kapıyı açıyor, asansör ve odası arasındaki yarıyolda hareket etmeden seni izliyor. Ayakları çıplak ve üstünde duruma uygun bulmadığın eflatun bir babydoll var. Bu giysi ilişkinizde, pek çok patlamalar yaşadığın ve çok iyi hatırladığın akşamlarda giydiği giysiydi. Seviştikten sonra yatakta televizyon seyrederken, sen sigara, o romlu Coca Cola içerken senin erkeklik organınla ilgili bir şaka yaptı. Geçen hafta beraber olduğu bir müşterisinin organına benzettiğini söyledi. Yorumu canını acıttı, başkalarıyla da görüştüğünden şüpheleniyordun, konuya değinmemeyi tercih ettin, onun da değinmemesini tercih ederdin. Ramirez-Graham'ın koyduğu kuralları anlatan bir dosyayı açıp okumaya başlıyorsun. On dakika geçiyor. Televizyonu kapıyor, senden özür diliyor, cevap vermiyor. Dosyayı elinden alıyor, sayfalarını tek tek yırtıp yere atıyor. Kalkıp üstünü

giyiyor, çorapların ters, kravatın bağlanmamış. Siniri geçince döneceğini söyledin. O daha iyi hissettiğinde. "Belki de hiçbir zaman" dedin ona bakmadan. Sana, onun hayatı hakkında ne bildiğini haykırarak sordu. Sorunları hakkında. Ona yardım etmeye çalışıyordun ama yüzeysel şekilde. Bağımlılığa karşı savaşmanın ne kadar zor olduğunu anlamıyordun. "Orospu çocuğu!" diye bağırıyor. "İbne, egoist. Gerçeğin ne kadar acı olduğunu anlamıyorsun." Odadan çıkarken, romlu Coca Cola kutusunu kafana atıyor, duvara çarpıyor. Ceketini yüzüne fırlatıyor. O kadar şaşkındın ki merdivenlerden indin. Carla'nın hayatından bir an önce çıkıp gitmek hayaliyle arabana vardın. Ama yapamadın, Toyota'nda bir süre oturdun. 492'ye geri döndün. Ona eğer sen yardım etmeyeceksen başka kim edecek?

-Sana bir şey mi oldu? Seni bekliyordum ve şimdi sen buradasın. Aşağıyı aradım, yukarı çıktığını söylediler ama bir türlü gelmedin.

Sorusuna nasıl cevap vermeli? Hayatının yirmi beş yılının bir kandırmaca olduğunu yeni öğrendiğini nasıl söylemeli? Ellerinin kanlı olduğunun doğru olduğunu, en kötüsünü, o kanın masum insanların kanı olduğunu.

Ona yaklaşıyor kollarına atılıyorsun.

Beş

Gri bulutlar hızla geçip gidiyor. Uzaklardan gök gürültüsünün sesi geliyor. Şimşek bir anlığına gökyüzünü aydınlatıyor. Hareketsiz... Kokulu çarşafların arasında. Bacaklarımın arasından çişimi yapıyorum... Yarı açık ağzımdan tükürüğüm akıyor. Ölümüm yaklaşmış gibi yapmalıyım...

Gelmeyecek. Gelmeyecek.

Ben elektrikli bir karıncayım...

Pek çok kere bu duruma düştüm. Beş yüzyıl önce karnıma bıçak saplandı. Bir yüzyıl önce beynimde bir kurşun patladı. Hâlâ yaşıyorum... Başka bir şey bilmiyorum...

Turing gideli çok oldu... Allah'tan... Saatlerce kelimelerimin izini sürer. Sanki bir manası varmışçasına. Belki de vardır... Ben bulama-

dım. Hafızam beni yanıltıyor. Şaşırtıcı bir durum. Eğer kendi hatıralarımsa... Ve başka bir şey değilse. Mesela. Olduğum başka canlıları hatırlayan parazitvari bir hafıza...

Kendimleyim. Hep olduğu gibi. Kendi fikirlerimle tükenmişim. Duygularıma şaşırmaktan acizim...

Ben herkesim... Ben, bir tek benim...

Tarihçiler savaşları yönetenlere odaklanırlar. Orduların harekâtını sağlayanların, başta bulunan sorumlular olduğuna inanırlar... Olayların gidişatından... Askerler için de endişeleniyorlar. Onların cesareti ve korkaklığında bir milletin kaderi saklı duruyor. Kriptologlar onları pek ilgilendirmiyor... Şifreleyen ve çözen. Ofis işi o kadar da heyecan verici değil... Çok matematik... Fazlasıyla mantık...

Ve hiç şüphe yok savaşların gidişatını onlar tayin ettiler.

Birinci Dünya Savaşı'nda ise hiç bu kadar gerçek olmamıştı. Gün boyunca korkunç karşılaşmalar yaşandı... Beş yüz bin ölü Alman. Verdun ve Somme'yi sayarsak. Üç yüz bin Fransız... Yüz altmış bin İngiliz...

Ama asıl savaş kriptografi ve kriptoanaliz salonlarında yaşanıyordu... Radyo icat olmuştu. Askerler büyülenmişti... İki nokta arasında kablolara gerek duyulmadan iletişim kurabilecekleri için... Bu daha çok mesaj demekti. Her şeyin alıkonabileceği manasına da geliyordu... Fransızlar en iyisiydi. Biz Fransızlar en iyiydik. Tüm savaş boyunca Almanların bir milyon kelimesini alıkoyduk. Bir kod yaratıyorlardı... Deşifre ediliyordu... Başka bir tane yapıyorlardı... O da çözülüyordu... Böyle gidiyordu. Tarihte kriptografi için fazla bir keşif yapılmayan bir savaş. İyi niyet... Başarısızlıkla sonuçlanan. Tüm sırlarını teslim eden.

Ben savaşta Fransız Georges Painvin'dim... Paris'te Chiffre Bürosu için çalışıyordum... Alman kodlarının zayıf noktalarını bulmakla uğraşıyordum. İçlerinden en önemlisi ADFGVX idi... 1918 yılının mart ayında kullanılmaya başladı. O ay Almanlar büyük taaruza geçmeden hemen önce. Yer değiştirme ve taşıma işlemlerinin entrikalı bir şekilde yapılmış karışımıydı... Kod, mors alfabesinde iletildiği için. ADFGVX harfleri anahtar harflerdi. Mors alfabesinde birbirlerine hiç benzemiyorlardı. O yüzden karıştırmanın imkânı yoktu.

Mart 1918'de Paris düşmek üzereydi. Almanlar yüz kilometre yakına gelmişlerdi. Son saldırıya hazırlanıyorlardı... Biz müttefiklere ADFGVX şifresine sızmaktan başka çare kalmamıştı... Böylece saldırıyı nereden yapacaklarını öğrenecektik.

Ve ben... Georges Painvin... Sadece buna yoğunlaştım. Zayıfladım. Bir kilo. İki kilo. On kilo. On beş kilo... Sonunda 2 haziran gecesi bu kodla yazılmış bir mesajı çözmeyi başardım... Bu başka diğer mesajları da çözmemi sağladı.

Bu mesajlardan birinde acilen mühimmat isteniyordu... Paris'e seksen kilometre uzaklıkta bir yerden gönderilmişti... Montdidier ve Compiegne arasında bir yerden. Eğer Almanlar oraya mühimmat istiyorlarsa... O noktadan saldırı yapacakları muhtemeldi.... Keşif uçaklarımız da doğruladı. Müttefik askerleri ateş hattını desteklemek için oraya gönderildiler... Almanların baskın yapma ihtimali ortadan kalktı. Ve sonra savaşı kaybettiler.

Boğazımda balgam var... Soluk alıp veremiyorum... Soluk yolum tıkalı. Ölümsüz biri olmama rağmen. Ağrım var... Erken ölüm hissiyatı.

Ben elektrikli bir karıncayım... Bu borulara bağlı. Kaçmak isterdim. Camdan özgürlüğe doğru atlamak isterdim... Daha önce yaptığım gibi. Başka bir vücudu bekleme hissi beni tüketiyor... Bu defa kimde reenkarne olacağım. Kriptoanalizin ruhunu kimde devam ettireceğim...

Yoksa oyun salonlarında gizlenen bir ergen mi. Bulmacalarla... Akrostişlerle... Bilmecelerle... Veya bilgisayarda hesap yaparken. Kendi algoritmalarını yaratırken... Düşünceleri sonucu ortaya çıkan bir algoritma. Zekâmızın bir miktar yapay tarafı var... Ya da belki makinelerin yapay zekâsı, bizim anlamamıza izin verdiği kadarı... Arasından baktığımız prizma.

Bir silah atışı duydum... Ve hiçbir şey yapamıyorum. Kapıda bulunan güvenlik görevlisi ateş etti. Yoksa ona mı ateş ettiler... Belki bana geldiler. Hiç şaşırmam. Beni hiçbir şey şaşırtmaz... Uzun bir bekleyiş hariç... Bekleyiş ne kadar uzun olursa...

Nerede çocuk oldum bilmiyorum. Hiç çocuk oldum mu onu da bilmiyorum.

Kaufbeuren'de çalışıyordum.

Yağmur yağıyor. Gök gürüldüyor. Silah sesi belki de gök gürültüsüydü. Ama hayır. Yanılmış olmam imkânsız.

Painvin'in yaptığını. Ben yaptım. Olayların gidişatı için o kadar da önemli değildi... Zimmermann'ın telegrafı gibi... Bu özel deşifrelemeyle ilgili, savaşın sonucunu değiştirdi diyebiliriz. Kimse de tartışamaz... Kriptografiden anlamayan tarihçiler bile. Belki de evet.

Olay 1917'de geçti... Almanlar bir sonuca varmışlardı. İngiltere'yi yenmenin tek yolu yurtdışından erzak girişini engellemekti.... Plan adaya gelen her türlü gemiyi denizaltılar yoluyla batırmaktan ibaretti... Tarafsız gemiler de buna dahildi... Ve hatta Amerikan gemileri... Amerika'nın bu saldırılara reaksiyon göstermesinden korkuluyordu... Ve hatta savaşa girmesine. Buna engel olunmalıydı... Bunun üzerine Alman stratejistler absürt bir plan yaptı. Ama plan onaylandı...

Amerikalılar ve Meksikalılar arasında gerginlik olduğunu biliyorlardı. Fikir, Meksika'nın Amerika'ya savaş ilan etmesini sağlamaktı... Bu saldırı Amerika'yı meşgul edecekti... Topraklarını savunmakla uğraşırken Avrupa'ya konsantre olamayacaktı... Japonya'nın bundan istifade edip ordularını California'ya çıkarması ihtimali de vardı... O zamanlar Meksika, Japonya ile iyi ilişkiler içindeydi. Bu Amerikalıları sinirlendiriyordu.

Adımlar yaklaşıyor. Bana doğru geliyor. Kapının eşiğinde yarım bir gölge. Gözlerimi açıyorum. Boş bakışımla. Sanki gözlerimi açmamışım gibi.

Bu adamı tanımıyorum. Yanaklarında lekeler var. Şarap rengi.

Britanya adasını bir denizaltı savaşıyla kordon altına alma kararı Pless Şatosu'nda alındı... Silesia tepelerinde... Alman Genelkurmay Başkanı da bulunuyordu. Dışişleri Bakanı Hollweg plana karşıydı... Ama savaşta kararları ağır basan Hindemburg ve Luddendorf'du... Onlar Kaiser'i ikna etmeyi başardılar.

Adam yanı başımda duruyor... Elinde bir tabanca var. Susturucu... Onu kullanmayadabilir... Nefes alıp vermeme izin veren hortumları sökebilir. Ve beni... Bir...

Elektrikli karıncaya dönüştüren...

Karar alındıktan altı hafta sonra. Sahneye yeni atanan Dışişleri Bakanı çıkıyor... Arthur Zimmermann... Felix von Eckhard'a bir telgraf yolluyor. Almanya'nın Meksika Büyükelçisi.

Telgraf şöyle diyordu...

Şubatın birinde sınırsız bir denizaltı muharebesi başlatmayı planlıyoruz. Bir deneme yapılacak. Her şeye rağmen. Amerika'yı tarafsız kılmak için. Bu işe yaramazsa. Meksika'ya aşağıdakilere uyması şartıyla bizimle müttefik olma teklifi yapıyoruz. Savaşı beraber yürütme. Barışı beraber sağlama. Meksika'nın daha önce kaybettiği toprakları geri kazanması için sonsuz destek sağlama. Teksas'ı. Yeni Meksika'yı. Ve Arizona'yı.

Göğsüme bir el ateş.

Telgraf, telgraf cihazı ile gönderildi. Meksika'da, Berlin'den gönderilen telgrafları alacak kapasitede radyo istasyonları yoktu.

Kurşun vücudumu yaraladı.

Bunun üzerine Washington'da bulunan Alman Büyükelçiliğine gönderildi. Woodrow Wilson ile yapılan bir antlaşma sayesinde... Almanlar, Berlin ile Washington arasındaki şifreli mesajlarını göndermek için Amerikan hatlarını kullanıyorlardı. Böylece bunda şüphe edilecek bir şey yoktu.

Kanın pijamaya akması.

Almanların bilmediği ise Berlin ile Washington arasındaki mesajların İngiltere'de geçtiğiydi.

Gittikçe büyüyen bir kan gölü... Hayatın akıp gitmesi...

Tam olarak. 40 numaralı salon. Deniz Kuvvetleri istihbaratının prestijli kriptoloji bölümü. Almiratazgo Binası. Sekiz yüz radyo operatörü. Sekiz kriptolog.

Kapanan bir kan gölü. Ama kapanmıyor.

Yanakları lekeli adam odadan çıkıyor. Albert gözlerini kapıyor. Öldü... Ben öldüm... Zamanıydı. Başka bir vücut bulmalıyım.

Ben Rosenheim'da tutuklanmıştım. Pazarlar. Yıkıntılar. Ortaçağ kuleleri. Bir vadi. Bir çocuk.

O dönemde radyo operatörleri, kodları, kod kitaplarına bakarak şifreliyorlardı. Bu ilkel ve tehlikeli bir metotdu. Düşman bir gemi battığında... İlk aranan şey bu kod kitapları oluyordu. 1914 sonlarına

doğru... Alman bir destroyer battı. Aliminyum bir kutuda. Pek çok kitap ve belge ele geçti.... 40 numaralı salonun adamları kitaplardan birinin Verkehrsbuch kod kitabı olduğunu keşfetti. Kullandıkları... Diğer başka şeyleri dışında... Berlin ile deniz ataşelerinin mesajlaşmak için kullandıkları... Yurt dışındaki farklı elçilikleriyle...

40 numaralı salona Zimmermann'ın telgrafı vardığında... İki kriptolog... Saygıdeğer Montgomery ve Nigel de Grey. İlk satırı okudular.

130.13042.13401.8501.115.3528.416.17214.6491.11310.

İlk satırda genellikle mesajı şifrelemek için kullanılmış olan kod kitabının numarası olurdu... 13042 onlara başka bir rakamı hatırlattı... 13040. Bu rakam Almanların kullandığı kod kitabına aitti ve tesadüf bu ya 40 numaralı salonda bulunuyordu... Ayrıca bu kodun varyasyonlarının olduğu başka bir kitap da ellerinde vardı. İşleri kolaydı. Benim için. Montgomery... Ve benim için... De Grey... En azından mesajın belli başlı bölümlerini çözmek için.

Öldüm. Başka bir vücut.

Kod kitapları kullanırlarken. Almanlar mesajlarını iki defa şifrelerlerdi... Tedbir olarak.. Hiç şüphesiz... Zimmermann'ın telgrafı aynı işlemden geçmemişti. 1917'nin Şubat'ında... Başkan Wilson telgrafın içeriğinden haberdar oldu. Mart'ta... Sürpriz bir şekilde... Zimmermann telgrafı doğruladı. 6 Nisan'da... Amerika, Almanya'ya savaş ilan etti.

Ölüyüm.

Ölü değilim.

Başka bir vücut. Aynısı.

Elektrikli karınca.

Altı

Savcı Cardona, Albert'in evine iki blok ötede köşede bir eczane buluyor. Kapısı kapalı, zili çalıyor, bir süre sonra yan taraftaki pencereden karga burunlu bir kadın görünüyor. Kapıyı açıyor. "Geçiniz, geçiniz" diyor bir yandan da çekmecelerde alkol ve gazlı bez arayarak. Cardona elindeki çantayı yere bırakıyor. Su elbiselerinden sel gibi akıp gidiyor, yerde bulunan halıları ıslatıyor. "Özür dilerim, her yeri kirlettim." "Endişelenmeyin." Cardona kollarının ve bacaklarının buz tuttuğunu hissediyor, ıslak giysilerin verdiği rahatsızlık tüm vücuduna yayılmış. Çoktan otele dönüp onu ısıtacak bir kaloriferin veya bir sobanın yanına oturmalıydı. "Oturunuz" diyor kadın bir siyam kedisinin kıvrıldığı sandaleyi işaret ederek. "Tamamen ıslanmışsınız ve size hemen pansuman yapmak lazım. Mikrop kapabi-

lirsiniz. Bunu nasıl yaptınız?" "Teşekkür ederim, hanımefendi" diyor Cardona çantasına sarılmış bir şekilde hiç hareket etmeden. "Yanlış zamanda yanlış yerde bulundum. Meydanda göstericilerle karşılaştım." "Özür dilerim, özür dilerim. Ama bana sorarsanız onlarla tamamen aynı fikirdeyim. Geçen ay elektrik faturamızı yüzde seksen artırdılar. Görmeniz lazımdı. Fakir bir ülkeye zengin olmaya gelmişler. Oturunuz lütfen." Cardona sandalyeye yaklaşıyor. Kedi yerini bırakmaya hiç niyeti olmaksızın okşanmasına izin veriyor, idrar kokuyor ve tüyleri dökülüyor, sırtında bir tutam tüy kalmış. Kadın tezgâha elleriyle vurunca, kedi bir sıçrayış eczanenin arka tarafında kayboluyor. Cardona oturuyor, kadının yorumu onu eski günlere götürüyor. Maliye Bakanı Valvidia ile Quemado Sarayı'nda yaptığı bir konuşma aklına geliyor. İhale kaynaklarının ve ulusal şirketlerin tartışıldığı bir kabine toplantısından yeni çıkmışlardı. "Ah, sevgili savcım, çiğnemek için halkımızın eti serttir. Hem ekonomi canlansın isterler hem de dışarıdan yatırımlar geldiğinde çığlığı basarlar. Kapitalist şirketlerin yardım kurumları olmadığını anlamazlar. Buraya yatırım yapıyorlar çünkü para kazanmak istiyorlar. Bu bir kısırdöngü ve nasıl çıkacağımızı bilmiyorum." "Bir çıkış olacağını sanmıyorum" demişti Cardona. Fakir bir ülke hiçbir zafere alışık değildir. İnsanların para kazanmasının sadece ailesini geçindirmek için olmayabileceği fikrine alışkın değiller. *Hayatını kazanmak* halk deyişi de buradan geliyor. Dürüstçe çalışmak, hayatını kazanmaktır. Eğer biri para kazanıyorsa, kendi için çok para biriktiriyorsa, o bir egoist, bir düzenbaz veya her ikisidir de. "Evet, hem modernizm ve ilerleme olsun istiyoruz ama geleneklerimizi kaybetmekten de çok korkuyoruz. Her ikisini de aynı anda istiyoruz ama tabii imkânsız. Neoliberal model burada başarısız olmaya mahkum." Cardona ona sadece bu olmadığını söylemek isterdi. Aynı zamanda modeli nasıl uyguladığınızla da ilgili olduğunu. Onun yerine, şu soruyu sordu, "Halkımız yatırımcıları kaçırmayı mı tercih eder. Sınırlarımızı kapatalım o zaman." "Onları kaçıracaklar ve ertesi gün elleri bomboş ortaya dökülecekler. Kazananı olmayan bir zafer olacak. Bizimkilerin sevdiği cinsten." Kadın, Cardona'nın yarasına yakından bakıyor. "Birkaç dikiş atılması gerekecek" "Anestezi olmadan mı?" "Sakin olun, çok çabuk olacak."

"Canım acır mı?" "Çabuk olup bitecek." Gözlerini kapıyor ve dikiş atmasına izin veriyor. Turing'in evine gitmesine yetecek kadar gücü var mı diye kendi kendine soruyor. Gitmesi lazım, başladığı işi bitirmesi gerek.

Eczaneden çıkıyor. Yağmurun şiddeti azalmış. Yarası yanıyor ama hiç değilse kapandı. Kesik derin olduğu için üç dikiş atılmak zorunda kaldı. Turing'in evi şehrin dışında bulunan bir mahallede. Gidebilir mi? Sokakların isimlerini çalışmıştı, şansına Rio Fugitivo'nun bulvarları tüm bölgeyi bir ucundan öteki ucuna dek kesiyor bu da kaybolmayı zorlaştırıyor. Asıl sorun bloklarla araba ile gitmenin imkânsızlığı (bir taksi de çeviremez, işleyeceği cinayet mahalline taksi ile mi gidecek, yoksa gidebilir mi?) Kırk beş dakikada yürüyebilir ama şehir böyleyken, polis ve eylemcilerle doluyken riskli olur. Hem yağmur da her an güçlü bir şekilde dönebilir ve bir yere sığınması gerekebilir. Bitik durumda, elbiseleri sırılsıklam ve kan lekeleriyle dolu. Sonsuz faktörler, son hamlenin gerçekleştirilmesine engel oluyor. O zaman? Otele gidip bir duş mu almalı? Yatağa yatıp hapların onu ziyaret etmesine izin mi vermeli? Her şeyi yarına mı bırakmalı? İmkânsız. Yarın, Ruth, Albert'in ölümünden haberdar olur ve bağlantıları kurup Cardona'dan şüphelenir. Yargı hikâyesinin tamamen uydurma olduğunu anlar. Gerçeği gizlemek için gerekli bir yalandı. Çünkü burada kanunlar hiçbir işe yaramıyor. Olayların gidişatı güçlülerin isteği doğrultusunda sonuçlanıyor. Bunu her zaman bildim ama inanmak istemedim. Benim sözlerimin, kararlarımın yenebileceğini düşündüm. Beyhude çabaların inatçı beyhudeliği. Ama hayır. Aslında derinde bir yerlerde ben de onlardan biri olmak istiyordum. Kanunlar elimde olduğunda kendi içimden çıkabilirdim. Hem savcı hem de cellat görevi görüyorum. Kanunun başarısızlığı benim zaferim. Kendi mezarımdan sadece ateş edilirse çıkarım. Yüzünü kirli bir mendille siliyor. Yanaklarında mor renkli lekeler parlıyor. Devam etmeye karar veriyor.

Cardona halk galeyanının ikinci gününün akşamüstü tüm Rio Fugitivo'yu baştan sona geçmişti. Ortak vicdanın sarsılmasına karşı bir yabancı olarak hem de paradoksal şekilde yaptığı ve yapacağı şeyin kaçınılmaz olduğunu hissediyordu. Tarihi bir akşamüstü, ben

burada onu tahrip ederken yeniden yapılanmasına da yardımcı oluyorum. Yollarda ve sokak köşelerinde taş, tahta, kırık şişe camları, bloğa başkaldırıp kesik lastiklerle kalmış arabalara rastladı. Eylemcilerin yaktığı ateş kümeleri yağmura direniyordu. Ateşte eski sandalyeler, gazete kâğıtları yanıyor itfayeciler umutsuz bir şekilde cılız su fışkırtan hortumlarla yakılan ateşleri söndürmeye gayret ediyor. Varoşlardan gelmiş gençler şehir merkezine doğru yürüyor, askerler cemselerde, polisler sokakları taşlardan temizlerken bir yandan da göstericilere göz yaşartıcı bomba atıyorlar, gazeteciler muhabirler ellerinde mikrofon, kameramanlar kameraları ile çekime bir an olsun ara vermeden her bir sahneyi çekip ülkeye duyurmaya çalışıyorlar. Çektikleri görüntüleri kaydedip akşam ve haftalık haberlerde yayınlanmak üzere saklıyorlar. Kimse Cardona'yı tanımıyor. O da tanınmak için ekstra bir şey yapmıyor. Eylemcilerle karşılaşmamak için kalabalık bulvarların paralelinden yürüyor. Böyle iyi. Bu yıkılışın bir parçası olmadan hükümetten tam zamanında ayrılmış. Kendi mi emekli oldu yoksa onu emekli mi ettiler? İstifasını vermeye zorladılar. Belki de onlardan biri olmadığını fark ettiler. Ya da onlarda biri olmak istemediğini anladılar. Bazen ara sıra başkanlık sarayındaki öğle ve akşam yemeklerini özlemiyor değil. İlahi bir kalbim vardı ve bu kadar çok ihtimama alışık değildi. Montenegro'nun bazen garip bir konuşma şekli vardı, ağzına bir puro atıyor onu çiğnerken konuştuğu için cümlelerin yarısını yutuyordu. Sözcükler ağzından sarhoşmuş gibi dökülüyordu. Anlamak için çok gayret etmek gerekiyordu. Cardona da dahil herkes ne dediğini anlamak için maksimum çaba harcıyorlardı, en ufak detaylarda bile gücünü ortaya koyuyor, ağzında bulunan puro misali hepinizi dişlerimin arasına alır ezerim mesajı veriyordu. Ara sıra ağrıdan bitkin halde duruyor ve bunun ne zaman biteceğini düşünüyor. Montenegro alaşağı olur mu? Olmuş saymamalı, hükümet kaç defa sallandı ama sonra ayağa kalkmanın bir yolunu hep buldu. Muhalif güçler hükümeti sarsacak gerekli iradeye sahipler ama alaşağı edimesini sağlayacak kadar değil. Tabii ülkenin tarihine damga vurmuş darbe hayaletlerini uyandırma korkusu da var. Kimse şimdiden memnun değil ama yirmi yıl önce fethedilen demokrasi için gösterilen gayret ağır basıyor. Bu kadar belirsizliğin

karşısında birinin Montenegro'ya, Cardona'nın Albert'e yaptığını yapmalı. Yavaş yavaş yaklaşıp tam göğsüne ateş etmeli. Hikâyenin sonu. Derin derin nefes alıyor, köşeyi dönünce üç blok ötede Turing'in evini görüyor.

Yedi

Bir gece, Kandinsky'nin aklına anne-babasını ziyaret etmek geliyor. Ona asırlar kadar uzun gelen bir süre sonra kapıyı açıyorlar. Kapıyı açan annesi, onu görünce gözleri parlıyor, kollarının arasında kayboluyor. İyice zayıflamış, sırtında kemikleri sayılıyor.

-Gir, gir, bu ne sürpriz. Rengin ne kadar soluk.

Hepimiz yavaş yavaş kilo vererek, dağılıp parçalanıyoruz. Koridorda babasının ters suratıyla karşı karşıya geliyor. Üstünde yağ içinde önlüğü ve iplikleri sökülmüş gri bir kazak var. Soğukça elini uzatıyor.

-Bizi unuttuğunu sanmıştım.

Her şey ona küçük, kirli ve kötü kokulu geliyor. On beş yıl burada mı yaşadı. Nasıl dayandı? Koridorda üst üste duran çekmeceleri

inceliyor, salonda titrek ışığın altında renkli televizyon, duvarlarda nemden delikler açılmış, mutfakta San Jose posteri ve ayaklarının ucunda mum yakılmış Bakire Urkupina'nın heykelciği görünüyor. Atölyeyi özlemiş, babasının maharetli ellerini bekleyen bisikletleri görmek istiyor. Tahta masanın üstünde alet edavatlar duruyor; tornavidalar, bisiklet zincirleri ise toprak zeminde. Çocukken Quillacollo'da babasına bakarak saatler geçiriyordu, eline geçen her şeyi bozup tekrar yapabiliyordu, çöplerde bulduğu radyolar, televizyonlar.

Hiçbir şey söylemiyor. Bir yabancı gibi hissedeceğinden şüphe etmişti, şimdi öyle olduğunu görünce çok üzüldü. Az bir umudu vardı, anne babasının evi onun da eviydi yoksa geriye dönüş diye bir şey yok muydu? Şimdi ne olacak?

Onun gururunu affetmelerini istemeyecek, bu ziyaretini bir özür olarak kabul etmelerini bekleyecek. Ne yaptığını da anlatmayacak, bir tomar para verip veda edecek, onları yüzüstü bırakmadığını söyleyecek, her zaman ona güvenebileceklerini ekleyecek.

Kardeşi Esteban ile paylaştıkları odaya giriyor, havasızlık ve kirli giysi kokusu burnuna çarpıyor. Yatağı kaybolmuş, Esteban kendi yatağına yatmış, bir yandan sigara içerken bir yandan da kitap okuyor. Boylu boslu, kendinden uzun. Kandinsky sağ elini uzatıyor. Kardeşi selamını almıyor, komodinin üstünde duran kül tablasına sigarasının külünü döküyor.

-Nasılsın kardeşim?

-Ağzına sıçılmış durumdayım ama onurluyum.

Ses tonu pek de sohbete devam edecek gibi değil. Kandinsky'nin aklına ne söyleyecek ne de soracak bir şey de gelmiyor. Giyimlerinin çok farklı olduğu dikkatini çekiyor, o yeni alınmış kot pantolon ve siyah bir kazak giyerken (marka almamaya özen gösteriyor ama yeni giysi giymekten de zevk alıyor). Esteban eskimiş kahverengi pantolon ve lekeli kırmızı bir gömlek giyiyor.

-Ne okuyorsun?

-Seni pek ilgilendirecek bir şey değil, kelimeler dişlerinin ağzından dökülürken onun varlığından rahatsız olduğunu bildiriyor. İhtiyar Marx'ı okuyorum.

-Neden beni ilgilendirmeyeceğini düşünüyorsun?

-Tipi değilsin.

-Bilseydin şaşardın.

Ağzına sıçılmış ama onurlu. Ne demek istemiş olabilir? Şimdi anlıyor: suç geçen sefer babasına verdiği para dolu zarfta. Onlar hayatını nasıl kazandığını bilmiyorlar, o kadar paranın ancak kötü yolla kazanılabileceğini düşündüler. Başka bir yol olamazdı. Ülke bu tür mucizeler için müsait değil. Onurlarına o kadar düşkünler ki onları yıllarca aramamış olmasını affedebilirler ama fakirlikten kurtulmak için kötü yollardan para kazanmış olmasını gururlarına yediremiyorlar.

-Bana haksızlık ediyorsunuz.

-Her neyse. Bizi şikâyet edecek hiçbir şeyin olamaz.

Kandinsky odadan çıkıyor. Babasına veda etmeden yanından geçiyor. Annesine acele bir öpücük verip gidiyor. Bir gün gerçeği öğrenecekler. Bir gün onu anlayacaklar.

San Ignacio'nun ana binasını çevreleyen kaldırımda yürüyor. Parmakları sinirle hareket ediyor sanki ailelerin yavaş yavaş çöküşü üzerine çalışan bir yazılım programının kodunu kaybetmeye vakti yok. Ellerinde ve bileklerinde olan karıncalanma geri döndü. Bazı zamanlar ağrı dayanılmaz oluyor.

Tel örgünün ardından bir kurt köpeği beliriyor, açık ağzından salyalar saçılıyor, azı dişleri demirleri sallıyor. Kandinsky korkup kaçıyor.

Kandinsky, *Playground*'da özel bir sohbet odasında ona *la Recuperacion*'un bir sonraki etabında eşlik edecek dört üyeyle buluşuyor (Corso, Baez, Vivas ve Padilla). Sohbet piyasada bulunabilecek en emin şifreleme olan 128 bitlik bir sistem ile korunuyor. Kandinsky, avatarı BoVe aracılığı ile tüm üyelere *Playground* hükümetine karşı yaptıkları eylemin bir sonraki etabının hazırlığı içinde olduğunu bildiriyor.

Kandinsky: savaşın içindeyiz, yeni bir savaş şekli, dördünüz seçildiğiniz için kendinizle gurur duymalısınız, şimdi en zor kısma geldik.

Baez: düşman kim?

Kandinsky: güvenlik sistemleri, hükümetin web siteleri, uluslararası şirketler, ülkeye yatırım yapanlar

Corso: amaçlar neler?

Kandinsky: sona erdirmek, ne az ne çok

Padilla: çok fazla

Kandinsky: bırakmak isteyen için çok geç değil

Baez: seninleyiz sadece somut amaçları bilmek istiyoruz

Kandinsky: globalux, gerisi size kalmış, tüm cephanenizi kullanın, graphphiti DOS virüsü

Baez: koalisyonun bir parçası mıyız?

Kandinsky: kimsenin parçası değiliz ama pek çok kişi zaten la resistencia gibi düşünüyor, biz la resistenciayız

İstihbarat servislerinin dikkatini çekmemek için herkesin bağımsız davranmasını istiyor. Daha önce uygun olduğu belirlenen bir sohbet odasında ona haftada bir rapor vermeleri talimatını veriyor.

Vedalaşıyorlar. Tekrar *Playground*'da anarşistlerin buluştuğu mahalleye dönüyorlar bu defa *Playground*'un diğer üyeleriyle buluşuyorlar. Biraz önce özel sohbet odasında buluşmamış gibi konuşuyorlar.

Playground imzalı saldırılar, Koalisyonun elektrik faturalarının yükselişini protesto ettikleri sokak gösterileri ile aynı zamanda başladı (ülkenin tüm şehirlerinde sokak gösterileri var ama olayların merkezi Rio Fugitivo). Bu tesadüf belli başlı gazetelerin yorumcularının ve hükümet danışmanlarının iki grubun ortak çalıştığı yorumunu yapmalarına yol açtı. XX. yüzyılın ikinci yarısında başarı sağlamış geleneksel hareketler dijital teknolojiden yararlanarak hükümetin ve büyük şirketlerin enformasyon sistemlerini saatlerce bazen günlerce kilitleyebilen bu yeni tip eylemle güçlerini birleştirmeyi başardı.

Medya hükümete karşı yürütülen eylemlere geniş yer veriyor. Koka üreticileri liderinin yaptığı antiliberal ve antiemperyalist konuşma son on beş yıldır bölük pörçük olmuş sol kanadı da biraraya getirmeyi sağlıyor. Hiç şüphesiz, gazetelerin köşe yazarları onu gelecek başkanlık seçimlerinin güçlü bir adayı olarak görmüyorlar. Çünkü desteğini sadece ülkenin kırsal kesiminden alıyor, tropik bölgelere ulaşamıyor bile. Medya koka üreticileri lideri kadar *la Resistencia*'nın eylemlerine de geniş yer veriyor. Kandinsky figürüne hayran olmuş

durumdalar ve onu dijital Robin Hood ve Don Kişot karışımı bir varlığa dönüştürüyorlar (bazıları yeni bir dijital varlık yorumu yapıyor). Hiç fotoğrafı yok, kimliğine dair hiç kimsenin bildiği bir şey de yok. Bu gizem çeşitli spekülasyonlara yol açıyor. Bazıları, kullandığı takma isim ve teknolojik kabiliyetlerinden dolayı onun yabancı olduğunu söylerken diğerleri yerli bir asi olduğu görüşünde ve hatta hükümetin onunla gurur duyması gerektiği fikrinde birleşiyorlar. Çeşitli sosyal sınıfa mensub gençler onun temsil ettiği şeyi –küreselleşme rüzgârlarına ve teslimiyetçi hükümete başkaldırısını– sahiplenip adımlarını takip ederek belediyenin, valiliğin, bir bölgesel kalkınma şirketinin web sitesine saldırıyorlar.

Kandinsky, odasında yatağa uzanmış şekilde cep telefonundan haberleri dinlerken bir yandan da ellerini dinlendiriyor. Başlattığı hareketin bu kadar olumlu yankı uyandırmış olmasının tadını çıkartıyor. Ekip üyelerinin yaptığı saldırıları da çok beğeniyor. İçlerinde en yaratıcıları Baez. Saldırı şekli, Arjantinli ve Şilili gençlerin yaptığı bir eylemi elektronik ortama taşımaktan ibaret. Arjantinli ve Şilili gençler bir zaman dikta döneminde görev almış bir subayın evini keşfedip duvarlarını geçmişte yaptığı işleri hatırlatan graffitilerle boyuyorlar ve böylece komşuları, yakın çevresi ve medya işkencelere ve katliamlara katılmış bir kimsenin yeri ortaya çıkmış oluyordu. Bu saldırı stratejisinin ismi *escrache* idi. Baez'in elinde Montenegro diktasında çalışmış eski bürokratların isimlerinin olduğu bir liste var. Baez her birine, *katil ellerin kana bulanmış* cümlesini içeren bir elektronik posta atıyor. Bu eyleme *ciberescrache* diyor. Kripto Odası'da birkaç iş arkadaşıyla başladı. Gelecek adımı, onların isimlerini açıklamak olacak.

Bir hafta sonu, Nelson Vivas ve Freddy Padilla peşpeşe ölü bulundu. Vivas cumartesi sabaha karşı *el Posmo*'nun binasından çıkarken bıçaklandı, Padilla ise pazar akşamı evinin kapısının önünde ensesine yediği kurşunla oracıkta can verdi. Medya organları bu iki ölümü münferit cinayetler olarak duyurdu, ikisinin de *la Resistencia* üyesi olduğundan kimsenin haberi yoktu.

Kandinsky'nin aklına ilk gelen, hükümetin gizli servisinin organizasyonu ortaya çıkarttığı ve yakında diğer üyelere de sıra geleceği.

Birkaç gün kimseyle temasa geçmemeye karar veriyor. Hiçbir şey olmuyor.

Birkaç hafta geçiyor. Hâlâ Vivas ve Padilla'ya ne olduğuna dair hiçbir açıklama yok. Kandinsky'nin sık sık ziyaret ettiği, Tüm *Hacker*lar sitesi öldürülen *hacker*ların *la Resistencia* üyesi olduğu ve ölümlerinden Kandinsky'nin sorumlu olduğunu söyleme gafletinde bulunmuş. Sebep: Kandinsky bir megaloman ve hükümete karşı yürüttüğü mücadeleden çok kendi gücünü koruma telaşında. Çıldırtıcı. Her halükârda, onu endişelendiren bir şeyler var, Tüm *Hacker*ların sorumlusu Vivas ve Padilla'nın *la Resistencia* üyesi olduklarını nereden biliyor? Ona bilgi sızdıran kim olabilir? Çevresinden biri mi? Yoksa o tekrar hükümet için çalışmaya mı başladı?

Baez ve Corso'yu eliyor. Onlar muhbir olamaz. O kadar da yanılmış olmasına imkân yok. Ama yakın takibine alacak.

Hükümet olmalı, peşinde ve onun sandığından daha çok şey biliyor.

Tüm *Hacker*lara yapılan bir müdahale ile bildiğinden daha fazlasını bilmediği ve bir suçlamda bulunmak için elinde somut kanıtlar olmadan karanlıkta gezindiği imasını yapacaktı. Bir gün de eğer isterse la *Resisntecia*'ya katılabileceğini söyleyecekti. Onu korkutmak, onun izini sürdüklerini bilmesi gerekliydi.

Corso ve Baez ile özel bir sohbet odasında buluşuyor. Ertesi hafta pazartesi günü saldırıları başlatmaları için talimat veriyor, başta hükümetin şüphe etmeyeceği büyüklükte olup hafta boyunca yavaş yavaş artarak perşembe günü koalisyonun başlatacağı blokaj ile kesişecekti. Corso temkinli görünüyordu.

O hafta çarşamba günü, *la Resistencia*'nın hükümete ve GlobaLux'e saldırıların en yoğun olduğu gün Corso, Bohemia'da bir siber kafede kurşun yağmuruna tutuluyor.

Kandinsky kendini kuşatılmış hissediyor. Bilgisayarları kapatıp ne olup bittiğini anlayıncaya dek evinden çıkmamaya karar veriyor. Kapalı bilgisayarlarla bunu nasıl yapacağını düşünüyor.

Sekiz

Carla odaya girmene yardımcı oluyor. Yatağa yatırıyor. Yanına uzanıyor, başın göğüslerinin arasında kayboluyor. Lambanın kırmızısı akşamüstünü geceye çeviriyor.

-Yorgunum. Çok yorgunum.

-Bahse girerim sadece bu değil.

-Söyleyeceğim herhangi bir cümle çok melodramik ve yanlış kaçar.

Ona bakmadan konuşuyorsun, geleneğin olduğu gibi. Senin için böyle daha kolay oluyor, söylemek istediklerini söylemek ya da hislerini dolaylı yoldan ifade etmek.

-Dene bir, diye ısrar ediyor.

Dışarıda geçen arabaların sesleri eşliğinde geçen uzun bir sessizlikten sonra, bu defa lafı hiç dolandırmadan anlatmaya çalışıyorsun:

-Benim olmayan bir hayatı yaşamışım.

-Vay be... Ama bu seni anlamama yaramıyor.

Uykunun seni teslim alıp başka bir gerçekliğe uyanmayı diliyorsun. Senin payına düşen, bir ara çok yoğun dönemlerdi, son yıllarda sıradanlaşmaya başladı ve bir anda bir yalana dönüştü. Albert, senin hayran olduğun şefindi ve hayatının kandırmaca olaylarla öngördüğü dramaturgu oldu. Tüm eylemleri geri dönüşsüz, kriptoanalize olan yeteneğinin kurbanı olanları telafi etmenin imkânı yok. Ah, keşke bir kere olsun yanılmış olsaydın. Ama Albert'ın seni seçmiş olması yanılmayacağını bilmesi miydi? Yoksa verdiği problemler senin yeteneklerine uygun olarak verilmiş o kadar da zor olmayan sorular mıydı?

Ve sen, kabul et, ona canını verirdin. Ve sen, kabul et, şimdi bile ona canını vermeye hazırsın. Ne büyük, küçük düşürülme. Ne kadar çok zevk ve acı veren bir küçük düşürülme.

Carla'nın içine gömülecekmiş gibi sarılıyorsun. Carla yüzeyde kalmayı başarabilir mi? Bu ondan çok şey istemek olur. Onun kollarını okşayıp fazla kullanılmaktan enfekte olmuş damarlarıyla karşılaşmak sana yetiyor. Vücudunda dolaşan bu kadar metadonla kendinden bile sorumlu olamaz. Son aylar sana sarılan Carla oldu. Başka bir çok şeyi dışında kredi kartını kullanmaya da mecbur etti. Rezidansdaki odasının ücreti, Dorado Binası'na olan borçları, temizlenmek için yattığı klinikte geçirdiği verimsiz saatler ve arkandan gizliden gizliye alınmış metadon derken kredi kartını bol bol kullandın. Gerçekten de onu içinde bulunduğu uçurumdan çekip çıkarabileceğini mi düşündün? Yoksa iyi bir Samaryan, olarak yüzeye çıkmaya çalışan bilinçsiz günahlarının kefaretini mi ödüyorsun? Ruth haklıydı, her şeye rağmen gelen mesajlar da, ellerin kana bulanmış.

-Miguel seni anlamıyorum.

-Hiçbir şey demedim.

-Sanki bir şeyler mırıldanıyormuşsun gibi geldi de.

-Bana bakma. Deliriyor olmalıyım. Çok fazla iş. Çok fazla stres.

-Sana ne haltlar oluyor? İyi olman gerekiyor. Param bitti ve bu gece uyuyacak yerim yok. Beni rezidanstan atacaklar ve parasını

ödeyinceye kadar her şeyime el koydular, eşyalarımı bir bavulun içinde depoda tutuyorlar.

Sesini yükseltiyor. Hayır, lütfen, başka bir öfke nöbeti daha istemiyorsun.

-Hafta sonuna kadar yetecek paran yok muydu?

-Birkaç banknotun sonsuza dek yeteceğini mi sanıyordun? Çok yorgunum, Miguel. Bu şekilde devam edemeyiz.

Ne demek istediğini biliyorsun. Seninle kurduğu ilişki bedava değil. Teninden aldığın zevkin rehavetiyle olması gerekenden çok konuştun. Ruth ile beraberliğinin bittiğini, geriye sadece tatlı bir arkadaşlık kaldığını söylemiştin. Carla ve sen eğer bu kadar iyi devam ederseniz, boşanabileceğini ilave etmiştin. Cidden Carla ile senin bir geleceğiniz olabileceğini düşünmüş müydün? Bir tane daha kendini memnun edecek, kendini kandırmacalarından biri? Kendini kiralık bir evde Carla ile hayal ediyorsun, sen bilgisayarda Criptologia'nın son sayısını okurken o yatağa uzanmış kirli ve ucu sivri bir iğneyle kendine uyuşturucu enjekte ediyor, bir yandan da şıringayı sabit tutmasına yardım etmen için bağırıyor. Ona karşı hissettiklerin merhamet ile karışık şefkat duygusu ama hiçbir şekilde aşk değil. Ve kabul etmen lazım onunla seksten de zevk almıyorsun. Kafesteki aslan sendromundan sonra yerini bir boşluk aldı.

-Hiçbir şey önermiyorum, diyor, yalan söylediğini biliyorsun. Sadece bir süredir Santa Cruz'a gitmeyi düşünüyordum. Kalmamı istediğin için kaldım. Görüyorum ki her şey boşmuş.

Göğsü seni baştan çıkaran, onun favori parfümlerinden biri kokuyor. Rakibi alt üst edebilen zehirli bitkiler ya da çürümüş çiçekler. Ruth kokular kokusunda daha zariftir, utangaç yaseminler, tomurcuk badem kokuları seçer. En hüzünlüsü ise sen uzun süredir zerafet sanatını unuttun. Kripto Odası'nın aseptik dünyasında, Arşivin yalnızlığında, Ruth'un kokusunu değil Carla'nın kokusunu özlüyorsun.

-Şimdi bu konuyu konuşmak için uygun zaman mı bilmiyorum.

-Ne zaman öyleyse? Seni uyarıyorum seninle eğer bir geleceğimiz olmayacaksa bu beni son görüşün olur.

Ses tonunda tehditkâr bir hava var. Sadece sen böyle bir durumda kalabilirdin, uyuşturucu müptelası bir fahişe seni duvara sıkıştırdı.

Albert haklı değildi, buraya geldin çünkü düşünme kapasiten düşünmesi gerektiği gibi düşünmüyor. Eğer olayların kaosunu düzene koymada bir anlam varsa, deşifre edilemeyeni şifrelemek gibi, bunu sadece herkesten üstün bir varlık yapabilir.

Carla kırışık yanaklarını okşuyor ve kendini ağlamanın eşiğinde buluyorsun, çocukluğundan beri yapmadığın bir şey. Dünya ve duyguların daha gençken. Bu sertliği nereden öğrendin? Çevrenden ve onun muğlaklıklarından kaçmayı nasıl öğrendin? Zaman seni on beş yaşındayken hiç düşünemeyeceğin birine çevirdi. Baban elinde bir şişe viski ile odasına kapanır hiçbir zaman çocuklarının önünde yapmadığı şekilde bağırır, çağırır, ağlardı. O kadar çok çalışmasına rağmen aldığı paranın evi geçindirmeye yetmediği için ağaladığını keşfetmiştin. Ve sen böyle olmayacağını kendi kendine mırıldanırdın. Ne kendinden ne de çevrenden kaçacaktın.

Onu öpüyorsun. Dudakların birbirine temasında bir anlığına da olsa sevgi var ama Carla dilini ağzına soktuğunda her şeyi bozuyor.

Gözlerini kapıyorsun. Bitik durumdasın, bitmişsin.

Gözlerini açtığında, pencereden giren ışık seni şaşırtıyor. Sabah olması için daha erken. Uyuyakalmışsın. Mesanen patlamak üzere. Carla yanında tembellik ediyor.

-Günaydın uykucu. Bu oda için çok borcumuz var. Seni uyandırmaya kıyamadım.

-Bir kiliseye gitmek istiyorum, diyorsun aniden. Carla sana anlamsız gözlerle bakıyor. Banyoya yöneliyorsun.

-Ciddiyim, işerken bir yandan konuşmaya devam ediyorsun. Birkaç saat yalnız kalmak istiyorum. Söz veriyorum senin için geri döneceğim.

-Eğer böyle hissetmiyorsan söyleme, diyor yatağa oturmuş şekilde gözleri kan çanağına dönmüş.

Ayağa kalkıyorsun. Carla'nın yanında uyurken aklın atacağın adımları planladı. Onunla bir geleceğin olabilir mi bilmiyorsun ama en azından Ruth ile olmayacağını anladın. İşe gidip Ramirez-Graham'a istifanı sunacaksın. Kiliseye gidip hiç kefaret istemeden tüm günahlarını itiraf edeceksin. Eve gidip Ruth'a ayrılmak istediğini söyleyeceksin. Bavullarını hazırlayıp bir daire kiralayacaksın. Carla'yı

seninle yaşaması için yanına alacaksın. Hayatını yeniden düzenleyebilecek misin bakalım, kan bulaşmış ellerinle filan.

Ona oda için biraz para bırakıyorsun.

-Çıkışta öderim, diyorsun. Saat altı, yedi gibi burada olurum.

Yanağına bir öpücük kondurup odadan çıkıyorsun.

Dokuz

Flavia ağzında kötü bir koku ve yüzünde yastık iziyle yataktan kalkıyor. Birkaç saat çok derin uyudu. Rüyasında dijital bir varlığa dönüştüğünü, *Playground*'a girdiğini ve bir büyükelçilikten sığınma hakkı istediğini, Rio Fugitivo'ya dönmek istemediğini dile getirdiğini görüyor. Onu kabul ediyorlar ve sonsuz bir özgürleşme hissediyor.

Titrek adımlarla banyoya gidiyor. Aynaya baktığında, göz altlarının şiştiğini ve gözaklarındaki tüm damarların adeta patladığını görüyor. Dişlerini fırçalıyor.

Ellerini lavaboya dayıyor. Bir an, her şeyin ona karşı olduğunu düşünüyor ve gayret göstermek için hiç gücünün kalmadığını anlıyor. Kimi kandırıyor?

Rafael'in artık var olmadığına inanmak istemiyor. *Playground*'da ölülere olduğu gibi artık başka bir avatar formuna dönüşmeyecek. Tüm hayatı, o donuk anda kaydı gitti. Bir yaşamı çekip almak ne kadar kolay. İçinde bulunduğu zaman ve koordinatların bilincinde olmadan kayıp giden bir hayat.

Ağlamak istemiyor, birkaç utangaç gözyaşı bile dökmüyor. Birinin Rafael'in başına geleni ödemesini istiyor. Tekrar saldırıya geçmeyi düşünüyor. Kandinsky ile savaşı bitmedi. Ona ulaşmanın yeni bir yolunu buldu.

Clancy mutfakta uyuyor. Evde Rosa'nın temkinli adımları, dışarıda ise kumruların ötüş sesleri, çim biçme makinesinin homurtusu, bir komşunun arabasını garaja park edişi duyuluyor. Bulutlar güneşi saklamış yakında yağmur yağar. Çiftçiler mutlu olacaklar, ürünleri geçen seneki kuraklığı yaşamayacak. Yağış mevsimi bu sene her zamankinden erken başladı. Kasımda bu kadar çok yağarsa, aralık ve ocakta nasıl olur acaba? Ocakta az, şubatta delice, ocakta az, şubatta delice, nakaratını tekrar ediyor. Küçük bir kızken babası bu cümleyi ona söylerdi.

Kendine bir bardak portakal suyu koyuyor, dilini kesecek kadar asitli geliyor. Bulaşıklığın altından bir sıra kızıl karınca şekerliğe doğru hücuma geçiyor. Flavia onlara engel olmuyor sadece izliyor.

Anne babası hâlâ eve gelmediler. Babası telesekretere bir mesaj bırakmış; sokaklardaki eylemlerden dolayı Kripto Odası'nda etraf durulunca ya dek beklediğini söylemiş. Onu görmek istemiyor. Küçükler Dairesine şikâyetini bildirdi. Şahsen gelmesini söylediler, o da gerekli önlemler alınıncaya dek odasından çıkmayacağını haykırdı. Çok sinirli olduğunu biraz sakinleşmesi gerektiğini rica ettiler. Size ne? Ha? Mazeretim yok mu? Müfettişlerinden birini göndereceklerini söylüyorlar. Ne zaman geleceğini söylerlerse onu bekleyeceğini iletiyor. Evin adresini not edip emin olamayacaklarını söylüyor.

Bilgisayarın karşısına oturuyor. Clancy onu izleyip ayaklarının dibine yatıyor. Aklına gelen planı uygulamaya koymaya karar veriyor. Kolay olmayacak ama hiçbir şey yapmamaktan iyidir çünkü diğer seçeneği kollarını kavuşturup boyun eğmek. Bazen en çılgın

fikirler en iyisidir, aslında o kadar da çılgın değil. Sadece olasılıklar, canı cehenneme olasılıkların.

Playground'da *hacker*ların tercih ettiği sohbet odalarını dolaşıyor. Wolfram'ı yok edip, San Agustinli, San Ignaciolulara tahammül edemeyen bir *hacker* olan Pestalozzi'yi yaratıyor. Birinin yemi yutacağını düşünerek, birkaç saatini bu mesajı yayarak geçiriyor.

Akşamüstü DreamWeaver'ı yaratıyor; San Ignaciolu bir *hacker* Pestalozzi ile tartışıyor, *la Resistencia*'ya küfürler yağdırıyor. Flavia konuşmayı sürdürebilmek için iki klavyeyi de kullanmak zorunda kalıyor. Kolay değil ama biraz tecrübesi var. Akşam biterken birkaç *hacker* konuşmaya dahil oluyor ama aynı hızla çıkıyorlar. Konu, bu kadar ateşli bir tartışmaya katılmak için duyguları harekete geçirecek kadar ilgi çekici değil.

Flavia tam mola verecekken –iki klavyeye birden yazmaktan parmakları ağrıyor– DreamWeaver'a saldıran ve Pestalozzi'yi savunan biri sohbet'e dahil oluyor. İsmi NSA2002. Flavia üçlü bir konuşma sürdürürken bir yandan da NSA'nın izini sürüyor. Nete nerden girmiş?

Bulduğu cevap onu çok şaşırtıyor, Kripto Odası'ndan bağlanmış. Bağlanan kişinin onu izleyenleri şaşırtmak için Kripto Odası'na telnet ile bağlandığını düşünüyor. Flavia'ya yine de kullanılan bilgisayarın özellikle oradan bağlanması fazla tesadüf gibi geliyor. Üstelik San Ignacio'ya duyulan aşk ve nefret konulu zararsız bir konuşma için telnet yapmanın ne manası olabilir?

Gerçek Flavia'ya çürütülemez görünüyor. NSA2002 Kandinsky, *la Resistencia*'nın efsanevi kahramanı. Rafael'in ölümünün arkasında olan adam. Kandinsky, Kripto Odası'nda çalışıyor.

On

Ruth polisin bir adım arkasından yürüyor. Dik çimento basamaklardan dengesini korumaya çalışarak çıkıyor, merdivenler idrar kokuyor. Dinlenme sırasında ayaklarının arasından küçük bir gölge geçip gidiyor, fare olmalı diye düşünüyor.

-Şansınız var, diyor polis.

-Niçin? Kötü bir şey yapmadım.

-Zaten herkese kötü bir şey yapılmıştır, hiç kimse de kötü bir şey yapmamıştır. Ben herkesin kötü bir şeyler yaptığına inanırım. Ama bazıları bazılarıdır ve çoğunluk hiç kimsedir.

-Bu bir tekerleme mi?

-Susunuz, beni takip edin.

Polis hapşırıyor, Ruth onu sessizce izliyor. Eulalia Vazquez, Eula-

lia Vazquez, kendi kendine tekrar ediyor. Öteki ismi çoktan unuttu. Yağmurun sesi duvarlar ve çatıdan duyuluyor. Bahçedeki karanfillerine iyi gelecek.

Polis bir hapşırık krizinin ortasında onu müdürün odasına yönlendiriyor. Müdür ellili yaşlarda şişman ve terli bir adam. Maun bir masada oturuyor, gümüş rengi bir Samsung telefonla konuşuyor. Arkasında ulusal arma ve Montenegro'nun fotoğrafı asılı, sağda River Boys'un posteri solda Jet Li'nin. Yerde kırılmış mozaikler, duvarlarda sinekler, bir kenarda cüce bir masa duruyor.

-İyi akşamlar, iyi akşamlar, Samsung'u kapatıp ayağa kalkıyor. Bize biraz önce bildirdiklerine göre aramızda hükümetin saygıdeğer bir memurunun karısı bulunuyor. Bu nasıl mümkün olabilir?

-Benim istediğim de...

-Size söylediğim bir konsepten ibaret, cevap vermek için boşuna yorulmayın. Ne olduğunu biliyoruz. Bir hata.

-Bence büyük bir hata. Bir günden fazladır buradayım.

-Siz de takdir edersiniz, alarm halindeyiz ve temkinli tedbir almak, temkinsiz davranıp sonradan pişman olmaktan yeğdir. Bunlara rağmen bazen yaptıklarımızdan pişman olduğumuz da oluyor. Karışık. Neyse anlayacağınıza inanıyorum. Anlayış göstermezseniz de yaptığımızı telafi etmenin imkânı yok. Bir hatayı önlemek için yapılmış başka bir hata. Sizden özür diliyoruz. Bir an önce serbest kalmanızı sağlayacağız.

-Size müteşekkirim, Bay...

-Felipe Cuevas, emrinizdeyim.

-Bana ait olan, el koydukları şeyi de isteyecektim.

-Ah, o da başka bir hikâye. Biz de sizinle bunu konuşacaktık. Bir yanlışlık yapıldığını bildirdiler. Polis el yazmanızı yakmış. Size özürlerini iletmemizi istediler.

Benzer bir şey söyleyeceklerinden zaten şüpheleniyordu. El yazmasının ellerine kusursuz dönmeyeceğini biliyordu. Analizinin yapılması için Kripto Odası'na gönderilecektir. Ve Kripto Odası'nın kriptoanalistlerinin verimli çalışması sonucunda da ülkede işlenmiş tüm politik cinayetlerin bir kataloğu olduğunu anlayacaklardır.

Ellerini birleştiriyor, işaretparmağını ağzına sokup tırnağını kırıncaya dek ısırıyor. Vazquez, Vazquez, ismi neydi. Artık hatırlamıyor.

-El yazmam olmadan çıkmam imkânsız. Hatta burada kalmam daha iyi olur.

-Hayır kalamazsınız. Elimizde bulunan tüm boş alana ihtiyacımız var. Bir kaos yaşandı, elimizde çok fazla tutuklu var. Durum düne göre daha kötü. Yani bir kaos. Bugün köşeli bir kaos yaşanıyor. Hatta küp. Her halükârda düne göre daha kötü. Ve "kaos" size adaleti sağlamıyor.

Ruth biraz sessizlik olmasına izin veriyor. Rüzgâr ve yağmur hiç durmadan camlara vuruyor.

-Hayır, diyor sonunda. Hayır, hayır, hayır, hayır.

-Bunu bekliyorduk. Yüzbaşı, kâğıtları imzalatın ve hanıma kapıya dek eşlik edin.

Ruth'un bakışları, nemden delik deşik olmuş duvarlarda, çatlamış mozaiklerde, örümcek ağı sarmış tavanda dolaşıyor. Bir sinek eline konuyor, kolu boyunca yürümesine izin veriyor. Sonra arkasını dönüp yüzbaşıyı takip ediyor. Mekanik bir şekilde istenilenleri yapıyor. İmzalaması gerekeni imzalıyor, geniş koridorlardan yürüyüp sokağa varıyor. Yüzbaşı çantasını ve cep telefonunu teslim ediyor ve kendisine veda etmeden gidiyor.

Çıplak ayak yürüyor. Hafif bir rüzgâr vücudunu okşuyor. Güneş kurşuni bulutların ardına saklanmış, yağmur çiselemeye başlamış.

Eve döner dönmez yapacağı ilk iş, hastaneyi arayıp test sonuçlarını öğrenmek. Sonra Miguel'in gelmesini beklemek. Onunla uzun bir konuşma yapmaya ihtiyacı var, belki kısa belki de sözcüklere bile ihtiyacı olmayacak.

Bu bölüm bittiğinde, savcı Cardona'ya ulaşmaya çalışacak. Ona ne diyeceğini bilmiyor. Sözleri güç kazanmaya başlıyor. Aslında eve dönünce ne yapacağını bilmiyor. Tabii eğer dönerse.

On Bir

Kaderim bir erkekte son bulmuyor... Kaderim tüm erkeklerde var olmaya devam ediyor...

Bu cümleleri yas ve hüzün dolu bu akşamüstü söylüyorum. Vücudumda ölümle ve ölmeyi beceremeden... Yağmurdan sonra pencereden görünen akşamın renklerine bakarak. Alacakaranlığın leylak rengi. Uzun bir yalancı karabiber ağacının yeşili. Meltem eşliğinde sallanıyor. Gökyüzünün koyu mavi rengi.

Bana ateş eden adam gitti... Göğsüm kurşun yarasıyla açılmış. Bir delikten daha kan akıyor... Çarşaflar yapış yapış bir madde ile daha kirleniyor. Benden akan salyalara alışkınlar... Gözeneklerimden çıkan terime. Asitli idrarıma. Şimdi kırmızı bir gölün içinde yüzüyorum...

Dakikalar geçiyor... Böyle bitmeyeceğimi biliyorum. Bu yaşamda sönüp diğerinde döneceğim... Belki Yeni Zelanda ya da Pakistan olur. Kriptogaf ya da kriptoanalist olurum... Gerçekliği bir kodla örtmeye devam ederim. Ya da başka bir şeyle ortaya çıkartırım...

Yorgunum. Ben Albert. İdim. Daha çoklarıydım.

Huettenhain. Huettenhain değildim.

Bir saatten fazla geçiyor ve nöbeti devralan koruma. Esmer ve dişlek. Beni buluyor... Panik şekilde üstlerine sesleniyor. Ambulans çağırmaları için... Ona sakin olmasını söylemek isterdim. Bana güvenmesini. En azından bana bunu yapana... Çünkü herkese her şeyi yapan aynı kişi. Ya da değil... Bana düşen yaramaz bir Tanrı. Belki bu kozmik şaka böyle açıklanabilir... Sonu olan bir vücutla sonsuzluğu öğrenmeme.

Ölümlü bir vücutta ölümsüz olma...

Soluk alık verişim çok ağır. Sanki fark edilmeyi istemiyor. Sanki umutsuzluğu tercih ediyor... Sanki onu bekleyeni biliyor. Ya da bilmiyor.

İki erkek hemşire hiç törensiz beni bir sedyeye geçiriyorlar... Onlar için başka bir gövdeyim sadece. Odamı terk ediyorum. Sadece penceremi özleyeceğim... Fotoğrafları bile özlemeyeceğim. Yakında benim olmayacaklar. Beni ambulansa çıkarıyorlar... Belki de Rio Fugitivo'nun sokaklarından son geçişim. Altında köpekleri ve dilencileri barındıran köprüleri. Ve intiharlar. Ve intihar edenler...

Benim son taşıma aracımın bu olması adil. Ambulanslar geçtiğim durumlarla çok alakalı. Devletin güvenlik güçleri bunları kullanmayı çok severdi... Paramiliterler, birçok darbede ambulansların içinde taşındı... Bu kadar çok cinayet için masum bir sembol.

Ve ben bazılarının arkasında. Kod çözerek... Ya da kod yaratarak. Ölmesi gerekenlerin ölmesi için.

Ben elektrikli bir karıncayım.

Ruhumun belirli bir ahlakı yok. Bazen. Şimdi olduğu gibi. Kötü erkeklerde reerkarne oluyorum... Diğer zamanlar kötülüğe karşı savaşanlarda. Yoksa ikisi de aynı şey mi?

Ben. Mesela. Marian Rejewski idim. Enigma'nın mekanizmasını çözmeye yardın eden Polonyalı kriptoanalist... Nazilerin kudretli şifreleme makinesi.

Enigma ile... Kâğıt ve kalem geride kaldı. Ve teknoloji kriptolu mesajlardan sorumlu oldu... Gizli mesajların iletilme kapasitesini mekanize ediyordu. Enigma portatif bir daktiloya benziyordu... Biri klavyede bir harf yazıyordu... Klavyeler, kablolarla harfleri karıştıran dönen disklere bağlıydılar... Böylece, bir harf başka bir harfe dönüşüyordu. Bir cümle başka bir cümleye... Disklerden çıkan kablolar ışıklı bir panoya yöneliyordu... Her ışık bir harfi temsil ediyordu. Yanan ışıklar kriptolu mesajı oluşturan kriptolu harfleri oluşturuyordu...

Ama hepsi bu değildi.

Her harf kripto edildiğinde. Dönen disk bir kerelik yirmi altılık rotasyon yapıyordu. Böylece aynı harf tekrar tuşlandığında... Başka bir harf ile kripto ediliyordu... Ve başka bir ışık yanıyordu. Her Enigma üç ayrı dönen diskten oluşuyordu. Yirmi altı çarpı yirmi altı çarpı yirmi altı... Toplam on yedi bin beş yüz yetmiş altı alternatif veriyordu. Ve en iyisi yansıtıcıdan konuşmayayım... Ve yüzükten... Konuyu daha da karmaşık hale getiriyorlardı.

1918 yılında Alman, Arthur Scherbius tarafından icat edilmişti... 1925'de seri üretime başlandı. Ve ertesi yıl Alman ordusu tarafından kullanıldı... Alman ordusu tam otuz bin Enigma satın alacaktı. İkinci Dünya Savaşı başladığında. Hiçbir ülke Almanların iletişim sistemlerinin güvenliğiyle boy ölçüşemezdi... Enigma ile. Nazilerin müttefiklerine göre çok büyük avantajı vardı... Çok insan sayesinde kaybettiler. Özellikle Rejewski...

Ve İngiliz Alan Turing...

Ben bir keresinde her ikisi de olmuştum. Nazileri bozguna uğratmaya yardımcı oldum.

Ben Rejewski'ydim. Bromberg'de doğdum... Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Polonya hâkimiyetine geçti. Ve adı Bydgoszcz oldu... Götinga'da matematik okudum. Utangaç biriydim. Kalın camlı gözlük kullanıyordum... Bir sigorta şirketinde çalışmak istediğim için kendimi istatistiğe adadım... 1929'da Poznan Üniversitesinde asistanlık teklifi aldım... Bydgoszcz'ye yüz kilometre uzaklıkta. Orada kariyer yapacağım gerçek mesleğimi bulmuştum. Orada, kendimi buldum. Polonya hükümetinden Biuro Szyfrow'un organize et-

tiği kriptografi kursuna ben de davet edilmiştim... Poznan seçilmişti çünkü 1918'e dek Almanya'ya ait olduğu dönemde. Matematikçilerin çoğu Almanca konuşuyordu. Biuro'nun amacı genç matematikçileri hazırlamaktı... Entrikalı Alman ordusunun kodlarını deşifre etme sanatına... O zamana dek dille çalışanların en iyi kriptoanalistler olduğu kabul ediliyordu. Enigma'nın gelişi her şeyi değiştirdi. Biuro matematikçilerin daha iyisini yapabileceğini düşünüyordu... Ve yanılmadı... En azından benimle.

Hemşireler öldüğümü bildirdiler. Tıpkı diğer durumlarda olduğu gibi tıpkı diğerleri gibi.

Ambulans yürüyor ve duruyor. Yürüyor ve duruyor... Şoförün inip hâlâ caddeleri kapatanlarla konuşması gerekiyor... Yaptıkları pazarlığı kesik kesik duyuyorum. Lütfen. Bırakın geçelim... Can çekişen bir yaşlı hastamız var. Onlardan para istiyorlar... Ara sıra arka pencereden bakıyorlar... Sedyede yatışımı görmek için. Açık ağzımla...

Kapanmış bir elektrikli karınca.

Yola devam ediyoruz.

Enigma'ya saldırmak için. Tüm kriptografik sistemlerin zayıf noktasının tekrarlarda gizli olduğu gerçeğine odaklandım... Enigma'nın en temel tekrarı en baştaydı. Mesajın anahtar kelimesinde... Üç harften oluşuyordu ve güvenlik sebebiyle iki defa tekrar ediyordu... Bu anahtar kelime döner disklerin pozisyonunu da belirliyordu. Sekansı... Yüzüklerin pozisyonunu... Vesaire... Ve Silahlı Kuvvetler Şifreleri El Kitabı'nda bulunuyordu. Kodlamayı yapan, böylece kullanacağı anahtar kelimeyi göstermiş oluyordu. Mesajı alan anahtar kelimeyi okuyor ve makinesini gelecek sinyale göre ayarlıyordu... Böylece gelen şifreli metin otomatik olarak deşifrelenmiş oluyor. Benim aklıma çok basit bir şey geldi... Eğer bir mesajın ilk altı harfi anahtar ise... Ve eğer üç ayrı grubun iki defa tekrarından ibaretse. Diyelim ki DMQAJT.... O zaman ilk ve dördüncü, ikinci ve beşinci, üçüncü ve altıncı harf. Aynı harfi temsil ediyorlardı. Sadece farklı permütasyonlar altında kodlanmışlardı.

Biri eğer Enigma'dan hatırı sayılır miktarda mesaj alıyorsa. İlk altı permütasyonla ilgili bayağı bilgi elde edebilirdi... Elimize günde yüz

mesaj geçiyordu. Böylece günlük anahtar kelimeyi keşfettik... Anahtar mesajı... Ama bunu başarmak bir yılımızı aldı... Sonra Almanların haberleşmesi bizim için tamamen şeffaf oldu. Otuzlu yıllarda her gün Enigma'nın şifreleriyle boğuşmakla geçti.

Kimse yaptığımızı küçümseyemez... Kimse yaptığımı küçümseyemez.

Hatta bir makine yaptık. Bomba isminde... İki saatten az bir sürede Enigma'nın tüm olası başlangıç yapılarını gözden geçirebilen bir makine... Günlük anahtar kelimeyi verebilecek kapasitede. Tüm bunlar 1938'in aralık ayında bitti... Almanlar makinelerini daha güvenilir kılmaya karar verince. Ve iki tane daha dönen disk ilave ettiler. Bu deşifreleme işlemini imkânsızlaştırmaya yetti. 1 Eylül 1939'da. Hitler Polonya'yı işgal eti... Savaş başladı. Ve ben hiçbir şey yapamadım. Bana daha çok ihtiyaç varken...

Bizi tekrar durduruyorlar. Kapıyı açıyorlar. Işık gözlerimi alıyor. Retinamda ilerlediğini hissediyorum... Bir hastaneye vardık... Erkek hemşireler sedyeyi yükleniyor. Acil salonuna taşıyorlar. Onlara acil durumluk bir şey olmadığını söylemek isterdim... Her şey oluruna varacak.

Belki gideceğim. Belki de gitmeyeceğim.

Temelde aynı şey...

Yoksa benim cezam bu mu?

Kaufeuren. Rosenheim. Geri gelen isimler.

Çocuk... Nerede çocuk oldum? Bir vadinin görüntüleri var. Ve bir çocuğun. Ama o benim vadim mi bilmiyorum. Ve ben o çocuk muyum?

Ben Alan Mathison Turing'dim. 1912 yılında Londra'da doğdum. 1926'da Sherborne'a başladım. Dorset'de. Utangaç bir çocuktum... Beni sadece pozitif bilimler ilgilendiriyordu. Christopher Morcom'ı tanıyıncaya dek... O da bilimle ilgiliydi. Dört yıl boyunca iki iyi arkadaştık... 1930'da o talihsizlik yaşandı. Christopher veremden öldü... Benim ona olan hislerimden hiç haber olmadı. Ona söylemeye cesaret edemedim... Sevdiğim tek insandı. Hayatımda.

Kendimi bilime adamaya karar verdim. Christopher, Cambridge'den bir burs kazanmıştı... Ben de burs almak istedim.

Onun yapamayacağı şeyi onun adına yapmak için...1931'de burs kazandım. Çalışma masama onun bir resmini koydum. Dört yıl sonra doktora tezimi vermiştim... Birkaç yıllığına Princeton Üniversitesi'ne gittim. 1937 yılında matematik mantığı üzerine en önemli çalışmam yayınladım. Çalışmamda hayali bir makine tarif ediyordum. Fonksiyonu önceden belirlenmiş adımları takip etmekten ibaretti. Toplama. Çarpma. Çıkartma. Bölme yapmak için. Özel bir fonksiyon için bir Turing Makinesi... Sonra aklıma Evrensel bir Turing Makinesi yapmak geldi. Her bir Turing Makinesi'nin yapabileceği şeyleri yapan...

İlk bilgisayarlar bu fikirden çıktılar. Teknoloji hazır olduğunda.

Benim, beynimizin çalışmasına izin veren algoritmaları bulmak istemem bir tesadüf değil... Düşüncenin düşünülmesine izin verdiği mantıklı adımlar... Dağınık düşüncelerimizin ardında saklı duran düzen...

Her birimiz. Kendince. Bir Evrensel Turing Makinesiyiz. Dünya Evrensel Turing Makinesi gibi çalışıyor. Evrenin tüm kalp atışlarını düzenleyen bir algoritma mevcut... Veya belki de birkaç satır koddan ibaret... Tüm adımlar. En yalınından en karmaşığına... Bu kanıtlanacaktı. Teknoloji hazır olduğunda... Yıllar geçebilir. On yıllar. Yüzyıllar. Ama kesin olan şu, ben... Ben bir hastane odasında kan kaybediyorum. Var olacağım.

1939 yılında The Government Code ve Cypher School tarafından kriptoanalist olarak çalışmak üzere çağrıldım. Londra'nın kırk mil kuzeyinde. Bletchley'de aristokratik bir malikenede... Hükümetin düşman mesajlarını alıkoyup okumak için kurdukları merkez oradaydı... On bin kişi çalışıyordu. 1. Dünya Savaşı sırasında ün kazanan prestijli 40 numaralı salonun mirasçılarıydık. Bletchley'de ilk aylar... Enigma'ya karşı çalışmalar... Rejewski'nin keşiflerine dayandırıldı... Ama benim bir alternatif bulmam gerekiyordu.

Savaş, durumu hızla karmaşıklaştırıyordu. Şimdi Enigma sekiz dönen diskten oluşuyordu. Mayıs 1940'da. Mesajın ilk altı harfi ortadan kayboldu... Almanlar anahtar kelimeyi iletmenin başka bir yolunu buldular. Enigma ile mücadele etmek için inşaa ettiğim bombalar Rejewski'nin icat ettiklerinden daha karmaşıktı... İlk dizaynı 1940'la-

rın başında bitirdim. İlki Bletchley'ye aynı yılın mart ayında ulaştı... Ve Zafer adı verildi... Günlük alıkonulan tüm mesajları çok kısa bir süre içinde tarama kabiliyeti vardı... Askerlerin sıklıkla kullandığı kelimelerin arayışında. Mesela *oberkommando*... Başkomutan... Sonra kod çözücüler çalışmaya başlıyordu.

Enigma'nın ana fikri... Bir harf hiçbir zaman aynı harfle kriptolanmıyordu. Yani şifreli bir metinde "o" harfi varsa... Kesinlikle oberkommando başlamıyordu. Bir mesajın içinde var olabilecek bu kelimeler bombaların çalışması için gerekliydi... Bomba, olabilecek en fazla miktarda seçeneğin kodunu çözebiliyordu... Eğer bir harf kombinasyonu çözülmüşse. Böylece bomba sinyal için kullanılan o günkü anahtarı tespit edebiliyordu.

Aslında. Bir bilgisayarın öncüsüydü.

Başlarda... Anahtar kelimeyi bulmak bir haftayı buluyordu. Daha ileri düzeyde dizayn edilmiş bombalar bir saatten az bir sürede çözüyorlardı. 1943'de çalışan altmış bomba vardı... Onlar sayesinde... Savaşın ilk yılında... İngiltere, Alman ordusunun tüm gizli mesajlarını okuyabiliyordu... Onlar sayesinde... Churchill, Hitler'in İngiltere'yi işgal etme niyetinden haberdar oldu. Ve onu savunmak için hazırlandı...

Nazi'lerin yenilgisinin ana sebeplerinden biri. Enigma'nın erken yenilgisi oldu.

Odada fısıltı sesleri var... Benim hakkımda ne konuşuyorlar anlamıyorum. Damar yolu açtılar, birazdan anestezi tüm vücuduma yayılır... Tüm ışıklar kapandı...

Gözümün önüne silik bir görüntü geliyor. Miguel Saenz'in Kripto Odası'da işe başladığı ilk gün. Çalışma masasına eğilmiş.

İşine kendini sadakatle veren biri izlenimi bırakmıştı. Dikkatini dağıtacak şeylere fazla sevgi beslemeyen... Evrensel Turing bilgisayarına çok benziyordu... Sırf mantık.. Tamamen *input*... Ve tamamen *output*... Orada onu Turing ismiyle vaftiz etme fikri geldi.

O her zaman lakabının kriptoanalize olan yeteneğinden dolayı verildiğine inanıyordu.

Gerçek sebep başkaydı.

On İki

Cep telefonu çaldığında Ramirez-Graham mutfakta kendine bir sandviç hazırlıyordu. Arayan telaşlı sesiyle Flavia. Kandinsky'nin Kripto Odası'ndan bağlandığını haber veriyor.

Benim adamlarımdan biri mi? Mümkün mü? Tabii ki. Şüpheli kendi bile olabilir. Neden olmasın? UGA'sında çalışırken ona kendinden bile şüphe edilmesi öğretilmişti.

-Emin misin? Yanılmış olamaz mısın?

-Her zaman yanılma payı vardır. Eğer benim yardımımı istediysen bir şey için değil mi? Acele edelim belki onu yakalamaya vaktimiz olur. Onu chatte tutmaya çalışacağım. Telnet ile bağlanmış olma ihtimali de var ama denemekle bir şey kaybetmeyiz.

-Israr ediyorum, emin misin? Yanlış alarm için polisi aramak istemiyorum.

-Eğer konuşmaya devam edersek yanlış alarm olacak. Ve ben hiçbir şeyden emin değilim. Ben benden istediğinizi yaptım, şimdi siz de gerisiyle ilgilenin. Yanlış alarm dünyanın sonu olmaz. Acele edin.

Ramirez-Graham telefonu kapıyor ve dedektif Moreiras'ı arıyor. Kripto Odası'nın etrafının sarılmasını ve kimsenin çıkmasına izin verilmemesini istiyor.

-Çok zor bir gün oldu ve görünen o ki bitmiyor. Benden ne istediğinin farkındasın değil mi?

-Önemli. Lütfen beni dikkate alın. Size sonra açıklarım.

Moreiras söyleniyor ve kapatıyor. Ramirez-Graham yumurtalı sandviçini hazırlamayı bitiriyor. Evine döneli yarım saat olmuştu. Meydandaki protestolar tüm El Enclave boyunca yayıldı ve polis yakın sokakları açıncaya dek binada beklemek zorunda kaldı. Sadece sona yaklaşmış olmayı bekliyordu. Sorunun çözülmesi için ipuçlarını genç bir kızın vermiş olması da onu ilgilendirmiyor, sadece Kandinsky'yi yakalamak ve Georgetown'a dönmek istiyor.

Dışarıda yağmurdan sonra toprağa sinen taze hava kokusunu içine çekiyor. Birden aklına bir film sahnesi düşüyor, hangisi olduğunu bilmiyor ama sahne şöyle: suçlu, binada kapana kısılmış, polis şefi telsizle bağırarak emirler yağdırıyor ve asansörde ya da herhangi bir katta yakalanıyor. Sonunda Kandinsky'nin yüzünü görebilecek eğer Flavia haklıysa.

Arabasında tekrar Moreiras ve Flavia ile konuşuyor. Moreiras Kripto Odası'nın çember altına alındığını bildiriyor ve yakında orada görüşeceklerini söylüyor.

-Herkese Vigenere Salonu'na inmelerini söyledik. Bir tek kişi inmedi en üst kattaki odalardan birine kendini kapadı.

Merkez Komitesinin odalarının olduğu kat. Çevresinden biri? Santana, Baez, Ivanoviç?.. *Could I have been duped that bad?**

Flavia, Kandinsky ile chat yapmaya devam ediyor.

-Onu on beş dakika daha tutmaya çalış, diyor Ramirez-Graham.

-Beni bir şey endişelendiriyor, bilmiyorum... Problem çok komplikeydi. Ve çözüm çok kolay oldu.

-En büyük suçlular en aptal hataları işlerler.

* Bu kadar kötü yanılmış olabilir miyim? (ç.n.)

-Yine de hayal kırıklığı yarattı.

Kripto Odası'na komşu sokaklar her zamankinden daha karanlık, sanki o bölgede bulunan evlerde oturanlar gereksiz elektirik harcamalarından sakınmak için ışıkları yakmamışlar ya da GlobaLux'ün yeni bir habersiz kesintisi. Bir grup asker gözetleme yapacakları yüksek bir yere çıkıyorlar, Ramirez-Graham radyodan hükümetin Koalisyonla bir antlaşmaya vardığını ve şehrin askerlerden arındırılması emrini verdiğini dinliyor.

Bu kadar karanlıkta hiçbir ev ve bina Kripto Odası'nın tamamen karanlığa gömülmesi konusunda onunla yarışamıyor. Sanki bir topluiğne dikey şekilde durmuş ve ucu karanlıkta kaybolup gitmiş gibi. Ramirez-Graham binaya giriyor, binanın içindeki parlak ışıklardan gözleri adeta kör oluyor. Moreiras ve üç polis onu Kripto Odası'nın masaya eğilmiş adam ve pençelerinin arasında üstü mors alfabesiyle yazılmış bir kurdele tutan akbaba armasının altında bekliyorlar.

-Benim çocuklar ifadeleri alıyor. Herkesin, en üst katta kalan hariç.

-Kalan özel biri mi?

-Olmayan pek çok kişi var. Siz aradığınızda pek çok kişi zaten evine gitmişti yani en üst katta olanın kim olduğunu bilmiyoruz. Çıkalım mı? Siz her bir katı biliyorsunuz, salonların dizilişini. Asansörle çıkmayalım, tehlikeli olur.

Moreiras iri kıyım bir adam, gıdığı da sarkık ama yüzünde tatlı bir ifade var. Duruşuna uygun olmayan meleksi bir ifade.

-Burada olduğumuzu biliyor mu?

Kripto Odası'nın mühründe bulunan masasına eğilmiş adam Ramirez-Graham'a Miguel Saenz'i hatırlatıyor. Onu akşamüstü gördü, odasına gelip istifasını verdiğinde. İstifasını kabul etti, ona veda ederken ilk defa Turing diye seslendi. Sırtına vurup onunla şakalaştı ve asansöre kadar geçirdi. Şehirde olan karışıklıklardan Turing evine gidememiş, elinde şahsi eşyalarının olduğu bir kutuyla koridorlarda dolaşırken görmüşlerdi. Bir duvarın ya da pencerenin önünde durup gizli bir mesajı çözüyormuş gibi uzun uzun bakıyormuş.

-Eminim evet, diyor Moreiras. En üst katın tüm ışıklarını kapatmışlar. Tüm adamlarım çıkış kapılarını tuttular ama karanlıkta pek bir şey yapamıyorlar.

-Bu düzeltilebilir. Acil durumlarda kullandığımız bir jeneratörümüz var. Işıkları yakmaları için emir vereceğim.

Artık Dupon Circle'da bir dairede boş beşikler, sökülmüş oyuncaklar hayal etmiyor. Olan oldu. Şimdi sadece Svetlana'yı düşünüyor, siyah kıvırcık saçlarını, odanın karanlığında dolaşan vücudunun siluetini. Korkuyor, onu bekleyen bir kurşun olasılığından dolayı üst kata çıkmak istemiyor. Kaderinde başka ironi istemiyor, onunla tekrar buluşma fırsatını yakalamak istiyor, ona onu ne kadar çok özlediğini söylemek ve yanıldığı için özür dilemek istiyor. *Will you?** Her ne kadar sözleri ve davranışları buz gibi bir tepkiyle karşılansa da olması gerektiği gibi davranabilmek için son bir şans isteyecek.

Yeah, right. I need a good answer, damn it.** Ona ihtiyacım var.

Sarı ışıklarla aydınlatılmış merdivenlerden çıkıyorlar. Ramirez-Graham herkesin arkasında, en alt katta kalıp bu işi çözmeyi SIN'e bırakmak isterdi ama Kripto Odası'nın şefi o olduğu için cesaret örneği teşkil etmesi gerekiyor. Ayrıca, hainin yüzünü de görmek istiyor. Kendi yakınından biri olabilir mi? Her adımında Svetlana'nın gülen yüzü gözlerinin önüne geliyor. Bu kadar karamsar olmamalı.

Son kata geliyorlar. Işıklar yanıyor. Moreiras, Ramirez-Graham'a kıpırdamamasını her şeyi ona bırakmasını söylüyor. Madem burada kalıp aksiyona katılmayacaktı ne cehenneme onu buraya dek getirdi, yapmak istediği bu değil. Moreiras polislere hazır olup olmadıklarını soruyor. Hafif bir baş işaretiyle onaylıyorlar, sorunun âdetten olduğunu bilerek onların cevabı da aynı şekilde oluyor.

Moreiras kapıyı bir tekmeyle açıyor ve bir sıçrayışta sağ tarafta bulunan masanın arkasına saklanıyor. Diğer polisler onu takip edip salona giriyorlar, biri Moreiras'ın bulunduğu tarafa yöneliyor diğer ikisi sola geçiyor. *So this is it,*** diyor Ramirez-Graham kendi kendine. *The real thing**** Film filan seyretmiyorum, hayal de kurmuyorum bu gerçek. Ve kimse bana bunun gerçek bir aksiyon olmadığını söyleyemez. Daha da iyisi, omzuma yiyeceğim bir kurşun olurdu ama canım yanardı.

---

* Yapar mısın? (ç.n.)
** Evet, doğru. Olumlu bir cevap istiyorum. Kahretsin. (ç.n.)
*** İşte bu. (ç.n.)
****Gerçek şey. (ç.n.)

Sessizlikte birkaç dakika geçiyor. Moreiras bağırarak katta bulunan herkesin teslim olmasını istiyor. Kimse cevap vermiyor.

Tekrar bağırıyor, son bir şans vermek için. Kimse cevap vermiyor. Koridorda vücudunu sağdan sola hareket ettirerek tabancası elinde ilerliyor. Polisler onu izliyor. Yirmi metre bile gitmeden bir cam kırılması sesi ve silah sesleri duydu, Ramirez-Graham kendini yere atıyor, silah atışının nereden geldiğini bilmiyor. Ayağa kalktığında kapıdan koridorda bir hareketlilik olduğunu görüyor. Moreiras yerde yatıyor, yüzü kan içinde, polislerden biri onu canlandırmaya çalışırken, diğeri koruyor, bir üçüncüsü ise ateş etmeye devam ediyor.

Birden bire Ramirez-Graham bir çığlık duyuyor, başka bir vücut yere düşüyor. Bulunduğu yerden kimin olduğunu göremiyor. Polis düşenin Moreiras'a ateş eden kişi olduğunu söylüyor. Ayağa kalkıp koridora sıçrıyor, Moreiras'ı canlandırmaya çalışan polisin yüzünde umutsuz bir ifade var.

-Artık nefes almıyor, diye bağırıyor. Ve tekrar üstüne kapaklanıyor.

Ateş eden polis tehlikenin geçtiğini işaret ediyor. Ramirez-Graham yaklaşıyor. İkisi de yerde yatana doğru yürüyorlar.

Ramirez-Graham, Kandinsky'nin Baez olduğunu, Baez'in Kandinsky olduğunu bilmek için ona bakmaya ihtiyaç duymuyor. Kripto Odası'ndaki kariyerinin sonuna geldi.

Şimdi evet, Flavia'nın haklı olduğunu düşünüyor. Son, hayal kırıklığı yaratıyor. Sadece bu gece Kandinsky'yi yakalamanın çok kolay olduğunu düşünüyor çünkü Kandinsky kendi yakalanmayı istedi.

On Üç

Savcı Cardona mahalleye girdiğinde metal kulübenin içinde duran korumaları inceliyor, kurşun geçirmez camın ardında siluetleri silik görünüyor. O sevdiği cümle nasıldı? Okulda okudukları o romandan. Kalbimle kumar oynadım, şiddet galip geldi. Diyelim ki böyle bir şeydi. Nasıl olduğunun önemi yok önemli olan aklımızda nasıl kaldığı, belli biyolojik süreçlerin hafızamızı gerçekliğin yıkıntılarından yeniden inşa etmesi gibi.

Korumalardan biri gazeteyi okuyor, başını kaldırdığında Cardona şaşı olduğunu görüyor. Diğeri televizyonda haberleri izliyor. Cardona rutini biliyor, kimliğini isteyecekler, evi arayıp onu bekleyip beklemediklerini teyit edecekler. Onları aldatmak imkânsız. En iyisi geri gidip birkaç blok ötedeki durakta beklemek. Yağmurdan sonra gelen nemli rüzgârın altında bir sigara içer, yine kuzen kardeşinin

anısı aklına gelir ya da Quemado Sarayından birkaç görüntü düşer gözlerinin önüne. Duraktaki bank boş, çantasını dizlerine dayıyor ve üstüne bir yorgunluk çöküyor. Sağ gözünün üstündeki dikişler acıyor, bacakları külçe gibi. Islak gömlek ve pantalonuna ve deri ayakkabılarının sıkmasına artık tahammül edemiyor. Yanaklarında bulunan şarap rengi lekelere dokunuyor. Büyümüş olabilirler mi? Bazen görünmez oluyorlar ama gergin olduğu zamanlarda adacıklar yarımadalara dönüşüyorlar. Canı BYT çekiyor onunla vücudunu uyuşturup kendinden uzaklaşmak istiyor. Mirtha onunla gurur duymazdı. Kimse duymuyor zaten, kendi bile. Bu benim kurtuluşum, ölümcül yüküm, aksi söylenemez hatam, kendi yozlaşmam. Tüm bunları tekrar kendime bakabilmek için yapıyorum ama çıkış yolu yok biliyorum. Beni hiçbir şey kurtaramaz, kimsenin alnına ateş etmem. Buna eşit bir ayna yok. Yine de ateş ederim çünkü ateş etmekle etmemek arasında bir tercih yapmak zorunda kalsaydım ateş etmeyi tercih ederdim. Kendimi terk edilmiş bir manastıra kapatmalıyım. Arterlerinden akan kanın sesini duyduğunu sanıyor. İçinde akan kanın sesi nasıldır? Taşkın bir nehir sesi mi? Hesapsızca akan. Yoksa güneşli bir akşamüstü, tatlı tatlı akan bir çay mı? Dıştan tatlı tatlı akan küçük bir çaya benziyorum ama derinlerde patlayan bir su baskınıyım. Oturarak bekleyemiyor, korumaların olduğu kulübeye yöneliyor. Hâlâ onlara ne diyeceğini bilmiyor. Yolda aklına bir şeyler gelir elbet. Şaşı olan yaklaştığını görüp küçük pencereyi açıyor. "İyi geceler size nasıl yardımcı olabilirim?" "Ruth Saenz'i arıyorum. Ben Savcı Gustavo Cardona. Onunla bir görüşmemiz vardı." "Kimliğinize bakabilir miyim?" Savcı cüzdanından kimliğini çıkartıp veriyor. Koruma fotoğrafa bakıp sonra Cardona'yı inceliyor. "Yüzünüz bana tanıdık geldi." "Bana da öyle. Özellikle sabahları kendimi tanıyabiliyorum." "Ben ciddiyim." "Ben de. Birkaç yıl önce Adalet Bakanı'ydım." "Bir önceki hükümette mi?" "Hayır. Şu andaki hükümette. Uzun süre bakanlık yapmadım. Tam olarak dört ay. Siz de bilirsiniz bu işler nasıldır. Bir destenin kâğıtları gibi giriyoruz ve çıkıyoruz." "Kusuruma bakmayın, hafızam pek iyi değildir. Hanımefendiyi dünden beri görmedim. Birkaç gündür kaotikti biliyorsunuz. Bu bloklardan dolayı. Ama görünen o ki bir antlaşmaya varmışlar." " Bir

de bana sorun. Bu dikişleri o barikatlara borçluyum. Ne zaman öğreneceğiz? Sanki hükümet bir defa halkını dinlemiş mi? Peki ya eşi?" "Bay Miguel? Onu da dünden beri. Saat yedi gibi gelir genellikle. Bugün ne olacak bakalım. Saat zaten yedi mi? Her halükârda evi arayayım. Kızları evdedir. Bu hükümet sallantıda ve her an yıkılabilir. Son haberleri dinlemediniz mi? GlobaLux ile istişare yapmak için bir grup bakan gelmiş. Görünen o ki kontratı feshedecekler." Koruma telefonu kaldırıp birkaç numara çeviriyor. Cardona iki yanına bakıyor, ayaklarını oynatıyor, sinirliliğini belli etmemeye çalışıyor. Televizyondaki görüntülere konsantre oluyor. Bir muhabir meydanda birkaç gençle röportaj yapıyor. Valinin istifası nasıl bir yorumu hak ediyor? GlobaLux'ün yöneticilerinin ülkeyi terk etme kararı ve hükümetten milyonluk bir tazminat istemeleri? Cevaplar Koalisyonun eliyle yürütülmüş bir boykot sonucu halkın zaferini işaret ediyor. Şehrin iki gün boyunca yakılıp yıkılması, ondan fazla ölü. Halk hiçbir şey kazanamadı, yine elektriksiz devam ediyorlar. Ama Montenegro'nun yolunu kaybettiği kesin, yalpalıyor, hiç olmadığı kadar zayıf ve en ufak bir esintide düşecek. Başkan yardımcısının biraz istekli olmasına bakar. Ama yapmaz, kimse kılını kıpırdatmak istemez. Yanlış anlaşılmış bir sadakat Montenegro'nun bitişine sebep olur. "Kızları geçmenizi söylüyor." "Anne babası evde değilmiş ama onları evde... "Çantamı kontrol edecek misiniz?" diye soruyor. "Endişelenmeyin o kadar da değil, ikinci blok sağdan dördüncü ev." Savcı Cardona sitenin taş döşeli anayolundan yürüyor. Evler sağlı sollu tıpatıp aynı. Şöminenin dizyanından, kiremit görünümlü dış duvarlara, yılankavi garaj girişine kadar her ev birebir aynı. Bazı bahçelerin bakımsız çiçekleri ya da ikinci katın sarı mavi renkli penceleriyle birbirlerinden ayrılıyorlar. Bir hırsız gibi evi şaşırma ihtimaline karşı titreyerek yürüyor. İkinci blok. Birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü... Duruyor. Zili çalıyor. Ruth'un kızı kapıyı açıyor ve onu içeri buyur ediyor. Ayakları çıplak, üstünde sarı renkli logosu olan bir sweatshirt var, bu rastalarla Bob Marley'in sarışın kızı gibi duruyor. Onu telaşlı buluyor. "İyi geceler. Buyrun, buyrun. Doğruyu söylemek gerekirse annemin nerede olduğunu bilmiyorum. Babam aradı biraz geç geleceğini söyledi. Kendinizi evinizde hissedin, bir şeyler içmek isterse-

niz dolapta bira ve limonata var. Şimdi izninizle odama dönmem gerekiyor." "Acelen mi var?" diyor Cardona, bakışları genç kızın vücudunda dolaşıyor. "Bu kadar önemli ne olabilir öğrenebilir miyim?" "Özür dilerim. Eğer söylersem inanmazsınız." "Deneyebilirsin." "Çok gizli." "Ağzımı açmayacağıma söz veriyorum. Bir mezar kadar sessiz olacağım. Nasılsa hepimiz mezara gireceğiz." Flavia gözlerini çeviriyor sanki tereddüt ediyor. Genç sonuçta, diyor kendi kendine Cardona. Kendini frenlemeyi başaramaz. Konuşmak ister gibi. Ama Flavia arkasını dönüp sıçrayarak merdivenleri çıkıyor. Cardona yalnız kalıyor, bu konuşma gerçek miydi diye düşünüyor. Mutfağa yöneliyor buzdolabını açıp bir bardak Pacena birası alıyor. Tadı ekşi geliyor. Bardağı bitirip bir tane daha alıyor. Domestik detayların onu alıp gitmesine izin veriyor, duvarın kenarına dizilmiş baharat kavanozları –sarımsak, yabanimercanköşk, kimyon, nane– bir kutu zeytinyağı, yerdeki mozaiklerin üstünde kahve lekeleri, bulaşıklığın yanında kirli bir bardak. Turing, işini soğukkanlılıkla yapan, birçok cinayetten sorumlu adam burada sabahları kahvaltı ediyor, kendine sıcak kahve yapıyor, pazarları yumurtasına tuz ekliyor. Ah, bu kadar merhamete tam da şu anda ne gerek var. İlk kimin geleceğini düşünüyor. Tabancayı çantasından çıkartıp sağ cebine koyuyor. Duvardaki saatin yavaş yavaş ilerlemesini seyrediyor.

Yarım saatten az bir süre sonra, kapı açılıyor ve ve Miguel Saenz titrek adımlarla kendi evine giriyor. Mutfaktan, Cardona bulunduğu yerde rahatsız bir adam görüyor. Kalın çerçeveli gözlükleri, buruşuk ceketi, siyah deri ayakkabıları: şu anda bir adamın dış görünüşünü değerlendirecek doğru kişi değil ama Saenz'in yenik ve patetik görünüşü onu şaşırtıyor. Kuzen kardeşinin ve diğerlerinin dolaylı yoldan ölümüne sebep olan kişi o mu? İlk görüşte yeteneğiyle ve kendinden emin duruşuyla başkalarını etkileyecek birini bekliyordu. Cardona yerinden kalkıyor ve mutfakla holü ayıran kapının boşluğuna dayanıyor. Saenz başını kaldırıyor ve Cardona ile yüz yüze geliyor. "Kim... Siz kimsiniz?" "Savcı Gustavo Cardona. İyi geceler, Turing." "Burada ne arıyorsunuz? Sizi kim içeri aldı?" "Kızınız." "O iyi mi?" "Gayet iyi." "Sizi tanımıyorum. Eşimi mi bekliyorsunuz?" "Sizi bekliyordum. Sadece sizi." "Önemli bir şey mi?" "Tahmin edemeyeceğiniz kadar."

On Dört

Sonunda ne eve ne de Kiliseye gittin yoksa alışkanlığın mı seni Kripto Odası'na yöneltti. İstifanı vermek için gittiğini söyledin kendi kendine ama aslında bunun bir bahane olduğunu biliyordun. Hayatının yarısını geçirdiğin bu binaya veda etmek istedin. Eylemcilerin koyduğu engellerden dolayı arabanı iki blok ötede bırakmak zorunda kaldın problem çıksın istemedin. Eylemcilere birkaç peso verince geçmene izin verdiler. Hiç asker görmemek seni şaşırttı, çoğunluğu meydanda ve köprülerde konuşlanmıştı. Her bir köşeye koyacak kadar asker yok. Ama yine de ulusal güvenlik için bu kadar önem arz eden stratejik bir noktada otoritenin yokluğunu haklı çıkaracak bir mazeret olamaz. Olan biteni öğrenmen için cep telefonunda haberleri dinlemen lazım.

Otis marka asansöre girdiğinde seni bir melankoli kaplıyor. Bu asansörde kaç defa seyahat etmiştin. Her şey böyle bitiyor, bir patlamayla değil, acıklı bir ağlamayla. Yerin altına gidiyorsun, ölülerin ülkesine. Arşive iniyorsun, artık sen de arşivin bir parçasısın.

Çalışma masanı temizliyor, tüm şahsi eşyalarını karton bir kutuya dolduruyorsun. Bilgisayarının tüm arşivini silip mesaj kutunu düzenliyorsun. Arşivin koridorlarında vedalaşmak için bir tur atıyorsun. Senin dosyanı hangi rafta arşivlerler acaba? Ya da Arşiv katından kurtulup tüm sıfatlarını ve yaptığın her şeyi bir bilgisayarın birkaç bitlik beynine doldururlar. Bu senin kaderindi, koddun koda dönüşeceksin.

Bir köşeye birkaç damla işiyorsun. Artık Road Runner resimli bardağı kullanmak istemiyorsun. Seni filme çekerler mi? Artık önemli değil.

Ramirez-Graham'a istifanı sunuyorsun. Sözlerinde biraz duygu hissediyorsun her şeye rağmen kötü bir insan değilmiş. Tek sorunu Albert'in konumuymuş. Onun suçu değil, Albert ile karşılaştırılan herkes yenilmeye mahkûmdur. Sonuçta o büyük yaratıcıydı.

Polisler çıkmana izin vermiyor. Linares yeni bir emre kadar kimsenin binadan çıkamayacağını söylüyor, meydandaki durumun daha da kötüleştiğini sanıyorsun.

Haber seni rahatsız etmiyor. Yağmur yağıyor ve geçene dek kapalı bir yerde olmak daha iyi. Otoritenin düzeni sağlayacağına güveniyorsun. Bu arada sen de bina ile vedalaşabilirsin.

Her bir salona tek tek gidip orada çalışanlar ve tarihi olaylara şahitlik eden duvarlarla vedalaşmak uzun süreç aldı. Hepsinden gitmediğini ruhundan bir parçanın burada kaldığını biliyordun.

Sokaklardaki su birikintileri zayıf, aralıklı spot lambalarıyla aydınlatılıyor. Dışarı çıktığında binanın etrafındaki sokaklarda ışık yoktu. Etrafın biraz aydınlanması için on blok kadar yürümek zorunda kaldın. Spotları sayarak yürüyorsun belki aralıkları mors alfabesinde bir mesaj oluşturuyordur, dikkat etmek lazım, dünya durmadan seninle konuşuyor, senin görevin onu dinlemek ve anlamaya çalışmak. Bazen anlam havada asılı kalıyor; genellikle dünya işaretler, bir yere varmayan cümleler, anlamıyla uyuşmayan görüntüler kusuyor.

Cep telefonun çalıyor, Santana'nın videomesajı Kripto Odası'nda acil durum, olduğunu bildiriyor. Binada olan herkesin SIN elemanlarına direnç göstermemelerini ve onlara yardım etmelerini istiyor. Vigenere Salonu'nda toplanmalarını rica ediyor. Ne olduğunu anlamıyorsun. Kırk beş dakika önce binadan çıkmıştın. Olayı anlamamazlığa geliyorsun nasılsa artık orada çalışmıyorsun.

Ruth'un bir mesajını keşfediyorsun, daha önce fark etmemişsin, seninle acil olarak konuşmak istediğini söylüyor. Polisle girdiği bir münakaşa sonucu geceyi ve tüm gününü hapiste geçirmiş ve onunla acil olarak konuşması gerekiyormuş. Onu biraz önce serbest bırakmışlar, tüm şehri gezmiş ve eve geç gelecekmiş. Flavia'yı düşünüyorsun, tüm gece evde yalnız kalmış. İnşallah başına bir şey gelmemiştir.

Onu arıyorsun. Zavallı evden gideceğini duyunca ne kadar şaşıracak. Ondan ayrılmak hatta boşanmak istediğini söyleyince. Carla'ya boşanacağına söz verdin. Belki de birkaç ay ayrı yaşamak iyi olur, Carla ile nasıl gittiğine bakar, biraz düşünür sonra boşanma ile ilgili nihai kararı verirsin. Kabul etmen gerekir ki Ruth ile sizi birbirinize bağlayan çok şey var. O kadar yıl boşa geçmedi.

Sesini dinliyor ve yüz yüze konuşmanız gereken çok şey olduğunu görüyorsun. Başına gelenlere üzüldüğünü söylüyor ve hemen eve geleceğini ekliyorsun. Henüz eve varmadığını söylüyor. İstifa ettiğini haber veriyorsun, çok şaşırıyor, detayları anlatmanı istiyor. Sonra, sonra.

-Daha doğrusu, senden bir şey isteyecektim. Sen tarihi çok iyi bilirsin. Kaufbeuren ve Rosenheim şehirleri sana ne ifade ediyor?

-Kaufbeuren, İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanların en önemli istihbarat merkezlerinden biriydi. Ve Rosenheim... kesinlikle eminim, müttefiklerin Alman istihbarat servisi tutuklularını tuttukları şehirdi, aralarında pek çok kriptoanalist de vardı. Daha sonra kontrol ederim. Niçin sordun?

Ah, Ruth, bu konuda her soruya bir cevabın vardır; onu özleyeceksin. Albert'in hikâyesini yavaş yavaş çözüyorsun.

-Bir soru daha... Ya Uetenjain?

-Bana kelimeyi heceler misin?

Heceliyorsun.

-Erich Huettenhain, diyor hiç düşünmeden. H ve iki t ile. Pek çok Nazi kriptoanaliste yeni bir kimlik verip İngiliz ve Amerikan hükümetleri için çalışmaları sağlandı. Huettenhain bunlardan biri ve en önemlilerinden biriydi. Hiçbir Nazi kriptoanaliz başarısı, onun katılımı olmadan sağlanamazdı. Gizli bir şekilde Amerika'ya götürüldü ve Soğuk Savaş sırasında Amerika için çalıştı.

Hükümet için çalışan bir savaş suçlusu... Amerikalılar pragmatiktirler. Olabilir mi?..

-Sence Albert, Huettenhain olabilir mi?

-Yaşı tutmuyor. Belki oğlu olabilir. Ve teşekkürler. Sağlığın nasıl diye sorabilirdin...

Ruth telefonu kapıyor. Bir hikâye hayal ediyorsun. Albert'in hikâyesi, Kaufberen'de genç bir Nazi kriptoanalist olan Albert müttefik güçler geldiğinde tutukluların bulunduğu Rosenheim'a götürülüyor. Bu parlak kriptoanalistin Huettenhain isimli bir mentoru var. Bu mentora özgürlüğüne karşılık yeni bir kimlik ve Amerika hükümeti ile işbirliği yapması teklif edilince genç Albert'e da aynı muamele yapılması şartıyla kabul ediyor. Albert'e yeni bir kimlik veriliyor, Soğuk Savaş sırasında CIA'da kariyer yapıyor ve bin dokuz yüz yetmişli yıllarda Bolivya'ya gönderiliyor. Seni tanıdığında Huettenhain ile yaşadığı ilişkinin bir benzerini taklit edebileceğini düşünüyor.

Her iki dedikodu da doğruymuş. Albert bir Naziymiş ama kaçak değilmiş. Albert CIA ajanıymış. Belki de delirdiği zamanlarda tarihin en önemli kriptograf ve kriptoanalistlerinin kimliklerine bürünmesi tesadüf değildi. Hiçbir zaman 1945 ile 1974 arasında kalan zamanların bahsi geçmiyordu. O yıllar onun Amerika'ya gizlice geçişi ve Bolivya'ya geldiği tarihlerdi. CIA için çalıştığı yıllar. Belki Alman Albert, Amerika'da yapması gerekeni yapabilmek için Amerika sonuçta düşman ülkeydi– 1945'ten önceki hayatını hafızasından silmek zorunda kaldı. Ama şimdi aklını kaçırdığında ve ölümü yaklaştığında vatanına ihanet ettiği yılları bloke ediyor. Kripto Odası onu Amerika kaderinden kurtarmıştı.

Mümkün. Hiçbir zaman tüm hikâyeyi bilemeyeceksin. Ama Huettenhain'dan Albert'e ve Albert'den sana geçen bu kriptoanalitik devamlılığı bilmek sana yetiyor.

Komşulardan birinin cipi kaldırıma yaklaşıyor. Seni eve kadar bırakmayı teklif ediyor. Cipte hükümetin basit bir krizi vaktinde çözemediğini konuşuyorlar.

-Ama beni bu kadar bu engeller endişelendirmiyor. Onlara alıştık bile, hatta aldırış bile etmiyoruz. Beni ne endişelendiriyor biliyor musunuz? Bilgisayarlardaki virüsler ve web sitelerine yapılan saldırılar. Burada daha önce böyle şeyler yaşanmazdı. Ciddiye almak lazım. Ben havaalanında çalışıyorum ve bu tür saldırılara karşı çok kırılganız. Bir virüs bizim işimizi tamamen felç edebilir.

-*La Resistencia* birkaç çapulcu, diyorsun komşuna hiç bakmadan. Sibersuçun bir problem sayılabilmesi için gerekli teknolojiye henüz sahip değiliz.

Bir gerçeği görmezden geliyorsun: *La Resistencia* hayatı Kripto Odası'na dar etti. Ve saldırılar genel de değildi özel olanlar da vardı. Senin gizli adresine gönderilen gibi. O mesajları *la Resistencia*'nın gönderdiğinden eminsin. Senin bilinçaltına sızmayı başardılar ve Ruth'un yıllardır başaramadığını başardılar: kendini suçlu hissetmen.

Kendini suçlu hissetmemek için aklını kullanarak büyük gayret sarfediyorsun. Düşüncelerine tüm gücünü verdin ama senin istediğin gibi düşünüyorken, derinlerde bir yerde kendi yolundan gidiyor. Düşüncelerini programlamak istiyorsun ama seni programlayan düşüncelerin oluyor.

-Yine de, diyor komşu. Bilgisayarlar birbirine bağlı olduğu sürece birkaç kişi olmaları ile kâfi. Büyük bir problem olabilir. Hükümet yapılması gerekenler için ağırlığını koyamadı. Bu tür suçlar için bir birim kurmalıydı.

Ona Kripto Odası'ndan nasıl bahsetmeli?

-Ve özel şirketler, devam ediyor, her zamanki gibi almayalım teşekkürler. Şu anda olup biteni bir numune olarak görüyorum. Asıl ciddi olan birkaç yıl sonra gelecek.

-Planlama konusunda iyi değiliz, diyorsun konuşmaya devam etmek istemeden. Hepsine cevabını veririz.

Konuşmadan yola devam ediyorlar.

Cep telefonunda bir haber kanalı arıyorsun. Lana Nova, parlak elmacık kemikleri ve göğüslerini öne çıkaran siyah bir bluzla karşın-

da, polis baskısının Rio Fugitivo'da on bir ölümle sonuçlandığını bildiriyor. İki ölü La Paz'da, bir ölü Chapare'de üç de polis ölmüş. Hükümet pek çok cephede yenik düşünce Koalisyonun isteklerine boyun eğeceğini açıklamış ve grev yapan polisler, Chapareli koka üreticileri, Titicaca Gölü kıyısında yaşayan Aymaralar ve Cruzlu şirketler ile biraraya geleceğine söz vermiş. Montenegro son aylarında sadece ayakta kalmaya bakıyor, hiçbir problemi gerçekten çözmeden sadece biraz ileriye öteleyerek ağustos ayında yapılacak seçimlerde seçilecek hükümetin yükü teslim almasını istiyor. Seçimler yedi ay içinde yapılacak, ocakta başkanlık seçimi kampanyaları başlayacak, aday olarak koka üreticileri lideri ve aptal, fotojenik eski Cochabamba valisi görünüyor. Montenegro'nun bu zayıf tavırlarını anlayamıyorsun, eğer otoritesini ortaya koymazsa ülkeye kaos ve anarşi egemen olur. Ki bunu yapıyorlar bile. Politikadan anlamazsın ve bu karışıklıkları analiz de edecek değilsin ama bildiğin tek şey otoriteye uyulmadığı için ülkenin bir kaos içinde olduğu.

Ericsson'u kapatıyorsun. Son düşüncen seni şaşırtıyor; eğer işin yine hükümete karşı gelenlerin gizli şifrelerini çözmek olsaydı daha önce yaptığın gibi sonuçlarının ne olacağına aldırmadan yine tüm gücünle çalışırdın. Sebepler ve sonuçlar önlenemez bir şekilde suçluları ve masumları aynı ağın içine atıyor. Kişi eğer davranışlarının sonucunu düşünürse hiç hareketsiz kalır. İnsanın dünyaya geldiğinde yapabileceğinin en iyisini yapmaktan başka çaresi yok. Eğer Albert seni kullandıysa senin iyi niyetinle dalga geçtiyse bu onun sorunu senin değil. Sen, sana verilen görevi yerine getirdin, kandırıldığını bilemezdin.

Kiliseye gitme isteği bir anlık zayıflıktan kaynaklandı. Herhangi bir pişmanlık söz konusu değil. Yüzyıllar boyunca kim bilir kaç masum yalancı hükümetlerin hizmetinde çalıştı. Bu onların masumiyetinin lekelendiğini mi gösterir? Belki, evet ama suç onların değil. Başka şekilde düşünülürse, tarih dürüst çocukların oyunu. Sadece iyi ve dürüst hükümetler için çalışmış olanlar kurtulmuş oluyorlar ki bu ütopik bir durum. Katil ellerin kana bulanmış... Evet, öyleler kabul etmelisin. O dönemde ülkende yaşamış, yaptıkları veya yapmadıkları şeyler yüzünden suçlu olan herkes gibi. Senin çıkarttığın iyi işler

yüzünden boşuna ölen insanlar için üzülüyorsun. Çok üzülüyorsun. Ama sorumluluğunu kabullenmekten başka elinden bir şey gelmiyor.

Araba sitenin girişinde duruyor, korumalardan biri sarı bariyeri kaldırıyor. Komşun seni kapının önünde bırakıyor.

Holde tanımadığın biriyle karşılaşıyorsun. Uzun boylu, iri yarı, yanaklarında lekeler var ve yağmura yakalanmış besbelli. Evinde ne halt ediyor? Ruth'un bir arkadaşı mı? Flavia'nın mı? Eminim bir açıklaması vardır.

-Ben Savcı Gustavo Cardona. İyi geceler Turing.

-Burada ne arıyorsunuz? Sizi kim içeri aldı?

-Kızınız.

-O iyi mi?

-Gayet iyi.

-Sizi tanımıyorum. Eşimi mi bekliyorsunuz?

-Sizi bekliyordum. Sadece sizi.

-Önemli bir şey mi?

-Tahmin bile edemezsiniz.

-Hiçbir şey tahmin etmek istemiyorum. Polis çağırmadan hemen söyleyin.

-Ben 1976 yılında öldürülen bir kadını kuzen kardeşiyim. O kadın sizin ve şefiniz Albert yüzünden öldürüldü.

-O mesajları bana yollayan siz miydiniz?

-Ben hiçbir mesaj yollamadım. Birinin cezasızlığa bir dur demesi gerektiğini düşündüm. Bazı savcılar kediciği yakalayan paramiliterler ile ilgilendiler. Benden daha hırslı bir gün Montenegro'yu hapse attıracak, bizim yargı sistemimizle bilmiyorum çok uzağa gidebilir mi. Ben de sizleri temizleyeceğim.

-Delirmişsiniz.

-Hepimiz deliriyoruz. Sadece bazılarının deliliği diğerlerininkine göre daha az zararsız.

Cardona tabancasını çıkarıyor ve ateş ediyor. Midene isabet eden kurşunla nefessiz kalıyorsun, kan, gözlüğüne sıçrıyor ve yere düşüyor. Mideni tutuyorsun ve yere düşüyorsun. Yerde yatarken merdivenlerde bir gölge görüyorsun, gölge çığlık atıyor. Bu kızın Flavia.

Neden düşünmekten başka bir şey yapamadığını düşünüyorsun çünkü düşünce sadece ölümle kesintiye uğruyor. Şimdi her şey bir anlam kazanıyor. Şimdi kaderinin, boşu boşuna kodları çözmeye çalışarak koda ulaşmak olduğunu anlıyorsun. Seninki deşifreleme değil deşifrelemeyi aramakmış. Senin küçük zaferlerin evrenin belirsizliğine engel olamamışlar. Ama bu belirsizliğin ardında üstün bir varlığın sabırlı yaratımını inceliyorsun, tüm kodların ötesinde ve her şeyi açıklayan. Senin de bir kod olduğunu sana açıklayan, sana ateş eden adamın, küçük Flavia'nın, Ruth'un ve Albert'in de. Hepiniz bir boşlukta berabersiniz, birkaç melankolik yıl boyunca yaşamanın düştüğü bir labirentte kodların peşinde başka kodlar.

Son düşüncen düşünmeyi bıraktığın oluyor, aslında hiç düşünmedin, hep delirdin, tanımadığın adam haklıydı, herkes delirir, seninki de delirmekti, düşünmek de bir nevi delirme, sadece diğerlerine göre daha fazla zararsız olanlar var.

Deliliğinin zararsız olmuş olmasını isterdin. Öyle olmadığını biliyorsun. Kabul ediyorsun. Huzur içindesin. Gözlerini kapıyorsun.

Sonsöz

Kapı çalınıyor. Kandinsky açıp açmamakta tereddüt ediyor. Birkaç gündür evinden çıkmıyor. Ama polisin kapıyı kibarca çalmayacağı söylenir. Yüksek sesle kim o diyor.

-Baez.

Cevap onu şaşırtıyor. Bir tuzak olmasın?

-Bu isimde kimseyi tanımıyorum.

-Siz... sen benim kim olduğumu bilirsin. Bana güven. Polisle bir işim yok.

Kapıyı utanarak açıyor, gergin bir genç ile karşılaşıyor, kahverengi bir gömlek kotunun üst kısmını kapatıyor. İçeri buyur ediyor. Baez bomboş salonun ortasında duruyor.

-Yani sen...

-Yani sen...

Kucaklaşıyorlar. *La Resistencia*'nın hayatta kalan iki üyesi olmalarına rağmen bu fiziksel temas Kandinsky'e garip geliyor, bu yeni bir şey, *Playground*'da avatarları vasıtasıyla konuşmaya alışık. Hâlâ ne demesi gerektiğini ne olup bittiğini bilmiyor; Baez'in konuşmasını bekliyor.

-Senin daireni başka türlü hayal etmiştim. Bilmiyorum. Yani bu kadar bomboş, minimalist değil. Dağınık. Duvarları posterlerle dolu falan.

-Hayran olduğum *hacker*ların mı? Hiç yok ki.

-Tarzına uygun devrim sloganları filan.

-Graffitilerle dolu duvarlar? Bunların hiçbirine ihtiyacım yok.

Baez bilgisayarın olduğu köşeye yaklaşıyor. Klavyeye dokunuyor.

-Büyük Kandinsky ile aynı odada olduğuma inanamıyorum.

-Buraya nasıl geldin?

-Kolay oldu. Herhangi biri de pek yakında yapar. *Playground*'un şefi olarak senin avatarının ismini biliyordum. Hatırlarsan bir dönem *Playground*'da çalışmıştım. Kripto Odası'na girmeden önceydi. Oyunlara katılanların gerçek kimliğinin arşivlendiği bölümden sorumluydum. Bu isimleri ailemize bile söylememiz üzerine kati kuralları vardı, söylersek işten atılacaktık.

Kandinsky ellerinde ağrılar hissediyor ve ellerini tutuyor.

-Ağrıyorlar mı? Göstermen lazım. Kendine dikkat et, sana ihtiyacımız var. Diyordum ki. Ben bazen isimleri arkadaşım olan bir fareye veriyordum. Sistemde zayıf bir nokta keşfettim, kimseyi şüphelendirmeden uzaktan bağlanarak sistemi *hack*leyebiliyordum. İşi bıraktığımda, sisteme girmeye devam ettim, fareye sattığım isimlerle birkaç peso fazladan kazanıyordum. Bunu çok önceleri yapıyordum BoVe'nin arkasında kimin olduğunu da bu yolla keşfettim. Nerede yaşadığını da öğrendim ama gizli kalmasını tercih ettim. Sadece gerekli olduğunda seni görmeye gelecektim. Tabii benim için kolay oldu çünkü ne aradığımı biliyordum. Sanırım polisin aklına iki ile ikiyi toplamak gelecektir.

Kandinsky gülümsüyor, Baez'in dikkatli bir *hacker* olduğu konusunda yanılmamış. Pek çok *hacker*ın hedefi olan, onunla dalga geç-

mek isteyenleri geçilmez güvenlik sistemiyle durdurabilmiş Playground'un sahibi.

-Benimle neden konuşmak istedin öğrenebilir miyim?

-Çünkü Ramirez-Graham, Kripto Odası'ndaki şefim, *la Resistencia*'nın peşinde ve her geçen gün sana daha yakın. Tüm *Hacker*-lar sitesinin yaratıcısı kızı danışman olarak kullanıyor.

-O aptal bir küçük kız. Ondan korkmamıza gerek yok.

-Ben ona çok saygı duyuyorum. Bizi biliyor. Ve ölümcül bir etkinliği var, geçmiş yıllarda pek çok kişi onun sayesinde yakalandı.

-Bir kadından bahsediyorsun.

-Evet, biliyorum. Kadın *hacker*ların olmadığı söylenir. Olanların da kötü olduğu. Ama istisnalar vardır ve o da bunlardan biri. Mesele onlardan korkmak değil düşmanlarımızın gücünü küçümsememek.

-Peki şefin, *la Resistencia*'nın üyelerini onun sayesinde mi öldürttü?

-Hayır. Ondan ben sorumluyum.

Kandinsky, Baez'den bunun bir şaka olduğuna dair bir işaret bekledi ama ciddiyeti onu şaşırttı.

-Şefim... Ramirez-Graham er ya da geç onlara ulaşacaktı. Çevresinde bulunanlar birinci sınıf. Ve onlar bu işi bitireceklerdi. Böylece ben bir fare arkadaşım vasıtasıyla onları temizlemesi için birini tuttum. En sonuncusu Rafael Corso oldu, Flavia ile buluşmasından birkaç dakika sonra. Ona her şeyi itiraf etti mi, o kadarını biliyor bilmiyorum. Ama olağanüstü durumlar olağanüstü eylemleri gerektiriyor bizim açımızdan. Onlar büyük bir amaç için kurban edildiler. Ben de bu amaç için kurban olmaya hazırım. Bizim amacımız, *la Recuperacion, la Resistencia*.

Baez'in sesinde Kandinsky'nin hiç beklemediği bir fanatizm var. Evet, *Playground*'dan onun en ateşli aktivistlerinden biri olduğunu biliyordu ve onu *la Resistencia*'ya dahil etmekle doğru karar vermişti. Ama onda, onu korkutan bir şey vardı. Bu karar belki de insanları büyük bir makinenin parçaları olarak görmesinden kaynaklanıyordu. Hiçbir pişmanlık duymuyordu, tüm gününü ekran karşısında geçiren mutsuz gençler gibi sonunda sanal dünyayla gerçek dünyada ölenlerin bir farkı olmadığına inanmıştı. Bu onun başına hiç gelmemişti, iki dünyayı birbirinden ayırt etmeyi bilmiyordu. Tabii biri tüm olum-

suzlukları ve adaletsizlikleriyle diğerinden daha sıkıcı ve kuralcıydı. Ama gerçek dünyada mücadelesinin amacını buluyordu.

-Onları sen mi öldürttün? Bizim ortak dava arkadaşlarımızı? Böyle kolayca?

-Hayır, bu kararı almak hiç de kolay olmadı. Ama bir planım var ve sana anlatınca grubu kurtarmak için en iyi yolun bu olduğunu anlayacaksın. İyi misin?

Kandinsky kollarını aşağı sarkıtıyor, ellerini hissetmiyor. Bu sendrom sadece sol elini etkliyordu ve sadece sağ eliyle tuşluyordu. Şimdi ağrı sağ eline de geçti.

-Devam, devam et. Bana aldırma.

-Ciddi misin? Beni endişelendiriyorsun. Peki. Seni tanımadan ben hiç kimseydim. Günlerimi amaçsızca, işten işe geçerek geçiriyordum. *Playground* şirketinde çalışmaya başlamak benim için aydınlatıcı bir tecrübe oldu. Orada yeteneğimi düşman için kullanıyormuşum gibi hissettim. İyi bir iş olması yeterli değildi. Yaptığım işte yaşamak ve ölmek için bir mana bulmalıydım.

Baez konuşurken yürüyor kollarını oynatıyor ona heyecanla bakıyor. Kandinsky olayların hâkimiyetini ele almaya alışkın ve şimdi insiyatifi nasıl ele geçireceğini bilemiyor. Baez'i ağzı açık dinliyor ve bir şaşkınlıktan diğerine geçiyor.

-Ve seni bulunca, doğru yolu da buldum. Birden her şey anlam kazandı. Bana çok şey öğrettin. Seni izleyen o kadar kişi arasından beni seçtin. Şimdi senin karşındayım. Beni seçtin ve şimdi sana olan borcumu ödemek istiyorum. Kandinsky olmama izin vermeni istiyorum.

-Ne sen ben mi olacaksın?

-Evet *Playground*'da Flavia'yı kandırmak için senin kimliğine bürüneceğim. Şefim... Ramirez-Graham üstüme adamlarını salacak. Beni yakalayacaklar ve Kandinsky'yi yakaladıklarına inanacaklar. Beni hapse yollayacaklar, zaferlerini kutlayıp sorunu çözdüklerini sanacaklar. Kandinsky neoliberalizm, küreselleşmeye karşı bir ikon, bir kahraman olarak var olmaya devam edecek. Sen birkaç ay ortadan kaybolacaksın, sonra nette başka bir kimlikle ortaya çıkacaksın. Belki Kandinsky'nin bir öğrencisi olarak. Ve yeni kişiler işe alacaksın ve *la Resistencia* küllerinden doğacak. Ben hapisteki Kandinsky olarak miti

yaşatmaya devam edeceğim ve sen de özgür olarak yeteneğini büyük davamız için kullanmayı sürdüreceksin...

Baez bir ara veriyor, boğazını temizliyor.

-Bana deliymişim gibi bakıyorsun. Deli falan değilim. Gerçek dünyayla sanal dünyayı birbirine karıştırıyorum sanıyorsun. Hiçbiri değil. Bunun için kendimi kurban etmek istiyorum. Bunun için senin yaşamaya devam etmeni istiyorum.

Baez konuşmasını bitirdiğinde, plan Kandinsky'yi ziyadesiyle ikna etmişti, riskli olduğu kadar takdire şayandı da. Hayatında ilk defa kendinden daha akıllı ve daha tutkulu biriyle karşı karşıyaydı. Ve ironik olan ise bu kişi kendi zekâsını ve tutkusunu kaçması için onun hizmetine sunuyordu. Onun yapması gereken kendini kurban edip onun kaçmasını sağlamaktı.

Ama öyle yapmadı. Yaklaştı ve onu kucakladı.

-Beni bir gün hapiste ziyaret etmeni isterim, diyor Baez. Başka bir kimlikle tabii.

Kandinsky, Baez'in yüzünü inceliyor. Yüzüne gölge düşüyor, trajik bir görünüşü var ve sözlerinin kendini beğenmişliği ile uyumlu değil.

İki gün sonra, Kandinsky, Baez'in Kripto Odasında bir çatışmada öldüğünü öğreniyor. Gazeteler genç Baez'in bir fotoğraflarını yayımlıyor ve *la Resistencia*'nın lideri Kandinsky'nin sonunda bahsediyor. Montenegro'nun bu kadar başarısızlıktan sonra yegâne kazandığı zaferi diyorlar.

Fotoğrafları gördüğünde, Kandinsky sıradan birine zafer dolu bir ölüme izin verdiğini anlıyor. Baez'in neyi neden yaptığını şimdi biraz daha anlıyor. Planında garip bir kendini beğenmişlikle ve aşağılık duygusu bulunuyordu. Baez dünyadan Tanrı'yı oynayarak ve kahramanlığa yükselerek ayrıldı. Kandinsky yaşıyor, kimliğinin aşağılandığını hissediyor. Baez'in planını kabul ettiğinde böyle düşünmemişti, belki de sonuna dek Kandinsky olmaya devam etmeliydi.

Üzülmeye zaman yok. Kandinsky bundan sonra atacağı adımları düşünmeli. Parmakları ağrıyarak havada titriyor. İlk iş bir uzmana görünmek.

Elleri sargılı klinikten çıktığında sonunda kendini evine dönmek üzere özgür hissediyor. Kardeşi onu taksiden inerken ve sonra bavulunu taşıyan taksi şöförüyle eve girerken görüyor. Onu durdurmuyor, hatta onu hazırlıksık yakalıyor, tavırlarının kesinliği, kararlı adımları hep onun olmuş bir alanı geri almaya geldiğini ilan ediyor

Kandinsky anne babasına sarılacak ve onları özlediğini söyleyeceksin. Ona ellerini soracaklar, bir kavgada kırıldığını söyleyecek. Daha önce odası olan odaya yerleşecek, vereceği rahatsızlıktan dolayı kardeşinden özür dileyecek, onu rahatsız etmeyeceğine söz verecek. Uyku tulumunu yere serecek ve uzun bir siesta uyuyacak. Uyandığında, akşam yemeğinde sorulacak sorulara hazırlanacak. Elleriyle ilgili gerçeği anlatması belki de daha iyi. Baez'inki gibi bir kimlik yaratmalı, *Playground*'un bir şirketine girmiş ama sonra istifa etmişti çünkü düşman için çalışmak istemiyordu. Şiirsel bir adalet her şeye rağmen.

Anne babasının evinde en azından yirmi bir yaşını doldurana dek birkaç ay bekler. Tüm bu zaman boyunca bilgisayarlardan uzak kalır, parmaklarının dinlenmesini sağlar. Sonra iş başı yapar. Yeni kuracağı grubunun adını buldu bile: Kandinsky Yaşıyor.

Nobel ödülü sahibi ünlü yazar Mario Vargas Llosa tarafından "yeni neslin en önemli Latin Amerikalı yazarları" arasında ilk sırada gösterilen, Juan Rulfo Kısa Hikâye ve Bolivya Ulusal Kitap ödülleri sahibi José Edmundo Paz Soldán *Turing'in Hezeyanı* adlı bu romanında neoliberal posta bürünmüş antidemokratik iktidarların karakteristiğini, sanal dünyada bir nevi gerilla savaşı sürdüren "hacker"lar üzerinden anlatıyor.

Yedi karakter arasında gidip gelerek aktarılan hikâye kimi zaman başkent sokaklarında kimi zaman ülkeyi kasıp kavuran sofistike bir bilgisayar oyunu olan "Playground"un sanal dünyasında, polisiye bir kurguyla baş döndürücü bir tempoda ilerliyor. Paz Soldán hacker figürünü internet sitelerini parçalamak için değil de sanki parçalanmış gerçeği ortaya çıkarmak için kullanmış. Playgraund'un mükemmel atmosferinde sanal dünya gerçek dünyayı, sahte kimlikler gerçek dünyadaki kimliklerin sahteliğini temsil ederken Paz Soldán da baskıcı diktatörlük ile neoliberal politikalar, bürokratik hükümet ile devlet terörü arasındaki iç içe geçmiş ilişkileri açığa çıkarıyor.

Felsefi, ahlaki, toplumsal ve kültürel pek çok alana doğru genişleyen hikâyesinde suçluluk ve travma, kişisel ve kolektif sorumluluk gibi temaları ele alan ve yanı sıra, bir diktatörün ayakta kalmak için bürokrasi ve orta sınıflarla kurduğu suçortaklığını da teşhir eden *Turing'in Hezeyanı* Latin Amerika edebiyatının geleceğini temsil eden güzel ve önemli bir roman.

AYRINTI YAYINLARI • EDEBİYAT
ISBN: 978-975-539-649-1
9 789755 396491